

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

თენგიზ ცხახლაძის

მს
ბჩ უნდა
ბანებოქდეს!

მეორე გამოცემა

ბათუმი

2013

მრი თაჰვის გმირების ცხოვრებით და მამაღლითებით
უნდა სულღგმულობდეს, თუ მართლა მრობა სურს და
აბრმც არის, საცა მრი მრობს...

ილია ჭავჭავაძე

ედღენება

ღირსეულ მამულიშვილს, მწერალსა და საზოგადო მოღვაწეს
– **ვახტანგ ახვლედიანს**, 2011 წლის 26 მაისის აქტიურ
მონაწილესა და ამავე მოვლენების მსხვერპლს, ხელვაჩაურის
რაიონის „სახალხო კრების“ ორგანიზაციის თავმჯდომარეს –
ციალა სურმანიძეს, 26 მაისს დაღუპულთა და 2004-12 წლებში
რეპრესირებულ მამულიშვილთა ნათელ ხსოვნას.

წიგნზე მუშაობისას გაწეული დახმარებისთვის მაღლობას ვუხდი
აკაკი წერეთლის სახელობის ქალაქ ბათუმის საჯარო ბიბლიოთეკის
მთავარ ბიბლიოგრაფს – ქალბატონ **ნანა დიასამიძეს**
და „აჭარა P.S.“-ის
მთავარ რედაქტორს – ბატონ **ჯემალ მეგრელიძეს**.

წიგნი გამოიცა მეგობრების თანადგომით.

რედაქტორისაგან

„ეს არ უნდა განმეორდეს!“

წიგნი, რომელმაც რეჟიმი ამხილა

თენგიზ ცეცხლაშვილის ნაშრომი „ეს არ უნდა განმეორდეს“ წარმოადგენს უმნიშვნელოვანეს ჟურნალისტურ გამოკვლევას, რომელმაც დეტალებში წარმოაჩინა ის დიდი დანაშაული, რომელიც ნაციონალურმა ხელისუფლებამ ჩაიდინა საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ. გაივლის დრო და ეს ჟურნალისტური გამოძიება, რომელიც ავტორმა მთელი სისრულით გამოიკვლია, იქნება მნიშვნელოვანი გაფრთხილება ყველას მიმართ, რომელიც ეცდება ხალხის სამართლიან შეუპოვრობას იარაღითა და ბოროტებით დაუპირისპირდეს. ასევე, ამ ნაშრომმა უნდა შეასრულოს მამხილებელი როლი ნაციონალური ხელისუფლების დანაშაულებრივი ქმედებისა. ნებისმიერი ჯანსაღ გონებაზე მყოფი სამართალმცოდნე, მარტო იმ ამაზრზენი ფაქტებით, რომელიც წიგნშია მოცემული, არა მარტო ტომებს შეკერავს ხელისუფლების ანტიხალხური ქმედების წინააღმდეგ, არამედ სასტიკ განაჩენსაც გამოუტანს მას. დიახ, ამ წიგნმა უნდა შეასრულოს მამხილებელი ფუნქციის როლი, თუ როგორი სიძულვილით მართავდა ნაციონალური ხელისუფლება ქვეყანას, როგორ ძულდა საკუთარი ხალხი, როგორ იმეტებდა თავისივე ხალხს სასიკვდილოდ და შემდეგ ამაზრზენი ფალსიფიკაციით გონებას უბნელებდა საზოგადოებას, თუმცა ყველა ხვდებოდა თუ ვისთან ჰქონდა საქმე. ისიც უნდა ითქვას, რომ 2011 წლის 26 მაისი 2007 წლის 7 ნოემბრის სისხლიანი გაგრძელებაა იმ განსხვავებით, რომ მაშინ ნაციონალურმა ვერ „მოახერხეს“ სისხლის ღვრა, თუმცა იმდენი მომწავლელი ნივთიერებები

გამოიყენეს, რომელიც შემურდებოდა ქართველთმოდულებს უცხოელ დამპყრობლებსაც კი.

ყველა ის პიროვნება, რომელიც იმ დღეს დაუპირისპირდა მოძალადე ხელისუფლებას და რომლებმაც შემდეგ ტანჯვა-წამების საშინელი გზა გაიარა, ვაჟკაცი და პატრიოტია, სწორედ მათ ამხილეს ნაციონალების სისხლიანი სახე და მსოფლიოს დაანახეს თუ ვინ იყვნენ ისინი. 2012 წლის 1 ოქტომბერს, როდესაც ხალხმა ნაციონალების ცხრაწლიან მმართველობას უარი უთხრა, ძირითადად განაპირობა 2011 წლის 26 მაისს რუსთაველის გამზირზე პატრიოტი ქართველების დაღვრილმა სისხლმა. სწორედ 26 მაისმა დააჩქარა ნაციონალების მმართველობის დასასრული.

თენგიზ ცეცხლაშვილმა საინტერესოდ აღწერა ის მოვლენები, რომელიც განვითარდა 26 მაისის წინა პერიოდში. განსაკუთრებით კარგადაა შესწავლილი „სახალხო კრების“ მოღვაწეობა. ავტორი, აქტიური მონაწილე იყო ყველა იმ მოქმედებისა, რომელიც ნაბიჯ-ნაბიჯ ვითარდებოდა „სახალხო კრების“ ჩამოყალიბებიდან 2011 წლის 26 მაისამდე და 26 მაისსაც, სადაც ქართველთა სისხლი დაიღვარა, ამიტომაცაა მისი მონათხრობი ზუსტი და ობიექტურებით გაჯერებული. ავტორმა ყველა პიროვნებას სათანადო პატივი მიაგო, რომლებმაც საკუთარი სისხლის ფასად საზოგადოებას გაბედული არჩევნების გაკეთების საშუალება მისცა, განსაკუთრებით დასაფასებელი და გმირია ის ადამიანი, რომელიც ვაჟკაცურად დაეცა ბრძოლის ველზე. მათ საკუთარი სიცოცხლე გაწირეს და ამით ამხილეს ის ბოროტება, ვისთანაც საქმე ჰქონდა ქართველ ხალხს, ამიტომ ისინი სამარადჟამოდ დასაფასებელნი არიან და საზოგადოებაც ვალდებულია, ყველაფერი გააკეთოს მათი გმირული საქმიანობის უკვდავსაყოფად. ვაჟკაცი არიან ისინი, რომლებიც არ შეუშინდა ტერორს, ნაციონალურ გუ-

ლაგებში გაიარა ტანჯვა-წამება და საზოგადოებაში პატივისცემა და მოკრძალება დაიმსახურა. სწორედ, ყველაფერ ამას გაიგებს მკითხველი თენგიზ ცეცხლაშვილის ნაშრომში.

მე დავამატებდი ერთს, ეს ნაშრომი ნამდვილად დაიკავეს თავის ღირსეულ ადგილს ქართულ პატრიოტულ ჰეროიკაში, რადგანაც მან შეასრულა უდიდესი როლი, მან გააშიშვლა რეჟიმი და საზოგადოებას დაანახა მისი სისხლიანი სახე, თანაც დასვა მეტად დამაფიქრებელი კითხვა, ისეთი რეჟიმი, რომელიც თავის ხალხს არ ინდობს, არ ინდობს იმ ადამიანებს, რომელმაც თავის დროზე იგი ხელისუფლებაში მოიყვანა და შემდეგ როდესაც დაინახა მისი ნამდვილი „სახე,“ დაუპირისპირდა მას და ამის გამო სასტიკად დაისაჯა, მხილებისა და გაკიცხვის ღირსია.

ის რაც 26 მაისს განახორციელა სააკაშვილის ხელისუფლებამ ქართველი ერის წინააღმდეგ, შემურდებოდა საქართველოს ისტორიაში ყველა სისხლისმსმელ ჯალათებს, ხელისუფლება რომელიც მთელ მსოფლიოში „დემოკრატიის“ სახელით იყო ცნობილი განახორციელა ენით აუწერელი, სადისტური და კაცთმოძულეობითი ქმედება საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ, ამიტომ ეს ნაშრომი უნდა ითარგმნოს მსოფლიოს ყველა ცივილიზებულ ერის ენაზე, რათა ყველამ დაინახოს, თურა ჯალათები განაგებდნენ ქვეყანას ამ ხნის განმავლობაში.

ოთარ გოგოლიშვილი,

ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, დამსახურებული მოღვაწე.

წიგნი, რომელიც წარმოგვიდგინა ბატონმა თენგიზ ცეცელაშვილმა, უაღრესად აქტუალურია. 2011 წლის 26 მაისი იყო ჩვენი ხალხის ცხოვრებაში უმძიმესი ტრაგედია, რომელმაც გააფერკეტა და უკან გადასწია 1989 წლის 9 აპრილის „ბართლომეს ღამის“ სურათები.

9 აპრილის დარბევა განხორციელდა უცხო ქვეყნის ჯარების მიერ გორბაჩოვის ბრძანებით, სოლო 26 მაისის დარბევა განხორციელდა ქართული პოლიციელებისა და სპეცსამსახურების ხელით. მ. სააკაშვილმა გორბაჩოვს და როდინოვს ჩამოეცხა 9 აპრილის სისხლი და სირცხვილი.

ბატონი თენგიზი მკითხველის წინაშე აწივს დარბევის ტრაგიკულ სურათებს თვითმხილველის თვალით. სხვებთან ერთად მან შეძლო წარმოედგინა ხელისუფლების მიერ დარბეული და ნაწამებ ადამიანთა შორის ჩვენი მხარის შვილების, მათი გაუტყველი სულისა და თავდადების, სოციალური თანასწორობისა და დემოკრატიული ცხოვრების წესის აღდგენისათვის ბრძოლა.

მე ღრმად მწამს და მჯერა, რომ სულ მალე ეს ადამიანები ღირსეულად დაფასდებიან.

თენგიზ ცეცელაშვილის ეს კატარა წიგნი ამ დიდი საქმის ერთგვარი პროლოგია.

შოთა ჯორიკე,

მწერალი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, სახელმწიფო, დავით აღმაშენებლის,
ილია ჭავჭავაძის, ნიკო ნიკოლაძის, მეხედ აბაშიძისა
და გიორგი ლეონიძის პრემიების ლაურიატი.

ვაზტანგ ახვლედიანი

ცხოვრების ჩემის გზაბაწარებზე მხოლოდ მაშინ უფრო ფიქრით მივლია, ერის ტყველით განაწამება სულის ვარსკლავი არ ჩამიქრია.

აჭარის მოსახლეობის გარკვეულმა ნაწილმა, მიუხედავად არსებული ხელისუფლების ზეწოლისა, კიდევ ერთხელ გამოავლინა თავისი ვაჟკაცობა. ერთ მუშტად შეიკრა და არსებული მდგომარეობის შესახებ საკუთარი პროტესტი დააფიქსირა.

მშვიდობიანი აქცია მიმდინარეობდა აჭარის ტელევიზიასთან, ჩვენ გვსურდა, ეს ყველაფერი ობიექტურად გაშუქებულიყო, თუმცა, პროვოკატორებმა მოახდინეს სიტუაციის არევა, რის შედეგადაც მივიღეთ დარბევა. ეს იყო სისასტიკე და მარაზმი!

ლევან ვარშალომიძე აჭარაში ვერაფერს წყვეტს, ის ბრძანებებს თბილისიდან იღებს. არავითარი კეტები ჩვენ არ გვქონდა. მე პირადად კატეგორიულად განვაცხადე: „თუ ვინმე ტელევიზიაში შეჭრას აპირებთ, ჯერ მე გადამიარეთ!“ ტელევიზიის დაკავებით შედეგს ვერ მივალწევდით, პირიქით, თავიდანვე გონივრულ მოქმედებებზე ვიყავით ორიენტირებულნი.

მოიქცნენ არაადამიანურად. „სახალხო კრების“ ოფისში შეტევილენ, ძირს დაყარეს ადამიანები, სცემეს, ერთი-ერთი ფანჯრიდან გადახტა და ფეხი მოიტეხა. დაამსხვრიეს ავეჯი. დამტვრეული სკამებით უსწორდებოდნენ იქ მყოფებს.

წინასწარ შედგენილი სიის მიხედვით აპატიმრებდნენ ადამიანებს. ღროა ეს უღირსობა დასრულდეს. ხალხი არ მოითმენს ამდენ სიმწარეს და მაინც თავისას გაიტანს, ვი-

ნაიდან ძალა ხალხშია, სიმართლე ერის მხარესაა და ერის ნება აღსრულდება!

უკვე რამდენიმე თვეა, სახალხო კრების აჭარის ორგანიზაციის წევრები: ანზორ სოლომონიძე, გოჩა მუხაშავერია, დიმიტრი ჭეიშვილი, ცოტნე ანანიძე, დავით ფარტენაძე, ხვიჩა გამარჯვებაძე და ვახტანგ სიორიძე (ეს უკანასკნელი გურიის რეგიონიდანაა) დაპატიმრებული არიან და განაჩენს ელოდებიან. მათ წაყენებული აქვთ სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობაში მონაწილეობის ბრალდება. შესაბამისად, ისინი პოლიტიკური პატიმრები არიან. სახალხო კრება არ არის პოლიტიკური ორგანიზაცია და მას ასეთი ამბიციები არ გააჩნია. თუმცა არც ამის აღიარება სურს ხელისუფლებას.

თამარ მეფემ, ნიკოფსიიდან დარუბანდამდე გადაჭიმული სამეფოს მონარქმა, აღჭურვილმა ერთპიროვნული მართვის ყველა უფლებით, მსოფლიოში პირველმა შექმნა დარბაზი, იგივე პარლამენტი, სადაც საჯაროდ განიხილებოდა ქვეყნისათვის ყველა საჭირობო საკითხი.

ეს გახლდათ თავისუფალი აზრისადმი პატივისცემის მაღალი გამოხატულება. მხოლოდ საუკუნის შემდგომ, 1215 წელს, ინგლისში, ედმონდის საბატოში შეიქმნა „ადამიანის უფლებათა ქარტია“, რომელიც „თავისუფლების ქარტიად“ მოიხსენიება.

„ხელისუფლება უნდა მართავდეს ქვეყანას მაღალი ზნეობისა და მორალის პრინციპებით და არა ძალის გამოყენებით“, – ჩვენს წელთაღრიცხვამდე მეხუთე საუკუნის დიდი ჩინელი მოაზროვნის კონფუციუსის შეგონებაა ეს.

„მე შეიძლება არ ვემზრობოდე შენს აზრებს, მაგრამ ყველაფერს გავაკეთებ იმისთვის, რომ მათი გამოთქმის უფლება არავინ წაგართვას“, – წერდა მეთვრამეტე საუკუნის ფრანგი მწერალი და მოაზროვნე შარლ არუე, იგივე ვოლტერი.

მე შეგნებულად და მიზანმიმართულად მოვიტანე აქ დიდ მოაზროვნეთა გამონათქვამები. გენიოსები ყველა დროში თანამედროვენი არიან!

მხოლოდ თავისუფალ აზრს შეუძლია ერის, ქვეყნის, სახელმწიფოს განვითარება. სადაც აზრთა ჭიდილია, იქ იბადება ჭეშმარიტებაც.

ხალხი გრძობს, ხედავს და განიცდის, რომ ქვეყანა ხელიდან ეცლება. საუკუნეობით ჭირსა და ვარაშში გამოტარებული და დღევანდლამდე სიმწრით მოტანილი მამული იყიდება, ჩანაგდება და იძარცვება ენა ქართული, ენა რუსთველის, ილიას, აკაკის, იაკობის, ვაჟას და გალაკტიონის ხელისუფლებაში მოსული საეჭვო წარმომავლობის ჩინონებისაგან უღვთოდ იდევნება, ირყვნება, მცირდება, კნინდება... ინერგება ჩასაფრების, დასმენის, დაბეზლების, ჩაშვების, დაშინების და დევნის უსინდისო და უზნეო პოლიტიკა.

სახალხო კრება – ერთადერთი სრულიად ეროვნული გაერთიანება, უშიშრად და ღიად აღუდგა წინ ხელისუფლების აღვირახსნილობას.

„მიეცით ადამიანებს იმდენი, რამდენიც მათ საარსებოდ ეყოფათ და ისინი პირუტყვებად გადაიქცევიან“, – წერდა შექსპირი. დღეს მოსახლეობის 70% სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ იმყოფება. როგორ არ მიხდა, რომ მართალი იყოს გენიალური ინგლისელი დრამატურგი ჩვენთან მიმართებაში...

უკიდურესმა გაჭირვებამ და პროტესტმა გამოიყვანა ხალხი. მაგრამ, როცა ერი და ბერი ერთად უნდა დაემდგარიყავით ქვეყანაში გამეფებული უმსგავსობის წინააღმდეგ, ბათუმშიცა და თბილისშიც ხალხის უმნიშვნელო რაოდენობა გამოვიდა. იქნებ, სახალხო კრებაა ამაში დამნაშავე? იქნებ რაღაც ვერ გავაკეთეთ ისე?

ვიცოდით, რომ 21–22 და 25–26 მაისის აქციებით ხელისუფლებას ვერ გავისტუმრებდით, მაგრამ სახალხო კრება მაინც გამოვიდა. იმედი გვქონდა, სხვა პარტიებიც შემოგვიერთ-

დებოდა, მაგრამ სამწუხაროდ, არც ბათუმში და არც თბილისში არ მოხდა ასე.

ქალაქელთა დიდი ნაწილი სახლებში ჩაიკეტა და ტელევიზორით სურდა სიახლის გაგება... იმ დღეებში ბათუმსა და თბილისში ქვეყნისათვის გულანთებული ვაჟკაცები და ქალბატონები გამოვიდნენ.

„ვაი, იმ ქვეყანას, სადაც თითოში ყველა არ არის და ყველაში – თითო. სადაც „მე“ სჭარბობს „ჩვენს“, – წერდა ილია.

„უმსგავსი საქმე ყოველი მოკლეა, მით ოხერია“, – ისევ რუსთველს ვესვსხები.

ხალხში შიშია გამჟღარი, ეშინიათ მომავლის, რწმენა დაკარგული აქვთ. სხვა რომ მოვა, უკეთესი იქნება? – გულის კანკალით კითხულობენ იმედგაცრუებულები. ქართველს ქართველისა აღარ სჯერა. აი, რას მიაღწიეს ამათ. შიში ცუდი მეგზურია. შიშით ქვეყანას ვერ გადაარჩენ! დროა, ეს უღირსობა დასრულდეს! ხალხი არ მოითმენს ამდენ სიმწარეს და მაინც თავისას გაიტანს, ვინაიდან ძალა ხალხშია, სიმართლე ერის მხარესაა და ერის ნება აღსრულდება! ხმა ღვთისა და ხმა ერისა ერთია!

ვთხოვ, მოვეუწოდებ ერსა და ეკლესიას, ჯვარი მაღლა აღვმართოთ და დავდგეთ ერთად სამშობლოს გადასარჩენად. სხვა გზა არ დაგვიტოვეს ამათ, რადგან მხოლოდ სიყვარული და თავდადება გადაარჩენს მამულს, ენას და სარწმუნოებას.

„რაც მტრობას დაუქცევია, სიყვარულს უშენებია!“ ზეციური გზაა ეს. გზა, რომელიც ტადართან აუცილებლად მიგვიყვანს.

ვახტანგ ახვლედიანი,

მწერალი, მხატვარი, ხელოვნების
დამსახურებული მოღვაწე,
საქართველოს „სახალხო კრების“
აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარე.

საშინელი განცდაა სიცარიელე. ეს ძალზე ცუდი შეგრძნება საშინელი ტკივილით იბუდებს გულსა და სულში, მთელ არსებას ამოგაცლის, გეჩვენება თითქოს უსიცოცხლო, უაზრო ფიტულა რჩები და მხოლოდ ინსტიქტები გამოძრავენ. თითქოს მარტო ვარ და არც მთლად მარტო... რადგან შენი სურათი ისეთივე სითბოს აფრქვევს როგორც შენ იყავი სინამდვილეში. მახსოვს, დაღლილობის მიუხედავად ყოველთვის როგორ აღფრთოვანებული გვიყვებოდი შენი ლამაზი მოგონებების შესახებ.

როდესაც შენს სურათს ვეფერები, თვალწინ მიდგას ის საზიზღარი დაავადება მისთვის ჩვეული ტემპით როგორ მიიკლაკნებოდა და თანდათან იკვლევდა გზას. შენ კი ამ დროს მღეროდი, ლექსებს კითხულობდი და მოჩვენებით თუ მართლა მხნედ და ძალიან ლამაზად გამოიყურებოდი. შენ ყოველთვის მაღალი სულიერებით გამოირჩეოდი, სადაც გამოდიოდი, ყველგან სანახაობას და ზემს აწყობდი, სულითა და გულით ბოლომდე იხარჯებოდი და იქნებ ზედმეტადაც.

დაავადებამ თავისი გაიტანა და შენისთანა ამაყი სულის ადამიანიც კი წააქცია. ღმერთო! რა უმწეო ვართ ადამიანები.

მახსოვს, ერთხელ დილით თავი მხნედ იგრძენი და ეზოში გასეირნების სურვილი გამოთქვი. ჩვენი წინააღმდეგობის მიუხედავად გადაწყვეტილება სისრულეში მოიყვანე. ჯიუტად დაუყევი რა საფეხურებს, მე და დედა გამოგედევნეთ სასოწარკვეთილები, მაგრამ შენი სიმხნევით გაოცებულებმა დუმილი ვარჩიეთ.

შენი გამოჩენა ყოველთვის ნამდვილ ზემს ჰგავდა, ამჯერადაც ასე მოხდა, მონატრებული მეზობლები გარს შემოგვისინენ, მოგეფერნენ როგორც შეეძლოთ. მომეჩვენა რომ ბალახიც კი გეალერსებოდა, სადაც მიაბიჯებდი. შენ შენთვის

ჩვეული სიტბოთი მიუაღერსე ყველას, ასე იცოდი, ყველას ანუგეშებდი და ეხმარებოდი, როგორც შეგეძლო...

ღმერთს მადლობა, რომ ეს სიამოვნება არ მოგაკელით... ახლაც თვალწინ მიდგას როგორ ადიოდი კიბეებზე, შეუსვენებლად... მერე კი... მერე, რამდენიმე დღეში ყველაფერი წაიშალა, დაცარიელდა ეზო, ქუჩა, განაცრისფერდა ყველაფერი, შენი ქალაქიც...

ღმერთო ჩემო, რამდენი რამ დამრჩა სათქმელი... სული ყელში მებჯინება... რას არ გავიღებდი ოღონდ 5 წუთით მაინც მენახე, მოგფერებოდი, გულში ჩამეკარი და მეთქვა – ჩემო მამიკო, ჩემო ძმაო და მეგობარო, სიცოცხლეე ჩემო, უსაზღვროდ მიყვარხარ და მენატრები!!!!...

ზენაბ ახვლედიანი

2012 წლის 9 აპრილს უკვე შეუძლოდ მყოფმა „სახალხო კრების“ აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ, მწერალმა და საზოგადო მოღვაწემ **ვანტანგ ახვლედიანმა** წერილობითი ფორმით მის თანაგუნდელ წევრებს გადასცა პატარა ანგარიშის ჩანაწერი სადაც ვკითხულობთ:

2011 წლის 19 დეკემბერს თბილისში გაიმართა საქართველოს „სახალხო კრების“ კონფერენცია, სადაც მიწვეულნი იყვნენ ყველა რაიონის დელეგატები, მათ შორის აჭარის საოლქო ორგანიზაციის საკმაოდ მრავალრიცხოვანი დელეგატია.

კონფერენცია მიჰყავდა „სახალხო კრების“ თავმჯდომარეს, მსოფლიოში სიცოცხლეშივე ლეგენდარულ სპორტსმენსა და ეროვნულ მოღვაწეს ქალბატონ **ნონა გაფრინდაშვილს**.

„სახალხო კრების“ აჭარის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ თავის გამოსვლაში ისაუბრა ორგანიზაციის მიერ გაწეულ მუშაობაზე, 21–23 მაისის მოვლენებზე ბათუმში, ხელისუფლების მიერ გატარებულ დამსჯელ ღონისძიებებზე საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ, სამართალისათვის და სიკეთისათვის, მომავლისათვის მებრძოლ ადამიანებზე, რომლებიც დღეს საპრობილემებში უდანაშაულოდ იხდიან სასჯელს. ხაზი გაუსვა იმ ჭეშმარიტებას რომ, ჯერ ბათუმში, შემდგომ კი თბილისში გამართული მიტინგები და მათი შედეგები, „სახალხო კრების“ მონაწილეთა გმირობის ტოლფასია, უფრო მეტიც შესაძლებელი იყო არც შექმნილიყო ბიძინა ივანიშვილის „ქართული ოცნება“. ბუნებაში არსებობს კანონზომიერება და მას ვერსად წაუხვალ.

ჩვენ ვამაყობთ და კვლავაც იამაყებს მომავალი თაობა „სახალხო კრების“ მონაწილეთა თავდადებათა და თავგანწირვით.

„სწორედ ამ გმირული თავშეწირვის მატიანედ უნდა ჩაითვალოს მაისის მოვლენების ამსახველი პუბლიცისტური ბროშურა „სისხლიანი მაისის ექო“, რომელიც დაწერა, საკუთარი სახსრებით ააწყო, წიგნად გამოსცა და მოსახლეობას უსასყიდლოდ დაურიგა მწერალმა თენგიზ ცეცხლაშვილმა – იმ დღეების ყველა მოვლენის აქტიურმა მონაწილემ.

შემდგომ ბევრი საგაზეთო წერილი დაიბეჭდა და დაიბეჭდება კვლავაც, მაგრამ თენგიზ ცეცხლაშვილის ბროშურა ცოცხალი მატიანეა იმ ავადმოსაგონარი მოვლენებისა, რაც ქვეყნის ე.წ. ხელისუფლებამ აწვინა საკუთარ ხალხს. ამ მხრივ, წიგნი პატივმისაგები და დასაფასებელია.

კონფერენციის მონაწილენი ტამისცემით შეეგებნენ ამ ინფორმაციას“.

წინამდებარე წიგნში ავტორი გადმოცემს თავის უკომპრომისო ბრძოლას რეჟიმების წინააღმდეგ, რომლის უშუალო მონაწილედ თავად გახლდათ. ნაშრომი მოგვითხრობს საზოგადოებრივი მოძრაობა „წარმომადგენლობითი სახალხო კრების“ ერთ-ერთი აქტივისტის – ბატონ თენგიზ ცეცხლაშვილის თავგადასავალს. იგი მეტად საინტერესო ისტორიული ნაშრომია. ნაწარმოების მთავარი გმირი თანმიმდევრულად აღწერს საზოგადოებრივი მოძრაობის დაფუძნებას, ფორმირებას, მიზნებს და ბრძოლის დეტალებს. ამასთან ერთად ნაწარმოებში აღწერილია თანამებრძოლების, – აჭარის „წარმომადგენლობითი სახალხო კრების“ აქტივისტთა თავგადასავლები, რომლებიც მონაწილეობდნენ 21 და 26 მაისის მოვლენებში.

„წარმომადგენლობითი სახალხო კრების“ იდეა ითვალისწინებდა რა დიდი საზოგადოებრივი ორგანიზაციის შექმნას, მასში მონაწილეობას ღებულობდნენ სხვადასხვა შეხედულების, იდეოლოგიის, ორიენტაციის საზოგადოებრივი წარმომადგენლები. აღნიშნული ორგანიზაციის მიზანს სახალხო კონსოლიდაციის გზით ხელისუფლების ცვლილება წარმოადგენდა.

თუმცა პოლიტიკოსთა ვიწრო ჯგუფმა, სხვადასხვა ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზების გამო, მოახდინა ამ სახალხო მოძრაობის იდეის მონოპოლიზირება, ხოლო ხელისუფლებამ 21 და 26 მაისს ამ მოძრაობის მიმართ უკანონოდ გამოიყენა არაპროპორციული, უსამართლო, არაადამიანური ძალა და შეეცადა სისხლში ჩაეხშო ეს მოძრაობა. საერთაშორისო თანამეგობრობა არ აღმოჩნდა მზად ყოფილიყო ადეკვატური ამ ტრაგედიაზე რეაგირებისათვის, რომელიც დატრიალდა ტელეკომპანია „აჭარის ტელევიზიის“ წინ და განსაკუთრებით, რუსთაველის პროსპექტზე, რასაც მსხვერპლი, ასობით დამავებული და უსამართლოდ დაპატიმრებული ადამიანი მოჰყვა.

ბუნებრივია „დიდი პოლიტიკის“ დეტალები უცნობი იყო იმ აქტივისტთა უმრავლესობისათვის, რომლებიც თავგანწირვით, გმირულად იბრძოდნენ საქართველოს უკეთესი მომავლისათვის. ერთ-ერთი მათგანი კი ამ წიგნის ავტორი ბატონი თენგიზ ცეცხლაშვილი გახლდათ. ასეთი „უსახელო უფლისციხელები“ ქმნიდნენ და ქმნიან ჩვენი ქვეყნის საფუძვლებს. აღრეც, ახლაც და მომავალშიც მათზეა დამოკიდებული ჩვენი ქვეყნის განვითარება და უკეთესი მომავალი.

თენგიზ ცეცხლაშვილმა 1989 წლის სისხლიანი 9 აპრილის შემდეგ, შინაგანი პროტესტის ნიშნად დატოვა სამხედრო სამსახური, ხოლო 2011 წლის 26 მაისის სისხლიან კალოზე ის მამულის სიყვარულმა მიიყვანა, სადაც საქართველოს ბედი წყდებოდა.

2011 წლის 21-26 მაისის მოვლენებს უკვალოდ არ ჩაუვლია, რაც 2012 წლის 1 ოქტომბერს ქართველი ხალხის გამარჯვების ერთ-ერთი წინაპირობა იყო.

ასლან ლორთქიფანიძე,

პოლიტოლოგი, აჭარის დამოუკიდებელ
ექსპერტთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარე.

აპტორისაგან

2011 წლის 2 დეკემბერს გაზეთ „აჭარა P. S.“ – ის რედაქციაში ჩემი წიგნის „26 მაისის სისხლიანი კალო“ – ს პრეზენტაცია გაიმართა, რომელსაც ესწრებოდნენ 26 მაისის სისხლიანი ღამის უშუალო მონაწილენი და საზოგადო მოღვაწეები: ბატონები: შოთა ზოიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, წიგნის რედაქტორი – ასლან ლორთქიფანიძე და აგრეთვე აჭარის ტელეარხებისა და მასმედიის წარმომადგენლები.

პრეზენტაციაზე სიტყვით გამოვიდნენ ბატონები: ასლან ლორთქიფანიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, შოთა ზოიძე და ჟურნალისტი ნუგზარ ჟორდანიას. მათ ილაპარაკეს წიგნის მნიშვნელობაზე, მაგრამ ამავე დროს აღნიშნეს მთავარი, რომ დროის სიმცირისა და სხვადასხვა მიზეზების გამო წიგნში ბევრი რამ სრულად არაა ასახული და მასზე შემდგომში მუშაობის გაგრძელება იყო საჭირო; ბატონმა შოთა ზოიძემ კი დასძინა, რომ ავტორმა ეს თემა თავად უნდა გახსნას და მხოლოდ მას უნდა ჰქონდეს უპირველესად ექსკლუზიური უფლება, როგორც ამ ტრაგედიის უშუალო მონაწილეს და ეს თემა ღრმად გააშუქოს...

ჩემი მხრიდან მე შევეუდექი წინამდებარე წიგნის გაფართოებულ ფორმატზე მუშაობას და გადავწყვიტე ჩემს მიერ გამოცემული წიგნების – „გაცრუებული იმელების“, „სასიკვდილოდ გამეტებულნის“ და „26 მაისის სისხლიანი კალოს“ ბაზაზე გამეერთიანებია ეს ნაწარმოებები და დამატებით დამერთო მასალები 26 მაისის მონაწილეებზე გადმომეცა საზოგადოების მხრიდან იმ განცდისა და უსამართლობის გრძნობა, რაც მათ 26 მაისის სისხლიანი ღამის შემდეგ განიცადეს, ხოლო ის რაც მე გადამხდა, ზღვაში წვეთია იმასთან შედარებით, რაც იქ მყოფ, ჩემ თანამებრძოლებს გადახდათ იმ სისხლიან ღამეს. მათი საშინელი თავგადასავლები აღწერილია ჩემს მიერ გამოცემულ წიგნში „ეს არ უნდა განმეორდეს!“

2012 წლის 1 ოქტომბერს საქართველოში ჩატარდა საპარლამენტო არჩევნები და ქართველმა ხალხმა, მთელ მსოფლიოს დასანახად, საჯაროდ დაამარცხა მმართველი პარტიის სისხლიანი რეჟიმი და ერთდროს „საამაყოდ ცნობილი ნაცმოძრაობა“ სანაგვეზე მოისროლა...

2003 წლიდან მოყოლებული გახლდით რა ეგრეთ წოდებული „ვარდების რევოლუციის“ მხარდამჭერი, თბილისშიც დავდიოდი მიტინგებზე. საქართველოს მოსახლეობა, გარდაუვალი სასიკეთო ცვლილებების მოლოდინში იმ დროისათვის გარეთ იყო გამოსული. გავხდი მოძრაობა „ჩვენი აჭარას“ წევრი. ხოლო 2004 წელს ამ მოვლენებს მივუძღვენი წიგნი „გიორგობიდან გიორგობამდე“, რომელიც აჭარაში „ვარდების რევოლუციას“ და აჭარაში განვითარებულ მოვლენებს ეძღვნებოდა. ეს წიგნი პირადად ჩემს შთაბეჭდილებებზე იყო აგებული და ამიტომაც მას სრულყოფილების პრეტენზია არ გააჩნდა. ვცდილობდი საფუძვლიანად წარმომეჩინა ყველა იმ ადამიანის ღვაწლი, რომლებმაც მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს აჭარაში არსებული დიქტატურის დამხობაში. თუმცა ის არ გამოცემულა... რის სანაცვლოდაც 2012 წელს გამოვეცი წიგნი „გაცრუებული იმედები“.

მინდა შემოგთავაზოთ ამ ნაშრომის მცირე ამონარიდი:

„ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ მთელი იანვარი დელაქა-ლაქში გავატარე, სადაც ჩემს მორიგ წიგნზე ვმუშაობდი. 19 იანვრის საღამოს ტელეარხების საშუალებით გაშუქდა რა სოფელ გონიოში განვითარებული მოვლენები, როდესაც გამგეობის შენობაზე გონიოელებმა ააფრიალეს ჯვრიანი დროშა და დაარბიეს ამ აქციის მონაწილენი. ჩემს აღტაცებას საზღვარი არ ჰქონდა.

თბილისში ხშირად მისვამდნენ კითხვებს – რას ვაპირებდით აჭარაში, რატომ ხმას არ ვიღებდით. გვახსენებდნენ რომ შევარდნაძე წავიდა და ახლა აბაშიძის რიგიც დადგა. საპასუხოდ მათ ვპასუხობდი: რომ, აბაშიძის წასვლის დროც მალე დადგებოდა.

ჩემთვის სასიხარულო იყო სოფელ გონიოში დაწყებული მოვლენები, გონიო ხომ ჩემი აწ გარდაცვლილი ბიძისა და დიდი მეგობრის – სერგო კეჟერაძის მშობლიური სოფელი გახლდათ. ამ სოფელთან ბავშვობიდანვე ვიყავი დაკავშირებული, სადაც ბევრი ნათესავი და მეგობრები მყავს. იმავე საღამოს განვაცხადე შეილებთან: – ჩემი ადგილი ბათუმში იყო და უნდა წავსულიყავი (ორთავე ვაჟი, დათო და არჩილი თავიანთი ოჯახებით თბილისში იყვნენ გადახვეწილი ლუკმა პურის საშოვნელად და ნაქირავებ ბინაში ცხოვრობდნენ, თუმცა აქ გასაკვირი არაფერია, რადგან ანალოგიურ დღეში დღეს ათასობით ოჯახია საქართველოში. ბათუმში სამუშაოს სად ნახავ კაცი. ფაბრიკა-ქარხნები ხომ სულმთლად დაინგრა, იქ არსებული მანქანა-დანადგარები კი ჯართად აქციეს და საზღვარგარეთ გაიტანეს.

მეორე დღესვე გავემგზავრე ბათუმში. წასვლის წინ ჩემი მეგობარი – სიონის ტაძრის მოძღვარი მამა ამირანი (ამირანაშვილი) მოვინახულე, მან გზა დამილოცა. მამა ამირანთან „ვარდების რევოლუციის“ წინა დღეებშიც დავდიოდი, მიტინგების წინ სულ მლოცავდა, რაც კარგად მქონდა დაცდილი. ბათუმში როგორც კი ჩავედი, ჩემი დიდი ხნის მეგობარი – ახალსოფლელი არსენ სურმანიძე მოვიკითხე და გავიგე თბილისში ყოფილა გახიზნული ოჯახიანად. მიუხედავად რა უბედურებაც ტრიალებდა მის თავზე, რადგან ის ერთ დროს ასლან აბაშიძის ტუსალი იყო. განსხვავებული აზრისათვის ორი წელი იჯდა ბათუმის ციხეში, შემდეგ კი იძულებით აჭარის ფარგლებიც დატოვა, რის გამოც საგრძნობლად შეერყა ჯანმრთელობა და მასთან მობილური

ტელეფონით ვცადე დაკავშირება, მაგრამ გამორთული ჰქონდა. ჩასვლისთანავე გაზეთი „ბათუმელები“ შევიძინე, რადგან დანარჩენ ადგილობრივი გაზეთებიდან შედარებით მასში განსხვავებული აზრის წაკითხვა შეიძლებოდა, მართლაც ვინილე სტატია ახალი ორგანიზაციის შექმნის თაობაზე სათაურით – „ერთიანობის დარბაზი“, რომელსაც აწ გარდაცვლილი ბატონ იოსებ ხიმშიაშვილის სურათი ჰქონდა დართული, მასში ნათქვამი იყო, რომ – „ერთიანობის დარბაზის“ მთავარი მიზანი იყო აჭარაში დემოკრატიული გარდაქმნებისათვის საზოგადოებრივი აზრის მომზადება, პოლიტიკური პროცესების მშვიდობიანად წარმართვა და ადგილობრივი ხელისუფლების კონსტიტუციური გზით შეცვლა. საინიციატივო ჯგუფში გაერთიანებულნი იყვნენ: იოსებ ხიმშიაშვილი, რამაზ სურმანიძე, ბიჭიკო ღიასამიძე, რამაზ ფარტენაძე, მიხეილ მახარაძე, ზურაბ ქათამაძე, ელგუჯა მაკარაძე და სხვები.

„ერთიანობის დარბაზის“ საინიციატივო ჯგუფის წარმომადგენლები აჭარის ხელისუფლების შეცვლას გარდაუვალად მიიჩნევდნენ. თავად იოსებ ხიმშიაშვილი ხელისუფლების წარმომადგენელი იყო და მისი აზრით, აჭარაში კვლავ გრძელდებოდა რეგიონის ერთპიროვნული მართვა, თავისუფალი სიტყვის დევნა. აჭარის ხელისუფლება ძველებურად აგრძელებდა ცენტრთან ულტიმატუმის ენაზე საუბარს და მოვლენებს არ აძლევდა რეალურ შეფასებებს. აქედან გამომდინარე გვრჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ აჭარის ხელისუფლება მის გარემოცვას ინფორმაციულ ვაკუუმში აყენებდა. დასავლობი იყო საკადრო პოლიტიკა. აჭარის ხელისუფლება ვერ აკეთებდა დასკვნებს. ყველასათვის ცხადი იყო, რომ მათ უკან მაღალი თანამდებობის პირები იდგნენ. თეთრი ბილეთის მქონე ადამიანები ხელმძღვანელობდნენ შეიარაღებულ ჯგუფებს. ასეთი ხალხი წარმოდგენდნენ „აღორძინების“ სახეს. სტატია რომ ჩავიკითხე, გამიხარდა და თანაც მეწყინა იმ მოტივით, რომ ჯერ კიდევ

13 იანვარს ბატონი იოსები თბილისში ეროვნული ბიბლიოთეკის შესასვლელ კარებში შეძვდა. მას თავისი გამოცემული წიგნები მოეტანა ბიბლიოთეკაში ჩასაბარებლად. ჩემი დანახვა ძალზედ გაუხარდა „შენი თავი ღმერთმა გამომიგზავნაო“ მითხრა. წიგნები დავაბინავეთ ბიბლიოთეკაში, შემდეგ კი ლევან ბერძენიშვილთან შევიდა, მასაც გადასცა ერთი ეგზემპლარი საჩუქრად და ლევანიც გამაცნო. ვიფიქრე, თუ რამეს აყალიბებდა, რატომ არ გამიზიარა მეთქი. მითუმეტეს, როდესაც ჩემი ბოლონდროინდელი დამოკიდებულება ასლანის მიმართ იცოდა...

ოფისში რო მივედი შემედ აბაშიძის გამზირის 50-ში, მისვლისთანავე საყვედური ვუთხარი, თუ ორგანიზაციის ჩამოყალიბებას აპირებდი – თბილისში რად არ მითხარი-მეთქი. მან განმიმარტა, რომ მხედველობიდან გამორჩა ამის თაობაზე ჩემთვის ეთქვა ყველაფერი, მან მითხრა ხომ დაინახე, როგორ ვჩქარობდი და შენც თავადაც დაკავებული იყავი ახალი წიგნის გამოცემის თაობაზე და გამოცემლობაში მიგეჩქარებოდაო... შემდეგ ხელით მანიშნა სავარძელში დავმდგარიყავი და თვითონაც გვერდით მოიკალათა, „ერთიანობის დარბაზის“ შიდა სამხარეულო გამაცნო და მითხრა, რომ დამფუძნებელთა კრებამ აჭარის მოსახლეობის, განსაკუთრებით ქალაქის ინტელიგენციის გამოხმაურებამ, მხარდაჭერამ და თანადგომამ მოლოდინს გადააჭარბაო. აქ ალბათ ურიგო არ იქნება გავიხსენოთ ზოგიერთი მათგანი – პროფესორები: ამირან კახიძე, თამაზ ფუტყარაძე, შოთა ზოიძე, კახაბერ სურგულაძე, რამაზ სურმანიძე, დავით გვიანიძე, მიხეილ ქამადაძე, ოთარ შაინიძე, დოცენტები: ზურაბ მიქელაძე, ზებურ ავალიანი, ავთანდილ ბეჟანიძე, ოთარ ცეცხლაძე, მხატვარი ზურაბ ხაბაძე, მწერალი – ანზორ კუდბა, ექიმები: მამია ზოიძე, იუსუფ კორძაია, ლექტორი ანზორ სოლომონიძე, პედაგოგები: ნანა იორაშვილი, ნაზი მიქელაძე, ბადრი პაქსაძე, საზოგადოებისთვის კარგად ცნობილი პიროვნებები: ზურაბ ქათამაძე, თამაზ ცინცაძე, მიხ-

ეილ მახარაძე, გურამ თურმანიძე, ვია ხაბაძე, ნოდარ ირემიძე ბესიკ შაინიძე, ბადრი ღორჯომელაძე, ოთარ ფუტკარაძე და სხვები. ჩვენს მოძრაობაში გაერთიანდნენ სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ლიდერები: ირაკლი (მაილო) ჯაში, თემურ თურმანიძე, ზაზა დევაძე და სხვები. მეც იმ დღიდანვე გააწევრიანდი „ერთიანობის დარბაზში“ და რიგით 82-ე წევრი გავხდი. ჩვენი აქტივობით ასეულობით წევრი გავაწევრიანეთ. ამ რიცხვმა შემდგომში დაახლოებით ერთი თვის განმავლობაში რვა ათასზე მეტ ადამიანს მიაღწია. დღითი დღე ვრწმუნდებოდი, რომ ადამიანებს არაფრის შიში არ ჰქონდათ, ისინი მზად იყვნენ სიცოცხლის ფასად დაეცვათ ქვეყნის ერთიანობა და ებრძოლათ აჭარაში გამეფებული რეჟიმის შესაცვლელად. შემდგომში მოძრაობა „ჩვენმა აჭარამ“ თბილისში შეძლო ყველა ძალის გაერთიანება ერთ ოპოზიციურ მოძრაობად, სადაც სხვებთან ერთად სამოქალაქო მოძრაობა „ერთიანობის დარბაზიც“ შევიდა. ეს იყო ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილება. გაერთიანებული ოპოზიცია „ჩვენი აჭარის“ გამგეობის წევრებად არჩეულნი იყვნენ: კობა ხაბაზი, ედუარდ სურმანიძე, თამაზ დიასამიძე, იოსებ ზიმშიაშვილი, ოთარ მიქელაძე, მერაბ ქიძინიძე, კახა მიქელაძე, ლევან ქამადაძე, ბეჟან გობაძე, ჯემალ ინაიშვილი, ნატო იმნაძე, ავთანდილ გადახაბაძე და არმაზ ახვლედიანი.

გამგეობას ჰყავდა დარბაზი, რომლის სპიკერი იყო პროფესორი მიხეილ მახარაძე, ხოლო ვიცესპიკერი თამაზ ცინცაძე. ამ გაერთიანებამ უდიდესი როლი შეასრულა ე.წ. რევოლუციის მომზადებაში. ამ გაერთიანების და მისი აქტივის საქმიანობის დეტალური ანალიზს აღარ გავაკეთებ, რადგან მასზე არაერთი სტატია და ნარკვევი დაიწერა.

6 მაისს აჭარის მოსახლეობა აბაშიძის 13 წლიანი დიქტატორული მმართველობის რეჟიმისაგან განთავისუფლდა. გიორგობის დღესასწაულის გარიჟრაჟზე მოპოვებული გამარჯვება

ხალხმა პომპეზურად იზეიმა. ცხოვრება ისევ ჩვეულებრივ კალაპოტს უბრუნდებოდა. მოიხსნა შიში, წარსულს ჩაბარდა რეჟიმის „ჩაშვებები“, მოსახლეობას მოეხსნა დაძაბულობა, ხალხი გაიხსნა ერთმანეთის მიმართ, ქობულეთში აფეთქებულ ხიდზე ისევ აღსდგა მოძრაობა, პრეზიდენტის უშუალო მონაწილეობით დაინგრა ეგრეთ წოდებული ჩოლოქის „ციტადელი“. ცხოვრება ისევ ჩვეულებრივ კალაპოტს დაუბრუნდა.

აჭარაში შემდგარმა საერთო სახალხო რევოლუციამ დიდი რეზონანსი გამოიწვია, როგორც საქართველოში, ასევე საზღვარგარეთაც. ეს რევოლუცია თავისი მნიშვნელობით აღემატებოდა თბილისში მომხდარ ნოემბრის რევოლუციას. იგი ბევრად უფრო მძიმე პირობებში მოხდა. აჭარის მოსახლეობამ თავისი მონოლითური დარაზმულობითა და გმირული გამბედაობით ქვეყნისათვის ზიანის მომტანი, აბაშიძის სეპარატისტული რეჟიმი დაასამარა. აფეთქებულმა ხიდებმა უფრო მტკიცე ხიდები გადო აჭარასა და დანარჩენ საქართველოს შორის.

თბილისი კვლავ დაუღალავად უხდიდა მადლობას მოსკოვს აჭარული კონფლიქტის მშვიდობიანად გადაწყვეტაში გაწეული დახმარებისთვის. ამ ეტაპზე საქართველოში დარწმუნებულნი იყვნენ, რომ რუსეთს ამგვარი მშვიდობიანი ჩარევა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაში დიდ როლს ითამაშებდა, მაგრამ სამწუხაროდ სამხრეთ ოსეთში განვითარებულმა მოვლენებმა გვიჩვენა, რომ რუსეთი თავის პოლიტიკას არ იცვლიდა კავკასიის მიმართ და კვლავაც მის დომინანტობაზე აცხადებდა პრეტენზიას...

ჩემი თანამებრძოლების, რიგითი აქტივისტების ბათუმის ქუჩებში თავაწეული და ამაღლებული განწყობილებით სიარული ცოტა არ იყოს ნაადრევი აღმოჩნდა...

ამავე პერიოდში აჭარაში სტუდენტი ახალგაზრდობა გამაფრთხილებელ აქციას აწყობდა. გაზეთ „ბათუმელებში“ გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „აჭარის ძარცვა უნდა

შეწყდეს“ – რომელიც აჭარიდან სახელმწიფო და კერძო ქონების კანონდარღვევით გატანას აპროტესტებდნენ, რადგან იყო ფაქტები ძვირად ღირებული ბილიარდის მაგიდების, 120 ცალი კომპიუტერის და სხვა ნივთების გატანის შესახებ, რომლებიც ამოღებული იქნა ასლან აბაშიძისა და სოსო გოგიტიძის ოფისებიდან. პრეზიდენტის განცხადებით ისინი სკოლებს უნდა გადასცემოდნენ, მაგრამ ასე არ მოხდა. შესაბამისად დატაცებული სუვენური იარაღებიც მუზეუმს უნდა გადასცემოდა, მაგრამ არც ეს მომხდარა.

ბათუმიდან გაყვანილი იყო დაახლოებით 100-მდე ძვირადღირებული მანქანა, რომლითაც სამხედროები თბილისის ქუჩებში დასეირნობდნენ. ეს მანქანები არც უმიშროების და არც შსს-ს ფარეზში არ იყო გაჩერებული. ყველაზე მეტად შემაშფოთებელი იყო ბათუმის აეროპორტის გაძარცვა. გაურკვეველ ვითარებაში წაყვანილი იყო სამგზავრო თვითმფრინავი, რისი უფლებაც არავის ჰქონდა. ასევე გაყვანილი იყო ორი ვეტმფრენი. მოეწყო გამაფრთხილებელი აქცია, რომელიც დროებითი საბჭოსაგან სათანადო ზომების გატარებას მოითხოვდა, მაგრამ ამაოდ.

დღეს, ასლან აბაშიძის ქონების გატაცებაზე ბევრს საუბრობენ, თუმცა ოფიციალურად ამ ფაქტებს უარყოფდა და აცხადებდა, რომ ყველაფერი კანონის ჩარჩოებში იყო მოქცეული“.

ამავე გაზეთში გამოქვეყნდა სტატია სათაურით „წავიდა მეფე – გაუმარჯოს მეფეებს“, „კმარელები კვლავ კმარას შემოძახებას არ გამოირიცხავდნენ“. არც ახალი ხელისუფლების ნაბიჯებს მოჰყავდა ისინი აღფრთოვანებაში. მათი თქმით, სიტუაციით სარგებლობდა ბევრი უწიგნური და იბრძოდნენ – თანამდებობების დასაკავებლად. თუ საჭირო დარჩა ისევ შემოძახებთ „კმარას“ ამბობდნენ ისინი. „ერთი კლანი წავიდა – მოდის 15 სხვა კლანი“. იუწყება სტატიის ავტორი ჟურნალისტი – ლელა ღუმბაძე.

ათი დღეც არ იყო გასული როცა „ჩვენი აჭარის“ აქტივისტებმა ბათუმის მუნიციპალიტეტის შენობის წინ საპროტესტო აქცია გამართა. ქალაქის მერიას არაკაცურ, არასამართლებრივ გარიგებაში ადანაშაულებდა საკადრო ცვლილებების გამო. მომიტინგეების თქმით: რეაგირება არასამართლებრივი გადაწყვეტილების გამო ზდებოდა.

ასლანიზმის წინააღმდეგ იმიტომ კი არ ვიბრძოდით, რომ ისევ იგივე რეჟიმში დავრჩენილიყავით და ისინი, ვინც თბილისში თბილად ისხდნენ, თანამდებობებზე მოსულიყვნენ, განაცხადა „ჩვენი აჭარის“ წევრმა იოსებ ბოლქვაძემ გამართულ მიტინგზე.

მალე „ჩვენი აჭარას“ აქტივისტებმა წერილით მივმართედ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს, გთავაზობთ წერილის ამონარიდს:

ბატონო პრეზიდენტო

აჭარაში ვარდების რევოლუციის აქტივისტები და მონაწილენი, თქვენდამი უღრმესი პატივისცემით განსჯვალულნი, უდიდეს მადლობას მოგახსენებთ საქართველოსა და მისი უმშვენიერესი კუთხის – აჭარის, (შევარდნაძისა და აბაშიძის) კლანური, ტოტალიტარული მმართველობისაგან განთავისუფლების, საქართველოს მსოფლიო საზოგადოების თვალში იმიჯისა და ავტორიტეტის ამაღლების, ამ კუთხის უსისხლოდ საქართველოს ერთიან სივრცეში დაბრუნების გამო, მაგრამ სამწუხაროდ ახალმა ხელისუფლებამ თითქმის უცვლელად გააგრძელა აბაშიძისეული მმართველობა. თუ ადრე მხოლოდ აბაშიძე ეწეოდა კარნაკეტილ საქმიანობას, ამჟამად დიდი თუ პატარა მოხელის კაბინეტი ჩაკეტილია და კავშირი ხალხთან ფაქტიურად გაწყვეტილია. მოხდა საზოგადოებისათვის საეჭვო და

მიუღებელი აბაშიძის კლანის ადამიანებით და ნათესავ-მეგობრებით სამინისტროების, უწყებების და საწარმო-ორგანიზაციების დაკომპლექტება.

აჭარაში ამჟამინდელი მდგომარეობის შეუფასებლობით იყო გამოწვეული ბათუმის ბაზარში არეულობა, ქალაქის ქუჩებში წარწერების გამოჩენა, „ასლან მოდი“, „მიშა წადი“. სწორედ აღნიშნულმა მდგომარეობამ გამოიწვია მოსახლეობისა და ჩვენი სამართლიანი უკმაყოფილებაც, განგაშის ზარის ამტეხი წერილები საკმაოდ მომრავლდა პრესის ფურცლებზე. საილუსტრაციოდ გაზეთ „რეზონანსის“ 6 და 7 სექტემბრის სტატიები – „აჭარა ახალი კრიშების ძიებაში“ და „რა რეჟიმი მყარდება პოსტასლანისტურ აჭარაში?“ იკმარებდა. გარდა ამისა არის უამრავი საგანგაშო ფაქტები, რომელთა რევიზირება და რეაგირება გადაუღებლად, სწრაფად უნდა მოხდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოვლენები შეიძლება განვითარდეს არასახარბიელოდ. ჩვენი მხრივ გვრძნობდით რა ამჟამად შექმნილ მდგომარეობის მოახლოებას, წერილობით მივმართედ აჭარის მთავრობის და უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარეებს „ჩვენი აჭარის“ აქტივისტებთან შეხვედრის თხოვნით, მაგრამ უბრალოდ ფორმალური შეხვედრაც კი ვერ მოვახერხეთ (წერილს ტექსტი თან ერთვის). ისმის კითხვა – რამ განაპირობა ყოველივე ეს, თუ არა აჭარის მკვიდრთა მიმართ უნდობლობამ? ის ადამიანები, რომლებიც არ დაემორჩილნენ რეჟიმს, უმუშევრები ქუჩაში დადიან და არავინ სასაუბროდაც არ ღებულობს, უფრო მეტიც, თბილისიდან დაბრუნებულმა ადამიანებმა შეავსეს ძირითადი სამუშაო ადგილები, ადგილობრივი პროფესიონალი კადრები კი დარჩნენ უყურადღებოდ.

საზოგადოება აშკარად გრძნობს აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ორგანოებს შორის უთანხმოებას. თუ ვინმე მიაღწევს საკანონმდებლო ორგანომდე, თხოვნაზე პასუხი ერთია: „ჩვენ არავინ არაფერს გვეკითხება, ყველა პრობლე-

მურ საკითხებზე მიმართედ მთავრობას“, ხოლო მთავრობა თავისმხრივ სხვისკენ იშვერს ხელს. რეალურად არ ჩანს საქმის პატრონი, და ამ დროს ყველა სახელმწიფო ჩინოვნიკი თავის პირად საქმეს იკეთებს. ბატონო პრეზიდენტო! გთხოვთ მოგვისმინოთ, არავინ დაგარწმუნოთ, რომ ყოველივე ეს რამდენიმე განაწყენებული ან ბედის მაძიებელი კაცის შეთხზული იყოს. მოგმართავთ ქვეყნის, თქვენდამი პატივისცემით გამსჭვალული ათასობით ადამიანის სახელით, იმ ადამიანებისა, რომლებიც რეჟიმის სუსხიანი დღეების დარბეულ ოფისებში გარეწრების ხელით ნაკუწ-ნაკუწად დაგლეჯილ თქვენ სურათებს დიდი რუდუნებით რომ ამთელებდა და ტელევიზორში თქვენს გამოჩენისას მხურვალე ტაშით ეგებებოდა. ისინი ენდენ თქვენს სამართლებრივ კურს და ათასობით ადამიანი გააწვევრიანა „ჩვენი აჭარის“ რიგებში, რითაც საქართველოს შეუნარჩუნა აჭარა ტრაგიკულ მომენტში. ჩვენი უმორჩილესი თხოვნაა როგორმე გამონახოთ დრო და შეგვხვდეთ აჭარის რევოლუციის აქტივისტებს. გარწმუნებთ, უშუალო, ღია საუბარი მიმართული იქნება ქვეყნის საკეთილდღეოდ, საქართველოს ზვალინდელი ბედნიერებისათვის და არავითარ შემთხვევაში არ იქნება დაფუძნებული რაიმე პირად ამბიციებზე. გვენდეთ ბატონო პრეზიდენტო ჩვენი ქვეყნისა და კუთხის ჭეშმარიტ პატრიოტებს, ვინც ყოველთვის უშიშრად ვებრძოდით და კვლავაც შევებრძოდებით უზნეობასა და ქვეყნის მტრებს. თქვენი მეთაურობით სამუდამოდ დავამარცხებთ უკანონობას. ჩვენ მრავალათასიან თანამოაზრეებთან ერთად მოუთმენლად ველოდებით თქვენს პასუხს, გვჯერა არ დაგვტოვებთ უყურადღებოდ. უღრმესი პატივისცემით აჭარის რევოლუციის აქტივისტები.

ამ განცხადებას ოცდაერთი აქტივისტი აწერდა ხელს: თენგიზ ცაცხლაშვილი, გურამ ზოზრევანიძე, ჯემალ მაკარაძე, ნიაზ მაღაყმაძე, სერგო ღუმბაძე, იოსებ მაძულაძე, ლევან ზოზ-

რევანიძე, ანზორ სოლომონიძე, გურამ სალაძე, ენვერ ქათამაძე ილია თურმანიძე, თამაზ დავლაძე, გურამ ხიმშიაშვილი, რომან ფუტკარაძე, აწ გარდაცვლილი შუქრი ფარტენაძე, რეშიდ დიასამიძე, ნოდარ იაკობაძე, ბიძინა ღუმბაძე, თამაზ გოგიბერიძე, მურმან რევაზიშვილი და ნოდარ სინარულიძე, რომელიც მეგობრების თხოვნით პირადად ჩავიტანე და ჩავაბარე პრეზიდენტის კანცელარიაში 16.09.2004 წელს ნომრით 15679.

საკონტაქტო მისამართი ჩემი სახლის მისამართი და პირადი ტელეფონი გახლდათ, თუმცა არავინ დამკავშირებია და შეხვედრაც არ შემდგარა...

ერთიც იყო, როდესაც პასუხს მივაკითხე კანცელარიაში ერთი თვის თავზე, იქ მომუშავე ქალბატონმა თავაზიანად გამესაუბრა, ეს იყო და ეს... (წერილის ასლი პარლამენტში თამაზ დიასამიძეს დავუტოვე, მისივე თხოვნით).

ამ წერილთან დაკავშირებით 2009 წლის 7 მაისს მე და ჩემი მეგობარი ანზორ სოლომონიძე მიწვეული ვიყავით „25-ე არხზე“ გადაცემა „დიალოგში“, ეს ის პერიოდი, როდესაც ხელისუფლებამ წამოიწყო ახალი კამპანია „დიალოგი ხალხთან“, ჰოდა მეც ამ წერილს დღის სინათლე ვანახე და მივაწოდე „25-ე არხს“, ასე რომ ჩვენ ადრეც ვთავაზობდით ხელისუფლებას დიალოგს, რის შემდგომაც მიმიწვიეს ტელეარხზე პროგრამა „დიალოგში“ მონაწილეობის მისაღებად, მანამდე კი ინტერვიუ ჩამომართვა ამავე ტელეარხის ჟურნალისტმა, რომელიც გაშუქდა საინფორმაციო ბლოკში, სადაც აღვნიშნავდი, რომ ხელისუფლებასა და ხალხს შორის ხიდი იყო ჩატეხილი და რაც დრო გადიოდა, ის უფრო და უფრო ღრმავდებოდა, ამ შედეგის მიზეზი კი თვით ხელისუფლება იყო თავისი არაადეკვატური რეფორმების და კანონების გატარებით.

მანამდე 2004 წლის 28 თებერვალს გაზეთმა „აჭარა P.S.“-მა გამოაქვეყნა ჩემი ინტერვიუ, ვთავაზობთ მოკლე ამონარიდს ამ ინტერვიუდან:

ჟურნალისტის კითხვაზე – რამ აგიბულად რომ გაწვერიანდით მოძრაობა „ჩვენს აჭარაში?“ – ვუპასუხე: თუ ადრე ბატონი ასლანის სადღეგრძელოს ბათუმში ჩამოსული სხვადასხვა კუთხის შვილებთან ერთად მეც ვსვამდი და დიდ პატივს ვცემდი, მისი ბოლოდროინდელი ნაბიჯები არ მაძლევს იმის საფუძველს, რომ მისი მხარდამჭერი ვიყო. ბევრჯერ მითქვამს და ახლაც ვიმეორებ, რომ თავის დროზე მართლა მან შეინარჩუნა აჭარა და დაიცვა მოსალოდნელ ძალადობისაგან, მაგრამ ამჟამად მის გვერდით დგომა აღარ შეიძლება.

კითხვაზე - როგორ ფიქრობთ, რა არის საჭირო იმისათვის, რომ ქვეყანა ერთხელ და სამუდამოდ ფეხზე დადგეს?

მხოლოდ და მხოლოდ ქვეყნის სიყვარული, თორემ 20 თებერვალს რაც მოხდა, ყოველგვარ ნორმებს სცილდება, როდესაც ასლან აბაშიძის მომხრეებმა „ჩვენი აჭარის“ ოფისი დაარბიეს და მათ წევრებს ხელკეტებით გაუსწორდნენ, ვფიქრობ, აჭარაში სამარცხვინო რეჟიმის დასასრულის დასაწყისი დაიწყო. თუ ამ გზით იარა რეგიონმა, ნათესავი ნათესავს გადაეკიდება და ძმა ძმას... ერთხელ და სამუდამოდ, დროა ბოლო მოეღოს ამდენ უკანონობასა და სიძულვილს, რაც გაძეფდა ქვეყანაში.

რაც შეეხება უშუალოდ ასლან აბაშიძეს, მას თავისი გარემოცვა დალუპავს. მჯერა, ყველა საკითხი კონსტიტუციურ ჩარჩოში მოგვარდება. ერთიანობის რწმენითა და ქვეყნის სიყვარულით გახლდით რეკოლუციის დღეებში თბილისში (იმ ხანად ჩემი წიგნიც იბეჭდებოდა) ბოლომდე ვესწრებოდი მიტინგებს. მინდა გითხრა, რომ დიდ იმედებს ვამყარებ პრეზიდენტ სააკაშვილზე და ღრმად მჯერა ქვეყნის ნათელი მომავლის“.

მიუხედავად საყოველთაო შიშისა ხალხი მაინც სოლიდარობას გვიცხადებდა. მათ შორის იყვნენ სამხედროს მაღალ ჩინოსნები, ისინი ჩვენდამი სიმპატიას გამოხატავდნენ, მაგრამ

არ ამჟღავნებდნენ. მიცემული ინტერვიუს გამოქვეყნების შემდეგ ჩემთან შეხვედრების დროს არ ერიდებოდნენ საუბარს რეჟიმის წინააღმდეგ. გვპირდებოდნენ რომ საპარლამენტო არჩევნებზე თუ მოხდებოდა ძალისმიერი ჩარევა რეჟიმის მხრიდან, მზად იყვნენ ჩვენს გვერდით დამდგარიყვნენ. მეც აღვუთქვამდი, რომ საჭიროების შემთხვევაში ხელმძღვანელობას ჩავაყენებდი საქმის ყურში.

როდესაც სიტუაცია დაიძაბა, მე არსენ სურმანიძის მეშვეობით შევხვდი „დემოკრატიული აჭარის“ ერთ-ერთ ლიდერს ბატონ ელუარდ სურმანიძეს. ეს ის პერიოდი, როდესაც აჭარიდან დედაქალაქში დაიწყო სამხედროების გადასვლა და რამდენიმე უფროსი ოფიცერი ჩემგან ელოდებოდა მითითებას (სამწუხაროდ ერთ-ერთი მათგანი, ჩემი მეზობელი, ყოფილი პოლიტპატიმარი – ბეჟან დავითაძე გახლდათ), თუ რა უნდა გაეკეთებინათ ექსტრემალურ სიტუაციაში. მათთან უკვე მქონდა სატელეფონო საუბრები, როგორც ზემოთ ავლნიშნე, მისული ვიყავი „დემოკრატიული აჭარის“ ოფისში და იქ ეს ყოველივე ელუარდ სურმანიძის არყოფნაში მერაბ ქიძინიძეს, მის უახლოეს თანამებრძოლს გავანდე.

24 აპრილს თბილისში, „ჩვენი აჭარას“ ოფისში, შუადღისას შედგა შეხვედრა ჩემსა – ბატონი ელუარდ სურმანიძეს შორის. მან გულთბილად მიმიღო, მე აუხსენი მას, რომ ბათუმელი ოფიცრები მთავრობისაგან ელოდებოდნენ მითითებებს. ყურადღებით მომისმინა, შემდეგ სათანადო მითითებაც მომცა აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით და ამის შემდგომ გამომკითხა ბათუმის ამბები, თუმცა მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ მან ჩემზე მეტი იცოდა. ელუარდმა თავმდაბალი და უბრალო ადამიანის შთაბეჭდილება დატოვა ჩემზე, დამწვიდობებისას მან მითხრა რომ, ძალიან ძალე შევხვედებოდი ერთმანეთს ბათუმში. ისე აგვსრულებოდა ყველას ჩანაფიქრი, როგორც ბატონი ელუარდის ეს სიტყვები ასრულდა.

ათ დღეში ბათუმი და სრულიად აჭარა მართლაც განთავისუფლდა აბაშიძის რეჟიმისაგან. ყოველივე ზემოდაღნიშნული იმიტომ ვიამბეთ, რომ მეთქვა: როგორც თქვენ გჯეროდათ მოსალოდნელი ცვლილებებისა, ასევე მჯეროდა მეც...

ყველას გვანსოვს როგორი ენთუზიაზმით და გულანთებული შეეგება ქართველი ხალხი სააკაშვილს, მაგრამ სულ მალე თვითონ და მისმა დამქაშებმა ყოველივე ეს ბოროტად გამოიყენეს. ხელისუფლების მხრიდან გატარებულმა კაბალურმა რეფორმებმა მოსახლეობა აიძულა პროტესტის ნიშნად გარეთ გამოსულიყო და ღიად დაეფიქსირებინა თავისი პროტესტი, რაც 2007 წლის 7 ნოემბერს მთელმა სამყარომ თვალნათლივ დაინახა. ისიც დაინახა, საქართველოს ხელისუფლებამ საკუთარი ხალხი – მოშიშშილეები, მშვიდობიანი მომიტინგეები და თავისუფალი მედია, როგორი არადამიანური მეთოდებით დაარბია, როგორ მიუშვეს გათოშილ ხალხზე წყლის ჭავლი და ცრემლსადენი გაზი, როგორ დაუშინეს მათ პლასტიკური ტყვიები და როგორ დასდევდნენ უმწეო მოხუცებსა და ბავშვებს, რომლებსაც ხელკეტებით უმოწყალოდ სცემდნენ. ამ ამარზენმა „სანახაობამ“ კიდევ ერთხელ გაგვახსენა 1989 წლის 9 აპრილის სისხლიანი კოშმარი, განსხვავება კი მხოლოდ ის იყო რომ, ამჟამად ეს შემზარავი ტრაგედია ქართველ ხალხს თავს დაატენა მის მიერვე არჩეულმა და ქვეყნის მტრად გადაქცეულმა ხელისუფლებამ.

ცივილიზებულმა სამყარომ მკაცრი და სამართლიანი შეფასება მისცა საქართველოს ხელისუფლების მიერ ჩადენილ ამ ვანდალურ მოქმედებას. მათ შორის, ნატოს გენერალურმა მდივანმა აღნიშნა, რომ საქართველოში უკანასკნელ დღეებში მიმდინარე მოვლენები არ შეესაბამება ევროატლანტიკურ ფასეულობებს.

მალე ამ მოვლენებს მოჰყვა პრეზიდენტის გადადგომა და ახალი რიგგარეშე საპრეზიდენტო არჩევნების დანიშვნა, რო-

მელიც ტოტალური გაყალბებით ჩატარდა. სააკაშვილი ისევ მოევლინა ქვეყანას პრეზიდენტად, რომელმაც კვლავ გააგრძელა ანტიეროვნული პოლიტიკის კურსი, ისევ აგორდა საპროტესტო აქციების ტალღა.

აქვე მინდა მკითხველს კიდევ ერთჯერ მოკლედ შევახსენო წლების მანძილზე საქართველოს მოსახლეობის მიერ განვლილი გზა და გავაცნო 2007 წელს დაფუძნებული – „ქართული აკადემიის“ მიერ გამოქვეყნებული დეკლარაცია; სადაც ქართველი ხალხის გულისტკივილია გადმოცემული:

ვინაიდან უკანასკნელ წლებში საქართველოში მომხდარმა პოლიტიკურმა კატაკლიზმებმა, განსაკუთრებით კი ხელისუფლების მიერ გატარებულმა სოციალურმა, ეკონომიკურმა და კულტურულ-საგანმანათლებლო პოლიტიკამ მოსახლეობის ტოტალური გაღატაკება, უმუშევრობა, მეცნიერებისა და ხელოვნების თვალში საცემი დეგრადაცია, განათლების დონისა და ხარისხის საგრძნობი გაუარესება გამოიწვია;

ვინაიდან საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლებების ფაქტობრივი უზურპაციის პირობებში ყოველგვარ ზღვარს გასცდა ხელისუფალთა სისასტიკე, ძალმომრეობა და უპატივცემულობა კონსტიტუციის, სამართალის ელემენტარული ნორმებისა და მთლიანად საზოგადოების მიმართ;

ვინაიდან სახელმწიფო მოხელეთა და სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან სისტემატური ხასიათი მიიღო მოქალაქეთა კერძო საკუთრების უკანონოდ ჩამორთმევა-განადგურების, ადამიანის უფლებათა დარღვევისა და თვით ადამიანთა ფიზიკური ლიკვიდაციის ფაქტებმა, რისი შედეგიცაა მოსახლეობაში გაჩენილი შიშის სინდრომი და ნიჰილიზმი;

ვინაიდან ფაქტობრივად ერთპარტიული მმართველობის პირობებში ფართო გავრცელება პოვა მნიშვნელოვან სახელმწიფო და სამეურნეო თანამდებობებზე, საგანმანათლებლო, სახ-

ელოვნებო და სამეცნიერო დაწესებულებებში არაკვალიფიციური კადრების დანიშვნამ „რევოლუციური დამსახურების“ მიხედვით;

ვინაიდან უმაღლეს ხელისუფალთა პირდაპირი წაქეზებით და მითითებით ქვეყანაში მიმდინარეობს გამოცდილი კადრების პროფესიული საქმიანობისაგან ჩამოცილების პროცესი, რამაც თანდათანობით ასაკობრივი დისკრიმინაციის სახე მიიღო;

ვინაიდან მეცნიერებისა და განათლების სფეროში მიმდინარე ფსევდორეფორმა, ერთი მხრივ, იწვევს საქართველოს სამეცნიერო პოტენციალის გაფანტვას, საქვეყნოდ აღიარებული ქართული სამეცნიერო სკოლების, ხელოვნებისა და კულტურის კერების მოსპობას და, ამავე დროს, შეუძლებელს ხდის სპეცილისტთა ახალი, კვალიფიციური კადრების მომზადებას საქართველოს უმაღლეს სასწავლებლებში;

ვინაიდან დაწყებითი და საშუალო სკოლის ეროვნულ სასწავლო გეგმებში შექმნილია სრული ინფორმაციული და მსოფლმხედველობრივი ქაოსი, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის უფროსკლასელებს დაკარგული აქვთ ნებისმიერი სხვა დისციპლინის შესწავლის მოტივაცია, გარდა ერთიანი ეროვნული გამოცდებით გათვალისწინებული საგნებისა, ხოლო მკვეთრად გამოხატული ტექნიკური ან სახელოვნებო ნიჭის მქონე მოზარდებს წართმეული აქვთ სპეციალიზებულ სკოლებში სწავლის საშუალება;

ვინაიდან დაუფიქრებლად წამოწყებული და აჩქარებული ტემპით მიმდინარე ქვეყნის ხელოვნური ვესტერნიზაციის პროცესი ეროვნულ ცნობიერებას, ტრადიციულ ფასეულობებს, ჩვენს თვითმყოფადობას სრული ნიველირებით ემუქრება,

„ქართულ აკადემიას“ თავის მოქალაქეობრივ ვალად მიაჩნია, ფართო საზოგადოების სამსჯავროზე გამოიჭანოს წინამდებარე დოკუმენტში დეკლარირებული პრინციპები

და მისთვის ხელმისაწვდომი ყველა კანონიერი საშუალებით ხელი შეუწყოს ამ პრინციპების დამკვიდრებას ქვეყნის საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში.

მუხლი 1. ქართული საზოგადოება, ქვეყნის ყველა მოქალაქე, სქესის, ასაკის, ეთნიკური წარმომავლობის, პოლიტიკური შეხედულებებისა და აღმსარებლობის მიუხედავად, ვალდებულია ხმას იმალლებდეს უკანონობის, ძალადობის, ადამიანის პოლიტიკური ნიშნით დევნის, მისი ღირსების, კერძო საკუთრებისა და სიცოცხლის ხელყოფის წინააღმდეგ.

მუხლი 2. ქართული საზოგადოება არ უნდა ეგუებოდეს ხელისუფლების მიერ დანერგილ შერჩევით მართლმსაჯულებას, დანაშაულის შეუსაბამო სასჯელს, როდესაც სასჯელის ტვირთი არაადეკვატურად მსუბუქია მმართველ წრეებთან დაახლოებული დამნაშავეისთვის და არაპროპორციულად მძიმეა დანარჩენი კატეგორიის მოქალაქეთათვის; თუ ჩვენ ევროპისა და ნატოსკენ ვისწრაფვით, მაშინ არ უნდა ვგუებოდეთ ადამიანის უფლებათა დეკლარაციის ყოველდღიურ, ცინიკურ ფეხქვეშ გათელვას.

მუხლი 3. ქართული საზოგადოება უნდა აცნობიერებდეს ქვეყნის კონსტიტუციის დამახინჯების, კერძოდ კი 2004 წელს მიღებული ანტიდემოკრატიული შესწორებების შედეგად ხელისუფლების შტოებს შორის გაჩენილი დისბალანსის სავალალო შედეგებს და ყველაფერს უნდა აკეთებდეს მდგომარეობის გამოსასწორებლად. სწორედ ხელისუფლების დანაწილების ფუნდამენტური პრინციპის უგულებელყოფა გახდა საქართველოში ერთპარტიული, უფრო ზუსტად, ერთპიროვნული მმართველობის ჩამოყალიბების, საკანონმდებლო ხელისუფლების პარალიზების, ადგილობრივი თვითმმართველობის ფიქციად გადაქცევის, სასამართლოს, როგორც დამოუკიდებელი ინსტიტუციის, გაუქმებისა და მიუკერძოებელი სამართალწარმოების მოშლის მიზეზი.

მუხლი 4. ქართულმა საზოგადოებამ უნდა დაიცვას თავისი მთავარი მონაპოვარი – პროფესიონალ სპეციალისტთა კადრები – ხელისუფლებაში მოკალათებული, ტრენინგებ-გავლილი, მაგრამ გაუნათლებელი პედაგოგის წინესაგან, აბუჩად ავლებისა და შეურაცხყოფისაგან. კადრების მხოლოდ პარტიული ნიშნით და „თავისუფლების ინსტიტუტის“ მესვეურებთან შეთანხმებით შერჩევა გამორიცხავს მეცნიერების, კულტურის, ეკონომიკის განვითარებას, ამუხრუჭებს სახელმწიფოებრივ აღმშენებლობას, რყვნის ახალგაზრდობას და გამოუსწორებელ ზიანს აყენებს ერის მომავალს.

მუხლი 5. ქართული საზოგადოება წინ უნდა აღუდგეს მსოფლიოში ცნობილი სამეცნიერო, სალიტერატურო და სახელოვნებო კერების მოშლას, უნივერსიტეტების ავტონომიის ფუნქციებს გათელვასა და სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებში ისეთი საგანმანათლებლო სისტემის დანერგვას, რომელიც არ იძლევა ფუნდამენტური განათლების მიღებასა და კვალიფიციური დარგობრივი სპეციალისტების მომზადების საშუალებას. მით უმეტეს, რომ ხელისუფლების მიერ რეფორმად წოდებული ძალადობრივი ღონისძიებები სრულ წინაღმდეგობაშია ევროპული უნივერსიტეტების დიდ ქარტიასთან, ლისაბონის კონვენციისა და ბოლონიის პროცესის სხვა ფუნდამენტურ დოკუმენტებთან. ჩვენ არ უნდა დავუშვათ ქართველი ერის გადაქცევა მხოლოდ მომსახურეობის სფეროში დასაქმებულ, იაფფასიანი უცხოური საქონლის მომხმარებელ მასად, რომელსაც არ შესწევს ინტელექტუალურ და სულიერ ფასეულობათა შექმნის უნარი. ეს ჩვენი ისტორიის დასასრული იქნება.

მუხლი 6. ქართული საზოგადოება გლობალიზაციის პროცესის დადებით, ყველა ხალხისა და ქვეყნისათვის სასარგებლო ასპექტებს (მაგალითად, ინფორმაციის, კაპიტალისა და შრომის უნარიან ადამიანთა ნაკადების თავისუფალ გადაადგ-

იღებას) მკაფიოდ უნდა განასხვავებდეს ფსევდოლიბერალური იდეოლოგიის მიზნებისაგან, რომელიც თავისი ბუნებით დაპირისპირებულია ეროვნული სახელმწიფოს ცნებასთან, ნებისთ თუ უნებლიეთ, მიმართულია ეროვნული ცნობიერების წინააღმდეგ და მოწოდებულია ეროვნული კულტურების, ზნე-ჩვეულებებისა და ტრადიციული კონფესიების ნიველირებისაკენ. ეს მხოლოდ საქართველოს პრობლემა არ არის, ეს თანამედროვე დასავლურ სამყაროში მიმდინარე ერთ-ერთი ტენდენციის კონკრეტული გამოვლენაა. ქართველმა საზოგადოებამ არ უნდა დაუშვას ქვეყნის გადაქცევა ზემოხსენებულ ძალთა საცდელ პოლიგონად, რაც ეროვნული იდენტურობის სრული გაქრობით გვემუქრება. ჩვენ წინ უნდა აღვუდგეთ ასეთ დამღუპველ ტენდენციებს და გვახსოვდეს, რომ ამ ბრძოლაში მარტონი არა ვართ, რადგან მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში სულ უფრო და უფრო მეტი მოაზროვნე ადამიანი ხმამაღლა გამოთქვამს პროტესტს ამგვარი ფსევდოლიბერალური იდეოლოგიის წინააღმდეგ.

მუხლი 7. ამავე დროს, ქართული საზოგადოება მკვეთრად უნდა გაემიჯნოს მეორე უკიდურესობასაც და არ უნდა დაადგეს ეთნიკური, კულტურული და ეკონომიკური იზოლაციის გზას, რომელმაც შეიძლება აგრესიულ ნაციონალიზმამდე, კონფესიურ შეუწყნარებლობამდე და შუასაუკუნეობრივ სიბნელემდე მიგვიყვანოს. ჩვენ თვალი უნდა გავუსწოროთ თანამედროვეობას, გონების თვალთ შევაფასოთ მსოფლიო ცივილიზაციის წიაღში მიმდინარე პროცესები, ჭეშმარიტად პროგრესიული იდეები გავარჩიოთ პროგრესის ნიღაბს ამოფარებული მერკანტილიზმისაგან და გზა გავუხსნათ ყველა იმ სიახლეს, რომელიც კულტურის, ზნეობისა და ეროვნული თვითმყოფადობის წინააღმდეგ არ არის მიმართული.

ხელს აწერენ საქართველოს დეაწლმოსილი ადამიანები.

თბილისი. 12 აპრილი. 2007 წელი.

ამ მოვლენებთან დაკავშირებით მინდა შევეხმიანო ჩემი უმფროსი მეგობრის – აკადემიკოს იაკობ ახუაშვილის გამოცემულ წიგნს „რეზინის ტყვიდან საბრძოლო ტყვიამდე ერთი ნაბიჯია“, რომელიც გამოიცა 2007 ნოემბრის მოვლენების შემდგომ: მიხეილ სააკაშვილი პრეზიდენტობის სკამის ხელში ჩაგდების მანიით შეპყრობილი შეგნებულად ჩადგა მასონთა სამსახურში, რომლებიც წერენ, რომ „პოლიტიკას არაფერი აქვს საერთო მორალთან. ვისაც ძალაუფლების სათავეში ყოფნა უნდა, ცბიერიც უნდა იყოს და პირმოთნეც.“

ესაა მსოფლიო შეთქმულება, რომლის მიზანია მთელი მსოფლიოს სრული დამორჩილება, რომელიც მიღწეული იქნება ყველა ცივილიზაციის მოსპობით, რასებისა და ეროვნებების ერთ მასად შერწყმით, ყველა რელიგიის დანგრევითა და ნებისმიერი ზნეობის მოშლით“.

წიგნში უხვადაა გამოყენებული მკითხველთა წერილები და შეფასებები. ჩვენი მიზანია შევახსენოთ ახალგაზრდა მმართველებს და ვუთხრათ, ნუ აჰყვლიან დასავლეთ განგსტერთა ხმას და ნუ ანგრევენ მამა-პაპური ქვითკირით ნაგებ-ნალოლივებ სამშობლოს – საქართველოს. ამერიკა მამა-პაპამ არ იცოდა სად იყო მაგრამ ბრწყინვალედ ცხოვრობდნენ და გრძნობდნენ თავს.

ზემოხსენებულ წიგნში შეტანილი საგაზეთო მასალებიდან მინდა შემოგთავაზოთ მცირედი ამონარიდები: გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ 2007 წლის 19 ოქტომბრის (№36-ში) გამოქვეყნებული სტატია: **ჩემი ბრალი არ არის ღმერთო!..**

ვისეღმძღვანელებ შეგონებით და გადავწყვიტე ვიცხოვრო სულმნათი შოთას აფორიზმით „სჯობს სიცოცხლესა ნაბრახსა, სიკვდილი სახელოვანი“, შევეხილო ქვეყანას და ვამცნო,

რომ სამშობლო საფრთხეშია, დამიჯერეთ სიმართლისათვის სიკვდილი ჯობია, ამ სიტუაციაში სულის ამოხლომას!..

იაკობ ახუაფილი.

ასე გაგრძელება აღარ შეიძლება – საქართველო უკვე დაემსგავსა აჩრდილთა ქვეყანას, სადაც ყველაფერი შემთხვევითობაზეა დამოკიდებული, დაიკარგა რეალობისა და სიამაყის შეგრძნება, სადაც მივექანებით, ვუახლოვდებით საბედისწერო ზღვარს, საიდანაც არყოფნამდე ერთი ნაბიჯია!

ეროვნული თავისუფლება, რომელიც სახელმწიფოს ძლიერების პირობა უნდა ყოფილიყო. ტოტალური სისუსტის მიზეზად გვექცა!

დესტრუქციულმა ძალებმა სათავისოდ გამოიყენეს თავისუფალი პოლიტიკური სივრცე, სადაც ადგილი აღარ დარჩა ეროვნული ძალებისათვის!

ჩვენს ქვეყანაში დევალვაციას განიცდის ყველაფერი, უჭკუობის გარდა!

იქმნება ისეთი შთაბეჭდილება, თითქოს ვიღაცას სურს საქართველოს გული ამოაცალოს და მის ნაცვლად ავტომატური მართვის მექანიზმი ჩაამონტაჟოს, რომელსაც შემდეგ, როგორც უნდა, ისე მართავს დისტანციური პულტის მეშვეობით!!

ზომიერების მექანიზმი ინერგება ცხოვრების ყველა სფეროში!

ხელისუფლება დაემსგავსა დაფასთან გასულ მოწაფეს, რომელმაც გაკვეთილი არ იცის და გაფაციცებით ელოდება კარნახს, როგორც გადარჩენის ერთადერთ საშუალებას!..

ჩვენი ბედი იჭვდება არა აქ, მშობლიურ მიწაზე, არამედ შორს, ცხრა მთას იქით, ოკეანის გადაღმა მდებარე უჩინარ სამჭედლოებში!

თავისუფლება ფიქციად იქცა, ვინაიდან ის ორ ნაწილად გახლიჩეს – დეკლარირებულ და რეალურ თავისუფლებად – ხელისუფლებამ მთლიანად მიითვისა რეალური თავისუფლება, დეკლარირებული კი ხალხს მიუგდო სახრავი ძვალივით!

საზოგადოებას აღარაფერს ეკითხებიან – ქვეყნის მოსახლეობის აბსოლუტური უმრავლესობა გააძევეს პოლიტიკური ცხოვრებიდან, ერთ დროს ეროვნულ-პოლიტიკური პროცესების მონაწილე საზოგადოება ახლა პასიური მაცურებლის მდგომარეობაშია ჩაყენებული!

ქართული სახელისუფლო ნაგებობის ფასადს დღეს დეკლარირებული ლიბერალიზმი წამოადგენს, ინტერიერს კი – არაპროვოზირებადი ტირანია!

ხელისუფლების ხელში სინამდვილე საგანგებოდ იჩქმალე-ბა, სიყალბე კი ზარ-ზეიმით ცხადდება ერთადერთ სავალდებულო ჭეშმარიტებად!..

ზნეობრიობის უნაყოფო სივრცეში გამოიკეტნენ ადამიანები, რომლებიც ცალკე სინდისის ხმას ებრძვიან და ცალკე უკიდურეს გაჭირვებას!

ცხოვრებით უკმაყოფილო ხალხის სამართლიან ჩივილს და გულისწყრომას, ხელისუფლება კი მარტოობად აღიქვამს – საზოგადოებასა და ხელისუფლებას შორის ჩინური კედელია აღმართული!

კრიზისი საბედისწერო ნიშნებს ავლენს.

წინასწარმეტყველის ნიჭი არ არის საჭირო იმისთვის, რომ განვჭვრიტოთ მომავალი, სადაც შესაძლოა სრული სი-ცარიელე გველოდებოდეს!

რა ვქნათ, როგორ მოვიქცეთ ამ აბსურდულ ვითარებაში, როცა დარღვეულია თანაფარდობა დროსა და აუცილებლობას შორის. **აუცილებლობა საკმარისზე მეტია, დრო – თითქმის აღარ არის!**

ფინალის მოლოდინი სიცოცხლის წესია და ეს ყველას უნდა გვახსოვდეს!

ამქვეყნად უსასრულო არაფერია, ყველაფერს აქვს დასაწყისი და ბოლო, რაც იწყება ის მთავრდება კიდევ!

მოვა დრო და ეს ხელისუფლებაც აღიარებს ძალაუფლების სასრულობის წესს, მაგრამ შეიძლება უკვე გვიან იყოს – არ დაგაგვიანოთ! სანამ ჯერ კიდევ ჩვენს ხელშია სამშობლოს ბედი!

ყველამ უნდა იცოდეს – საქართველო არ არის იმათი, ვინც დღეს ხელისუფლებაშია და არც იმათი, ვინც ამ ხელისუფლებასთან არ არის – საქართველო მარადიული ფენომენია ყველა დროის ქართველისთვის: ვინც იყო, არის და მომავალშიც იქნება!

დღეს ჩვენ გვჭირდება აზრი და მოქმედება!

ჩვენ არ ვეძებთ ახალ ბელადებს, საქართველოს გადარჩენა ხალხის ხელშია!..

ამიტომ! –

ამ საქვეყნო საქმის განსჯისთვის, ჩვენს რედაქციასთან არსებული სახალხო მოძრაობა „გადარჩენისათვის“, 2 ნოემბერს! საქართველოს პარლამენტის წინ მოედანზე დანიშნულ სახალხო აქციაზე, ელოდება საქართველოს ყველა მოქალაქეს, ვისთვისაც ძვირფასია ქვეყნის აწმყო და მომავალი, ვინც თავს მოვალედ თვლის იბრძოლოს სამშობლოს გადარჩენისთვის!..

მიხეილ სააკაშვილი არასდროს იქნება შუახნისა და ჭარმაგობის ასაკის ჭკუის. მას აქვს 6-დან 14 წლის მოზარდის გონებრივი არეალი და ასევე ღარჩება.

იაკობ ასუაშვილი

მუხათელი

შეთქმულება საქართველოსა და
ქართველების წინააღმდეგ

საუბარი გვექნება ყველაზე ზღაპრულ ბოროტებაზე, რომლის მსგავსიც არ ახსოვს თვით მსოფლიო ისტორიასაც კი. საქართველოს აღგვა პირისაგან მიწისა ლამის დასასრულს უახლოვდება, მავანი ქართველნი კი მშვიდად პირმოთნეობს: „ამაზე უარესი დღეები ჰქონიათ წინაპრებს, მაგრამ მაინც გადავრჩენილვართ“. ასეთ დღეებში ქართველობა არასდროს ყოფილა. დღეს, არც **ქუჯი** გვყავს, არც **ცოტნე** და არც **დიდი დავითი**, რომელიც წინ გაუძღვება ერს და იხსნის ქვეყანას მასონური „უხსენებლისაგან“. ანტიქრისტეს ბეჭედი ციფრით **666** მომაკვდინებლად დაესვა ქართულ სულს, ქვეყანაში დამყარდა **აპოკალიფსური მცოცავი რვაფუნას ხელისუფლება**, რომლის შემადგენლობის დიდი ნაწილი ლაპარაკობს მასონ-სიონისტთა ენაზე და აზროვნებენ მათი დაუნდობელი კატეგორიების მიხედვით.

მსოფლიოს ხალხთა ყურადღება საქართველოსკენაა მოპყრობილი. პროგრესულად მოაზროვნე ადამიანები ხედავენ თუ როგორ იძირება ქვეყანა, რომელიც სულ ცოტა ხნის წინ მოკაშკაშე ვარსკვლავი იყო მსოფლიო კაბადონზე და მისგან იღებდნენ მის დადებით მაგალითს დიდი თუ პატარა სახელმწიფოები. შორს რომ არ წავიდეთ, ხალხს, რომელსაც ჰყავდა **მეფე ფარნაოზი, გორგასალი, დავით IV, მეფე თამარი, ერეკლე II (იგივე პატარა კახი)**, დაცინვაა პირველ კაცად ჰყავდეს ჩვენთა მტერთა მიერ მოყვანილი კაცი, რომელიც (გაზეთი „ჯორჯიან თაიმსი“) **გიორგი არჩემაშვილმა** იგი დაახასიათა, როგორც ამბიციური, ექსტენციური, შმაგი, ჭკუაგადასული, მოღალატე, ანგარებიანი. **მწერალმა რევაზ მიშველაძემ** კი „20 რჩევა პრეზიდენტს“ („მწერლის გაზეთი“ (№5 1-15 აპრილი, 2005 წ.) აღნიშნა: „თქვენი არაეროვნულობა, უპირველეს

ყოვლისა, ქართულ მწერლობასთან დამოკიდებულებაში ჩანს. ყველაფერში გეტყობა, რომ გძულს მწერლობა და მწერალთა კავშირი. დარწმუნებულია, რომ ქვეყანა ჩალითაა დახურული, მან არ იცის, რომ ცხვარი ცხვარია და თუ კი გაბრაზდა ცხვარია. ნაადრევად მოიყვანა მიხაილმა ფაში ასეთი. ქართველი ქალი, დედაა მანდილოსანი გულიდან და მწამსიდან გამოსულ ცხრა შეკითხვაში ითხოვს პასუხს სიტყვისა და ფიცის გამტეხ პრეზიდენტისაგან.

აი ისიც:

ქართველი დედის ცხრა შეკითხვა მიხეილ სააკაშვილს

1. ბატონო პრეზიდენტო, თუ ირაკლი ოქრუაშვილი ქვეყანას აქცევდა, ის ხომ თქვენს გვერდით იდგა. რატომ მაშინ არ ალაგმეთ მისი ქმედება, საინტერესოა როგორ იმუშავა მან ასეთ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე?

ირაკლი ოქრუაშვილმა ეხლა ის ნაბიჯი გადადგა, რომელიც გმირობის ტოლფასია. ჩემს თვალში იგი მედვარი მტკიცე შუპოვარი ქართველი ვაჟკაცია. როგორც ქართველ დედას, მიყვარს ირაკლი, მას ჯანმრთელობას და კარგად ყოფნას ვუსურვებ.

ბატონო პრეზიდენტო! ამ კითხვებს გისვამთ არა პოლიტიკოსი, არამედ ერთი უბრალო მოკვდავი ადამიანი, ქართველი დედა:

2. გაინტერესებს როგორი საქართველო შენდება, სად იცხოვრებენ მომავალში ჩვენი შვილები და შვილიშვილები?

3. რატომ გვიკლავენ საქართველოში შვილებს და რატომ არ ზღვება გამოძიება?

რა იყო ირინა ენუქიძის გარდაცვალების ნამდვილი მიზეზი?

4. კახელმა მევენახემ რატომ დაიწყო ვაზის აჩეხვა? რაც კახეთში მოხდა შაჰ აბასმაც ვერ მოახერხა!

5. რატომ შიშშილობს ქართველი ხალხი?
6. რატომ დაგვიცინიან პარლამენტარები, განსაკუთრებით მაია ნადირაძე და გიგა ბოკერია პარლამენტის მაღალი ტრიბუნლიდან?
7. რატომ ითხოვენ სამსახურიდან გამოცდილ სპეციალისტებს, რატომ არა აქვს ფასი პროფესიანალიზმსა და პატიოსნებას?
8. რატომ იყიდება საქართველო?
9. რა ხდება? ქართველი დედეები რატომ ისტუმრებენ ბავშვებს სანაგვეზე?

ზაირა ბორბოქი

2009 წელს თბილისში რეჟიმის პროტესტის ნიშნად ხალხმა საკნები დადგა, თუმცა შედეგი კვლავ ვერ მივიღეთ. ამ აქციებში აჭარის მოსახლეობის დიდი ნაწილი გახლდათ ჩართული. საკნებში ვავრცელებდით ჩემს მიერ გამოცემულ ბროშურას სახელწოდებით „ხმა“ სადაც ძირითადად შესული იყო აჭარის მამულიშვილთა საგვარეულო კავშირის წევრების მიმართვები და ლექსები, რომელშიც გადმოცემული იყო ქართველი ხალხის გულის ტკივილი და ასახავდა დღევანდელი საქართველოს გაუსაძლის ყოფას.

ავტორები: ვახტანგ ახვლედიანი, ნიაზ ბოლქვაძე, მზევი-ნარ ძირკვაძე, გულიკო გაბაიძე, ნოდარ (სპარტაკ) ვანაძე და თქვენი მონამორჩილი თ. ცეცხლაშვილი ჩვენ გამოვხატავდით გულისტკივილს ქვეყნის სვე-ბედზე და იმ აუტანელ არსებულ რეჟიმზე, რომელმაც ქართველ ერს წაართვა თავისუფლება, ტრადიციები და მომავლის რწმენა.

სახალხო კრების ინიციატორები: ჭაბუა ამირეჯიბი, ნონა გაფრინდაშვილი, რობერტ სტურუა, სოსო ცისკარიშვილი,

ელიზბარ ჯაველიძე, გოგი ქავთარაძე, ლუკა კურტანიძე, ირაკლი ბათიაშვილი, მინდია სალუქვაძე... ჩვენი ქვეყნის ათასობით მოქალაქესთან, პოლიტიკური და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენელთან ერთად 2010 წლის 29 სექტემბერს, თბილისში, სახალხო წარმომადგენლობითი კრების მოსამზადებელ კონფერენციაზე შეიკრიბენ და საჯაროდ განაცხადეს, რომ ბოლომდე იბრძოლებდნენ სააკაშვილის რეჟიმის წინააღმდეგ სამშობლოს გადასარჩენად. 20 ოქტომბერს ბათუმის ილია ჭავჭავაძის სახელობის სახელმწიფო თეატრში შედგა შეხვედრა სახალხო კრების დამფუძნებლებთან, სადაც მეც ვიყავი მიპატიჟებული და გავწევრანდი მათ რიგებში.

2010 წლის 19 აპრილს ბათუმში სახალხო კრების ლიდერები ჩამოვიდნენ. ილია ჭავჭავაძის ძეგლთან აჭრის სახალხო კრების წარმომადგენლებმა საზეიმო ვითარებაში დავდევით ფიცი, რომ რეჟიმის წინააღმდეგ ვიბრძოლებდით საბოლოო გამარჯვებამდე.

ფიცის დადების შემდეგ დრო ვიხელთე და სახელოვან მოჭადრაკე, ნონა გაფრინდაშვილს თავი შევახსენე. მას პირველად ბათუმში ჩამოსვლისას, ჩემი წიგნი – პოემა „გვირგვინოსანი“ გადავეცი საჩუქრად. ამ წიგნის გადაცემას მისთვის გამოცემის დღიდანვე ვცდილობდი, რათა როგორც ჭადრაკის სამყაროს გვირგვინოსანისთვის მიმერთვა, ის ხომ საქართველოს მრავალგზის, ხუთგზის მსოფლიო და თერთმეტიგზის ოლიმპიური ჩემპიონი გახლდათ, ქალი ლეგენდა... მან გამიღიმა და თავაზიანად მიპასუხა – „თქვენი ტელეფონი მოვიძიე და თქვენთან დაკავშირება მინდოდა, კარგია რომ შემეხმიანეთ, თქვენი წიგნი ჩემი ბიბლიოთეკის ბინადარი გახდაო“. ამ სიტყვების გაგონებაზე ტანში რაღაც აუწერელმა სიხარულის სითბომ გადამიარა, შემდეგ უფრო გავთამამდი და მასთან ერთად სურათიც გადავიღე, რის შემდგომ სახალხო კრების

ოფისისაკენ გავეშურეთ, გზაზე ქალბატონები: ნათელა ღუმბაძე ციალა სურმანიძე და მზევინარ ძირკვაძე შემოგვიერთდა. მე ქალბატონ ნონას ბათუმში მისი ჩამოსვლა შევახსენე ველორბოლეულ აწ გარდაცვლილ – ომარ ფხაკაძესთან ერთად, როდესაც მსოფლიოს ჩემპიონებს ბათუმის საზოგადოება გულმზურვალედ დახვდა. „ამას რა დამავიწყებსო“ მიპასუხა ოდნავ სევდიანმა... გზაში ვისაუბრეთ საჭირობოროტო თემებზე, შემდეგ მან გურულებზე ანეგლოტი გაიხსენა, რამაც ძალიან გაგვახალისა... ამასობაში ოფისაც მივალწიეთ და ერთმანეთს დავშორდით, ის დარბაზში შევიდა, სადაც ლიდერები იმყოფებოდნენ, მე კი მოსაცდელისკენ გავეშურე, სადაც ზღვა ხალხი ირეოდა... შესული არ ვიყავი ჩემი გვარის ძახილმა მიიპყრო ჩემი ყურადღება. ჩვენი მდივანი – ანა მიქელაძე მომიახლოვდა და მისაყვედურა: სადახართ ბატონო თენგიზ, ხალხი გელოდებათო და დარბაზში შესვლა მთხოვა. მეც დაუყონებლივ შევედი, აბა რას ვიფიქრებდი, რომ სახალხო კრების ლიდერებთან წარვდგებოდი მოხსენებით... დარბაზი გადაჭედელი იყო, როდესაც შევედი მეგობრებმა წინ დამაყენეს და ერთ ნაბიჯის მანძილზე აღმოვჩნდი მაგიდასთან გვერდით მჯდომ ქალბატონ ნინო ბურჯანაძესთან. პირი გამიშრა, წყლის დაღვეა ისე არასოდეს არ მომწყურებია მგონი, იმ წამს რომ მომინდა... მასთან გვერდით წარმომადგენლობითი სახალხო კრების აჭარა-გურიის კორდინატორი – ქალბატონი მანანა სალუქვაძე იჯდა, მარჯვნივ, სავარძელში ქალბატონი ნონა გაფრინდაშვილი იჯდა, იქვე იჯდნენ ბატონები: ელიზბარ ჯაველიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, ირაკლი ბათიაშვილი, თემურ შაშიაშვილი, ვია ბურჯანაძე, ლუკა კურტანიძე და ჩვენი დარბაზის წევრები, მათ წინაშე ვიდექით და კითხვებს ვპასუხობდით. ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე და ბატონები: ვია ბურჯანაძე და ირაკლი ბათიაშვილი აქტიურობდნენ. ისინი

კონკრეტიკას ითხოვდნენ ამა თუ იმ საკითხზე ჩვენს მიერ გაწეული სამუშაოს ირგვლივ. მათ ამომწურავი პასუხი გავეცა. ასეთ უმაღლესი რანგის აუდიტორიასთან პირველად ავლმოჩნდი პირისპირ, შინაგად ვლელავდი, თუმცა მათთან კითხაპასუხის რეჟიმში მყოფმა ეს ყოველივე ჩემდაშეუძმნეველად დავძლიე. დაახლოებით ოცი წუთს მისმენდნენ ყურადღებით, მათ კითხვებსაც გავეცაი ამომწურავი პასუხი, რის შემდეგ სამომავლო გეგმა შეიცვალა. თათბირის დამთავრების შემდეგ ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ მასთან მიმიხმო, მეგობრულად გამიღიმა და მითხრა – აბა შენ იცი, არ დავგავალაატო, მეც ჩემი მხრიდან მტკიცედ დავპირდი, რომ დანაპირებს ჩვენი გუნდი შეასრულებდა, შემდეგ დასძინა: პარლამენტში თქვენი დატოვებული წიგნი „გვირგვინოსანნი“ გადმომცესო და მადლობა გადამიხადა. ამის გაგონებაზე სინარულისაგან ხელზე ვეამბორე.

მართლაც, გამოცვლილმა გეგმამ შედეგი გამოიღო, სახალხო კრების რიგებს ასეულობით ადამიანი შემოუერთდა...

2011 წლის 2 მაისს „სახალხო კრებამ“ სამოქმედო გეგმა გამოაცხადა და მიიღო გადაწყვეტილება:

„თბილისის, აჭარისა და გურიის სამოქალაქო წინააღმდეგობის რაიონულ კომიტეტებს უნდა ეხრუნათ მხარდამჭერთა შეკრებისა და აქციის გამართვისათვის 21 მაისს თბილისში თავისუფლების მოედანზე და ბათუმში ერას მოედანზე 15 საათზე.

21 მაისისთვის ბათუმში ელიზბარ ჯაველიძისა და თეძურ შაშიაშვილის ხელმძღვანელობით თბილისიდან, სახალხო კრების ცენტრალური ოფისიდან რამოდენიმე ადამიანი ჩამოვიდა, რათა ორგანიზება გაეწიათ ბათუმში ჩასატარებელი აქციისათვის, რომელიც თბილისში დანიშნული აქციების პარალელურ რეჟიმში უნდა გამართულიყო.

ბათუმში აქცია დაიწყო დანიშნულ დროზე – 15 საათისთვის. არ ვიტყვი, რომ გადაჭედილი იყო ერას მოედანი, მაგრამ იმ დღეს ბევრი ხალხი მოვიდა, აქედან უმეტესობა რაიონებიდან გახლდათ ჩამოსული. მიტინგზე გამომსვლელები ერთმანეთს ცვლიდნენ. აქციას პათოსი არ აკლდა. მობილური ტელეფონების საშუალებით ხორციელდებოდა კავშირი თბილისის მიმდინარე აქციასთან, მას საჯაროდ ბატონი თემურ შაშიაშვილი ახორციელებდა. გამომსვლელთაგან აქტიურობდნენ: ბატონები: ელიზბარ ჯაველიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, ნიაზ ბოლქვაძე, მურმან დუმბაძე და ცოტნე ანანიძე და ქალბატონი მანანა წულუკიძე.

სადაც ექვსი საათისთვის თემურ შაშიაშვილმა აქციის წევრებს აჭარის ტელევიზიასთან გადასვლა შესთავაზა, ეს მისი ასეთი გადაწყვეტილება ჩემთვის ცნობილი არ იყო. ხალხი აჰყვა ამ მოწოდებას და ბევრი მომიტინგე დაიდრა ტელევიზიისკენ. მე იქვე დავრჩი სხვებთან ერთად, რათა მიტინგზე ერას მოედანზე განლაგებული ტექნიკა და პერიმეტრის დაცვა განმეხორციელებინა დარჩენილ შეფიცულებთან ერთად, თუმცა ერთჯერ გადავედი ტელევიზიასთან, სადაც ისმოდა ერთ-ერთი გამომსვლელის ხმა. რამოდენიმე წუთის შემდეგ ისევ უკან დავბრუნდი. დაბრუნებულს გოჩა მუხაშავრია შემეხმინა, რომელიც ერას მოედანზე მოსულ ადამიანებს ესაუბრებოდა – იქეთ ხომ მშვიდობააო? შემეკითხა და მეც უმაღ უპასუხე – კი მეთქი და იქვე მდგომებთან დავიწყე ბაასი. ჩემი დაბრუნებიდან ნახევარი საათიც არ იყო გასული, რომ ყვირილის ხმები შემომესმა. ტელევიზიის მხრიდან მომიტინგეები მორბოდნენ ჩვენი მიმართულებით. მე და გოჩა მათკენ გავიქეცი, მათ თურმე, როგორც გავიგე პოლიცია დაედევნა. მოქალაქეებს ტელევიზიის მინები ჩაუბტრევია ქვებით. შემდეგ გახდა ცნობილი, რომ ეს საქმე პროვოკატორების მოწყო-

ბილი ყოფილა. სიტუაცია შემდგომ დასტაბილურდა. აქციის მონაწილენი ისევ დაუბრუნდნენ ერას მოედანს და მიტინგი ჩვეულ რეჟიმში გაგრძელდა. მალე გაწვიმდა და ხალხმაც იკლო. იქვე გაგშალეთ ცელოფანი და თავი შევაფარეთ წვიმას. გადაუღებლად წვიმდა, მიუხედავად მიღებული ზომებისა ძალზედ დავსველდით. თავდაპირველად იქ ღამის გათენებას ვაპირებდით, მაგრამ შემდგომში მითითება მივიღეთ, რომ ოფისში დავბრუნებულიყავით და დაახლოებით თერთმეტი საათისათვის ოფისს მივაშურეთ. (ეს ყოველივე წინასწარ იყო ეტყობა გათვლილი, რომ ოფისში მომხდარიყო სახალხო კრების წევრების დაპატიმრება. ამის თქმის უფლებას მაძლევს ის, რომ მაისის მოვლენების შემდგომ გავიგეთ ბატონ ელიზბარ ჯაველიძისაგან, რომ ერთ-ერთი „სახალხო კრების“ წევრი მოვლენილი თბილისიდან სამწუნაროდ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობაში ყოფილა მხილებული). ჩვენს შორის იმყოფებოდნენ გურიის რეგიონის წარმომადგენლებიც. ერთი მათგანი ლანჩხუთელი – გიორგი გურგენაძე ძალზედ აქტიურობდა. ოფისში რომ მივედით ის ხალხით იყო გადატენილი. სადღაც თორმეტ საათისაკენ ანზორ სოლომონიძემ გამოაცხადა, რომ თავისუფალი ვიყავით და მეორე დღისთვის დავვიბარა. ბათუმელებმა შინისაკენ გაწვიეთ, ხოლო რაიონებიდან ჩამოსულები დარჩნენ.

ღამის პირველის ხუთი წუთი იყო, როდესაც სახლში მიმავალს ცირკთან ჩემი ერთი ნაცნობი ჟურნალისტი შემხვდა და მისგან გავიგე, რომ ტელევიზიის შენობის შესასვლელთან სამართალდამცავები ოპერატიულ საქმიანობას ატარებდნენ. მე მას დავემშვიდობე და ტელევიზიის შენობისაკენ წავედი. იქ არავინ იდგა, გავცდი თუარა შენობას, იმწამსვე ანზორ სოლომონიძეს დაურეკე, ეს ყოველივე ვამცნე და გავაფრთხილე, რომ შენობა დაეცალათ. სახლში მისულმა ტელევიზორი ჩავრთე. 25-ე არხზე ჩვენი მიტინგის სიუჟეტებს აჩვენებდნენ.

ღამის ორი საათისაკენ გოჩა მუხამაზარიამ დამირეკა და გამაგებინა – ჩვენი ბიჭები „დახვეტენო“, მე რატომღაც მომესმა დახვეტიტესო, ეს ჩემს გვერდით მდგომმა მეუღლემაც გაიგონა, ის მობილური ტელეფონის გვერდით აღმოჩნდა იმ წამს, მას ჩაი გამოქონდა. კარგა ხანს წელში მოხრილს თავი ხელებში მქონდა ჩაფლული. ისევ მეუღლის ხმამ გამომიყვანა მდგომარეობიდან. – ახლა რას აპირებო? მომიგო. მე ავდექი და ქალაქის ტელეფონით დავრეკე ოფისში. ის არ პასუხობდა... იმ დროს რა არ წარმომიდგა თვალ წინ... ცოტა ხნის შემდეგ ძალა მოვიკრიბე და დარეჯან დიასამიძეს დაურეკე მობილურით, ჩემს კითხვაზე სად იმყოფებოდა, მან გაბრაზებული ტონით მომიგო – მე აქა ვარ ოფისში, შენ კი სადხარო? როცა ეს გავიგე ტელეფონი გაუთიშე და იმ წამსვე გოჩას გადაურეკე. – ბიჭო ეს უბედურება ვინ შეგატყობინა მეთქი, მან მიპასუხა – „მე ბიჭების დაჭერის შესახებ გამცნეო“. იმ წამსვე ხელმეორედ დარეჯანს გადაურეკე, რომელმაც შემატყობინა დაჭერილი ამხანაგების ვინაობა, მან დასძინა გოჩასაც ეძებენო, დასაჭერი სიით მისულან თურმე და მათ შორის გოჩაც ყოფილაო. იმ წამსვე ისევ გადაურეკე გოჩას და გავაფრთხილე, მეც სადმე წავალ მეთქი უთხარი ძალოვნების დასახნევად ტელეფონში, თუმცა სახლში დავრჩი. ეტყობა ანზორ სოლომონიძემ ვერ მოასწრო ჩემი დარეკვის შემდეგ სათანადო ზომების მიღება, ან ვერ გაერკვა მოცემულ სიტუაციაში.

როგორც მეორე დღეს ოფისში გავიგე, გოჩა მეორე დღეს დაიჭირეს ქალაქში, ასევე დააპატიმრეს დავით ფარტენაძე, რომელიც თვეების მანძილზე ბატონ ვახტანგ ახვლედიანის უსაფრთხოებას იცავდა პირნათლად.

იმ ღამეს რა დამაძინებდა... სახლიდან არსად არ გავსულვარ. მეორე დღეს დილიდან ოფისში რომ მივედი, ოფისი არეულ-დარეული დამხვდა და იქ მყოფნი წინა ღამის

დარბევის ეპიზოდებს იხსენებდნენ. ზოგს თავი ჰქონდა გახეთქილი, ზოგს ჩალილავებული სახეები ჰქონდა, ზოგი სავადმყოფოში იყო მოთავსებული, ზოგმაც იარაღის გასროლაზე შიშისაგან მეორე სართულიდან გადახტომით უშველა თავს და სხეულის სხვადასხვა დაზიანებები მიიღო. ამ მოსმენილით გაოგნებული დავრჩი. როგორც შემდგომში გავიგე, იმ დამეს დაზარალებულებს სავადმყოფოში ქალბატონმა – **მანანა სალუქვაძემ** და **დავით რობაქიძემ** უპატრონა.

მალე ოფისში მოვიდნენ ბატონები: ვახტანგ ახვლედიანი, ელიზბარ ჯაველიძე, თემურ შამიაშვილი, გურიიდან ჩამოსული მეგობრები და სხვები. სახალხო კრების აქტივისტებთან ერთად მოვაწყეთ აქცია. მსვლელობა დავიწყეთ ილია ჭავჭავაძის ძეგლიდან, იქ დაჭერილების მხარდამჭერი მიტინგი გავმართედ, შემდეგ გადავინაცვლეთ მეძედ აბაშიძის ძეგლთან და აქედან მოყოლებული ქალაქის ქუჩებში მოვაწყვეთ მსვლელობა. მე ერთ მხარდამჭერს ხუმრობით უთხარი – მეუღლემ გუშინ სალამოს მისაყვედურა ტელევიზორში რატომ არ ჩანდი, ხომ არ ემალები ხალხსო? ჰოდა დღეს უნდა ვიაქტიურო-მეთქი, ვიხუმრე.

იმ სალამოს ბევრი დაიჭირეს, დილისაკენ ზოგიერთი გაანთავისუფლეს, მაგრამ თხუთმეტი წევრი კი დატოვეს საპყრობილეში, აქედან 23 მაისს ბათუმის სასამართლომ აღმინისტრაციული ორ თვიანი პატიმრობა მიუსაჯა: – თემურ ჭანტურიშვილს, დავით სამნიძეს, ჯამბულ შარაბიძეს, ემზარ ქაღიძეს, მარად სოლომონიძეს, როლანდ ხოზრევანიძეს, ჯამბულ ფარტენაძეს და როლანდ აბულაძეს, ხოლო სისხლის სამართლის საქმე აღძრეს და წინასწარი ორ თვიანი პატიმრობა შეუფარდეს: ანზორ სოლომონიძეს, გონა მუხაშავერიას, დიმიტრი ჭეიშვილს, დავით ფარტენაძეს, ტარიელ ფუტყარაძეს, ხვიჩა გამარჯვებაძეს და ვახტანგ სიორიძეს.

აქციის დამთავრების შემდეგ გადაწყდა აჭარისა და გურიის რეგიონების სახალხო კრების წევრების თბილისში გამგზავრება. ზოგი იმ დღესვე გაემგზავრა, ხოლო უმეტესი ნაწილი 23 მაისს დღის მეორე ნახევარში. მე ბატონ ნოდარ წულუკიძის მანქანით გავემგზავრე. ეს ადამიანი აჭარაში „სახალხო კრების“ დაარსებიდან ჩვენს ჭირსა და ლხინს იზიარებს 26 მაისის დამის ჩათვლით.

ბევრი მანქანა გზიდან პატრულის სამსახურმა დააბრუნა სხვადასხვა მიზეზის გამო, მათ შორის იყო ისმაილ აბაშიძე, ერთ-ერთი შეფიცულთა რაზმის ხელმძღვანელი, რომელმაც დარბევის დროს ოფისში ტრამვა მიიღო, მაგრამ ამის მიუხედავად თბილისში გამგზავრებაზე უარი არ განუცხადებია. მისი მანქანა პატრულმა გზაში დააკავა და საჯარიმოზე გადაიყვანა.

ქუთაისის გასასვლელთან მანქანები ერთ კოლონად დაირაზმა და ორმოცდაათზე მეტი მანქანით ჩართული ფარებით და სიგნალებით თბილისის გზას დავადექით... აქვე დავსძენ, რომ ნოდარ ცინცაძემ და გურამ ხოზრევანიძემ თავი კარგად გაართვეს თბილისში გასამგზავრებელ ხალხის ტრანსპორტირების საკითხს.

კოლონას თავში თემურ შაშიაშვილის ავტომანქანა უძღვებოდა, მათ უკან გადამღები ჯგუფი მიჰყვებოდა, ხოლო უკან ჩვენი მანქანა მიდიოდა. ავტოკოლონას ბორის მეძმარიაშვილი ხელმძღვანელობდა, ის აკონტროლებდა მიმავალ მანქანებს. ბორისი ორგანიზებული ადამიანი გახლდათ და შედეგიც სახეზე გვქონდა, დედაქალაქში უპრობლემოდ ჩავედით.

დამის თორმეტი საათი იქნებოდა, როცა თბილისში ჩავედით. საზოგადოებრივი მაუწყებლობის ტელევიზიის შენობასთან მიტინგი გრძელდებოდა. მანქანიდან გადმოსულს ქალბატონი მანანა სალუქვაძე შემეგება, უზარმაზარ სატვირთო მანქანაზე სპეციალური სცენა იყო დამონტაჟებული-

ლი, რომელზეც სახალხო კრების ლიდერები შენაცვლებით გამოდიოდნენ.

მე და ქალბატონი მანანა სცენაზე ავედით. მე იქ მყოფთ სახალხო კრების ლიდერებს მივესალმე. გია ბურჯანაძემ მომიტინგეებს აჭარიდან ჩამოსული დელეგაციის შემოერთება აუწყა. მიტინგს აღტაცების ტალღამ გადაუარა, რაღაც საოცარი სანახაობის მოწმე გავხდი, ისმოდა შეძახილები: ჩვენ ძმებს უშიშარ აჭარლებს გაუმარჯოს! ძალა ერთობაშია! ხალხი ტაშს გვიკრავდა და გვეფერებოდა...

გია ბურჯანაძემ მოხოვა მომიტინგეებისთვის მიმემართა. მე მათ ტრიბუნიდან მივესალმე და ამით შემოვიფარგლე, რადგან ჩამოსულები იყო მისახელი და გავეცალე იქაურობას. სუფრასთან სადღეგრძელოებს კი არაკრაკებ, მისაყვედურა ერთმა ჩემმა მეგობარმა და ახლა რა გჭირსო? მე კი ასე ვუპასუხე – სუფრასთან, ზოგი ლაპარაკობს, ზოგიც მიირთმევს და ჩემი მოსმენისთვის არავის არ სცალია-მეთქი. საზოგადოების წინაშე, როდესაც ყველა შენ შემოგყურებს თვალებში, უცებ რომ წაიბორძიკო სირცხვილია. არამაქვს პოლიტიკური განცხადებების ნიჭი და გასაკვირიც მე მგონი აქ არაფერია.

გია ბურჯანაძის ახალი მოადგილე, (გენერალი უჩავა ამ დროისთვის დაპატიმრებული გახლდათ), გამაცნეს ავთო ჯოხაძე, რომელმაც ჩასულები საქმის კურსში ჩავვაყენა, პროვოკატორების მხრიდან მოსალოდნელი თავდასხმისთვის მზად რომ ვყოფილიყავით, მიტინგი სპეცნაზელების გარემოცვის ქვეშ მიმდინარეობდა, ფაქტიურად ალყაში ვიყავით.

რადგანაც ბევრ შეფიცულს გზაში პრობლემები შეექმნათ და მიტინგზე დროზე ვერ ჩამოვიდნენ. (ისინი მოგვიანებით შემოგვიერთდნენ), ამიტომ დასახმარებლად მივმართე ხელვაჩაურის რაიონის კომიტეტის თავმჯდომარეს – ქალბატონ ცილა სურმანიძეს, მას ყოველთვის ჰყავდა სათანადო ხალხი მობი-

ლიზებუღი, რომელიც გამოირჩეოღა დიდი დისციპლინით დღ ახლაც მას დარაზბული შეფიცულთა რაზმი უმშვენებღა მხარს – ბატონ იაშა გვიანიდიის დღ თამაზ ხალვაშის თავკაცობით. მათ ვითარებღ ავუსსენი დღ დანმარებღ ვთხოვე, რათღ გვერდში დღგვდგომოდნენ. ჩვენ ბოლომდე ერთად ვიდექით...

იქ ორი დამე ვიდექით ფზიზლად, ისე თვალს თუ მოატყუებდი სანელდახელოდ იქვე გამლილ პალატებში, ან სდმე მიწაზე, სხვღ საშუალებღ იქ არ იყო, ისიც იმ შემთხვევღში ადგილი თუ იყო.

აქ, ამ ვითარებღში ბევრი ჩვენიანი იდგღ ვაჟკაცურად, ხოლო შოთღ ტულუშს, ნუგზარ კეკელიძეს, ირაკლი დარჩიას დღ თამაზ დანელიას კი ერთი წუთითაც არ მიუტოვებივარ. თუმცღ ისეთებიც აღმოვჩინე, სდამოობით ქალაქში რომ მიდიოდნენ დღმის გსათევად. ერთი შეფიცული თვალს დღმაკლდღ, მას გდღაურეკე, სდღ ხარ-მეთქი დღ მან მიპასუზღ – „სცენის უკან ვიმყოფებიო“. ვთხოვე ტელევიზიის მთავარ შესასვლელთნ მოსულიყო, პატარღ პაუზის შემდეგ მიპასუზღ – „არ გეწყინოს ქალაქში ვარ ნათესავთნო“. ისე იცოცხლე, ეს ბრვე შესახედღობის ახღღგზრდღ თავს დებღღ ვაჟკაცობღზე... თუმცღ რღს იზამ, ნათქვამიღ „დღამიანი გსსაჭირში იცნობღო“... ამ დროს ნონღ გფრინდღშვილი დღ სსხღლხო კრების სხვღ ლიდერები ჩვენს გვერდით იმყოფებოდნენ დღ დამეებს თეთრად ათენებდნენ.

გათენდღ, მე დღ თამაზ დანელიღ იქვე ვიდექით ტრიბუნიდღნ ოდნავ მოშორებით, რომ ჩვენი მიმართულებით რღმოდენიმე ბრვე ვაჟკაცი მობიჯებღღ, უცებ ერთმღ შორიდღნ გღგვიღღმღ დღ ჩვენი მიმართულებით წღმოვიდღ. ეს ბადრი ბიწადე გღხლდღთ. ის ჩემთღნ შეჩერდღ, გდღამკოცნღ, მეგობრულად მომიკითხღ, დღ გზღ ისევე გღნავრდო. მისმღ ნღხვამ დიღიდღნ ბიჭებს დღღღ შეგვმღტღ. ის ადრე გღხლდღთ ჩღმოსული ბათუმში. მღსთღნ კრების წვერებს, გულღხდიღი სღუბარი

გვქონდა. პირდაპირ დაუესვით კითხვა – ლიდერები უკან ხომ არ დაიხვედნენ? – მაგრამ მან დაუყონებლივ გვიპასუხა, რომ ბოლომდე ერთად ვიქნებოდით! მისი ჩამოსვლა, ჩვენი წევრის, შეფიცულთა რაზმის ერთ-ერთი მეთაურის – **ნუგზარ ჯიჯავაძის** დაკრძალვას დაემთხვა, ღმერთმა აცხონოს მისი სული, საქმიანი და ვაჟკაცი კაცი იყო. ბატონი **ბადრი და გია ბურჯანაძე** სოფელ მახინჯაურში დაკრძალვაზე იმყოფებოდნენ და ამ ოჯახს მატერიალურადაც დაეხმარნენ.

არ ვიქნები მართალი, ჩვენი კუთხის შეუპოვარი და ენერგიული მანდილოსნები რომ არ მოვიხსენიო: ციალა სურმანიძის, მზევინარ ძირკვაძის, დარეჯან დიასამიძის, ლია შაქარიშვილის, ლეილა სარჯველაძის, ნანული ღუმბაძის, ნათელა ხარაზის და სხვების სახით, რომლებიც მიტინგს ძალას მატებდნენ.

ჩვენი ჩასვლის შემდეგ კიდევ ორი დღე ღამის განმავლობაში ველოდით, რომ საზოგადოებრივი არხი სახალხო კრების ლიდერებს ეთერს დაუთმობდა, რათა საქართველოში, მიმდინარე პოლიტიკური მოვლენების შესახებ სიმართლე გაჟღერებულიყო, მაგრამ ამაოდ...

25 მაისს დღის სამ საათზე მიტინგი პარლამენტისკენ დაიძრა...

კოლონას წინ ნონა გაფრინდაშვილი და ნინო ბურჯანაძე მიუძღოდათ. ნონას გადაადგილება უჭირდა, მაგრამ ის შეუპოვრად მიიწვედა წინ, რითაც გვაგულიანებდა. ეს ჩვენთვის უხმო მოწოდება იყო! ჩვენს უკან ზღვა ხალხი მოაბიჯებდა. მათთან ერთად ჩვენი კუთხის წარგზავნილები მივაბიჯებდით, უკან კი წითელი ფერის მანქანა-ტრიბუნა მოგვეყვებოდა. ჩვენს სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა, არ მახსოვს ასეთი ბედნიერი როდის ვიყავი... როდესაც პარლამენტს უახლოვდებოდით, ვახო მითაიშვილმა შემომძახა – „თეგო! ნახე რამდენი ხალხი გამოვიდა გარეთ!“ ხალხის სიმრავლით გაოგნებული დავრჩი, ჩვენს უკან ზღვა ხალხი მოაბიჯებდა. როდე-

საც პარლამენტს მიუახლოვდით აჭარის „სახალხო კრების“ რეგიონალური საბჭოს თავმჯდომარეს – ბატონ ვახტანგ ახვლედიანს დაურეკე ბათუმში და არსებული სიტუაცია მოვახსენე. (ბატონმა ვახტანგმა ჩვენთან ერთად გამგზავრება ვერ შეძლო ავადმყოფობის გამო).

მიტინგზე გამოძვლელები ერთმანეთს ენაცვლებოდა. ჩვენი კუთხის შვილებს: მზევინარ ძირკვაძეს, ცოტნე ანანიძეს, ნიაზ ბოლქვაძეს, მურმან ღუმბაძეს და ავთანდილ დიასამიძეს მიეცათ საშუალება თავისი გულის ტკივილი გამოეთქვათ და შეკრებილ აუდიტორიამდე მიეტანათ. მათ გამოსვლებს საზოგადოება მქუხარე ტაშით აჯილდოვებდა. მიხაროდა და ვამაყობდი, მათი თანამებრძოლი რომ ვიყავი, ზოგი მათგანი კი ჩემი მეგობარიც გახლდათ.

მიტინგის ტრიბუნა რუსთაველის გამზირის საპირისპირო მხარეს გადაიტანეს. საქართველოს „სახალხო კრების“ შეფიცულთა რაზმის მეთაურის მოადგილე, ბატონი ავთო ჯონხაძე მომიახლოვდა რამოდენიმე მხლებელთან ერთად და მთხოვა გავყოლოდი. სანამ პარლამენტის გვერდით მყოფ პირველ კლასიკურ გიმნაზიამდე მივიდოდით, ილიას და აკაკის ძეგლთან, გზაში ჩვენმა რიგებმა იმატა. ვიდექი ძეგლთან და ჩემდა უნებლიეთ მაისის ღლეები გამახსენდა, როდესაც ამ ძეგლთან, ამავე სკოლის მოსწავლეებთან და მათ მშობლებთან ერთად სამახსოვრო სურათები გადავიღეთ. ამ სკოლაში ქველმოქმედების სახით ჩემი პოემები „გვირგვინოსანნი“ და „უმეფობის ჟამს“ მქონდა დარიგებული, რომელსაც იქაური ჰედაგოგები კლასგარეშე ლიტერატურად იყენებდნენ. ექვსი წლის წინ კი ერთ-ერთი მეოთხე კლასის ინიციატივით სკოლაში შეხვედრა მომიწყვეს. მაშინ ბენდიერი კაცი გახლდით... ახლა კი იქ, საქართველოს ყველა კუთხის შეფიცულთა რაზმების მეთაურები ვიყავით თავშეყრილნი და ჩვენივე მოძმეთაგან თავდასხმას ველოდებოდით... იქ მისვლამდე, რაღაც საშიშროების

მოახლოების უცნაური შეგრძნება დამეუფლა... ბატონმა ავთომ მოკლედ შეგვახსენა ჩვენი მოვალეობანი და გაგვიმარტა, თუ რისთვის ვიდექით იქ და მოსალოდნელ დარბევისაგან როგორ უნდა დაგვეცვა აქციის მონაწილეები, მოსული იყო შეტყობინება სპეცრაზმელების მოსალოდნელი თავდასხმის შესახებ.

ჩემი ეიფორია, მოსალოდნელ შიშის სინდრომით შეიცვალა... მე მათ ათი ბრგე ვაჟკაცის გამოყვანა აღუთქვი, ვგრძნობდი, რომ მათ სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრებოდა... თავიდანფეხამდე ჟრუანტელმა დამიარა, ვერ ვხდებოდი, რა უნდა მეთქვა ჩვენ ბიჭებისთვის... ჩვენ პარლამენტისა და სკოლას შორის ჩამომაკალი გზა უნდა გადაგვეკეტა, კახელებთან და თბილისის რაიონების შეფიცულებთან ერთად. საწყის პერიმეტრზე მობილიზებისათვის ნახევარი საათი მოგვცეს, ჩვენი პერიმეტრის დაცვის მეთაურად ვინმე ემზარი დაინიშნა, რომოც წლამდე მიახლოებული, საშუალო ტანის ათლეტური აღნაგობის, სიმპატიური მამაკაცი. მას ძალზედ კეთილი სახე ჰქონდა. ჩვენ ერთმანეთის ტელეფონის ნომრები გავცვალეთ. მას პატარა შავკრემანი ბიჭი ახლდა, სახელად ვასკა, რომელიც მისი ჩაცმულობით იაპონელ მებრძოლ „ნინძას“ მაგონებდა. ჩემებს მივაშურე. ფეხები დამძიმებული მქონდა, გადაადგილება საშინლად მიჭირდა. დავით რობაქიძის სიტყვები გამახსენდა ჩემდა უნებურად – „მიშა ისვრის და კიდევაც დახოცავს ხალხს, მისი დამქაშები კი იმიტომ ისვრიან, რომ ისინი კრიმინალები არიან და სხვა გზა არ დარჩენიათ...“

პარლამენტისკენ წავედი და ქალბატონ ციალა სურმანიძესთან მივედი, ის თავის შეფიცულებთან ერთად, როგორც ყოველთვის მობილიზებული იყო. მივედი და ძლივს ამოვილაპარაკე – ჩვენი დრო დადგა ბიჭებო, გვეძახიან მეთქი. ამ სიტყვების გაგონებაზე ერთ-ერთი მათგანი – გელა გვიანიძე წამოიჭრა და ომანიანად შესძახა, რაღას აყოვნებთ, წავედით! და ფეხზე წამომდგარ მეგობრებს წინ წაუძღვა. ის ძველი

პროფესიონალი სამხედრო იყო. ფიზიკურადაც ძლიერი აღნაგობის გახლდათ. როცა დანარჩენმა ბიჭებმა გაიგეს ჩვენი ყოფნის დისლოკაციის ადგილი, თვითონ მოვიდნენ. ემზარის განცვიფრებას საზღვარი არ ჰქონდა, როდესაც ქალბატონები: დარეჯან დიასამიძე და ნანული დუმბაძე შემოგვიერთდნენ თავისი ნებით, ხოლო ხანში შესულმა ქორეოგრაფმა „აჭარის დამსახურებულმა არტისტმა – სიმონ ფუტყარაძემ თავისი დაჟინებული თხოვნით დარჩა წინა ხაზზე, (შემდეგ გავიგე, ის სასტიკად უცემიათ, საავადმყოფოში გადაუყვანიათ და დღემდე მკურნალობს ნაიარებს). ამ თავდადებული საქციელის შემყურემ, აღტაცებულმა წამოიძახა – „რა სასწაული ხალხი ყოფილხართ აჭარლები?!“ ჩემს სიამაყეს საზღვარი არ ჰქონდა, თუმცა ჩემს გვერდით უშიშარი გურულებიც იდგნენ, ერთი მათგანი ჩონხატაურელი გურული ახალგაზრდა გვარად სანიკიძე (სამწუხაროდ სახელი არ მახსოვს) გახლდათ.

წყალი უნდა მოეტანათ და ჩვენების სულადობის გარკვევა მთხოვეს. პოზიციაზე 37 კაცი ვიდექით, 10 კაცის სანაცვლოდ!.. ახლა ვიხსენებ იმ საამაყო და ამალელებელ წუთებს და ვფიქრობ, იმ დღეს მთელი საქართველო ასე ერთ მუშტად რომ შეკრულიყო, როგორც ჩვენი კუთხის წარგზავნილები იდგნენ სხვადასხვა რაიონებიდან ჩამოსულ ვაჟკაცებთან ერთად – დარბევასაც ავიცილებდით და არც ჩახოცილი ხალხი გვეყოლებოდა... და რაც მთავარია ვიქნებოდით სამართლიანი და გაუყალბებელი არჩევნების მოლოდინში...

მიტინგზე ყოფნისას ძალას გვიორკეცებდა დაჭერილ თანამებრძოლებისადმი დიდი პასუხისმგებლობის გრძნობა, რათა ვიცოდით, რომ მათი ბედი ჩვენი იქ დღომით წყდებოდა.

მიტინგზე კეთდებოდა განცხადებები, გვაწვდიდნენ სხვადასხვა ინფორმაციებს... ამ დროს ვილაცამ დაიყვირა – „გრეჩინა“ მოდისო მეც იქითკენ შევტრიალდი და ჩემს წინ ლევან გაჩეჩილაძე იდგა. ის ჩემს დანახვაზე ოდნავ შეყოვნდა

და გამიღმა. ვკითხე – მიცანით მეთქი. – „როგორ არაო“ მომიგო, შემდეგ კი ხელი ბეჭზე დამადო და გზა გააგრძელა თავის მხლებლებთან ერთად ილიასა და აკაკის ძეგლისაკენ. ის ადრეც იყო მოსული მიტინგზე ტელევიზიის წინ. ბატონ ლევანს ვიცნობ 2009 წლიდან. მე და ნიაზ ბოლქვაძე – აჭარის მამულიშვილთა საგვარეულო კავშირის თავმჯდომარე თბილისში ყოფნის დროს „დაიცავი საქართველოს“ ოფისში მივედით, სადაც მას საქმე ჰქონდა. მეც თან მქონდა ჩემს მიერ გამოცემული პატარა წიგნი „ხმა“ რომელშიც ჩვენი კუთხის შვილების გულის ტკივილი იყო გადმოცემული ჩემს ხმასთან ერთად. წიგნები ოფისში დავარიგეთ. სადაც ორი საათი არ იყო გასული, ნიაზს დაურეკეს მობილურით და ლევან გაჩეჩილაძესთან ჭავჭავაძის გამზირის 50–ში მისვლა სთხოვეს. რეზიდენციაში ერთად მივედით, სადაც დაახლოებით ერთი საათი დავყავით. მან დიდი გულისყურით მოგვისმინა და სამომავლოდ შეხვედრას შეგვპირდა, თუმცა ჩვენი შეხვედრა აქ მოხდა... ამ დროისათვის კი ნიაზ ბოლქვაძე პარლამენტთან იდგა. მოგვიანებით გავიგე, იგი სასწაულად გადარჩენილა. სიცხიანს არ მიუტოვებია მიტინგი. ჯალათებს იგი საღისტურად უცემიათ.

სადაც ათი საათისკენ ჭექა-ქუხილის ხმა გაისმა თბილისის ცის თავზე და მალე კოკისპირული წვიმა წამოვიდა. თავიდან ფეხებამდე დავსველდით. გარკვეული პერიოდის შემდეგ თითქოს წვიმამ გადაიღო. არე-მარეს გადავხედე, ხალხის მასამ მკვეთრად იკლო... ცოტა ხნის შემდეგ ისევ გაწვიმდა კოკისპირულად. ხალხი ჯგუფებად აფარებდა თავს გაშლილ ცელოფნებს, რომელიც თითქმის არ შეელოდათ. მიტინგი გრძელდებოდა, მაგრამ ხალხის ჩოჩქოლის გამო სმენადობა ცუდი იყო... ამასობაში წვიმამ ოღნავ გადაიღო. გაკეთდა განცხადება, ვისაც სურვილი ჰქონდა, ან ვინც შეუძლოდ გრძნობდა თავს დაეტოვებინა მიტინგი, რადგან იქ მდგომთ 9 აპრილის ღამე გველოდა...

ხალხმა შეძახილებით და კიჟინით უარი განაცხადა! ამ დროისათვის ჩვენს პოზიციაზე ჩოჩქოლი ატყდა. ზემოდან ჩამომავალ ქუჩაზე 50 მეტრის მოშორებით სპეცნაზელები პოზიციებს იკავებდნენ... ამის დანახვაზე მივიღე გადაწყვეტილება, პოზიციიდან ქალები დამეთხოვა. დარეჯანთან და ნანულისთან ჭიდილი დამჭირდა მათი იძულებით „გამეკვებისათვის“.

სპეცრაზმელები ფსიქოლოგიურ შეტევაზე გადმოვიდნენ, ისინი ფარებს აბრახუნებდნენ, რასაც ჩვენი ბიჭები ჯოხების ბრახუნით პასუხობდნენ. ჩვენი მეთაური – ემზარი ცარიელი ხელებით იდგა მათკენ შემართული, მის უკან კი დანარჩენები. მან ამ დროისთვის სათანადო ბრძანებები გასცა, ერთ ჯგუფს საპირისპირო მიმართულებით დგომა მიუთითა, რათა რუსთაველის გამზირიდან მომავალი სპეცრაზმის შემოსვლა აღეკვეთათ... ამ დროისთვის ისევ წამოვიდა თავსხმა. ჩვენს რიგებს გამოეყო – ირაკლი დარჩია (ის ჩემი კლასელის, ცხონებული – ვაჟა დარჩიას შვილი გახლდათ), დადგა შუა ქუჩაში სადაც დამრეციდან ნიაღვარი მოდიოდა – სპეცნაზელების საპირისპიროდ. მას შევძახე, რომ უკან დაეხია, რათა წყალში არ მდგარიყო და ჩვენთან დაბრუნებულიყო, ერთი ნაბიჯი გადადგა, მაგრამ ისევ წყალში დგომა განაგრძო. ის ეტყობა ისეთნაირად იყო დამუხტული მოსალოდნელი შეტაკებისთვის, რომ თავს ვერ აკონტროლებდა... მალე, რუსთაველის გამზირზე ქაშუეთის ეკლესიის მხრიდან სპეცრაზმელთა მანქანები გამოჩნდნენ. ამ დროისათვის სცენაზე ირაკლი ბათიაშვილმა მამაო ჩვენოს ლოცვა დაიწყო დანთებულ სანთლების ფონზე სხვა დანარჩენ ლიდერებთან ერთად. მე მათ უკვე ვერ ვხედავდი. ცოტა ხანში რკინის დარტმის ხმასთან ერთად ჰაერში ორივე მხრიდან წყლის ჭავლმაც იფეთქა. ქაშუეთის ეკლესიის მოპირდაპირე მხარეს მდგარმა პირველმა გადავიწერე და უფალს ჩავაბარე ჩემი და იქ მყოფი მეგობრების ბედიც...

მალე გაზისაგან სული მეხუთებოდა. მანქანებმა შემოღვეწეს რკინის კონსტრუქციის ბარიერები. წყლის და გაზის ჭავლის თეთრი კორიანტელი ტრიალებდა ჩვენს ირგვლივ. უცებ გადაშავდა იქაურობა, თითქმის ვერაფერს ვარჩევდი იმ წყვდიადში, მხედველობა ძალზედ გამიჭირდა. ჩვენ უკან დახევა დავიწყეთ, ჟივილ-კივილისა და გინების ორომტრიალი დატრიალდა... კბილებამდის შეიარაღებულ და გაწვრთნილ სპეცნაზელებთან აბა რას გააწყობდი უიარალო კაცი... მალე ახლო მანძილიდან დავინახე, როგორ მორბოდნენ ჩემსკენ ნიღბიანი შავოსნები ხელკეტების ქნევით. უკან დახევისას ნოდარ წულუკიძეს გადავეყარე, ის რატომღაც საპირისპირო მიმართულებით მიდიოდა, ჩემს შეძახილზე – უკან დახეულიყო, ყურადღება არ მიუქცევია... რა გზა მქონდა, მეც პარლამენტის შენობას მივაშურე ერთ ჯგუფთან ერთად. ალღუმისთვის გამზადებულ ფიცარნაგის მეშვეობით პარლამენტის შენობის წინა კედელთან ავლმოჩნდით ალყაში მოქცეულნი. გზა გავაგრძელეთ პარლამენტის ცენტრალური შესასვლელისკენ. ჩემს გვერდით საშუალო ტანის ქერათმიანი ქალბატონი, დახმარებას გვევედრებოდა... მას ხელი მივაშველე და მასთან ერთად განვაგრძე სირბილი, ის ფეხებს ძლივს ათრევდა, ფეხსაცმელი გამძვრაო მითხრა, მაგრამ მაგის დრო სადღა იყო ანდა ვინ მოგაბრუნებდა, ხალხი მჭიდროდ მხარი მხარს მიბჯენილი ვარბოდა... რამდენიმე ნაბიჯიც არ გვქონდა გადადგმული, რომ საპირისპირო მხრიდან ხალხის ჯგუფი შეგვეჯახა, ქალბატონი წაბორძიკდა და წაიქცა. მე წინ ხის პოლიუმზე წავიქეცი წინა ხელებით, მაგრამ უცებ წამოვლექი, იმის შიშით რომ არ გავეთელე აზვირთებულ და გაბოროტებულ ადამიანებს, და მიტინგის მიმართულებით დავიწყე სირბილი, ზიგზაგებით მივრბოდი, რათა მოქნეული ხელკეტები ამეცილებინა... იმ მომენტისთვის ვერაფერს ვერ ვგრძნობდი, მხედველობაში მაქვს ხელკეტების დარტყმები. თავი ხელებში

მქონდა ჩარგული და პირზე ცხვირსახოცი აფარებული, გაზი და ტყვიები რომ არ მომხვედროდა... მივალწიე რა ცხრა აპრილის მემორიალს, იქიდან ჩიტაძის ქუჩისკენ პიონერთა სახლისაკენ გავიქეცი სხვებთან ერთად. არაქათი გამოძე-
ლია, საცა იქნებოდა წავიქცეოდი, რომ ერთმა დალოცვილმა ადამინმა მოგვაძახა – კედელთან ახლოს იარეთ! წაქცეუ-
ლებს ხალხი გადაქთელავთო! და მეც პიონერთა სახლის პერიმეტრს გავყევი სხვებთან ერთად. ოდნავ გავცდი პი-
ონერთა სახლის შენობას, რომ ჩემს წინ ლაშა მსხილაძის სილუეტმა გაიელვა (140 კგ. ადამიანის არ დანახვა ძალზედ ძნელია იმ გასაჭირშიც კი), მან პიონერთა სახლის ბოლო ფანჯარა გამოგლიჯა და ისე გადაეშვა შიგ, მე მივაძახე
ხელი მომაწოდე-მეთქი, მაგრამ რას გაიგონებდა. (მოგვიანებით გავიგე, ის დილით დაუჭერიათ). იქ გადასვლაზე რიგი დადგა, ჩემს გვერდით ქალი კიოდა და დახმარებას ითხოვდა, შავი პლაშის მოსასხამი ეცვა. მუხლებში მოვიხარე მის ასაყვანად, მაგრამ ამ დროს ვიღაც კაცის ფეხი მომხვდა თავში, დამ-
აწვა და ქვემოთ დამაგდო, მეორე ფეხი კი ქალის მხრებზე მოვლანდე. მან ჩვენი „დახმარებით“ შენობაში შეაღწია... ამ დროს ვიგრძენი ხელკეტების დარტყმები. წამოვდექი, ძალა მოვიკრიბე და სხვებთან ერთად გეზი თავისუფლების მე-
ტროსკენ ავიღე, ამ დროს ჩემს გვერდით გელა გვიანიძე აღმოჩნდა. მე მას ხელმკლავი გამოვდე და იქვე გვერდით მყოფ ახალგაზრდებს შევძახე – მოედნისკენ გავიქცეთ-მეთქი... ამის თქმა და წინ ხელკეტებით შეიარაღებული ნიღბიანები გადაგველობა, დაიწყეს უმოწყალოდ ჩვენი ცემა და გინება... სადღაც ოც კაცამდე ვიყავით დაახლოებით. მიწაზე დაწოლა გვიბრძანეს, მრცხვენია ამის აღიარება, მაგრამ ფაქტის წინაშე ავლმოჩნდით... კბილებამდის შეიარაღებულ ვამპირებთან რას გააწყობდი. გინებით, ფურთხით და ხელკეტებით გვებრძოდ-
ნენ... ერთმა მათგანმა დაიძახა ჩემი მისამართით: „ეს რუსების

აგენტია, ოცდაათი ლარი გადაუხადა ნინომ!“ – ტყულია – ვუპასუხე მე. მან ამის შემდგომ მიზანმიმართულად ამომიჩიმა და დამიწყო ხელკეტით ცემა და სახეში ფურთხება. ამ დროს დაჩოქილ მდგომარეობაში მყოფი, თავში დარტყმებს მარცხენა ხელით ვიგერიებდი. ხელმა ამდენ დარტყმას ვერ გაუძლო და ძალაუნებურად ჩამომივარდა. თავის არეში ვიგრძენი ხელკეტის წვერის დარტყმები. სასოწარკვეთილი, არაადამიანური მოპყრობისაგან ღირსება შელახული და საშინლად დამცირებული ხმამაღლა ვლრიალებდი, ვიგინებოდი და ვაგინებდი ყველა იმათ, ვინაც ასე გაგვწირა და სასიკვდილოდ გაგვიძებტა, ეს ეხებოდა იმათაც, ვინც დაგვიპირდა იქ მოსვლას და არ მოვიდა, ვინც იმ დღეს ჩვენთან ერთად იყო და სამარცხვინოდ გვიღალატა და მიგვატოვა, ვინც ტელევიზორით, მხარ-თეძოზე წამოწოლილი ჩვენ დარბევას უყურებდა...

უცებ ხელბორკილები დაყარეს და მიწაზე დაწოლილებს დაუწყეს ზურგს უკან ხელების შეკვრა. ჩემი ჯალათი უცებ მოწყდა ადგილიდან და სადღაც გაუჩინარდა, გავიფიქრე მეშველა მეთქი, მაგრამ ამაოდ, იგი მალე კვლავ ჩემს წინ აღიმართა და ჩემსკენ მიუთითა თოფიან ნიღბიანს – „ეს-როლე ამ რუსის აგენტსო!“ – ამის გამგონებ არ ვიცოდი სად წავსულიყავი... ამ დროს გამოჩნდა ვიღაც ახოვანი ნიღბიანი. მან ხელი აღმართა ჩემს წინ მოღრიალე ჯალათთან და შეჩერება უბრძანა. შემდეგ მე მომიბრუნდა და ფეხზე ადგომა მიბრძანა. მე ნელა გაჭვივებით წამოვდექი და ცემისაგან გასივებული ხელები უკან ძლივს გავიტანე, უკანა გვერდიდან ჯალათი მომიახლოვდა, ჩემზე ბორკილების დადების ჯერი იყო დამდგარი. მან ხელბორკილების დამდებ ჯალათს შეჩერება უბრძანა. შემდეგ მოგვმართა, იმყოფებოდა თუ არა ჩვენს შორის ქალი, ამ დროს ერთი პატარა აღნაგობის გოგონა აღმოჩნდა ჩემს უკან. სწრაფად წამოვდგა,

პულოვერი და მოკლე შავი კურტკა ეცვა, რომელზეც „TV“ ეწერა ინგლისურად. იგი ჯალათს ქართულად გამოელაპარაკა. ნილბიანმა ქალს წასვლა უბრძანა. გზად მიმავალს ვიდაც შავოსანმა ორჯერ შემოკრა ხელკეტი, ქალმა შეჰკივლა, მაგრამ გზა ჩქარი ნაბიჯებით გააგრძელა, ისე რომ უკან არც მოუხედა. შემდეგ იმავე ნილბიანმა მშვიდათ მიმართა ჩემს უკან მდგომ ნილბიანს, ხელები შეეხსნა ჩემს უკან მდგომი ხანში შესულ კაცისთვის. შემდეგ ჩემსკენ მობრუნდა ხელკეტით ხელები ჩამომაწვეინა და უკან გამომყევითო გვიბრძანა მე და ხანში შესულ მამაკაცს. ის წინ მიგვიძლოდა. ჩიტადის ქუჩისაკენ წავიდა, ყველას აფრთხილებდა – ხელი არ ეხლოთ ჩვენთვის. მიწა გამსკლომოდა და ჩავარდნილიყავი ის მირჩვენოდა, იქ წოლა ვინატრე, დარჩენილებთან... ჩემს აზრებში „შპიონაჟის“ ახალმა ვარიანტებმა გაიელვეს... და მომავალ წამებაზე ვფიქრობდი წინ რომ მელოდა... ასე ვიარეთ ჩიტადის ქუჩამდე. როცა ჩიტაძეზე გავედით იქ მხოლოდ ჭავჭავასროლი მანქანა იდგა, მე თვალებით მანქანებს ვეძებდი რითაც უნდა წავეყვანეთ... ახოვანმა ნილბიანმა უცებ შეჩერდა, წინ გაგვატარა და მოულოდნელად მოგვმართა – ზემოთ წადით და რიყეთით გადადითო! ამ სიტყვების გამგონე სახტად დავრჩი, ჯერ იმის ფიქრში ვიყავი, საბყრობილეში რა მეშველება მეთქი და ახლა უცებ „თავისუფლება“ მაჩუქეს... მისკენ მივბრუნდი ორი ნაბიჯი გადავდგი, ფარზე მარჯვენა ხელი მივადე და უთხარი – სახელი რა გქვიათქო. მან მოულოდნელად გამიღიმა და დაუფიქრებლად წარმოთქვა – კახა მქვიაო, წადით ეხლა მშვიდობიანათო, მიგვამახს და უკან წავიდა. მისი საქციელთი გაგულიანებულმა მივამახს – იქაც ჩვენისთანა ქართველები არიან და არაფერი დაუშაოთქო.

როცა თავისუფალი აღმოვჩნდი, ნაწილობრივ გავითავისე ყოველივე... ზემოთ ავედი, წვიმდა კოკისპირულად, ტაქსი და-

ვიჭირე და დაბრკოლების გარეშე საღდაც ორისათვისათვის მივედი არჩილთან ბინაში, სადაც მისმა მეუღლემ – ინგამ მიპატრონა, გასიებული ხელი და გახეთქილი თავი შემიხვია. ჩემს ტელეფონზე გამუდმებით რეკავდნენ, ყველა ერთმანეთს კითხულობდა. იმ ღამეს ყველას დიდი ჯაფა დაგვადგა. განსაკუთრებით აქტიურობდა ქალბატონი ციალა სურმანიძე. ის იაშა გვიანიძესთან ერთად მთელი ღამის განმავლობაში თავისი რაიონის ხალხის ძებნით იყო დაკავებული...

აი ისინიც, ვინაც სისხლიანი კალო გამოიარა და რომლებმაც სამშობლოს სიყვარულისთვისა და თავისი ღირსების დასაცავად კბილებამდე შეიარაღებულ გაბოროტებულ ჯალათებს სუფთა, შიშველი ხელებით 26 მაისს თბილისში წინ აღუდგა:

ლუკა კურტანიძე: „მითი რეჟიმის დემოკრატიულობაზე დაინგრა!

ვინც 26 მაისს პარლამენტთან იდგა, ყველა გმირია. ხალხმა იცოდა არსებული საფრთხის შესახებ, მაგრამ ფეხი არავის მოუცვლია! სააკაშვილისგან თავს დაგვატყდა ისეთი სისასტიკე, რომელიც მომავალ თაობებს შავ ლაქად გაჰყვება.

ცხოვრებაში პირველად მოვხვდი მსგავს სისხლიან კალოზე, მეგონა, მტერი შემოგვესია და ამოწყვეტას გვიპირებდა. სპეცრაზმმა შემოანგრია კედელი, მეძახდნენ, კურტანიძე, გამოდი, გამოეთრიე...

ღამიმიზნეს იარაღი, მითხრეს, კანონს დავმორჩილებულიყავი. ისინი ვერ იმორჩილებდნენ აგრესიას. უამრავი სპეცრაზმელი წამოვიდა იერიშზე. ადგილი არ დამრჩა სხეულზე, სადაც ხელკეტის კვალი არ იგრძნობოდა. რამდენიმე ხელბორკილი დამადეს. ენით აუწერელი სისასტიკით გამისწორდნენ. თუმცა, ისიც უნდა ვთქვა, რომ რამდენიმე სპეცრაზმელის თანადგომა რომ არა, უარესს

დამმართებდნენ! სახე რომ მთელი მაქვს, მათი დამსახურებაა და არ მინდა, იმ ადამიანებს სიკეთე დავუკარგო. თავისუფლების მოედანზე ჩამიყვანეს, სადაც დამესივნენ და გამისწორდნენ. არ ვიცი, ასეთი აგრესია რითი დავიმსახურე, მე ხომ მთელი ცხოვრება ქართველებს და საქართველოს ვემსახურე! ამ სისასტიკემ ტყვიაზე მეტად იმოქმედა. იმ შეურაცხოვამ, დაუცველობამ და ხალხის დასისხლიანებულმა, გაუბედურებულმა, უმწეო სახეებმა შემძრა. ისევ სპეცრაზმელებმა იმარჯვეს, ვილაცის ბრძანება მოიშველიეს და დანარჩენებს ეუბნებოდნენ, არ შემხებოდნენ... ისინი რომ არა, ან მტკვარში მიპოვიდნენ გარდაცვლილს, ან ტყეში და ან სახურავზე! პოლიციასა და ხალხს შორის ხიდი ჩატყდა!

სამმართველოშიც ზღვარგადასული სისასტიკე ვიხილე. სისხლში ამოსვრილ ადამიანებს ფიზიკურად უსწორდებოდნენ. ისმოდა სასიკვდილოდ განწირული ადამიანების ბლავილი. ნამდვილი კომმარნი იყო. კედლის მეორე მხრიდან საშინელებები მესმოდა. ვიდრე სასამართლოში წამიყვანდნენ, ვილაცები მოვიდნენ, ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხოვა მომაყენეს... მოვიდა ერთი ახალგაზრდა, ჩამომახია ტანსაცმელი, ხელებშეკრულს ჯერ ერთ მხარეს გამილაწუნა, მერე მეორე მხარეს გამარტყა! ეს იყო ტიპიური მუწუკი, რომელსაც აგური აგურზე არ აქვს დადებული. სხვათა დასანახად დამამცირა, დამჩაგრა, მაგინა, მერე კი სურათები გადამიღო. წარმოიდგინეთ ასეთი არსების ფსიქოლოგია! ასეთები ფსიქიატრიულში უნდა მკურნალობდნენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, სახელმწიფო სტრუქტურებში მუშაობენ.

ხალხი ამბობდა: – გვაჩვენეთ თავგანწირვა, გვაჩვენეთ, რომ მართლა იბრძვით და გარიგებული არ ხართო. ჩვენ ეს დაევანახეთ.

26 მაისის ღამემ „სახალხო კრების“ წევრები უფრო დაგვაახლოვა ერთმანეთს. რასაც ვამბობთ, ვაკეთებთ! ეს მთელმა საქართველომ ნახა. უკან არ დავიხვეთ, გავძლიერდებით, უფრო მეტნი გავხვდებით და მჯერა, სამართალი პურს შეჭამს, ღიახ, მწამს, რომ მალე გავიმარჯვებთ! 26 მაისს სააკაშვილის რეჟიმი დაინგრა!“

ცისკარ გოგიტიძე: როდესაც მოედანზე სპეცნაზი შემოიჭრა, სადაც მიტინგი მიმდინარეობდა, მე ტრიბუნასთან ვიდექი სადაც სახალხო კრების ლიდერები გამოდიოდნენ, ბიჭიკო ბოლქვაძესთან და ლაშა მსხილაძესთან ერთად, როდესაც ნიღბიანები ფარებით და ხელკეტების ქნევით მოგვაახლოვდნენ, მე თავისუფლების მოედნისაკენ გავიქეცი სხვებთან ერთად. იმ ორომტრიალში, წყლის ჭავლისა და გაზისაგან გაბრუებულმა ჩვენი ბიჭები მხედველობიდან დაკარგე. გავრობდი და ვფიქრობდი – ჯანდაბა ჩემს თავს, მაგრამ ირაკლი? მიტინგზე მყოფ ჩემს შვილზე – ირაკლიზე ვფიქრობდი... შვილთან ერთად მისი ბათუმელი მეგობრებიც იყვნენ: ირაკლი ხინიკაძე, გოჩა სურმანიძე, ძმები: ირაკლი და ბესო ფალავები. მათზე ფიქრმა ჩემი გაჭვივება დამავიწყა. შუა მოედანზე როცა გავედი, პლასტიკური ტყვიების სეტყვა და გაზი სულს მიხუთავდა, რამოდენიმე ტყვია მომხვდა ტანზე, მაგრამ ტკივილს ვერ ვგრძნობდი, ამ დროისთვის ნინო ბურჯანაძის ესკორტთან ვიმყოფებოდი, ერთ-ერთ მანქანას ავეფარე, მაგრამ ნასროლი ტყვიებისაგან მანქანის უკანა მინა ჩაიმტვრა და მეც სხვებთან ერთად გავიქეცი მარცხენა მხარეს. ერთი ჩასახვევი გავირბინე, თითქოს თავი დავაღწიე, მაგრამ ისევ მოვხვდი ტყვიების, გაზისა და წყლის ჭავლის სეტყვაში... სხვებთან ერთად შევჩერდი ერთი შენობის კარებთან, მაგრამ კარები ვერ გავაღეთ თვალებში ძლივს ვიხედებოდი, ვაცნობიერებდი, რომ

უნდა მებრძოლა სიცოცხლის გადასარჩენად... ჩემდა უნებლიეთ გავიფიქრე – ნეტავ ბათუმში 21 მაისს დავეჭირე, ეს სად ვკვდები მეთქი... არადა გაჩერება აღარ შეიძლებოდა, ხელ-ფეხზე და გულმკერდის არეში მოხვედრილ ტყვიებს კიდევ მოხვედრილი ტყვიები დამემატა ტანზე და ძალიან ცუდათ გავხდი. ამ დროს სპეცრაზმელებმა ალყა შემოგვარტყეს, ჩვენ ვცდილობდით დამალვას, მაგრამ ნიღბიანებმა დაიძახეს „გამოდით, თორემ თქვენთვის ყოველივე ცუდათ დამთავრდებაო“, გინებით „გვამკობდნენ“, ისეთი უხამსი გინების ლექსიკონი არასდროს მსმენია... ჯუმბერ შაინიძე დავინახე, როგორ წვალობდა საწყალი, მაგრამ მისვლა არ შემძლო სპეცრაზმელების გამო, თუმცა ისე ვიყავი არაქადგამოლეული რომ მის დახმარებას ნამდვილად ვერ შევძლებდი... იქვე ახალგაზრდა ბიჭი წააქციეს და ხელკეტებით დაუწყეს ცემა, საწყალი ღრიალებდა, შველას ითხოვდა, მაგრამ ამაოდ, საუბედუროდ არავინ იყო მისი მშველელი... რამოდენიმე კაცმა დავმორჩილდით ბრძანებას, გავედით სპეცრაზმელებთან, დამალვას აზრი აღარ ჰქონდა, გავიფიქრე, სადაც ვიწროა იქ გაწყდეს მეთქი... მათ მივუახლოვდი, ერთი ორი ხელკეტი შემომკრენ და ხელები შემიკრეს, გზაზე დაგვაწვინეს, როცა აზრზე მოვედი, მივხვდი, რომ ისინი სპეცნაზელები კი არა პოლიციელები იყვნენ, აღარ გვირტყამდნენ. ჩემს გვერდით გიორგი კობახიძე იდგა. ერთმანეთს თვალებით დაველაპარაკეთ. ნახევარი საათის შემდეგ დაიწყეს ასაკის მიხედვით განთავისუფლება და მეც გამიშვეს. წაკედი შეილთან ბინაში ფეხით, ტანზე სამოსი სუმთლად შემოგლეჯილი მქონდა. ქალიშვილი ტირილით დამხვდა. ვეცადე დავკავშირებოდი ირაკლის და ჩემიანებს, თუმცა ამაოდ... მთელი ღამე თეთრად გავათენეთ, დილით შვილმა – ირაკლიმ დამირეკა და მამცნო, რომ ის

მატარებლით მეგობრებთან ერთად ბათუმში მიემგზავრებო-
და. შვებით ამოვისუნთქეთ. მოგვიანებით თითქმის ყველას
დაუკავშირდი და ღავწყნარდი.

მეორე ღღეს დაუკავშირდი თენგიზ ცეცხლაშვილს, რის
შემდეგ ორთავემ მოვძებნეთ ჩვენიანები და ისინი თბილისელი
მეგობრების თანადგომით ბათუმისკენ გამოვამგზავრეთ...

მე უკან დასახვეი გზა არ ღამრჩენია! ჩემს შვილიშვი-
ლებს ვერ დაუტოვებ გაპარტახებულ, განიავებულ და გაყ-
იღულ ქვეყანას!

ნიაზ ბოლქვაძე, მწერალი, ფილოსოფოსი, აჭარის მამუ-
ლიშვილთა საგვარეულო კავშირის თავმჯდომარე: მიტინგზე
ძალიან ცუდათ ვიყავი, გავცივდი და მაღალი სიცხე მქონდა.
მთხოვეს, წავსულიყავი, მაგრამ გადავწყვიტე ბოლო წუთამდე
ხალხის გვერდით ვმდგარიყავი. იმ შემთხვევაში, თუ ღარბევა
მოხდებოდა, არ მინდოდა, განღეგილის პოზიციაში აღმოვჩე-
ნილიყავი. ტყუილია, როცა აცხადებენ, თითქოს აქციის ღი-
ღერებმა ხალხი საფრთხის ქვეშ მოაქციეს, ხალხმა თვითონ
გაღაწყვიტა, რომ იქ უნდა მდგარიყვნენ და ეს შეძახილებშიც
ნათლად ჩანდა. ერთი სიტყვით, ჩვენ იქ ღირსების დასაცავად
ვიღექით და ქვეყანაში არსებული უსამართლობის გამო პრო-
ტესტს გამოვთქვამდით.

25 მაისს პირველი საათის პირველ წუთებზე მიტინგის
ხელმძღვანელებმა და ხალხმა ერთმანეთს და მთლიანად საქა-
რთველოს მიუზლოცეთ საქართველოს ღამოუკიდებლობის ღღე,
26 მაისის ღადგომა. სწორედ ამ ღროს, სულ რამდენიმე წუთ-
ში შორიღან ვხეღავდი, რომ შავფორმიანები ყოველი მხრიღან
აღყაში გვაქცევდნენ. რამდენაღაც გასაკვირი არ უნდა იყოს,
აღყაში მოქცეულ ხალხს გასაქცევი არ დაუტოვეს. ბოლო
მომენტში იქ ორიღან ხუთი ათას კაცამდე ვიღექით, ძალიან
ძლიერი წვიმა იყო და თბილისელები მიდიოღნენ სახლ-

ში ტანსაცმლის გამოსაცვლელად და ისევ დასაბრუნებლად. პირველი ნიშანი იყო გაზის შაშხანები, რომლებიც ჩვენს ფეხებთან ცვივოდა. დავიწყე ხრჩობა, ვეღარ ვსუნთქავდი, ვხედავდი, როგორ ვკვდებოდი. ხალხი პანიკამ მოიცვა, თავის საშველად წამოსულ ხალხს გასაქცევი არსად ჰქონდა, გაზს წყლის ჭავლი მოჰყვა, წყლის ჭავლს – რეზინის ტყვიები. გაზით, წყლის და რეზინის ტყვიებით დაუძლურებულ მომიტინგეებს სპეცრაზმელები უკვე ხელკეტებით დაერივნენ. პრაქტიკულად იქ დარბევა კი არა, აშკარა ხოცვა-ჟლეტა მოეწყო.

გაზით მოწამლულმა, სუნთქვაშეკრულმა განცალკევება ვცადე და პარლამენტის კიბეებზე ავედი შადრევნებთან. დავინახე, რომ დაახლოებით ოცამდე შეიარაღებული სპეცნაზელი წამოვიდა ჩემსკენ და როგორც ნადირს მოამწყვდევენ კუთხეში, ისე მომაქციეს ალყაში, ვეღარ ვსუნთქავდი, მახსოვს, რომ დავეცი და წყლით სავსე აუზში გადავარდი... ოთხი სპეცნაზელი თავზე დამადგა და ხელკეტებს გამეჭებით მირტყამდა, რეაქცია აღარ მქონდა, მხოლოდ აზროვნება შემრჩა და რადგან ჰაერის უკმარისობის გამო მოძრაობა აღარ შემეძლო, ვიფიქრე, ვკვდები მეთქი, მესმოდა მხოლოდ შედახილები „ცოცხალია თუ მკვდარია, მიდით და გადაამტვრიეთ ხერხემალში“. მივხვდი, რომ ყველაზე მძიმე წუთი იდგა ჩემს ცხოვრებაში, სიცოცხლეს უნდა გამოვსალმებოდი და... უფალს მივენდე... საყვედურიც კი შევბედე და ვთქვი: „ღმერთო, მე აქ ღირსებისთვის ვიდექი და რატომ მამცირებ ამ ცხოველების წინაშე მეთქი, გთხოვ უფალო, რაც შეიძლება სწრაფად მიიბარე ჩემი სული-მეთქი“... მოხდა სასწაული, სრულიად დამიბრუნდა სუნთქვა და ვხედავ, რომ აღარ ვკვდები. მეორე სასწაული ის იყო, რომ გამხეცებული სპეცრაზმელებისაგან ერთ-ერთმა ყურში ჩამჩურჩულა: „ცოცხალი თუ ხარო“... მეორე ჯერაც მკითხა – მეც დავუდასტურე... მომიკიდა ხელი

და მითხრა: „მე გაგაცილებო“, წამომაყენა და პარლამენტის შესასვლელთნ გამიყვანა, თანაც მკითხა: „აქ რას აკეთებო“... მე ვუპასუხე – მწერალი ვარ და ხალხთან ვიდექი-მეთქი. „კი მაგრამ, სხვა მწერლებიც ხომ არიანო?“ მაშინ ვუპასუხე – რომ არ ვარ არც ერთი პარტიის წევრი, მე ბევრ სულით მათხოვარ მწერალს არ ვგავარ, ვისაც არ შეუძლია თავისი პოზიციის გამოხატვა. მე ხალხთან ვდგავარ იმიტომ, რომ მწერალი ხალხთან უნდა იდგეს მეთქი. ეტყობა მასში ჩემმა ნათქვამმა რაღაც სიმპათია გამოიწვია, ამასობაში პირველმა ტალღამ ჩაიარა, როგორც მივხვდი, იქ, სადაც მიმიყვანეს, დასაპატიმრებელ ხალხს კრებდნენ. ხელზე ბორკილები დამადეს, პირაღმა დამაგდეს... მოგვიანებით ავტობუსით პოლიციის განყოფილებაში გადაგვიყვანეს და როგორც ფაშისტები ეშელონებში პრესავდნენ ხალხს, ისე შეგვყარეს ერთ პატარა ოთახში ასობით ადამიანი, სადაც ბევრს ჟანგბადის უკმარისობისა და ჭყლეტის გამო გული მისდიოდა. ხალხი ერთმანეთს ეკითხებოდა თუ რას გვიპირებდნენ, ისეთი წარმოდგენა შეიქმნა, რომ ამ ფაშისტური მოპყრობის შემდეგ აუცილებლად თითო-თითოდ დაგვხვრეტდნენ. მოკლედ, იქ რაც ვნახე, საქართველოს არ ჰგავდა... მერე გავიგე, რომ თურმე, ხალხის დიდი ნაწილი ოთახში რომ აღარ დაეჭია, დილაძე თავსხმა წვიმის ქვეშ ჰყავდათ დაყენებული... თავგახეთქილი, ხელ-ფეხ გადამტვრეული, მოწამლული და სასტიკად ნაცემი ხალხი ერთად ვიყავით შეყრილი.

დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ქართველ ექიმებს, ისინი რომ არა, შედეგები კიდევ უფრო სავალალო იქნებოდა. ექიმები პირდაპირ უყვიროდნენ პოლიციელებს – მოგვცით საშუალება, რომ ხალხს მივხელოთო. მათ იმ სიტუაციაში თავიანთი შესაძლებლობის მაქსიმუმი გააკეთეს. ჩემს შემთხვევაში, ხელობრკილი ისე მქონდა გადაჭერილი, მტევანი გამშავებოდა, რომ არა ექიმები და მათი იძულებით შესხნილი ეს ხელ-

ბორკილი, ალბათ ხელს დავკარგავდი... ექიმების მოთხოვნა იყო, რომ სასწრაფოდ საავადმყოფოში გადავყვანე, რადგან ვიყავი გაზით მოწამლული, მაღალი სიცხით, თავზე ღია ჭრილობა მქონდა, თანაც ვიყავი სრულიად სველი და ჩემი ამ მდგომარეობაში დატოვება არაფრით არ შეიძლებოდა. პოლიციამ ექიმების მოთხოვნა არ გაითვალისწინა და საავადმყოფოს ნაცვლად მეთორმეტე საკანში გამამწესეს... ამ დროს ტემპერატურა იმდენად მაღალი მქონდა, უკვე ჰალუცინაციები მეწყებოდა, მივხვდი, რომ ახლა მაინც ვეღარ დავრჩებოდი ცოცხალი, საკანში მყოფები მიხვდნენ, რომ მძიმედ ვიყავი და ჩემი იქ ყოფნა ცუდად დასრულდებოდა. მე მათ ვუთხარი, არ ვნანობ, რომ თქვენთან ერთად ვიდექი ღირსებისათვის, კარგად იყავით მეთქი და ძირს დავეცი... საკანში მყოფებმა კარებზე ბრახუნი ატეხეს. საკანი სწრაფად გაიღო, პოლიციელებმა ახლა მაინც გამოიჩინეს ჰუმანურობა, იმწუთშივე გამომიყვანეს და სასწრაფო დახმარების ბრიგადით რესპუბლიკურ საავადმყოფოში გადამიყვანეს, სადაც ნამდვილად არ მომკლებია ექიმების ყურადღება. დამიშუშავეს ჭრილობები, დამადეს სამი ნაკერი და იმის გამო, რომ ადგილები არ ჰქონდათ, თავიანთი მეთვალყურეობის ქვეშ სახლში მკურნალობის უფლება მომცეს.

30 მაისს ჩამოვედი ბათუმში, ამჟამადაც ექიმების ყურადღების ქვეშ ვარ, ვმკურნალობ ფილტვების ანთებას, ჭრილობაც მომიშუშდა და ალბათ ერთ კვირაში სრულიად ჩავდგები ფორმაში.

ვაცხადებ! – ეს არ იყო დარბევა, რაც სხვა ცივილიზებულ ქვეყნებში ხდება. ეს იყო უფრო დამინების მცდელობა, ვინც გადარჩებოდა – გადარჩებოდა, ვინც არა და... არავინ იქნებოდა პასუხისმგებელი. მიუხედავად ამისა, მე ისევ ვიბეორებ, რომ იქ ჩემს ხალხთან ერთად ღირსების დასაცავად ვიდექი,

ღირსება კი ისეთი რამაა, წინ ვერაფერი აღუდგება. ჩვენ ეს ღირსეულად გადავიტანეთ იმიტომ, რომ არც მომავალში ვიყოთ დამონებულ-დაჩლუნგებულები. აქედან გამომდინარე, ჩვენთვის მონიჭებული კონსტიტუციური უფლებებით ყველა უსამართლობას გავაპროტესტებ და ვიქნები ჩემს ხალხთან იქ, სადაც საჭიროა. ჩვენ ზომ დემოკრატიულ ქვეყანას ვაშენებთ. ეს კი სხვაგვარად შეუძლებელია.

მინდა ღრმა მწუხარება გამოვთქვა დაღუპულ ადამიანთა გამო. თანაგუგრძნობ იმათ, ვინც ამჟამად ციხეებში იმყოფება, ვიმედოვნებ მალე დაუბრუნდებიან თავიანთ ოჯახებს. დარწმუნებული ვარ ჩვენი ხალხის ასეთი თავგანწირვა უკვალოდ არ ჩაივლის. იმ ადამიანებს კი, ვინც ამბობს, რომ იქ რა გვინდოდა, უფრო მეტად უნდა დაერბიათო, ისინი ამით უბრალოდ საკუთარ სიმხდალეს ამართლებენ, რასაც გამართლება არა აქვს. სწორედ მათ შესახებ ამბობდა ილია ჭავჭავაძე: „შენ თუ კარგი კაცობა არ შეგიძლია, სხვას მაინც ნუ გაკიცხავ ამისთვისო“.

მადლობა მინდა გადავუხადო იმ თანამემამულეთ, ვინც იქ არ იმყოფებოდა, მაგრამ სწორად აფასებენ ჩვენს იქ ყოფნას. ეს ღიდად იმედის მომცემია. ღმერთმა გისმინოს ჩემო ნიაზ – ამინ!

ბატონი ნიაზი, როგორც თავად ამბობს: „საკუთარი ქვეყნის ღირსების დასაცავად გოლგოთას გზა გაიარა“, რაშიც სრულიად ვეთანხმები – ეს გზა ყველა იქ მყოფმა ქართველმა განვლო!

რომან ჩხაიძე, ქობულეთის რაიონის „სახალხო კრების“ თავმჯდომარე: 23 მაისს „სახალხო კრების“ აჭარის რაიონულმა კომიტეტებმა, მათ შორის ქობულეთის „სახალხო კრებამ“ გაუკეთა ორგანიზება თბილისისკენ მიმავალთ, სადაც უნდა გადაწყვეტილიყო ქართული სახელმწიფოს ბედი.

სიცოცხლის რისკის ფასად მიტინგზე ერთმანეთის გვერდით ვიდექით: დედა-შვილი – ლეილა სასარჯველაძე და მირიან ქათამაძე, გიზო გოგიტიძე, ნაზიბროლა პირველი, ჯუმბერ შავიშვილი, ლია შაქარიშვილი, დათო ხარაზი, დავით ცეცხლაძე, ნათელა ხარაზი, გედევან გოგიტიძე, შორენა გორგილაძე, ნარგიზ ბერიძე და მე, რომან ჩხაიძე.

მსვლელობის დროს ხალხი გეგაცილებდა და თან გემოდღერავდა, ფრთხილად ვყოფილიყავით, რადგან წინ ვერაგი ხელისუფლება იყო! ისე გვლოცავდნენ, თითქოს ომში მივდიოდით რომელიმე უცხო ტომებთან საბრძოლველად.

პოლიციამ პირდაპირი ნადირობა დაიწყო ჩვენს აქტივისტებზე, რათა დავეშინებინეთ და არ წავსულიყავით დედაქალაქში მიტინგზე, რაც ნაწილობრივ კიდევაც შეძლეს, რადგან თითქმის ყველა წამსვლელს ჩამოართვეს ავტომანქანები და გადაიყვანეს საჯარიმო მოედანზე. ვინც კი გაასწრო აჭარის ტერიტორიიდან, ისინი გურიის ტერიტორიაზე დააკავეს, ნაწილი გულანთებული პატრიოტებისა მაინც ჩავიდა თბილისში სხვადასხვა საშუალებებით. თბილისში მომიტინგეები ტაშითა და შეძახილებით შეგვხდნენ რაიონებიდან ჩასულებს. აქცია პირსისხლიან ჯალათებს რკალში ჰქონდათ მოქცეული და ყველა გასასვლელი კარგად იყო ჩარაზული, ჯალათების ფარები და ხელკეტები შორიდანაც ლივლივებდა, რასაც ემატებოდა საშინელი სიცივე, ქარი და კოკისპირული წვიმა, მაგრამ არც ერთ ჩვენთაგანს შიშის გრძნობა არ ჰქონია.

დარბევის დაწყებამდე მე და ჩემი ერთ-ერთი თანამებრძოლი – დათო ხარაზი პარლამენტის ცენტრალური შესასვლელის წინ 15-20 მეტრის მოშორებით ვიდექით შეიარაღებული ზონდერებისაგან. დაახლოებით, 12 საათსა და 05 წუთზე, დათო ხარაზმა მითხრა, რომ ჩვენი ქობუ-

ლეთელი მანდილოსნები ქაშუეთის ეკლესიასთან არიან და მათთან მივიდეთო. იქ რომ მივედით, ისინი ვერ ვნახეთ. დავურეკეთ ლეილა სარჯველაძეს და გავიგეთ, რომ ისინი ტრიბუნის წინ იყვნენ განლაგებული. გავაფრთხილე, დარბევა სადაცაა დაიწყება და ეკლესიისკენ გადმოსულიყვნენ სასწრაფოდ, რადგანაც ჩვენ ზონდერებთან ახლოს ვიყავით და ყველაფერი კარგად ჩანდა. როდესაც სასტიკი დარბევა დაიწყო მე და დათო ხარაზი იძულებული გავხდით მომიტინგეებთან, დაახლოებით 80-100 კაცთან ერთად ეკლესიასთან არსებულ საცალფენო ბილიკისკენ გავქცეულიყავით. ნაწილმა გაასწრო, ნაწილი კი დააბრუნეს. ლეილა სარჯველაძემ, მ.ქათამაძემ, ლია შაქარიშვილმა და დანარჩენებმა ძვლივს დააღწიეს თავი ჯვალათებს და თავი შეაფარეს ქაშუეთის ეკლესიას, თუმცა ზონდერებმა იქაც ისროლეს მხუთავი გაზის ბალონები.

როგორც კი სამშვიდობოს გავედი, შევეხმიანე სარჯველაძეს, მან მიპასუხა, რომ ის იმყოფებოდა ეკლესიის ეზოში ლ.შაქარიშვიტთან და მის შვილთან ერთად, ხოლო გიზო გოგიტიძე მოგვიანებით შეუერთდა მათ, ჯუმბერ შავიშვილი კი დარბევაში მოხვდა და სასტიკად იყო ნაცემი.

მთელი ღამის განმავლობაში ტელეფონზე ვესაუბრებოდი ყველა მათგანს, გარდა შავიშვილისა. დილით ადრე, ქობულეთში წამოსვლამდე ტელეფონით ყველანი მოვიკითხე, მათ პრობლემები არ ჰქონდათ და მეც მ. ცენტერაძესთან და სხვებთან ერთად გავემგზავრე ქობულეთში.

2011 წლის 26 მაისი სისხლიანი ასოებით ჩაიწერება ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, რაც სამარცხვინო ლაქად გაჰყვება სააკაშვილის ხელისუფლებას, როგორც საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ მებრძოლ – ბოროტ ხელისუფლებას.

მურმან დუმბაძე, ფიზიკა-მათემატიკის მეცნიერებათა დოქტორი, საზოგადოებრივი ორგანიზაციის „ემსახურე საქართ-

ველოს“ თავმჯდომარე: როდესაც აქციის დამლა დაიწყო სპეცრაზმელებმა ე.წ. კორილორი გააკეთეს მიტინგის სცენიდან კინოთეატრ „რუსთაველამდე“.

კინოთეატრის დარბაზში სპეცრაზმელებმა რამდენიმე გაზის ბალონი შემოაგდეს. თან ჰყავდათ ადამიანებზე დაგეშილი ძაღლებიც. მე ერთ-ერთმა სპეცრაზმელმა თავში ხელჯოხი ჩამარტყა და თავი გამიტეხა. შემდეგ ქალაქის პოლიციის მთავარ სამმართველოში გადამიყვანეს. იქ არა მარტო მცემდნენ, არამედ მაწამებდნენ კიდევ. სასამართლო პროცესიც რამდენიმე წუთში ჩატარდა და ათეულობით ადამიანთან ერთად თელავის დროებითი დაკავების დაწესებულებაში გადამიყვანეს, პოლიციელებმა თავზე ტრავმის მიყენების გარდა, რამდენჯერმე მცემეს, ხელებზე სქელძირიანი ფეხსაცმელებით მაწამებდნენ, უამრავი ტრავმა მომაყენეს, ცხვირი გამიტეხეს, როდესაც პოლიციის სამმართველოში გადაყვავდი, ერთ-ერთმა სპეცრაზმელმა მეორეს უთხრა: – „მურმან ღუშბაძე საჭირო კაცია ბათუმში და არ შემოგვაკვდესო, იგი ბათუმში მეჩეთების მშენებლობას ეწინააღმდეგებაო“.

თელავში რამდენიმე ადამიანი მალევე გაათავისუფლეს, ვინაიდან ისინი საერთოდ არ ყოფილან აქციაზე და პოლიციელებმა შემთხვევით დააკავეს. უმეტესობა 21-25 მაისს დაკავებული ადამიანები იყვნენ.

ჩემთან ერთად საპატიმროში „სახალხო კრების“ პრეს-სამსახურის ხელმძღვანელი – ალექო ჩუბინიძე და ბადრი ბიწაძის ძმა – ემირ ბიწაძეც იჯდა.

პოლიტიკურ პატიმრებს თელაველი სამართალდამცავები დელიკატურად ექცეოდნენ და რაიმე შეურაცხყოფის ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

საკმაოდ კარგად იქცეოდნენ თელაველი სამართალდამცავები. პრობლემა არ გვქონია სამედიცინო მოსმახურებისა და ადვოკატებთან ურთიერთობის დროს.

მიუხედავად ამისა აღნიშნულ დაწესებულებაში შესაბამისი ნორმები დაცული არ იყო, მე და სხვა პატიმრებს საშუალება არ გვეძლეოდა ჰაერზე ხშირად გავსულიყავით და გვესარგებლა ჰიგიენური საშუალებებით.

თელავის იზოლატორში გატარებულმა 30 დღემ ჩემზე დიდი გავლენა მოახდინა.

პოლიტიკურ საქმიანობას მომავალშიც არ შევწყვეტ!

ნაწული დუმბაძე: 2011 წლის 25 მაისის ღამეს მე დარეჯან დიასამიძესთან ერთად ვიდექი ქაშუეთის ეკლესიის მიმართულებით აჭარის შეფიცულებთან ერთად ვიცავდით პერიმეტრს, რათა პროვოკატორებს არ შეეღწიათ მიტინგზე. როდესაც გამოჩნდნენ სპეცრაზმელები, თენგიზ ცეცხლაშვილმა, რომელიც აჭარის შეფიცულებს ხელმძღვანელობდა პერიმეტრის დატოვება გვთხოვა ჩვენივე უსაფრთხოების მიზნით. დასაწყისში არ დავთანხმდით, მაგრამ ის შეუვალი იყო, თავისი გაიტანა და ჩვენც ტრიბუნისკენ წავედით, დარეჯანი თვალიდან დაგკარგე, კოკისპირულად წვიმდა, სულ გალუმპული და გათოშილი ვიყავი. როდესაც ტრიბუნას მივუახლოვდი, სადაც ლიდერები გამოდიოდნენ, მათ დაშლისკენ მოგვიწოდეს, მაგრამ ყველამ უარი ვთქვეით დაშლაზე... ცოტა ხანში ალყაში მოვექექეთ, როგორც კი ჭავლის მანქანა და შეიარაღებული სპეცრაზმელები დავინახე გაქცევა დავაპირე, მაგრამ წყლის ჭავლი მომეწია და კედელს მიმახეთქა რამოდენიმე ადამიანთან ერთად, უცებ გაზის სუნმა ცუდად გამხდა, ამასობაში რეზინის ტყვიები დაგვაყარეს, გასაქანი არ მქონდა არსაიდან... შემდეგ ჩამოიარეს ნიღბიანებმა და ორ ახალგაზრდა ყმაწვილს თავები გაუტეხეს ხელკეტებით, ისინი ბლადნენ შემზარავი ხმით, შველას ითხოვდნენ, თუმცა ამაოდ... ამის შემდეგ მოვარდნენ პოლიციელები და ხელები შეუკრეს, პოლიციელებს შეშფოთებულმა ვუთხარი არ შემოგაკვდნენ ბიჭები მეთქი, ისინი შემომიბრუნდნენ და მკითხეს საიდან ხარო.

მე არ უპასუხე, რადგან ვიცოდი, რომ ჩამოსულებს სასტიკად უსწორდებოდნენ. რომ არ ვუპასუხე დამიწყო ხელკეტი ცემა. მე წავბორძიკდი და დავეცი, შემდეგ ერთ-ერთი თავზე დამადგა და მიღრიალა: – „რატომ არ მპასუხობო“ და ცემა და გინება გააგრძელა, მალე თავი დამანება და სხვებს მიუტრიალდა. მე დრო ვიხელთე, წამოვდექი და გავიქეცი. ახალგაზრდა გოგო–ბიჭი დამედევნა, მკითხეს – მიტინგზე, ხომ არ იყავითო. მეც გაბრაზებულმა მივუგე – ესენი ვინ ყოფილან, ამდენი ჯარი და პოლიცია რომ დავგასიეს და გვცემეს მშვიდობიანი მომიტინგეები, თუ ამოდენა ძალა ჰქონდათ, რუსები გაერეკათ საქართველოდან-მეთქი... შემდეგ ორ ქალს დავედევნე, ერთი მათგანი თბილისელი აღმოჩნდა, საბურთალოს უბნიდან, რომელმაც სამშვიდობოს გამიყვანა, ის რომ არა, დღეს ცოცხალი არ ვიქნებოდი, ღმერთმა დალოცოს! გათენებამდე თავი ეკლესიას შევაფარეთ...

ბიჭიკო ბოლქვაძე: სანამ დარბევა დაიწყებოდა ჩემთან ერთად ცისკარ გოგიტიძე და ლაშა მსხილაძე იდგა, ხოლო როცა სპეცნაზი შემოგვესია, ხალხი აირია და ისინიც დაკარგე მხედველობიდან. გაშვებული გაზის გამო მხედველობაც ჭირდა. მე ერთ ჯგუფთან ერთად ჯერ პარლამენტის შენობას მივაშურე, მერე კი კინოთეატრ „რუსთაველისკენ“ გავიქეცი ტყვიებისა და ხელკეტების ქარცეცხლში გახვეული, ვერაფერს ვგრძნობდი... კინოთეატრთან ორი ახალგაზრდა დავინახე როგორ ცდილობდა მიწაზე დაცემულ ქალბატონ ნონა გაფრინდაშვილის წამოყენებას. მეც იმწამსვე მივეშველე მათ და ქალბატონი ნონა წამოვაყენეთ. იმ წამს თვით გადარჩენის ინსტიქტმა უკან დაიხია, რადაც არ უნდა დამჯდომოდა თუნდაც სიცოცხლის ფასად, ქალბატონი ნონა აუცილებლად სამშვიდობოს უნდა გამეყვანა... ჩვენ კონოთეატრის გვერდით ქუჩაზე ჩაუხვიეთ და გეზი სანაპიროსკენ ავიღეთ. ქუჩის კუთხეს რომ მიუახლოვდით იქ პოლიციელების კორდონი დაგვხდა. ნონა იცნეს და გაგვა-

ტარეს, თუმცა ერთი გამცილებელი ჩამოგვაშორეს. გზად მიმავალი წვილ-კვილის და გინების ფონზე ვხედავდი თუ როგორი სისასტიკით უსწორდებოდნენ მიტინგის მონაწილეებს. ხელბორკილიანი, გასისხლიანებული ხალხი მიწაზე ეყარა თავსხმა წვიმაში... რამდენიმე მეტრში კვლავ სპეცრაზმელთა კორდონი გადაგველობა წინ. ჯერ არ გვიშვებდნენ, ერთმა მათგანმა სადღაც გადარეკა და მხოლოდ ამის შემდგომ გაგვატარეს, მხოლოდ ერთი გამცილებელიც ჩამოგვაშორეს, ისიც დააპატიმრეს. დავრჩი მარტო ქალბატონ ნონასთან ერთად და გზა გავაგრძელეთ. არაადამიანური სურათის მნახველი ნონა გაოგნებული განხლდათ, მაგრამ თავი ვაჟკაცურად ეჭირა. მისი ასეთი საქციელით მეც მხნეობა მემატებოდა... 100 მეტრიც არ გექონდა გავლილი, როცა წინ ახალგაზრდა გოგო-ბიჭი შემოგვხვდა, ისინი ნონასთან გასაუბრებას ეცადნენ, მაგრამ პოლიციელებმა ჩვენთან მოსვლის საშუალება არ მისცეს და გზიდან ჩამოგვაშორეს, ალბათ ჟურნალისტები იყვნენ. ცოტაც გავიარეთ და წინ ისევ რ ფორმიანი გადაგველობა და ნონას მიმართეს – ჩვენ გაგაცილებთო. ქალბატონმა მათ სიტყვიერი წინააღმდეგობა გაუწია – ჩემი დაცვააო! მიუგო ომახიანად. არ მოუსმინეს და მაინც ჩამომაშორეს, ხელები შემიკრეს, როცა გაუძალიანდი ხელკეტები დამიშინეს და ავტობუსში ძალით შემაგდეს სხვებთან ერთად, საიდანაც დიღმის პოლიციაში მიგვიყვანეს, იქ ტელეფონები ჩამოგვართვეს, ფიზიკურად გაგვისწორდნენ და კამერებში გაგვამწესეს. გამთენიისას კი ისევ ავტობუსებში ჩაგვყარეს როგორც ნახირი და რ საათისთვის სამგორის მეტროსთან ჩამოგვყარეს...

მე კვლავაც არ შეურიგდები ქვეყანაში არსებულ უსამართლობას და დავღვები იქ სადაც სიმართლე იქნება! მჯერა – რომ საქართველო კვლავ გაბრწყინდება და უფალი არ მიგვატოვებს!

ჯუმბერ შაინიძე: 26 მაისს ღამის თორმეტის შემდეგ კბილებამდე შეიარაღებული სპეცნაზი დაგვესხა. წყლის ჭავლის, გაზის და პლასტიკური ტყვიების ალყაში მოგვაქციეს. იქედან გათოშილმა და გაზით დაბრუებულმა ხალხის ერთ ჯგუფთან ერთად სირბილით ძლივს გავაღწიე ერთ-ერთი სახლამდე. უცებ ცისკარ გოგიტიძე დავინახე ხელებშეკრული სხვებთან ერთად, მივხვდი ვერაფერს გავაწყობდი და მალულად ავაღწიე ამ სახლის სხვენზე, სადაც დილამდე დაყვავი და ბოლოს ამის შემდგომ გავაღწიე სამშვიდობოს...

ჩვენი მოთხოვნა სამართლიანი, ღირსეული და ეროვნული ხელისუფლებაა. ვითხოვთ უკეთეს ცხოვრებას, ამიტომაც დადგა სრულიად აჭარა ფეხზე, რომ არა რეპრესიები და სხვადასხვა სადამსჯელო ღონისძიებები, ხალხის რაოდენობა გაცილებით დიდი იქნებოდა, თუმცა, ვინც ბოლომდე მოვიდა ყველამ იბრძოლა.

ბათუმში ტელევიზიასთან მივედი და ვითხოვდი ეთერს. შემოვარდა სპეცრაზმი, დაიწყეს დარბევა, მოხდა სრული უკანონობა და ვანდალიზმი. მიუხედავად ამისა ხალხი არ გატყდა, არ დაიშალა და ბრძოლა გააგრძელდა. შევარდნენ ოფისში, დააპატიმრეს ხალხი და ეცადნენ საპროტესტო მუხტის საბოლოოდ ჩაკვლას! მაგრამ ტყუილად ცდილობენ გაგვტყხონ!... ვინც კრიტიკული იყო, იგი უფრო რადიკალური გახდა!

ირაკლი გოგიტიძე: ვერც ერთი არგუმენტით ვერ გაამართლებენ 26 მაისს აქციის დარბევას, ეს იყო სადამსჯელო ოპერაცია, ადამიანებს კლავდნენ, სცემდნენ, ჯიბეებიდან საფულეებს, ტელეფონებს აცლიდნენ, შეურაცხყოფდნენ; ეს იყო დაცინვისა და ადამიანის მორალურად, ფიზიკურად განადგურების აქცია.

დარბევა სულ ახალი დაწყებული იყო, როდესაც ჩემს მეგობართან, ირაკლი ხინიკაძესთან ქაშუეთის ეკლესიის გზით

გაველი, დაახლოებით 6 კილომეტრი ფეხით ვირბინეთ. უკან მოგვსდევდნენ. თავისუფლების ხიდან მივარდნილი ადგილი იყო, სადაც შევაფარეთ თავი. ძალიან ბნელოდა, წვიმდა, ხეებში დავიმალოთ. ცოტა ხანში გამოჩნდა უშიშროების მანქანები, რომლებიც ტყეში ფარნებით შემოვიდნენ. რაც საჭირო იყო დაკავებებისთვის და წამებისთვის ყველაფერი ჰქონდათ. ჩვენ ღრმად ჩაგწექით ბალახებში... იმდენად დაღლილები ვიყავით, რომ ჩაგვეძინა. დილით 8 საათამდე ისინი არ მოშორებიან იმ ტერიტორიას. დილით რკინიგზის სადგურზე ბილეთები ავიღეთ, სადგური სავსე იყო უშიშროების თანამშრომლებით. ასეთ უსამართლობას არც მომავალში შევეგუებები...

ცოტნე ანანიძე: „თბილისი–მერიოტის“ მხრიდან დამხვდნენ სპეცრაზმელები, მოვიტყუე ჟურნალისტი ვარ და ზემოთ უნდა ავიღე–მეთქი, ცოტათი მომარტყეს მხარსა და ზურგში და უკან გამომაბრუნეს.

აბსოლუტური უმრავლესობა, ვინც ვიმყოფებოდით აჭარადან, მძიმედ იყო ნაცემი. რამდენიმე ადამიანი დაკარგული გვყავდა, ისინი მოგვიანებით ძლივს ვიპოვეთ. ყველაზე ცუდი ის გახლდათ, რომ წინასწარი დაკავების იზოლატორში არ გვიშვებდნენ, რადგან არ უნდოდათ გვენახა ადამიანები, როგორ სასტიკად ჰყავდათ ნაცემი.

გურამ ხოზრევანიძე: როცა სპეცრაზმი შემოვიდა, მთავრობის სახლის წინ ვიყავი; დარბევა რომ დაიწყო, ზემოთ წავედი, ორივე მხარე ჩაკეტილი დამხვდა, ქაშუეთის მხარეც ჩაკეტილი იყო; თავისუფლების მოედნისკენ ორი კორდონი გავიარე და მეგონა სამშვიდობოს გავალწევდი, მაგრამ თავისუფლების მეტროს წინ დამხვდა სპეცრაზმელები... მიუხედავად იმისა, რომ არც ვჯობი ჰქონდა არავის და არც არანაირი თავდაცვის საშუალება, ვინც იქ ვიყავით, ყველა გვცემეს. მასობრივად სცემდნენ ხალხს და იჭერდნენ; ალყაში ვიყავით

მოქცეულები, არსად გასაქცევი გზა არ გვქონდა; თავში ჯერ ხელკეტები მირტყეს, შემდეგ ხელები შემიკრეს და ყვითელი ავტობუსით დიღმის სამმართველოში წამიყვანეს. იქ ყველა სართულზე ჰყავდათ დაახლოებით ორმოცი ან ორმოცდაათი ადამიანი, ბევრი ღერეფანშიც ვერ დაეგია და ეზოში წვიმაში იდგა ხელბორკილით. ამ შემთხვევაში მე გამიმართლა, რადგან შენობაში გაჩერება მაინც მომიწია, ხელები შეგვიხსნეს, ადამიანები შერჩევით გაჰყავდათ და სცემდნენ. არ ვიცი, რა პრინციპით გვარჩევდნენ... რამდენიმე კაცი იყო ძალზე აგრესიული, ვინც არ მოეწონებოდათ, სცემდნენ, ხოლო ისინი ვინც ნაკლებად აგრესიულები იყვნენ, მათ გაჩერებას და დაწყნარებას ცდილობდნენ. 20 წლის ბიჭი გაიყვანეს, შეფიცული, ჯოხით დადიოდა და ვცემოთო, მაგრამ სხვებს როგორ არჩევდნენ, არ ვიცი; უტიაშვილი რომ აცხადებს, ერთი მხრიდან განხილი იყო გზა გასაქცევადო, მინდა გითხრათ, რომ უტიაშვილი რომელ მხარესაც ასახელებს, იმ მხრიდან გავდიოდი და ზუსტად იქ დამიჭირეს და მცემეს; განყოფილებაში ყველას ჩამოართვეს ტელეფონი, როგორც მივხვდი, ეს იმის შიშით გააკეთეს, რომ რომელიმეს რაიმე კადრები არ გადაგველო, ტელეფონები დაგვიმტვრიეს, ფული არ წაურთმევიათ. დილით მოიყვანეს ავტობუსები და გვარების ამოძახებით, დაახლოებით 30 კაცი ავვიყვანეს ავტობუსში. მძღოლს უბრძანეს, ეს ხალხი მუხათგვერდის სასაფლაოზე ჩამოყარეს; როგორც ჩანს არ უნდოდათ ამდენი თავგატეხილი და დასისხლიანებული ადამიანი ერთად გავემვით. ქალაქგარეთ დაგვყარეს, თავში რეზინის ტყვია მაქვს მოხვედრილი და ძალიან ბევრი სისხლი დაგვარგე.

განყოფილებაში მოიყვანეს ექიმი, რომელმაც „პერეკისით“ მომწმინდა სისხლი, სხვა არაფერი გაუკეთებია. მე რომელ სართულზეც ვიყავი, იქ ბათუმიდან არავინ მოუყვანიათ, მაგრამ

მეორე დღეს ვნახე რამდენიმე – ხელეშეკრული ჰყავდათ პოლიციის სამმართველოს ეზოში, მათ შენობაში შემოსვლა არ მოუწიათ, უბრალოდ ადგილი აღარ იყო შენობაში და ხელეშეკრული 24 საათის განმავლობაში თავსხმა წვიმაში ჰყავდათ გაჩერებული, სასტიკად ნაცემები.

მე არ ვიყავი ნინო ბურჯანაძის აქციაზე, არ ვარ ბურჯანაძის მხარდამჭერი, არც მისი პარტიის წევრი, და ამ აქციაზე როგორც რიგითი მოქალაქე, ისე ვიდექი – ვაპროტესტებდი ამ ქვეყანაში შექმნილ მდგომარეობას, მაგალითად იმას, რომ ამ ქვეყანაში სასამართლო არ არსებობს, რომ ამ ქვეყანას აქვს აბსურდული ეკონომიკური პოლიტიკა, არ გააჩნია არც ჯანდაცვის სისტემა და განათლების სისტემა ხომ საერთოდ კატასტროფაა. რაც შეეხება ხელისუფლების განცხადებას, რომ მზადდებოდა გადატრიალება, თუ ეს ინფორმაცია მართლია, მაშინ მე როგორც დაზარალებული, ვეკითხები ვანო მერაბიშვილს და სხვებს, რატომ არ მომაწოდეს ინფორმაცია და რატომ არ გამაფრთხილეს. რომ მცოდნოდა გადატრიალებას ამზადებდნენ, ამ ხალხის გვერდით ნამდვილად არ დავდებოდი; რადგან დამიმაღლეს ინფორმაცია და არ გამაფრთხილეს წინასწარ, მე დავზარალდი...

უსამართლობას არც მომავალში შევეგუები!

ნოდარ ცინცაძე: ღამით, თორმეტის შემდეგ სპეცნაზი შემოგვესია. აირია ხალხი ერთმანეთში, სპეცნაზელები მათ ხელკეტებით, წყლის ჭავლით და გაზით უსწორდებოდნენ. ხალხი დაჩხუბდა სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით, ფეხქვეშ იგდებდნენ და ისე დაუზოგავად სცემდნენ გინების, შეურაცხობის, ფურთხისა და ღრიალის ფონზე. შემდეგ ხელეშეკრულები მიწაზე დაგვყარეს და ავტობუსებში შეგვყარეს პირუტყვებით. გადაგვიყვანეს პოლიციის სამმართველოში და დილაშუალოდ გაგვაჩერეს. იქ საშინელი ამბების მომსწრენი

გავხდით, როგორ უსწორდებოდა ქართველი უიარალო ხელებ-შეკრულ უძვეო ქართველს...

რაც შეეხება ბათუმის 21 მაისის მოვლენებს – ხალხის ნებას და სურვილს ხელისუფლებამ პროვოკაცია დაუპირისპირა. ტელევიზიასთან მოხდა დარბევა, თუმცა აქცია მაინც გაგრძელდა. კრების ოფისში შემოიჭრა სპეცგუფი. სიის მიხედვით აპატიმრებდნენ ადამიანებს, აქცენტი ხელმძღვანელობაზე ჰქონდათ გადატანილი, რადგან ფიქრობდნენ, რომ თუ უმეთაუროდ დაგვტოვებდნენ მუხტი განელდებოდა და ბრძოლა შეწყდებოდა. ხელისუფლებას გული გაუსკდა, როცა ხალხით გადაჭედილი ერას მოედანი იხილა! დიახ, ღირსეული აჭარლები მედგრად დადგნენ, დააფიქსირეს თავიანთი მკვეთრად უარყოფითი პოზიცია, არ შეუშინდნენ რეპრესიებს და ერთ მუშტად შეიკრნენ. არავინ აპირებს გაჩერებას, რადგან თუ ვაპატიებთ და შევარჩენთ, უარესი მოხდება. გადასახადები იმატებს და ცხოვრება ძვირდება. ვინ მოითმენს ამ უმსგავსობას? მე არ ვაპირებ!

სიმონ ფუტკარაძე: ჩვენს ქვეყანაში გამეფებულმა უსამართლობამ, წლების განმავლობაში ხელოვნურად განადგურებულმა სულმა, ჩემი შემოქმედების ქუჩა-ქუჩა აგებული ეროვნული ფოლკლორულ ქორეოგრაფიაზე ხელისუფლების ჩარევამ ჩემი და ჩემი შვილების სამშობლოდან ორჯერ გასახლებით დამუქრებამ და სხვა მრავალმა ტანჯულმა და აწიოკებულმა სიცოცხლემ.., რომელმაც გენოციდის ზღრუბლს გადააბიჯა მაიძულა ჩვენი შელახული ღირსებისა და ეროვნული ინტერესების დასაცავად დავმდგარიყავი იქ სადაც ქართველი ხალხი იდგა.

რამოდენიმე წელია ქუჩა-ქუჩა ვემსახურები ჩემს საყვარელ საქმეს, ოთხი წელია ვარ უმუშევარი და საერთოდ არ გამაკარეს არც სკოლას და არც საბავშვო ბაღს. მივაკითხე

სხვადასხვა სახელმწიფო დაწესებულებებს, მაგრამ არ გამოწიეს არავითარი დახმარება. უკანონოდ გამომასახლეს მასწავლებელთა საერთო საცხოვრებელში არსებული და ჩემზე მოქირავებული ბინიდან. ჩემს ჩვიდმეტსულიან ოჯახს, სადაც შვიდი ბავშვი და ოთხი დედაა, ხელვაჩაურის რაიონის სოფ. გონიოში წაართვეს ჩენი ხელით დამუშავებული 2860 კვ.მ მიწის ნაკვეთი, რომელიც დარეგისტრირებული მქონდა საჯარო რეესტრში და ზღვისპირიდან შვიდი კილომეტრით იყო დაშორებული. ოჯახში არავინ არ მუშაობს, მცირე წლოვანი ბავშვები განიცდიან შიმშილს, სიღარიბეს, ვართ გაუსაძლის და კატასტროფულ მდგომარეობაში. ყოველივე აღნიშნულმა უკანონობამ და იმან, რომ ორ ათეულზე მეტი განცხადება და საჩივარი მაქვს დაწერილი, მაგრამ სამართალი მაინც ვერ ვნახე. სასამართლომ ჩემს საჩივარზე გამოიტანა უკანონო გადაწყვეტილება, რის გამოც იძულებული გავხდი შევეერთებოდი ათასეულობით გულშემატკივარს, 2011 წლის 26 მაისის მომიტინგეებს. ზემოთ აღნიშნული პრობლემების და ხელისუფლების ცალკეული პირების ზღვარგადასულმა უკანონობამ და ოჯახისათვის საარსებო მიწის ნაკვეთის ჩამორთმევამ იძულებული გამხადა მონაწილეობა მიმელო აღნიშნულ მიტინგში.

2011 წლის 21 მაისს ქ. ბათუმში მე შევეუერთდი სახალხო კრების მიტინგს, 22 მაისს კი დედაქალაქში შევეუერთდი მომიტინგეებს, სადაც ფეხმოუცვლელი ვიდექი ქუჩაში და ვათენებდი ღამეებს. 25 მაისს მიტინგს დიდძალი ხალხი შემოუერთდა და პარლამენტის შენობისაკენ დაიძრა დროშებით, სხვადასხვა ტრანსპარანტებითა და მოწოდებებით. გარკვეული დროის შემდეგ მეც მომცეს პრეზიდენტის ჯვარგადასმული სურათი და პირდაპირ ვიდექი მიტინგის ხელმძღვანელებთან – ტრიბუნასთან. დღის მეორე ნახევარში კი როცა ბატონმა თენგიზ ცეცხლაშვილმა ახალგაზრდები გადაიყვანა ტრიბუნის მარჯვენა მხარეს პარლამენტის ჭიშკართან, მეც გადავინაცვ-

ლე იქ, სადაც კბილებამდე შეიარაღებული შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეცრაზმი იდგა ავტომატებით, ნიღბებით, რეზინის ხელკეტებითა და ფარებით.

მოულოდნელად სპეცნაზელებმა მომიტინგეები ალყაში მოგვაქციეს, ყველა კუთხიდან გახსნეს ცეცხლი, შემოუშვეს ცრემლსადენი მომწავლავი გაზი, ატყდა ფარებისა და რეზინის ხელკეტების შემზარავი ხმაური, ისროდნენ რეზინის ტყვიებს ყველა მიმართულებით, ისმოდა ქართველი გოგობიჭების შემზარავი ოხვრა და კვნესა. ეს ყველაფერი საოცრად გავდა გერმანელი ფაშისტების მიერ კონცლაგერში საბჭოთა პატიმრების ხოცვას და წამებას. სიტყვები არ მყოფნის, რომ ყოველივე ეს ავლწერო, ის რაც იქ ხდებოდა 26 მაისის იმ სისხლიან ღამეს. რამდენიმე სპეცრაზმელმა ერთდოულად დამიწყო ცემა, ალღუმისთვის მომზადებულ ფიცარნაგზე დამდეს და გამეტებით მირტყეს თავში და სხეულზე. ბოლოს დავეცი და წაქეუულს სასიკვდილოდ მისწორდებოდნენ, წიხლებს მირტყამდნენ სახეში, თერთმეტი კბილი ჩამიმტვრიეს. ზემოდან მთელი სიმძიმით მეცემოდნენ სხეულზე, ორივე ხელით მირტყამდნენ თავში ხელკეტებს თავი გამიტეხეს, სისხლმა, რომ იფეთქა, ერთერთმა სპეცრაზმელმა დაიყვირა – მგონი აღარაა ცოცხალი, კმარაო. გონება დაბინდულს დედა გამომეცხადა, შვილო აქ რა გინდაო იყვირა და გაქრა. ნახევრად მკვდარი გადამატრიალეს და პლასტმასის ხელბორკილები დამადეს, ისე გადამიჭირეს ძარღვებში სისხლი შედედდა. ძალაგამოლეული პოლიციელებს ვევედრებოდი თავში აღარ ჩაერთყათ. ამიყვანეს ავტობუსში, იატაკზე დამაგდეს და ხალხთან ერთად შინაგან საქმეთა განყოფილებაში მიმიყვანეს. ორმა პოლიციელმა კამერაში შემათრია, ცოტა ხანში შემოვიდა 4 ნიღბიანი პოლიციელი და ერთი სამოქალაქო ფორმაში

ჩაცმული მოქალაქე. სისხლში ამოსვრილი ფეხით გად-
 მომატრიალეს, ალბათ შეეშინდათ იქვე არ მოვმკლარიყავი
 და ერთ-ერთმა ბრძანა საავადმყოფოში წავეყვანე და ისევ
 უკან მოვეყვანე. უგრძობლად ჩამაგდეს სასწრაფო დახ-
 მარების მანქანაში და საავადმყოფოში მიმიყვანეს. გონზე
 რომ მოვედი, შევნიშნე საავადმყოფო სავსე იყო თეთრხა-
 ლათში ჩაცმული სპეცრაზმელებით, რომლებიც ამ ნაცემ და
 გაუბედურებულ ხალხს გვითვალთვალებდნენ. უცებ ვილა-
 ცამ წიხლი დამარტყა თავში, ექიმი ქალი, რომელიც იქვე
 იყო იკივლა: ხალხო, შვილებო, ქართველები არახართო?
 კაცს ტვინის ქსოვილები გადმოცვენილი აქვს და კლავთო?

განსაკუთრებული მადლობით მინდა მოვიხსენიო ის
 ექიმი ქალბატონი, რომელმაც ასეთი ყურადღება გამოიჩინა
 ჩემდამი. შემდეგ მიძღვნილი შემიყვანეს, და დაიწყო ჭრი-
 ლობების დამუშავება. სახე დამახინჯებული მქონდა. ჩამავე-
 ბული და დასიებული თვალებიდან ვერ ვინხედებოდი, კბი-
 ლებ ჩამტრეული, ორად გაპობილი თავი და მთელი სხე-
 ული დალურჯებული მქონდა. ჯოჯოხეთური ტკივილები
 მაწუხებდა. სიკვდილს თვალებში უყურებდი. პოლიციელებმა
 ექიმი გააფრთხილეს გამაყურებული არ გაეკეთებინათ და
 ისე ამოეკერათ თავი და თან დაჩქარებით, რადგან მალე
 უკან უნდა წავეყვანე, როცა პოლიციელები გავიდნენ, ექ-
 იმმა ჩუმად მითხრა, უთხარი რომ შემთხვევით მოხვდი იმ
 ადგილას და მომიტინგეებთან არავითარი საქმე არ მქონდა,
 ალღუმს უნდა დავსწრებოდი და ეკლესიაში უნდა გამე-
 თია ღამეო. ექიმი გავიდა გარეთ და მართლაც ასე უთხრა
 პოლიციელებს, მაგრამ პოლიციელებმა არ დაუჯერეს, მაგას
 პრეზიდენტის ჯვარგადასმული სურათი ეჭირა და მიტ-
 ინგზე ტრიბუნის წინ იდგაო. ექიმს მოსთხოვეს შეევსო
 ჯანმრთელობის მდგომარეობის ფურცელი და მსუბუქი და-

ზიანებები ჩაეწერათ შიგ, მაგრამ ექიმმა ჩემს გაშვებაზე სასტიკი უარი განუცხადა სპეცრაზმელებს. გადამიყვანეს პალატაში, სადაც მოსაცდელში ორი პოლიციელი მედგა თავზე. მოვიდნენ უფროსი პოლიციელებიც და გარკვეული პერიოდი შეურაცხმყოფელი სიტყვებით მლანძღეს, წიხლი მკრეს, გამომაგდეს ქუჩაში და დამაგდეს. კიდევ კარგი ჩუმად ექიმის ტელეფონით დავურეკე ჩემს მეგობარს თენგიზ ართილაყვას, რომელიც იოსებ ბოლქვაძესთან ერთად მოვიდა, მიპოვეს ქუჩაში და მიპატრონეს.

ავთანდილ დიასამიძე: რამ მიგვიყვანა 2011 წლის 21-26 მაისის მიტინგამდე?

პასუხი ასეთია: ქვეყანაში შექმნილმა მძიმე პოლიტიკურ – ეკონომიკურმა და სოცილურმა გარემოებებმა, ხელისუფლების არაეფექტურმა და არაეროვნულმა საშინაო და საგარეო პოლიტიკამ, დემოკრატიის განვითარებისა და ადამიანის უფლებების დაცვისათვის სიტყვით და განცხადებებით ტრაბახმა, ხოლო საქმით ქვეყანაში დემოკრატიის ფაქტიურად მოსპობამ, კონსტიტუციით და საერთაშორისო სამართლის ნორმებით აღიარებული ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების უგულებელყოფამ, უმუშევრობის, ფასებისა და გადასახადების რადიკალურად ზრდამ, ხელისუფლების მიერ იმათ მტრად მიჩნევამ, ვინც მათი მომხრე არ არის და ვისაც მათგან ოდნავ განსხვავებული აზრი აქვს, ქვეყნის ტერიტორიების დაკარგვამ, მოქალაქეთა თანასწორუფლებიანობის იგნორირებამ, ხელისუფლების ერთი პირის ხელში უზურპაციამ, დესპოტური მმართველობის დამკვიდრებამ, უსამართლო სამართალმა „უღირსებისათვის დაფნის გვირგვინების დადგმამ“, მოკლედ რომ ვთქვათ, ქვეყანაში შექმნილმა გაუსაძლისმა ცხოვრებამ... ეს აზრი გასდევდა მთავარ მოტივად მიტინგზე ჩემს გამოსვლასაც.

საქართველო არაერთი ტრაგიკული მოვლენების მომსწრეა და მათ რიგს შეემატა 2011 წლის 26 მაისი.

იწყებოდა 26 მაისი... იქნებოდა ღამის პირველი საათის 15-20 წუთი, როცა რამოდენიმე ასეულმა ნიღბიანმა, ფარებითა და ხელკეტებით შეიარაღებულმა სპეცნაზელებმა და პოლიციელებმა მშვიდობიანი მომიტინგეები თბილისში, რუსთაველის მოედანზე პარლამენტის წინ, ალყაში მოგვკეტეს და დაუნდობლად, გაუფრთხილებლად დაგვესხნენ თავს და ლანძღვა-გინებით, ხელკეტებით, ფეხებით და ძალის და ტექნიკის გამოყენებით, ცრემლსადენი გაზის და წყლის ჭავლის გამოყენებით დაიწყეს მიტინგის დაშლა. შეუბრალებლად და დაუნდობლად ურტყამდნენ ყველა მომიტინგეს, ვინც ხელთ მოყვებოდათ, თავებს ისე უხეთქავდნენ, როგორც საზამთროებს. დარბევის დაწყების დროს მე, სხვებთან ერთად მიტინგის ხელმძღვანელთა ტრიბუნასთან ახლოს, მოედანზე ვიდექი, იქვე იდგა ავტომანქანა „ტრაილერი“, რომელზედაც იდგნენ მიტინგის ხელმძღვანელები. ჩვენ დაახლოებით ასზე მეტმა კაცმა შევარდით აღნიშნული ავტომანქანის უკან, რომ როგორმე გადავრჩინილიყავით. მაგრამ ფაქტიურად ავტომანქანისა და მის უკანა მხარეს ხის კედელს შუა ჩიხში მოგვამწყვდიეს, სადაც წინა და უკანა მხარეს ჩვენი „დამსჯელი“ სპეცრაზმი მოგვადგა, მომიტინგეები ისე მიგვამწყვდიეს, რომ ღამის ჭყლეტა მოეწყო, მაგრამ როგორღაც მოვახერხეთ თავისუფლების მოედნისკენ დაძვრა, თუმცა ამ დროს მხუთავი გაზი და წყლის ჭავლი ძლიერი ძალით მოგვასხნეს, სპეცნაზელებმა ბევრის „დასჯა“ მოასწრეს და ბევრს ადინეს სისხლი. მე გაზით მოვიწამლე, მაგრამ გალახვას გადავრჩი. მომიტინგეებმა უკან მღევარ სპეცნაზელებს ძლივს შევასწარით „კინოთეატრ რუსთაველში“, სადაც სამშვიდობოს გვეგონა ჩვენი თავი, მაგრამ დაახლოებით 20 წუთის შემდეგ „კინოთეატრ

რუსთაველის“ დარბაზში ასეულობით ნიღბიანი და შეიარაღებული სპეცნაზელი შემოვარდა. ისინი მომიტინგეებს და მიტინგის ხელმძღვანელებს გვაგინებდნენ, გვლანძღავდნენ. შემდეგ თითოეული მათგანი ზოგი ძალით, ზოგი ნებით აგვიყვანეს სცენაზე, დაგვადეს ხელბორკილები და ერთმანეთზე დაგვყარეს, ბევრი მათგანს უმოწყალოდ ურტყეს ხელკეტები. ერთი ხმის ამოღება და შელაპარაკება საკმარისი იყო, რომ მოვეკალით. იატაკზე პირჩაღმა დაგვყარეს. ჩემზე ხელბორკილის ჯერის დადების დრო რომ დადგა, ერთმა სპეცნაზელმა თქვა: ხელბორკილები, რაც წამოღებული მქონდა გამითავდა, არა მაქვს და ერთი კაცისთვის უკან ხომ ვერ დავბრუნდებიო. მაშინ იატაკზე დაწოლილს, მაღალმა და მძიმე სპეცნაზელმა ზურგზე ხელკეტი დამარტყა და ფეხით შემდგა. იგი დიდხანს მედგა თავზე. იატაკზე დაწოლილები ერთმანეთს ვეუბნებოდით ჩვენს სახელს და გვარს, რომ ცუდი შედეგის (სიკვდილის) შემთხვევაში, ვინც ცოცხალი დავრჩებოდით ოჯახისთვის შეგვეტყობინებინა ყველაფერი.

როცა ასეთ მდგომარეობაში გავიდა რამდენიმე ათეული წუთი, შემდეგ გვიბრძანეს გარეთ მწყობრში ჩამდგარი გავსულიყავით. ერთ-ერთმა სპეცნაზელმა, ვინც განკარგულებებს იძლეოდა, ბრძანება გასცა, რომ „კინოთეატრ რუსთაველიდან“ გასვლის დროს არავისზე დაერტყათ. აღნიშნულის მიუხედავად კინოთეატრიდან გამოსვლის დროს, სადაც მომდგარი იყო რამდენიმე ყვითელი ავტობუსი, ბევრ მათგანს და, მათ შორის მეც. მუშტი ისე ძლიერ დამარტყეს, რომ მეგონა თავი მხრებს მოსწყდა. ცხვირიდან სისხლი ჩქეფით წამოვიდა, სახე და პიჯაკი, სისხლით შემეღება. მომიტინგეთა მიმართ გინება, ლანძღვა, მუქარა, შანტაჟი, დამცირება და ღირსების შელახვა გრძელდებოდა ყვითელ ავტობუსში, რომელშიც თევზებივით შეგვყარეს და მიგვიყვანეს პოლიციის თბილისის სამმართ-

ველოსა და პროკურატურის ეზოში, სადაც გარეთ კოკისპირულ წვიმაში გაგვაჩერეს ერთ საათზე მეტ ხანს.

ეტყობა იქ მყოფი ყველა პოლიციელი არ იყო ძარღვაწყვეტილი და შერჩენოდა რაღაც ადამიანური... ასეთი იყო ის, ვინც პოლიციის სამმართველოს ეზოში ცხვირპირ სისხლიანი, ცუდ მდგომარეობაში მყოფი შემამჩნია და ჩემს ნათქვამზე, რომ გვიკვირს აქ რატომ მოგვიყვანეს, რადგან მომიტინგეებს არავითარი სამართალდარღვევა არ ჩაგვიდენია მეთქი და გათავისუფლება მოვითხოვეთ, მან ჩემი თხოვნა დააკმაყოფილა და რამოდენიმე პირთან ერთად გამოგვიშვა. მეორე დღეს, მართალია, ცუდად ვიყავი, მაგრამ სასწრაფოდ ბათუმში წამოვედი, ოჯახში ვიწექი რამდენიმე დღე და ვმკურნალობდი. საავადმყოფოში ვერ მივედი იმ მიზეზით, რომ არ დაწყებულიყო ჩემს მიმართ არაკანონიერი დევნა, როგორც ეს მოხდა სხვა მომიტინგეების მიმართ. აქვე ავღნიშნავ, რომ 1956 წლის 6 მარტს და 1989 წლის 9 აპრილს როცა საბჭოთა ჯარებმა ქართველი მომიტინგეები ძალის გამოყენებით დაარბიეს, მათ მომიტინგეებს მაინც მისცეს გასაქცევი ვზა... 2011 წლის 26 მაისს – ამ „ბართლომეს ღამეს“ კი საქართველოს ხელისუფლებამ, ქართულმა ძალოსნებმა მშვიდობიანი მომიტინგეები „რკინის რკალში“ მოაქციეს და ერთ კაცსაც არ მისცეს გაქცევის, წასვლის საშუალება. იქვე რუსთაველის ქუჩასთან ახლოს, ლესია – უკრაინკას ქუჩაზე გაკეთებულია „1956 წლის 9 მარტს საბჭოთა რეჟიმის მიერ დახვრეტილი მშვიდობიანი მომიტინგეების ხსოვნის მემორიალი“, ასევე იქვე, პარლამენტის წინ აღმართულია „1989 წლის 9 აპრილს დაღუპულთა მემორიალი“. დღევანდელმა საქართველოს ეროვნულმა ხელისუფლებამ კი 2011 წლის 26 მაისს მშვიდობიანი მომიტინგეებისადმი სისხლიანი ანგარიშსწორების მემორიალი თავად დაიდგა.

როგორც იურისტი ვაცხადებ: მომიტინგეთა მიერ ადგილი არ ჰქონია შეკრებებისა და მანიფესტაციების შესახებ კონსტიტუციის, კანონის და საერთაშორისო სამართლის ნორმის რაიმე დარღვევას, პირიქით, მოცემულ შემთხვევაში მშვიდობიანი მომიტინგეების ძალისმიერი და უფლებამოსილების გადაშეღებით დაშლა-დარბევა, მათი ღირსებებისა და უფლებების შელახვა ხელისუფლებამ წინასწარი განზრახვით მოახდინა მოქმედი კანონმდებლობისა და შეკრებებისა და მანიფესტაციების მოწყობა-ჩატარების თაობაზე საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევით.

ასევე ყოვლად უსაფუძვლოდ მიმაჩნია, რომ თითქოს მომიტინგეები „სახელმწიფო გადატრეილებას“ ამზადებდნენ. ეს საქართველოს ხელისუფლების ზუსტად ისეთი მეთოდია, როგორც პრუსიის იმ მთავრობისა, რომელმაც 1851 წელს დაპატიმრებათა ტალღა და კელნში სასამართლო პროცესი მოაწყო დაპატიმრებულთა „სახელმწიფო ღალატის ხასიათის მქონე შეთქმულებაში“ მონაწილეობის ბრალდებით.

მშვიდობიანი მომიტინგეების მიმართ სასტიკი და სისხლიანი ანგარიშსწორების შემდეგ, იმავე დღეს – 2011 წლის 26 მაისს ქართველი ხალხის სისხლით მორწყულ მეოდანზე (რუსთაველის გამზირზე) ალღუმის ჩატარება ეს იყო თვით საქართველოს ხელისუფლების მიერ დემოკრატიის, ადამიანის უფლებების ფეხქვეშ გათელვის და საკუთარ ხალხზე გამარჯვების ზეიმი.

ლეილა სარჯველაძე: 26 მაისი – დღე ამაღლებისა და დღე დაცემისა, დღე სიხარულისა და დღე ტკივილისა... რა მოხდა იმ დღეს – 26 მაისს თბილისში? როცა ერთ ზორც და ერთ სულ გადაქცეული ქართველი ხალხი აღდგა?..

მე და ჩემი ვაჟი – მირიან ქათამაძე „სახალხო კრების“ სახელით ვიმყოფებოდით თბილისში. ის არაჩვეულებრივი დღე იყო, საბრძოლო ყიჟინით ვიყავით სავსე, ფანატიკურად

გვჯეროდა გამარჯვების, ჩვენ ყველანი მშვიდობიანი აქციის მონაწილენი ვიყავით შიშველი ხელებით ვუპირისპირდებოდით სააკაშვილის ხელისუფლებას, რა ვიცოდით, რომ ასე განწირულები და გამეტებული ვიყავით ხელისუფლების მიერ...

26 მაისი დგებოდა, გადაუღებლივ წვიმდა, მაგრამ ჩვენ არ გვციოდა, ჩემი მეგობრები ღია შაქარიშვილი და გიზო გოგიტიძე გვერდით მედგნენ და ვგრძნობდით მოახლოებულ საფრთხეს. მე მინდოდა ტრიბუნასთან ასვლა, რათა კიდევ ერთხელ გამომეხატა ჩემი გულისტკივილი, მაგრამ უკვე დრო აღარ იყო, მოდიოდნენ სიკვდილის ცელით მსახვრალნი, მაგრამ არ გვჯეროდა თუ გაგვიმეტებდნენ...

ამ საშინელ წამებში მეგობრები მირეკავდნენ, გაიქცითო... სპეცრაზმელებმა ალყა შემოგვარტყეს, მე კი ვერ ვტოვებდი როგორც ქალბატონ ნონა გაფრინდაშვილს და ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს, ასევე სახალხო კრების ლიდერებსაც.

ყველაფერი ელვის სისწრაფით ხდებოდა, უნდა გავქცეულიყავით, ჩემმა ვაჟმა ივაჟკაცა, ამიტაცა ამოდენა ქალი და ქაშუიეთის ეკლესიისკენ გამაქცია. შემდეგ კი ორი მანდილოსნის გადარჩენაც მოახერხა, მან მიგვიყვანა ქაშუიეთის ეკლესიასთან, ეკლესია დაკეტილი აღმოჩნდა. ირგვლივ ბოროტება მძვინვარებდა, საბრალო ხალხი ეკლესიასთან იდგა და ელოდებოდა მოახლოებულ განსაცდელს. მე უნებურად ისტერიული ყვირილი დავიწყე და მუშტებს ვურტყამდი ჩარახული ეკლესიის კარებს – გააღეთ! გააღეთ!-მეთქი ყვიროდი, მაგრამ არსაიდან ხმა არ ისმოდა, უცებ ყველაფერი დაბნელდა, მხუთავი გაზი შემოაგდეს ეკლესიის შესასვლელში, გაგვიმეტეს უდანაშაულო ხალხი, უმეტესობა ქალები ვიყავით. ასეთ რამეს თვით ფაშისტებიც არ აკეთებდნენ, ისინი საკუთარ ხალხს არ წამლავდნენ და არ ხოცავდნენ.

მხუთავმა გაზმა წამაქცია, არაფერი მანსოვს, უცებ გამოვფხიზლდი, ჩემმა ვაჟმა ეკლესიის უკანა ეზოში გაგვი-

ყვანა მე და ჩემი მეგობარი ქალი. ჩვენ საკმაო ღოზით შევისუნთქეთ შხამიანი აირი. არსად გაქცევა არ შეგვეძლო, ირგვლივ რეზინის ტყვიები ზუზუნებდა. საბედნიეროდ ტყვია არ მოგხვედრია. ამ საშინელ წუთებში გიზო გოგიტიძეს მოვკარი თვალი, ამ დიდებულმა ვაჟკაცმა არ მიგვატოვა.

გადაუღებელივ წვიმდა, ამ სიტუაციაშიც შიში არ გვიპყრობდა, პანიკაში არ ჩავარდნილვართ. უცებ საიდგანაც მღვდელი გამოჩნდა, შეშინებული იყო, გამიკვირდა, ეკლესიაშიც იყო სატანა შესული, შემდეგმა მოვლენებმა ეს ფაქტი დაადასტურა.

ფიქრის დრო აღარ მრჩებოდა, ვგრძნობდი ჩემი შვილი ცუდათ იყო, (მან ყველაზე დიდი ღოზით შეისუნთქა მხუთავი გაზი, ნიღაბი არ გაიკეთა).

ხალხი გადასარჩენი იყო, საჭირო იყო გონივრული მოქმედება, უცებ მოვიაზრე და მობილური ტელეფონით დავუკავშირდი ქალბატონ – ნინო ბურჯანაძის წარმომადგენელს ქალბატონ მანანა სალუქვაძეს.

გააღმასებულმა ქალბატონმა ნინომ, რადიო – ობიექტივის საშუალებით მიმართა საპატრიარქოს, რომ ეკლესია გაეღოთ და ხალხი გადაერჩინათ. მართლაც ცოტა ხანში ეკლესიის კარი გაიღო და ჩვენც გადარჩენილები შიგ შევედით, ეს სიტუაცია, რომ გავაანალიზე, მივხდი, რომ ამით ქალბატონმა ნინო ბურჯანაძემ ჩვენი სიცოცხლე საფრთხეში არ ჩააგდო, საკუთარ ხალხს დაეხმარა და არ მიატოვა განსაცდელში.

მხუთავი გაზიდან გამოფხიზლებულებმა შინაურების ძებნა დაიწყეთ. ეკლესია ხალხით გადაიჭვლა. აქვე ხელვაჩაურის სახალხო კრების წარმომადგენლები: ციალა სურმანიძე და მზევინარ ძირკვაძე დავინახე, გამიხარდა, გავესაუბრე, გაოცებული ვიყავი მათი მხნეობით.

იმ დღეს ყველამ შიში დავძლიეთ. ბოროტებაზე გავიმარჯვეთ. ცოტა ხანში საპატრიარქოს წარმომადგენლებმა

საკვები და მინერალური წყალი მოგვიტანეს, არაფერი გვიჭამია, მხოლოდ წყალი დავლიეთ. ეკლესიაში საშინელმა სიცივემ დაისადგურა, ყველას გვციოდა, გადატანილმა სტრესმა ეს გრძნობა გაგვიორკეცა, მაგრამ რას ვიზამდით, უნდა გაგვეძლო, ჩვენი ჯგუფის წევრები ერთმანეთს ჩავეხუტეთ, რომ გავმთბარიყავით, წარმოიდგინეთ, სამი საათი კოკისპირულ წვიმაში ვიდექით, მაგრამ უფალი თავის ხალხს არ გვტოვებდა.

გამოჩნდა ჩვენი მხსნელი ქალბატონი – ჯულიეტა ახვლედიანი, რომელმაც გამთენიისას მშვიდობიანად წამოგვიყვანა ეკლესიიდან, არ შეშინებია სისხლით გაუმაძღარი სვაკების და მიგვიყვანა თავის სახლში, იქვე სიონთან ცხოვრობდა, გაგვათბო და დაგვაპურა, ის ეკლესიური ქალბატონი ბრძანდება, ღამით რაღაც ძალას გაუღვიძებია და ეკლესიაში მოუყვანია.

ჩვენ გადავრჩით... სისხლიანი 26 მაისი თენდებოდა, მაგრამ ჩვენ მაინც ამაღლებული ვიყავით, რადგან 26 მაისის აღლუმი პირველად ჩვენ, მისმა უდიდებულესობამ – ქართველმა ხალხმა მივიღეთ...

მართალია ამ დღეს დავმარცხდით, მაგრამ ჩვენმა ბრძოლამ შედეგი გამოიღო, ბიძინა ივანიშვილის გამოჩენა პოლიტიკურ ასპარეზზე ამის უტყუარი შედეგია. მიუხედავად იმისა, რომ 26 მაისის შემდეგ ჯანმრთელობა შეგვეკრეყა, (განსაკუთრებით ჩემს ერთადერთ ვაჟს), მაგრამ რწმენა არ დაგვიკარგავს, გვეკერა, ბრძოლა საბოლოო გამარჯვებამდეა!

ღმერთმა გისმინოთ ქალბატონო ლეილა!

რაც შეეხება იმ ფაქტორს, „ვაი“ ჟურნალისტები რომ ამტკიცებენ – თითქოსდა ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე, მიტინგიდან წავიდა და ხალხი მიატოვაო – სრული სიცრუეა! იქ ვიმყოფებოდით მიტინგის მონაწილენი და ვხედავდით ყოველივეს თუ რა ხდებოდა. ქალბატონმა ნინომ მომიტინგეებს

გამოგვიცხადა, რომ ის პირდაპირ ეთერში იყო მიწვეული „მაესტროსთან“ საღამოს 10 საათისათვის და წავიდა. მისი მანქანების ექსკორტმა ჩემს თვალწინ ჩაიარა და მალევე დაბრუნდა სადღაც ერთ საათში, ხოლო როდესაც მერიის თანამშრობლები ჩვენს გასაფრთხილებლად მოვიდნენ, რათა მიტინგი დაეშალათ, ქალბატონი ბურჯანაძე იქ იმყოფებოდა. დარბევა რომ დაიწყო, ხალხმა კინოთეატრ „რუსთაველის“ შენობას მიაშურა. ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის ექსკორტი იქვე იდგა, მის ერთ-ერთ მანქანას ცისკარ გოგიტიძე ამოეფარა, როდესაც ტყვიებმა მანქანის მინა ჩატეხეს ცისკარი გაეცალა იქაურობას, თუმცა იმის დანახვა მაინც შესძლო, რომ ნინო ბურჯანაძე მიტინგის პოლიუმზე იდგა სხვა ლიდერებთან ერთად სპეცნაზელების ალყაში. შემდეგ მოგვიანებით გავიგე ერთ-ერთ სახალხო კრების წევრის – ქალბატონ ნანული ღუმბაძისაგან, რომ ქალბატონ ნინო ბურჯანაძეს წინ გადაფარებია, მისივე დაცვის წევრი, რომელსაც ძალის გამოყენებით ჩაუსვამს მანქანაში ქალბატონი ნინო. იგი თითქმის თვეზე მეტი ბათუმში იმალებოდა ახლო ნაცნობებთან, ხოლო შემდგომ ის იძულებული გამხდარა პოლიციას ჩაბარებოდა, რათა მის გამო ოჯახის წევრები ზეწოლას განიცდიდნენ...

აქვე მინდა გამოამზეურო გაზეთ „ასავალ-დასავალის“ (2011 წლის №22-ში) გამოქვეყნებული ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის სტატიის კომენტარი: – „მთელი ოჯახი რომ ამომიწყვიტონ, ვერ გამაჩერებენ! დიახ, მე მზად ვარ, სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე ვიბრძოლო. დაე, ჩემი და ჩემი შვილების სისხლი დაიღვაროს პირველი! ...სააკაშვილმა ფეხქვეშ გამითელა ის, რაც ჩემთვის ყველაზე ძვირფასია – ჩემი სამშობლოს სიყვარული, ჩემი სამშობლოსადსმი ერთგულება და ამას ცხვირში ამოვადენ სააკაშვილს! 30 მაისს სახალხო კრება საგანგებო განცხადებას გააკეთებს და ჩვენ გავაგებინებთ საზოგადოებას, თუ როგორ გავაგრძელებთ ბრძოლას.“

ერთ რამეს კი ყველას ვპირდები: ვიბრძოლებთ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე და ერთხელ და სამუდამოდ დავასრულებთ სააკაშვილის ნეობოლშევიკურ რეჟიმს!“

ეს განცხადება ჟურნალისტებთან შეხვედრისას გაახმოვანა გამართულ ბრიფინგზე ნინო ბურჯანაძემ თავისი პარტიის ოფისში, რომლის მოწმეც მე და ცისკარ გოგიტიძე გახლდით, სადაც იმ დღეებში თავს ვაფარებდით სახალხო კრების დანარჩენ წევრებთან ერთად...

ქალბატონმა ნინომ მისი თავდადება 26 მაისს ჩვენს თვალწინ დაამტკიცა, რომელსაც კომენტარები არ სჭირდება.

26 მაისს ჩვენ, სხვებისგან განსხვავებით, საკუთარი სიცოცხლის საფასურად შევებრძოლეთ სუფთა ხელებით ამ რეჟიმის უსამართლობას და ჩვენს გვერდით შეუდრეკლად იდგა ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე თავისი ოჯახის წევრებთან ერთად! როგორც ერთ-ერთი რიგითი ქართველი!

ციალა სურმანიძე, ხელვაჩაურის რაიონის „სახალხო კრების“ თავმჯდომარე: **26 მაისი – ტკივილი და იმედგაცრუება.**

26 მაისის ცნობილი მოვლენების აქტიური მონაწილე ხელვაჩაურის რაიონის „სახალხო კრების“ წევრებიც იყვნენ.

როდესაც ქ. ბათუმში 21 მაისს ხალხმრავალი მიტინგის შემდეგ აჭარის ტელევიზიასთან მოხდა პროვოკაცია, კერძოდ, ღამით ოფისში შევარდნენ და „სახალხო კრების“ წევრები დააპატიმრეს, ყველასათვის ნათელი გახდა, რომ ეპიცენტრი თბილისში უნდა გადასულიყო. მიღებული იქნა გადაწყვეტილება თბილისში გასამგზავრებლად. მე როგორც ხელმძღვანელს მომზადებული მყავდა ავტო-

ციალა სურმანიძე

მანქანები, მსურველები ბევრნი იყვნენ. შევიძინეთ ყვავილის დიდი კალათა და 4 ავტომანქანით თითქოსდა „გასვენებაში“ მივემგზავრებოდით.

გზაში არაერთი საპატრულო პოლიცია გვაკონტროლებდა, თბილისში ღამით ჩავედით და შეუერთდით საქართველოს ტელევიზიასთან მიმდინარე მიტინგს. გათენდა 25 მაისი, მზიანი დღე იყო, აქციათ გადაინაცვლა თავისუფლების მოედანზე, დავიკავეთ რუსთაველის გამზირი. საღამოს საშინელი წვიმა წამოვიდა, მე და ჩემი ბიჭები პარლამენტის შენობის წინ ვიდექით. ღამის 12-ის ნახევარზე ჩვენთან თბილისის მერიის წარმომადგენელი მოვიდა და რაღაც წერილი მოგვიტანა, კარგად რომ გავგვეო ახლოს მივედით, იქ საღაც აქციის ლიდერები იდგნენ. ამის შემდეგ „სახალხო კრების“ ლიდერებმა მიმართეს მომიტინგებს, მოსალოდნელი დარბევის შესახებ და მოუწოდეს მომიტინგებს დაშლილიყვნენ. იქ მდგომი არცერთი ადამიანი ამ აზრს არ დაეთანხმა. გახდა ღამის 12 საათი, რაღაც ხმაური შემომესმა, ვიკითხე – რა ხმაური იყო, რაღაც ხდება მეთქი და ჩემებს უსაფრთხო ადგილზე გადასვლა შევთავაზე. 1-ის 15 წუთზე უკვე ალყაში ვიყავით გასვლა არცერთი მხრიდან არ იყო შესაძლებელი, გადავწყვიტე ბიჭები ეკლესიის ეზოში ჩამეყვანა, იქ აუარება ხალხი იყო ჩასული, დავვიშინეს ტყვიები, გაუშვეს გაზი. ეკლესიის კარები დაკეტილი დავგხდა (ის მხოლოდ ღამის 2 საათზე გაიღო) რუსთაველიდან კი ხალხის კვილი და საშინელი ხმაური გვესმოდა ჩვენ თვალწინ უმოწყალოდ ცემდნენ ადამიანებს. რუსთაველზე სისხლის გუბეები დადგა, მოდიოდა ყვითელი ავტობუსები, საღაც ხალხს ტომარასავით ყრიდნენ შიგ და მიჰყავდათ.

ეკლესიის კარების გაღების შემდეგ ბიჭებს გადავხედე და აღმოვაჩინე, რომ გელა გვიანიძე, ჯუმბერ ქამადაძე, ნუგზარ ქამადაძე, თემურ წერეთელი იქ არ იყვნენ. დავიწყეთ ტელეფონებით შეხმიანება, მაგრამ პასუხი არ იყო.

ეკლესიაში მამაობმა შეგვიფარეს, საჭმელად რალაცეები მოიტანეს, გამთენიისას რუსთაველზე სახანძრო მანქანების და მეეზოვეების ხმაური ისმოდა, ასსვალტს რეცხავდნენ წყლით. გამთენიისას თითო-თითო გავიპარეთ, მღვდლები გვაცილებდნენ რათა არ დავეჭირეთ. გაჩერებულ ავტომანქანებთან რომ მიველით, უმოწყალოდ ნაცემი ჯუბერ ქამადაძე და გელა გვიანიძე ვიპოვეთ. სისხლი ჩამოვბანეთ, ტანსაცმელი შეუძინეთ და 26-ში შუადღის შემდეგ ორი ეკიპაჟი გამოუშვით თბილისიდან. ვეძებდით დაკარგულ ბიჭებს პოლიციაში, საავადმყოფოებში, ვრეკავდით ბატონ თენგიზ ცეცხლაშვილთან, მანანა სალუქვაძესთან და ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციაში. ბოლოს 27-ში საღამოს გავარკვიე, რომ ნუგზარ ქამადაძე და თემურ წერეთელი დაკავებულები იყვნენ. მათ სასამართლომ 2-თვიანი პატიმრობა მიუსაჯა. 28-ში შუადღისას დავტოვეთ თბილისი დარჩენილებმა. ეს იყო დაუვიწყარი კოშმარი.

მინდა დიდი მადლობა გადაუხადო ჩემს ვაჟკაც ბიჭებს: იაშა გვიანიძეს, რომან აბულაძეს, გელა გვიანიძეს, თამაზ ხალვაშს, ვაჟა სურმანიძეს, ნოდარ იაკობაძეს, ედნარ დოლიძეს, ჯამბულ ჯაბნიძეს, მიშა ბერიძეს, ჯუმბერ ქამადაძეს, ნუგზარ ქამადაძეს, ნუგზარ მგელაძეს, მალხაზ წერეთელს, ღირსეულ ვაჟკაც ქალბატონ მზევინარ ძირკვაძეს ძმა ფრიდონთან ერთად, რომლებმაც თავდადება და ერთგულება გამოიჩინეს და არ შეუშინდნენ მოძალადე ჯალათებს, არ მიგვატოვეს ქალბატონები, გადაგვეფარნენ და სიცოცხლე შეგვინარჩუნეს.

სამწუხაროა რომ არ აღმოჩნდა ბევრი ღირსეული ქართველი, საუბარია იმ ქართველებზე რომლებიც თბილად ისხდნენ სახლში, და იქედან ელოდებოდნენ შედეგებს, ეს იმედგაცრუება ღღემდე მომყვება.

ქალბატონი ციალა სამწუხაროდ ვეღარ მოესწრო დოკუმენტური ფილმის დასრულებას, რომელიც გადაღებულია

ჩემი წიგნის „26 მაისის სისხლიანი კალოს“ მიხედვით, სადაც ისიც ერთ-ერთ ეპიზოდს აშუქებდა ამ ტრაგიკულ მოვლენების ირგვლივ. როგორც ყოველთვის მისთვის ჩვეული უანგარობითა და მხარში დგომით, მისი ფინანსური დახმარებით მოხდა თბილისში ჩვენი გამგზავრება და საჭირო კადრების გადაღება ფილმისთვის. რაზედაც კიდევ უღრმეს მადლობას ვუხდით მამაცს და ერთგულ მეგობარს!

ამ მოვლენების შემდეგ ქალბატონ ციალა სურმანიძეს გაურთულდა ჯანმრთელობის მდგომარეობა, რამაც მისი გარდაცვალება გამოიწვია. ღმერთმა აცხონოს მისი სული. მალე იხილავს სინათლეს ჩემს მიერ დაწერილი წიგნი, რომელიც ეძღვნება უშიშარ და საქმისადმი ერთგულ ქალბატონს - ციალა სურმანიძეს სათაურით „ერთგულებისა და მამაცობის სიმბოლო“.

ჯუმბერ შავიშვილი: 26 მაისის სისხლიანი ღამე. 2011 წლის 21 მაისს ქ. ბათუმში აჭარის ტელევიზიის წინ დაგვარბია აჭარის სპეცრაზმმა, შემდეგ ღამით „სახალხო რების“ ოფისში შემოიჭრნენ და დაიწყეს ცემა-ტყეპა და დაჭერები. მე პირადად იმ ღამით ოფისში ფიზიკურად გამისწორდნენ, მიუხედავად ასეთი ზეწოლისა ჩვენ აღმოგვანდა სულიერი სიმტკიცე შევბრძოლებოდით ტირანულ ხელისუფლებას.

23 მაისს დილით მე, ნაზიბროლა პირველი და ლეილა სარჯველაძე თავის ვაჟიშვილთან – მირიან ქათამაძესთან ერთად წავედით დაქირავებული ავტომანქანით თბილისში, მაგრამ სოფელ გრიგოლეთთან პატრულის თანამშრობლებმა ჩამოგვართვეს ავტომანქანა (არდამორჩილების გამო).

გზა განვაგრძეთ მიკრო ავტობუსით და დროულად ჩავედით თბილისში. მე პირადად იქ განმაწესეს შეფიცულთა რაზმში.

25 მაისს ღამით გადაკეტეს ყველა შესასვლელ-გამოსასვლელი, ზუსტად ღამის პირველის თხუთმეტ წუთზე დაიწყო

სასტიკი შემოტევა, ყველა მხრიდან: გაზით, წყლის ჭავლით რეზინის ტყვიებით. უმოწყალოდ ცემდნენ ყველას სქესისა და ასაკის მიუხედავად.

მე დარბევის დროს აღმოვჩნდი კინოთეატრ „რუსთაველში“, სადაც ფიზიკურად სასტიკად გამისწორდნენ, რის გამოც ჩემს ჯანმრთელობას საფრთხე დაემუქრა, იქიდან ავტობუსით გადამიყვანეს დიდუბის პოლიციაში, სადაც აუტანელ სიტუაციაში ვიმყოფებოდით, დაგვცინოდნენ, გვაფურთხებდნენ, გავაიძულებდნენ გვემღერა სიმღერა „ბელაჩაო“, დილით კი სახალხო დამცველის წარმომადგენლები მოვიდნენ და გართ გამოგვიყვანეს.

ამის შემდეგ დავბრუნდი ქობულეთში, სადაც გამომოძახეს პოლიციის უფროსის უფროსის მოადგილის თემურ ძოიძის დავალებით და გადამიყვანეს ბათუმის უშიშროების სამსახურში, სადაც ორი საათის განმავლობაში მკითხავდნენ. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ მექცეოდნენ ძალიან ღმობიერად, რამაც ძალიან გამაკვირვა.

მეამაყება, ყოფილი ტირანული ხელისუფლების „გაშვებაში“ ერთ-ერთი წვლილი მეც რომ მიმიძღვის...

გურანდა კონცელიძე: ქედის რაიონის „სახალხო კრების“ წევრები, ჯამბული შარაბიძის ხელმძღვანელობით სრული შემადგენლობით ჩავედით ქ. ბათუმში 21 მაისის დაგეგმილ აქციაზე. ჩვენი მოთხოვნა გახლდათ, უპირველესყოვლისა საქართველოსა და ქართველი ერის სიყვარული და გამთლიანება: ასევე მოვითხოვდით საკუთარ სამშობლოში გექონოდა სრული უფლება გვეცხოვრა, როგორც საქართველოს მოქალაქეს, საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად, რათა დაცული ყოფილიყო ყველა ჩვენთაგანის ღირსება და პატივისცემა, დემოკრატიული პრინციპების შესაბამისად.

პირველი შეკრება გაიმართა „ერას მოედანზე“, აქ თავი მოიყარა 5000 მღე აქტივისტმა ქ. ბათუმიდან, ქობულეთი-

დან, ხელვაჩაურის, ქედის, შუახევის და ხულოს რაიონებიდან. იქ შეკრებილებს საშუალება მოგვეცა სიტყვით მიგვემართა საზოგადოებისთვის და ხმამაღლა გამოგვეხატა ის სატკივარი, რომელმაც გაგვეერთიანა. მეც მომეცა საშუალება, როგორც რიგით ქართველს მიმემართა სიტყვით ჩემი სამშობლოსა და ქართველი ხალხისათვის – მე ამაყი ვარ, რათა საშუალება მომეცა გაგიზიაროთ ის ტკივილი და პასუხისმგებლობა, რამაც განაპირობა ჩემი აქ მოსვლა. დღეს შეიძლება ბრძამაც დაინახოს საქართველოში არსებული სიტუაცია სადაც ფეხქვეშ არის გათელილი ის ყველა ღირსება და ღირებულება რითაც მრავალი წლის განმავლობაში ვამაყობდით ქართველი ერი, ქვეყანაში არ არსებობს მართლმსაჯულება, ადამიანის უფლებებისა და საკუთრების უფლებების დაცვა. სრული ტერორის ქვეშ უწევთ ბიზნესმენებს თავიანთი საქმიანობის წარმართვა. მთლიანი საკანონმდებლო სფერო მორგებულია მართველი გუნდის ინტერესებზე, მე და ჩემი თაობა ვალდებული ვართ დავიცვათ განადგურებისაგან სამშობლო, ჩვენი ისტორია, ოჯახი, საზოგადოება, კულტურა და ხელოვნება, ეს ჩვენი ვალია უფლისა და ერის წინაშე. ასე დავასრულე ჩემი სიტყვები. შემდგომ გადავინაცვლე თაჭარის ტელევიზიასთან. ჩვენი მოთხოვნა გახლდათ ტელევიზიის ხელმძღვანელობასთან თ.ცეცხლაძესთან შეხვედრა, რის გამოც მივიღეთ სასტიკი უარი და ამის შემდეგ ქვები დავვიშინეს ეგრეთ წოდებულმა მშვიდობის მყოფელმა სამართალდამცველებმა. ასეთი სისასტიკის მოწმე არ ვყოფილვარ არსად, თურმე ეს ყოფილა დასაწყისი მათი ქმედებებისა. ამინდის გაუარესებასაც ვერ მოახერხა ჩვენი ერთობის დაშლა, კვლავ შევიკრიბეთ „ერას მოედანზე“, ბატონებმა: თემურ შაშიაშვილმა, ვახტანგ ახვლედიანმა, მურმან ღუმბაძემ და სხვებმა დავვმეთ ჩადენილი სისასტიკე, მაგრამ მათ ესეც არ იკმარეს და სასტიკად დაარბიეს ოფისში შეკრებილი აქტივისტები, რა-

საც მოჰყვა ჯამბულ შარაბიძის, ემზარ ქაღიძის და სხვების დაპატიმრება.

მეორე დღეს მე და ჩემი მეუღლე ზვიად დიასამიძე ჩვენს აქტივისტებთან: გურამ გათენაძესთან, ნუგზარ გათენაძესთან, მალხაზ სალაძესთან, (მათ 21 მაისს ბათუმის „სახალხო კრების“ ოფისის დარბევისას სხეულის სხვადასხვა დაზიანება მიიღეს, მაგრამ მიუხედავად ამისა მაინც წამოვიდნენ თბილისში), მზია საფარიძესთან, გია ნაკაშიძესთან, ემზარ ბერიძესთან და რევაზ გოგუაძესთან ერთად წავედით ქ. თბილისში, რათა გვეცნობებინა იქ შეკრებილი საზოგადოებისათვის რა ძალადობის მსხვერპლი შეიძლებოდა გავმხდარიყავით ყოველი ჩვენგანი. გზაში უკანონოდ ჩამოგვყარეს ავტომანქანებიდან, რამოდენიმე კილომეტრი ფეხით ვიარეთ, მაგრამ მე და მზია საფარიძემ მაინც შევძელით დედაქალაქში ჩასვლა და მომიტინგეებთან გვერდით დგომა. დედაქალაქში 23 მაისს საღამოს 11 საათზე ჩავედით.

არჩილ ცინცაძე, ქედის რაიონის შეფიცულთა რაზმის ხელმძღვანელი: 2011 წლის 21 მაისს ბათუმში „სახალხო კრების“ დაანონსებულ აქციაზე ქედის რაინიდან ჩვენი რაიონის „სახალხო კრების“ თავმჯდომრის - ჯამბულ შარაბიძის ხელმძღვანელობით ბათუმში ჩავიყვანეთ დაახლოებით 550 ადამიანი, ხოლო აქციის შემდეგ ღამით ბათუმის „სახალხო კრების“ ოფისის დარბევის შემდეგ სახალხო კრების სხვა წევრების დაპატიმრებასთან ერთად დაპატიმრეს ჯამბულ შარაბიძე და ჩვენი შეფიცულთა რაზმის უფროსის მოადგილე - ემზარ ქაღიძე.

22 მაისს დილით ქ. თბილისში აქციაზე დასასწრებად ქედის რაიონიდან სხვადასხვა გზებით გავემგზავრეთ: გურამ ლომინაძე (ნაოპერაციები, ის ყავარჯნით გადაადგილდებოდა), მამა-შვილი: ნაზიმ და მამუკა ფარტენაძეები, მზია საფარიძე, ცოლ-ქმარი: გურანდა კონცელიძე და ზვიად დი-

ასამიძე, მალხაზ სალაძე, რეზო გოგუაძე, ემზარ ბერიძე და ნუკრი დიასამიძე თავისი ავტომანქანით. მე და გურამ ლომინაძე, მამა-შვილთან ერთად მამუკას კუთვნილი ავტომანქანით გავემგზავრეთ, როდესაც ჩოლოქს გავცდით პატრულის ეკიპაჟმა გაგვაჩერა და წაგვიყენა ბრალდება თითქოს დაბა ჩაქვში პატრულს არ დავემორჩილეთ, თუმცა ეს იყო უდაოდ ცრუ ბრალდება, რათა ჩვენ არ ჩავსულიყავით თბილისში, არადა გზაში არავითარი პატრულის ეკიპაჟი არ მდგარა, ამ დროს ორი მსუბუქი ავტომანქანით ნიღბიანი სპეცრაზმელები გვიჭრიან გზას და ჩვენს დაპატიმრებას ცდილობდნენ. იყო მცდელობა ავტომანქანის ჩამორთმევისაც. ამ შეხლა-შემოხლაში ნაზიმ ფარტენაძემ მიიღო გულის შეტევა – ინფაქტი და ის იქვე ახლომდებარე სამედიცინო პუნქტში მოვათავსეთ. მომაკვდავ მამასთან ერთად იძულებული გახდა დარჩენილიყო მისი შვილი მამუკა, ხოლო მე და ნახევრად ავადმყოფმა გურამ ლომინაძემ გზა ღამით გაგაგრძელეთ და შეუერთდით აქციას სადაც მოვინახულეთ სახალხო კრების ლიდერები და მათ მგზავრობისას ის ამბავი ვამცნე რაც თავს გადაგვხდა.

ჩვენ ვიყავით მზად სამშობლოს სიყვარულისთვის ბოლომდე დავხარჯულიყავით. 24 მაისს საღამოს სხვადასხვა ოჯახური მიზეზების გამო ნუკრი დიასამიძის ავტომანქანით ბათუმში გამოემგზავრნენ: ემზარ ბერიძე, გურანდა კონცელიძე, ზვიად დიასამიძე და მზია საფარიძე, აგრეთვე ბათუმში გამოემგზავრა ავადმყოფი გურამ ლომინაძე, რომელსაც ფიზიკურად არ შეეძლო ფეხზე დგომა, აგრეთვე უკან დაბრუნდნენ: რეზო გოგუაძე და მალხაზ სალაძე.

25-ში შუადღისას ტელევიზიის შენობიდან მომიტიინგებმა გადავინაცვლეთ რუსთაველის პროსპექტზე პარლამენტთან. ღამის 12 საათის შემდეგ კოკისპირულ თავსხმა წვიმაში მოხდა აქციის დარბევა. დარბევამდე მე ხელვაჩაურის რაიონის სახალხო კრების წევრებთან ერთად ვიმყოფებოდი. დარბევის

დროს გავილახეთ სუყველა იქ მდგომი, ხალხს გასაქცევი გზა არ დაუტოვეს, ძალოვნები აგრესიულობით გამოიჩინებოდნენ, ხელები ყველას შეგვიკრეს და ასფალტზე დაგვყარეს, შემდეგ ყვითელი ავტობუსებით გადაგვიყვანეს პოლიციის განყოფილებებში, იქაც ქვცემდნენ, გვაგინებდნენ და რუსეთის აგენტებს გვეძახოდნენ. გამთენიისას კი გამანთავისუფლეს სხვებთან ერთად.

ნუგზარ ჟორდანიას, გაზეთ „აჭარა P.S.“-ის ჟურნალისტი: დღეს საქართველო დემოკრატიისაგან ისე შორსაა, როგორც მონღოლეთი... ვისაც არ სჯერავს, კარგად გადაავლოს თვალი იმ ფოტო და ვიდეომასალებს, სადაც 26 მაისის პერიპეტიები, სისასტიკის და მხეცობის, საკუთარი ხალხის სამაგალითოდ დასჯის პერიმეტრებია აღბეჭდილი და დასკვნა მერე გააკეთოს. თუ ესეც არაა საკმარისი – ეს უკვე სხვა მოვლენაა და მათ სხვა „ინფორმაცია“ სჭირდებათ. მე კი ამაში 2007 წლის 7 ნოემბერმაც დამარწმუნა, 21 მაისის ბათუმმაც და 26 მაისის თბილისურმა „ბელა ჩაოს“ ფონზე დათენებულმა „ბართლომეს ღამემაც“. ამ სამივე მოვლენის უშუალო მონაწილე ვიყავი, როგორც ჟურნალისტი ისეც ვაშუქებდი და მოვლენათა „ეპიცენტრში“ გახლდით, ვინმეს მონაყოლს ან გაგონილს კი არ გიყვებით, არამედ თავად ვნახე, როგორი სისხლიანი სასაკლავო მოუწყვეს საკუთარ ხალხს დამოუკიდებლობის ოცი წლისთავზე. დარბევაც არის და დარბევაც, მაგრამ ის ცინიზმი, სალიზმი, სისასტიკე და არაადამიანურობა ვერც კი წარმომედგინა. იმ დღეს „კალიგულიზმის“ გამოვლინებაც დავინახე, ისიც დიქტატორი იყო და თავს დემოკრატად თვლიდა, მისთვის ადამიანის არც ღირსება არსებობდა და არც სიცოცხლე ღირდა რამედ ახირებებისა და მანიაკური სურვილების დასაკმაყოფილებლად სისხლიან სანახაობებს აწყობდა. თანაც ყოველდღე

ამას ამაღლიდა ხალხს, ყველაფერ ამას თქვენივე კეთილდღეობისათვის, რომის იმპერიის დიდებისათვის და ნათელი მომავლისთვის ზრუნვით ვაკეთებო, არ გჯერათ? შეგიძლიათ გაეცნოთ კალიგულას მოღვაწეობის ქრონიკას და დარწმუნდებით თუ რა შეუძლია დაუსჯელობისა და უპასუხისმგებლობის სინდრომს...

„აჭარა P.S.“-ის გენერალური დირექტორის და მთავარი რედაქტორის – ჯემალ მეგრელიძის თანადგომით, სახალხო კრების მიერ გამოცხადებულ და დაანონსებულ 25 მაისის აქციაზე თბილისში გადაწყდა ჩემი მივლინება.

24-ში ჩავედი და ჩასვლისთანავე აღმოვჩნდი მოვლენათა ეპიცენტრში. საზოგადოებრივი მაუწყებლის წინ, სადაც ხალხი დიდიდან იყო შეკრებილი ბევრი ძველი ნაცნობი და მეგობარი ვნახე. 25-ში შუადღემდე შევხვდი ჩემს მეგობარს და თანამოაზრეს, გამორჩეულ ჩვენებურს, საგვარეულო კავშირის ხელმძღვანელს, ნიაზ ბოლქვაძეს, მას აშკარად ეტყობოდა, რომ რაღაც ვერ იყო კარგად, როცა გამოვკითხე, მითხრა რომ მთელი ღამე გაათენა, სიცხე ჰქონდა 39%, სახეზეც ეტყობოდა „გათანგულობა“. ვკითხე: თუ მიიღო რაიმე პრეპარატი, ან ექიმს თუ ეჩვენა, – არაო, მიპასუხა. ამ დღეში ნამდვილად ვერ დავტოვებდი ბ-ნ ნიაზს და სასწრაფოდ პოლიკლინიკაში ექიმთან წაყვანა შევთავაზე, მან სასტიკად იუარა, აქედან რომ წავიდე, რას იტყვიანო, მე მგონი ამ შემთხვევაში კომენტარი ზედმეტია – კაცი ფეხზე ძლივს იდგა და ღირსებას – საკუთარ ჯანმრთელობაზე მაღლა აყენებდა. აფთიაქში ავედი, თუმცა მიღებულმა წამლებმა მას სიცხე არ დაუწია. პარალელურად ჩემს ჟურნალისტურ საქმეებსაც ვაგვარებდი... საღამო ხანს, როცა ვთხოვე, რომ წასულიყო ახლობლებთან და ავადმყოფობა არ გაერთულებინა – არ გაჭრა, გამახსენდა, თბილისში წამოსვლისას, რედაქციაში, ჯემალ მეგრელი-

გინგლიოთეკა

ძემ მეგობრულად, ბერი გაბრიელის საფლავეზე აღებული მიწა და იქედან წამოღებული სასწაულმოძქმედი ზეთის რამდენიმე წვეთი მომცა... განსაკუთრებით დაგიცავსო, ვინ იცის ასეთ დროს რა ხდებაო, ჰოდა გამახსენდა, ... ასე, 5 საათი იქნებოდა, როდესაც ნიაზს ქაშუეთის ტაძარში ლოცვა და სანთლების დანთება შევთავაზე. შევედით ავანთეთ წმინდა სანთლები, მამაცხოვარს და მარიამ-ლეთისმშობელს შევევედრეთ მშვიდობა, ხსნა და სამშობლოს გადარჩენა და წარმოიდგინეთ – საოცარი სიმშვიდე, სიმხნევე და შეგრძნება დაგვეუფლა. გარეთ გამოსულმა მას ბერი გაბრიელის საფლავიდან წამოღებული ზეთიც გავუზიარე და მიწაც, უბრალოდ უბეში ჩავიყარეთ ნამცეცები და მკერდსა და შუბლზე ზეთით ჯვარი გადავისახეთ... იქნებ ამ ლოცვამ და სიწმინდემ გვიხსნა, თორემ იმ რთული სიტუაციებიდან, რომელიც მე და ნიაზს ცალკ-ცალკე გადაგვხდა აბა რა გვიხსნიდა?... დიდება უფალს, რომ მისდამი მინდობილ კაცს არ გასწირავს და მშველელსაც გაუჩენს...

კოკისპირულმა წვიმამ აქციაზე მდგომნი დაგვასველა. წვიმამ თითქმის 11 საათის შემდეგ ოდნავ იკლო, მაგრამ მაინც ძლიერად წვიმდა. როცა მოვლენები ძალზე დაიძაბა და აშკარა გახდა, რომ არც მომიტინგეები აპირებდნენ დაშლას და არც ხელისუფლებას სურდა დათმობა, აშკარად გამოიკვეთა დიდი საფრთხეების ალბათობაც, თუმცა ფეხის მოცვლას არავინ ცდილობდა. საშინელის მოლოდინმა დაისადგურა. ვგრძნობდი, რომ მთავარი მოვლენები აწი უნდა განვითარებულიყო და როცა ხელისუფლებისაგან მოსალაპარაკებლად მოსულების მანქანები წავიდნენ. ქვემოთ, ქაშუეთის ეკლესიის მიმდებარე ქუჩას მარტო ჩაუყევი ბუნებრივი მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად. ამ დროს ვხედავ, ოც მეტრში, ქუჩის კვეთაში, ორივე მხრიდან გამოცვივდნენ კბილებამდე შეიარაღებული სპეცრაზმელები და რამდენიმე რიგად ქუჩა გადაკეტეს. ვიღას

ახსოვდა შენი „ბუნებრივი მოთხოვნილება“, მეც მოვტრიალდი და ზემოთ ჩქარი ნაბიჯით გამოვწიე... როცა ეკლესიის ქვემო გალავანს გავუსწორდი, იქვე მდგომი შავი „ჯიპიდან“ სამი კუთმაგარი, შავმაისურიანი ახალგაზრდა გადმოვიდა და – საით მიიჩქარო შემეკითხა, ზემოთ-მეთქი... უუპასუხე, მივხვდი რაშიც იყო საქმე... – მანქანაში ჩაჯექიო, აქ ჟურნალისტის პროფესია მოვიშველიე... ამ დროს, ეკლესიის მხარეს, სადაც ღობე მთავრდება, ორი ტანმორჩილი ახალგაზრდა მივიდა და მათაც სხვების მსგავსად ბუნებრივი მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად გაზონს „მიადგენ“. ჩემს გვერდით ერთ-ერთი მდგომი მათკენ გაემართა. მივარდა მათთან და ერთ-ერთ მათგანს ხელების ამოგრეხვა დაუწყო, როგორც ჩანს ის ყმაწვილი კარგი სპორტსმენი იყო, სავარაუდოდ, მოჭიდავე, რომლებიც ჩემი შეფასებით მომიტინგეების უსაფრთხოებას იცავდნენ და როცა ხელი გაითავისუფლა, ისეთი უთავაზა და კისრულით წამოიღო მომხდური, რომ ბუჩქებს იქეთ გადააგდო, დანარჩენებიც მის საშველად გავარდნენ... ჩემი თავი ვისლა ახსოვდა, მეც დრო ვიხელთე და ასე ოციოდე მეტრით ზემოთ გავიქეცი. იქ ძველებური სახლები და ეზოები იყო. პატარა ქუჩის მხრიდან კი საერთო ეზოები ჭიშკრებით დაცული. რამდენიმე შესასვლელი ჩაკეტილი აღმოჩნდა, მხოლოდ ერთი იყო ღია, ეტყობა ჭიშკარი არ იკეტებოდა. საერთო ეზო ღრმაც იყო და მოხვეულიც, ყველგან ჩაბნელებული, მხოლოდ ბოლოში, ერთ ადგილას ჩანდა სინათლე... შემინულ კარში არც ჩანდა, რომ ვიღაც მოძრაობდა სახლში, მე არჩევანი არც კი მქონდა, იმ წუთებში ნამდვილად არაფერზე არ ვფიქრობდი, გადარჩენის ინსტიქტი მამოძრავებდა... უცბად მივევარდი იმ კარს და დავაკაკუნე... კარი შუახნეს გადაცილებულმა მამაკაცმა გამიღო... აღარც ვიცო რა ვუთხარი, როგორც ჩანს სათქმელი მოკლედ და კონკრეტულად გამოვხატე, ისიც მიმიხვდა, რომ განსაცდელში ვიყავი და შველა მჭირდებოდა, სახლში შემიშვა, შემდეგ

მეუღლეს მიუბრუნდა და უთხრა: – „ხომ ხედავ კაცი გაწუწულია და ჩემი ტანისამოსი გამოუტანო“... მოკლედ იმ ღამეს ამ დალოცვილებმა შემიკედლეს. სამიოდ წუთში, ეზოს ბოლოში, გრანიტის ქვაფენილზე ქვემოდან ამომავალი სპეცრაზმელების ჩექმების მწყობრი ბრაგუნიც მოისმა, ეს კი ტრაგედიის ბოლო ფაზის დასაწყისი გახლდათ... შემდეგ სპეცნაზელმა შემოიხედა და რომ დაინახა მაგიდასთან „საოჯახო ტანისამოსი“ მემოსა და ჩას მივირთმევედით, ეტყობა ოჯახის შინაურად აღმითქვა და კარი მოიხურა... დაახლოებით ერთ საათში ეზოში ორი ახალგაზრდა შემოვარდა, მათაც მოსდევდნენ, ისინი სულ ტალახში იყვნენ ამოსვრილნი, მასპინძელმა და მისმა ხვთისნიერმა მეუღლემ ორთავე შეიფარა, ოთახში არ შემოუყვანიათ, იქვე სათავსოში გადამალეს და ჩაი, ყველი, პური და ძეხვის ნაჭერი მიუტანეს, მშრალი ტანისამოსიც ჩააცვეს, მე დილით ვნახე ის ახალგაზრდები, ვნახე მათი მადლიერი და ამაყი თვალები, სადაც იკითხებოდა, რომ ტკივილს, ძალადობასა და სისასტიკეს ვერ გაეტეხა მათი სული და თანაც იმითაც იყვნენ ბედნიერები, რომ საქართველოში ჩვენი „უნებლიე“ მასპინძლებივით სულთ მალალი ადამიანები სახლობდნენ... ჩემთვის ეს ადამიანები უძვირფასესი არიან და სანამ სული მიდგას, მათ წინაშე დავალებული ვიქნები.

26 მაისის მოვლენაზე, ამ უდიდეს „ქართულ ტრაგედიაზე“ და არ გადავაჭარბებ – უდიდეს „ქართულ სირცხვილზე“ ბევრი დაიწერა და ითქვა, გაკეთდა შეფასებებიც და დასკვნებიც, თუმცა ბევრი რამ კვლავაც გვახსენებს თავს, ხომ ხედავთ, რომ არც ჭრილობებია შეხორცებული და არც ტკივილია განელებული... თანაც თუ გულახდილები ვიქნებით, ყველაზე მეტად მაინც „სირცხვილი“ გვტკივა, მაგრამ რაც ხდება, ამასში ბრალი თითოეულ ჩვენთაგანს მიუძღვის, განსაკუთრებით დიდია გულგრილი, ე.წ. შემრიგებელი და მომთმენი ქართველების როლი, რადგანაც, წარმოიდგინეთ,

რომ რასაც გვიბედავენ, გვმართებენ და გვიკეთებენ, ჩვენ თავადვე ვაბედვინებთ, აბა ეს აიღონ და სხვას გაუბედონ? რას გაუბედავენ, ვინ მისცათ ამის უნარი? გაბედავენ და პასუხსაც მიიღებენ, ხოლო როცა ისე ხარ „დაჩმორებული“, როგორც თავად პირველი პირებიც ამბობენ, რომ ღირსეული პასუხის გაცემის თავი არა გაქვს – რომელ ღირსებაზეა ლაპარაკი?!... მოკლედ, სანამ თავმოყვარეობას – ღირსების იმ ხარისხში არ ავიყვანთ, რომ ქვეყანა კუჭს, გაუმაძღრობას, ვილაცისკეთილდღეობას, სკამებსა და ხუშტურებს არ გადავაყოლებთ, – მანამდე არაფერი გვეშველება და უფრო მეტიც კი შეიძლება შეგვეყარონ! თუმცა იქნებ ინებოს უფალმა და 26 მაისის ტრაგედია ბოლო ქართული ტკივილი იყოს და ახალ ცნობიერებას დაუდოს სათავე, ვინ იცის... ოცნებას კაცი არ მოუკლავს... იმედს არ ვკარგავ! უფალი ჩვენთან არს, ამინ!

სოციალურ ქსელ „ფეისბუქზე“ 26 მაისის აქციაზე ერთ-ერთი დაკავებულის „პოსტი“ გავრცელდა, რომელსაც უცვლელად გთავაზობთ, ანალოგიური თავგადასავალი თითქმის იქ მყოფთ ყველას თავს გადახდა... „ჯოჯონეთია მოსაგონებლად“. „23 რიცხვიდან თბილისში აქციაში ჩავერთე, დარბევის დროს ბიჭებთან ვიყავი და მეც პლასტმასის ხელკეტი მეჭირა, როცა სპეცნაზმა შემოუგვიტია, ბიჭებმა ნელ-ნელა უკან დავიხიეთ, ჰაერში ტყვიები ზუზუნებდა, გაზი თავის საქმეს აკეთებდა, ხალხის ტალღამ სცენის უკან გამიტაცა და ლიდერების გვერდით აღმოვჩნდი, ორივე მხრიდან სპეცნაზი გვიტევედა, რუსთაველის მხარეს გზა გახსნეს და ხალხმაც იხუვლა, ნონა გაფრინდაშვილი წაიქცა, ვილაცა მის წამოყენებას ცდილობდა, მაგრამ უკანა რიგებიდან დიდი ტალღა წამოვიდა და ქალბატონი ნონა გადათელეს, მოკლედ ყველანი შეგვრეკეს კინო რუსთაველში, სპეცნაზმა, შეგნებულად ჩვენ სხვა გზა არ დაგვიტოვა. დარბაზში თავი მოვიყარეთ დაახლოებით 150 კაცმა, სადაც რაღაც ფილმი გადიოდა. ქალბატონი ნინო

სპეცნაზის მოახლოებამდე უარს ამბობდა მის მანქანში ჩაჯდომაზე, მაგრამ როცა სპეცნაზი 10 მეტრით მოუახლოვდა, დაცვამ ძალად ჩასვა.

ერთ მხარეს კარები ჩაკეტით, მეორე მხარე კი ღიად დარჩა დაახლოებით 15 წუთში შემოცვივდა სპეცნაზი... – გოგი ქავთარაძეს პირდაპირ სახეში ჩაართყეს ხელკეტი, სოსო ჯაჭვლიანი და თემურ შაშიაშვილი გაიყვანეს, ლუკა კურტანიძემ მაგრად იბრძოლა, იგი სამჯერ დააგდეს ვანოს ბიჭებმა, მაგრამ ირგვლივ ყველა დაასახინრა, მესამე წამოდგომაზე დაახლოებით 20 სპეცრაზმელი მივარდა და გაიყვანეს.

ადამიანების წამება პირველი რიგებიდან დაიწყო, ეკითხებოდნენ რომელი რეგიონიდან იყვნენ წარმოდგენილი და ჩამოსულებს ორმაგად სცემდნენ. ხელკეტებს პირდაპირ სახეში ურტყამდნენ. დარბაზში დაახლოებით 100 სპეცრაზმელი იმყოფებოდა, ჩემამდე დაახლოებით 15 წუთში მოაღწიეს (მეხუთე რიგში ვიჯექი), მომვარდა 2 სპეცრაზმელი და უმოწყალოდ ცემა დამიწყო, თავზე ხელები დამაკრეფინეს და სადაურობა გამომკითხეს. როცა ხელკეტი მომიღერა ერთ-ერთმა, ჯიბეში სანთელი დამინახა, ამომიღო ჯიბიდან და მითხრა – სანთლის გამო ხელს არ დაგართყამო. გვერდით მდგომმა სპეცრაზმელმა კი ჯიბეში ხელი ჩამიყო და ფული ჯიბესთან ერთად ამომგლიჯა (ჯიბეში 300 ლარამდე მქონდა), მიყვირა, ბურჯანაძესთან ფულს აკეთებო და უმოწყალოდ მცემა, უკანა რიგებიდან ვილაცა შეუსვენებლივ თავში მირტყამდა სკამზე მჯდომარეს, სკამებზე გადაბიჯებით ქვემოთ წასვლა მიბრძანეს, მეორე რიგამდე ჩავედი და მიბრძანეს, რომ დარბაზი დამეტოვებინა, ხელები ჯერ კიდევ მეხუთე რიგში თეთრი პლასტმასის ხელბორკილით შემიკრეს, უკან მომდევდნენ და განუწყვეტლივ თავში და გვერდებში ხელკეტებს მირტყამდნენ, კიბეზე ჩასვლის დროს მამაო

ამოვიდა და სპეცრაზმელს ჩემი ცემის შეწყვეტა სთხოვა. სპეცრაზმელმა უხეშად მიუგო – შენს საქმეს მიხედვით, შემდგომ ქვემოთ ჩამიყვანეს ფოიეში და დამაჩოქეს, იატაკი გატენილი მინით იყო დაფარული, როცა მიმათრევდნენ, ფეხსაცმელები გამძვრა. ამ დროს მეორე მამაო მომიახლოვდა, ვთხოვე სანთელი ჯიბიდან ამოეღო – მამაომ თხოვნა შემიძრულა, სპეცრაზმელმა მიბრძანა წამოვმდგარიყავი და ავტობუსისაკენ დავძრულიყავი, რომელიც 15 მეტრში იდგა. მე ვთხოვე, ფეხზე არ მაცვია და გვერდითი კარებიდან გავსულიყავით, ამაზე სპეცრაზმელმა უმოწყალოდ მცემა, შემათრიეს ავტობუსში და ჩამაგდეს გასასვლელში.

ავტობუსში 30 კაცამდე ვიყავით, თავების ჩალუნვა გვიბრძანეს, ეს ყველაფერი მიმდინარეობდა ადამიანების ბლავილის და სპეცრაზმელების ღრიალის ფონზე, სულ დედას გვაგინებდნენ, რუსეთის აგენტებს გვიწოდებდნენ, ავტობუსი დაიდრა და დაახლოებით 20 წუთში მთავარ სამმართველოსთან მივედით, ჩამოგვყარეს ავტობუსებიდან ცემა-ტყეებით და ჩაგვამწყრივეს.

ძლიერი წვიმა იყო, ნახევარზე მეტი უფეხსაცმლოდ ან ერთი ფეხსაცმლით ვიყავით. თავის აწევის საშუალებას არ გვაძლევდნენ, იყვნენ ძლიერ დაშავებულები, სამმართველოდან პატრულის ბიჭები ამოვიდნენ. ბიჭებმა სთხოვეს, დაჭრილებს და მაგარ ნაცემებს დახმარებოდნენ, ზოგიერთმა ხელზე ხელბორკილების მოშვება სთხოვეს, პატრულის ბიჭები კარგად იქცეოდნენ და მაქსიმალურად ცდილობდნენ, ბიჭებს დახმარებოდნენ, ერთი საათი კოკისპირულ წვიმაში გვამყოფეს და მერე შეგვიყვანეს შენობაში, ბიჭების დანაწილება დაიწყო სართულების მიხედვით. მე მესხეთე სართულზე ამიყვანეს, როგორც შევნიშნე, ეს სართული ნიღბიანების სამფლობელო იყო. ამ

სართულზე ამოიყვანეს მურმან ღუმბაძე, უმოწყალოდ ნაცემი და ოთახში შეათრიეს, როგორც მესმოდა, მას რაღაც დოკუმენტზე ხელის მოწერას სთხოვდნენ მან კი უარი უთხრა, რამდენიმე წუთის შემდეგ მისი დასისხლიანებული სხეული გამოათრიეს. ამ დროს ჩვენ დანარჩენი პოლიციელები და სპეცრაზმელები უმოწყალოდ გვცემდნენ, ძალიან ერჩოდნენ ახალგაზრდა ბიჭებს, სამი ბიჭი ოთახში შეათრიეს, ხელკეტებზე პრეზერვატივები ჩამოაცვეს და ჩვენს თვალწინ გააუპატიურეს.

როცა ამ წერილს ვწერ, ძალიან მიჭირს ამის გახსენება, როგორ ტიროდა ვაჟკაცი ხალხი, რამდენიმე კაცი გამოგვათრიეს, ბიჭებმა ერთმანეთს გადავულაპარაკეთ, თუ ოთახისაკენ წასვლა მოგვიწევდა, ფანჯრიდან გადავმხტარიყავით, მაგრამ მეშვიდე სართულზე აგვიყვანეს. იქ 100 კაცი დაგვხდა კოლონებად დაწყობილი, ყველა უმოწყალოდ იყო ნაცემი. დაიწყეს გაცხრილვა, ვისაც სურათში ამოიცნობდნენ პირდაპირ ორი თვით აკავედნენ, დანარჩენებს ახალგაზრდა პოლიციელები დაკავების ოქმს უდგენდნენ. დერეფანში ახალგაზრდა პოლიციელი აქტიურობდა დაახლოებით 22-25 წლამდე, გავლა-გამოვლაზე სცემდნენ კაცებს, ამ სართულზე ერჩოდნენ ახალგაზრდებს, მაგრამ აქ გაუპატიურება არ ყოფილა, ფეხები გამიშავდა, მაგრამ შენობაში მაინც თბილოდა.

როცა გათენდა, პოლიციელები საკმარისი არ იყო და თბილისის ზღვის ტერიტორიის ახლოს მიგვიყვანეს და დაგვყარეს 20-მდე ადამიანი (ლამით ინვალიდები და 45 წელს გადაცილებულები გაუმკეს)...

ეს აჭარის რეგიონის „სახალხო კრების“ წევრების არასრული ჩამონათვალია, რომლებმაც სისხლიანი კალო განვლეს 26 მაისის ღამეს...

ბათუმის ორგანიზაცია: მამა-შვილი: ცისკარ და ირაკლი გოგიტიძეები, ძმები: ირაკლი და ბესო ფალავები, ნანული ღუმბაძე, დარეჯან დიასამიძე, ლაშა მსხილაძე, ბორის მეძმარიაშვილი, დავით ლორია, არმან როდინაძე, შუქრი ბრუნჯაძე, ირაკლი დარჩია, ვახო მითაიშვილი, შოთა ტულუში, ნუგზარ კეკელიძე, ავთანდილ დიასამიძე, თამაზ დანელია, სიმონ ფუტყარაძე, დავით (ხუსო) თურმანიძე, ნოდარ ცინცაძე, გურამ ხოზრევანიძე, ბიჭიკო ბოლქვაძე, ნიაზ ბოლქვაძე, ცოტნე ანანიძე, ირაკლი ხინიკაძე, თენგიზ ცეცხლაშვილი, როლანდ თურმანიძე, სიმონ მახარაძე, ლევან ჯინჭარაძე, ნოდარ წულუკიძე, თენგიზ კახიძე, იაგო ბასილაძე, მინდია ბასილაძე, ეშვარ მგზავრიძე და გედევან გოგიტიძე (ყოფილი პოლიტპატიმარი).

ხულოს რაიონი: ნოდარ მიქელაძე, ჯუმბერ შაინიძე და ომარ აბულაძე.

შუახევის რაიონი: ვახტანგ ზოიძე, იოსებ დავითაძე, როლანდ ქათამაძე, რობერტ დიასამიძე, გერონტი ფუტყარაძე, აბელ ფუტყარაძე, რომან ფუტყარაძე, იური ფუტყარაძე, ზურაბ ფუტყარაძე, ბეგლარ ფუტყარაძე, დავით ფუტყარაძე, ნუკრი ბერიძე, გოჩა დავითაძე, იაშა ზოიძე, რომან დავითაძე, ზვიად ბერიძე და კობა მიქელაძე

ქედის რაიონი: არჩილ ცინცაძე.

ხელვაჩაურის რაიონი: ციალა სურმანიძე, იაშა გვიანიძე, და-ძმა: მზევინარ და ფრიდონ ძირკვაძეები, რომან აბულაძე, გელა გვიანიძე, თამაზ ხალვაში, ნოდარ იაკობაძე, ედნარ დოლიძე, ჯამბულ ჯაბნიძე, მიშა ბერიძე, ჯუმბერ ქამადაძე, ნუგზარ ქამადაძე (მოიხადა 1 თვიანი პატიმრობა), ნუგზარ მგელაძე, მალხაზ წერეთელი (მოიხადა 1 თვიანი პატიმრობა), თემურ ბასილაძე (25 მაისს გადაიყვანეს საავადმყოფოში, სადაც ჩაუტარდა ოპერაცია).

ქობულეთის რაიონი: რომან ჩხაიძე, დათო ხარაზი, ჯუმბერ შავიშვილი, ლია შაქარიშვილი, ლეილა სარჯველაძე, მირიან ქათამაძე და გიზო გოგიტიძე.

26 მაისის ღამეს „სახალხო კრების“ გვერდით ასევე იდგნენ „ემსახურე საქართველოს“ წევრები მურმან ღუმბაძის ხელმძღვანელობით.

მაყვალა ცენტრებზე, ნუგზარ კეკელიძე, გურამ სალაძე, თამაზ მაკარაძე, თენგიზ ართილაყვა, მერაბ ნაგერვაძე, თენგიზ ურუშაძე, ნოდარ ჩავლეიშვილი, ანზორ ჭურკვეიძე, ბადრი ბერიძე, ომარ თედორაძე, თამაზ ქაღიძე, ნუგზარ ხაჯიშვილი, გურამ (ელდარ) გურგენაძე, გიორგი გორაძე, ავთო მიქელაძე და მურმან რევაზიშვილი.

აქვე მინდა აღვნიშნო ზემოხსენებულ თანამებრძოლებიდან რამოდენიმე მათგანი გადაურჩა დარბევას სხვადასხვა მიზეზის გამო, ჩვენ ვთვლით რომ ისინი ჩვენს გვერდით იდგნენ, რადგან პარლამენტის ტერიტორიიდან გასულებმა უკან ვეღარ შემოაღწიეს, ჯა-ლათებს ამ დროისთვის გზა გადაკეტილი ჰქონდათ და ჩვენ ალყაში ვიყავით მოქცეულნი, ხოლო მათ ვინაც თავისი სურვილით მიგვატოვა ღმერთმა შეუნდოს, მათი განსჯა არ არის ჩემი საქმე.

განსაკუთრებული აღნივშნის ღირსია ხელვაჩაურის „სახალხო კრების“ წევრი, შეფიცული – გელა გვიანიძე, რომელმაც, როგორც ზემოთ აღვნიშნე თავისი გმირული საქციელით ჯალათებთან დაპირისპირების სანიმუშო მაგალითი მისცა ჩვენს შეფიცულებს.

გელა გვიანიძე

აქციების დროს დაკავებულ პირთა რაოდენობის შესახებ სახალხო დამცველისა და შს სამინისტროს მონაცემები ერთმანეთს არ ემთხვეოდა.

ომბუდსმენის ინფორმაციით, სახალხო დამცველის აპარატის წარმომადგენლებმა მონიტორინგი თბილისის, იმერეთის, აჭარის, გურიის, შიდა ქართლის, ქვემო ქართლის, მცხეთა-მთიანეთის და კახეთის დროებითი მოთავსების იზოლატორებში განახორციელეს და დაკავებულ პირთა სია შეადგინეს, რომელშიც 161 პირი ფიგურირებდა.

კერძოდ ამ დროისთვის **თბილისის №1** დროებითი მოთავსების იზოლატორში იმყოფებოდნენ: ღვალაძე რამაზი, გუნდიშვილი ჯემალი, შუკაკიძე დავითი.

27 მაისის მდგომარეობით, **თბილისის №2 „კაპეზეში“** მოთავსებული იყვნენ: ბერიშვილი ლევანი, ზურაშვილი შაქრი, (ზაქარია), გვიმრაძე ზაზა, ჩიგოვიძე ბაქარი, ცილიკიშვილი მიხეილი, ჩარბაძე ირაკლი, თუთარაშვილი დავითი, ცამბაია თეიმურაზი, გელაშვილი ზურაბი, მაისურაძე მიხეილი, თოდაძე კახაბერი, გურული ბორისი, ბეროშვილი გიორგი, ბესელია მამუკა, სისაური მახარე, ჩიტრეკაშვილი დავითი, ალაჯანაშვილი გიორგი, ჩიტრეკაშვილი ზურაბი, სურამელაშვილი ჯემალი, ჩიგოვიძე ბადრი, გოგუაძე ნიკოლოზი, გულუაშვილი ივანე, ბურდული მიხეილი, ჩარკვიანი ვარლამ, ხურციძე ზერო.

ასევე 27 მაისის მდგომარეობით, **რუსთავის** დროებითი მოთავსების იზოლატორში გადაყვანილები იყვნენ: ფირცხალაიშვილი გიორგი, შაყულაშვილი დავითი, ბერიშვილი გიორგი, **წერეთელი მალხაზი (აჭარიდან)**, ჭელიძე ცოტნე, გოჩიტაშვილი თორნიკე, იურიანი ბორისი, მარღიშვილი მამუკა, ქიტაიშვილი ზურაბი, ხუციშვილი კახაბერი.

რაც შეეხება **გარდაბნის** დროებითი მოთავსების იზოლატორში, 27 მაისისთვის არსებული ინფორმაციით მოთავსებულები იყვნენ: ლელაძე სიმონ, კეკელია გიორგი, ლაჩიშვილი

უჩა, წურწუმია პაატა, ქოჩქიანი გიორგი, ზუციშვილი მამუკა, რობაქიძე ლუხუმი, სამხარაძე ნიკა, კუპრაშვილი გიგლა, ბერი-აშვილი ირაკლი.

მარნეულში: გოგიტიძე გედევანი, გასანოვი რამინი, გაბი-დაური მერაბი, გლურჯიძე ავთანდილი, თექთურმანიძე ონისე, ვარძელაშვილი გიორგი, ბურჯანაძე არჩილი, აბულაძე პაატა, ოგბაძე გიორგი, ნეფარიძე გიორგი.

ბოლნისში: დიდებაშვილი როინი, დარასელია ელგუ-ჯა, წიკლაური პაატა, ჭანტურია გიორგი, აბაშიძე გიორგი, კვარაცხელია დემნა, ბიწაძე ელიზბარი, კეზუა მიხეილი, ბურჩუ-კური ბესიკი, იავოლსკი ალექსანდრე.

26 მაისის მდგომარეობით **კასპის** დროებითი მოთავსების იზოლატორში გადაყვანილები იყვნენ: აკოფიანი მორისი, შა-რუხია დავითი.

ასევე 26 მაისის მდგომარეობით, **მცხეთის „კაპეზეში“** იმე-ოფებოდნენ: გიორგაძე ზვიადი, მოღრეკილაძე გიორგი, კეკუ-ტია ვარლამი, მუმლაძე კობა, მეფარიშვილი დავითი, გიორგაძე ჟორა, **ქამადაძე ნუგზარი (აჭარიდან)**, ნაჭყებია ალიკა, გვე-ლესიანი ნუგზარი, ჯაფელიანი იოსები, ბუნნიკაშვილი გელა, წიკლაური ომარი, დონაძე ალექსანდრე, გურასპაშვილი ალექ-სანდრე, ჯანიაშვილი ირაკლი.

27 მაისის მდგომარეობით, **თელავის** დროებითი მო-თავსების იზოლატორში გადაყვანილები იყვნენ: გორა ანდრეი, **დუმბაძე მურმანი (აჭარიდან)**, ჩუბინიძე ალექსანდრე, ჭიკაიძე ზურაბი, ლატარია რამაზი, ჩალაბაშვილი მამუკა, ბუჩინიძე კახა, კვინიკაძე ზურაბი, მუთოშვილი მალხაზი, ჯავახიშვილი ლაშა, კიკილაშვილი ზურაბი, ფირიაშვილი ზურაბი, სანიკიძე ნიკა, მგელაძე რეზო, მგელაძე სიმონ, ლურსმანაშვილი ვია, გელხ-აური როლანდი, ღონღაძე ზურაბი, რევიშვილი გიორგი, ბიწაძე რემი, ახვლედიანი ზვიადი, ხუსკივაძე ლაშა.

27 მაისის მდგომარეობით **სიღნაღის** დროებით მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: ბევიაშვილი ზურაბი, ავალიანი გივი, მათეშვილი მიხეილი, ჯანიბეგაშვილი უშანგი, კაპანაძე ჯონდო, გაგნიძე არჩილი.

ყვარლის კაპეზეში: წიკლაური გონა, იმნაძე ვლადიმერი, თედორაძე გონა, თედიაშვილი ავთანდილი, ჯაგაზიშვილი გიორგი, ბალახაძე მირიანი, ტაველიშვილი გიორგი, სოხაშვილი შალვა, მელქოშვილი ტარიელი, ორუჯოვი ალიომა, თანდიაშვილი გივი.

ხესტაფონის დროებითი მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: მიხანაშვილი პაატა, ორმოცაძე დიმიტრი, ანგურიძე ოთარ, გოგინიაშვილი მიხეილ, ყორღანაშვილი ზაზა, წერეთელი ვლადიმერ, ტერელაძე გიორგი.

სამტრედიის დროებითი მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: ქველაძე ბადრი, გელენიძე ბესო, ნათენაძე ზურაბ.

ბაღდათის დროებითი მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: ქველაძე როსტომ, ჩხიტიანიძე რევაზ.

ოზურგეთის დროებითი მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: კვარაცხელია ხვიჩა, პაპუნაშვილი ელგუჯა, წაქაძე ირაკლი, ბუჯიაშვილი გიორგი, ბუბულაშვილი ვლადიმერი, ქურდიანი გივი, ხაჩიძე ზაზა, ლავგილავა ადიმირი.

ჩოხატაურის დროებითი მოთავსების იზოლატორში იყვნენ: გურგენიძე გიორგი, ჩუბინიძე ამირანი, გაგაშვილიშვილი გიგა, მატიანიშვილი გიორგი, ონიანი ლევა, ტიტვინიძე დიმიტრი, კვარაცხელია ირაკლი, რიჟამაძე ავთანდილი.

ლანჩხუთის დროებითი მოთავსების იზოლატორში კი – ჩაჩხიანი მზეჭაბუკი, მაყიაშვილი ზურაბი, დევნოზაშვილი ვეფხია, დუნდუა გიორგი, ლაშხი გონა, კუტალაძე ვარდენი, ყოლბაია გიორგი, ფლუიძე ტარიელი, მამნიაშვილი თენგიზ, მამნიაშვილი გელა.

ბათუმის აქციებში ფრიად აღსანიშნავია ის ფაქტორი რომ ამ პროცესებში ოჯახებით იყვნენ ჩართულები, კერძოდ: ბატონ ვახტანგ ახვლედიანი და მისი ოჯახის წევრები: მეუღლე, ქალბატონი ნაირა ჯიჯავაძე და ქალიშვილი ზეინაბ ახვლედიანი. ძმები: ლევან და შალვა ჯინჭარაძეები ოჯახის წევრებით, დავით ფარტენაძე თავისი შვილით, ლამარა ფურცხვანიძე თავისი ქალიშვილებით, სოფ. მახინჯაურიდან და – ძმა: ეთერი და პანტელეიმონ გოგუაძეები. ცისკარ გოგიტიძეს ოჯახის წევრები ედგა მხარში, მეუღლე მარინა მსხალაძე, შვილები: მამუკა და ირაკლი გოგიტიძეები. ნიაზ ბოლქვაძე და მისი ძმები: ზურაბი, თემური, ბადრი, ამირანი და მერაბი. ანზორ სოლომონიძე თავისი ძმით დავითით, ცოლქმარი: სვეტლანა და ანზორ კუდბები. ხინიკაძე ირაკლის თავისი მამა, ნიაზი ედგა მხარში. და-ძმა: მხევიანარ და ფრიდონ ძირკვაძეები. ქობულეთელი დედა-შვილი: ლეილა სარჯველაძე და მირიან ქათამაძე.

შეუპოვარი ცოლქმარი: გურანდა კონცელიძე და ზვიად დაიასამიძე ქედიდან, ნიკოლოზ ჯაში თბილისიდან, ჰამლეტ აბესლაძე და სხვები...

26 მაისის სისხლიან ღამეს ოფიციალური მონაცემებით არაადამიანური დარბევის შედეგად მომიტინგეთა მხრიდან დაიღუპნენ: ნიკა კვინტრაძე, სულიკო ასათიანი და ნოდარ ცხადაძე.

ჩემი თანამოაზრეების სახელით ღრმა მწუხარებას უცხადებთ დალუპული ოჯახის წევრებს.

თანაუგრძნობთ მათ, ვინც ამჟამად ციხეებში იმყოფება, ვიმედოვნებთ, რომ მათ მალე ვიხილავთ თავისუფლებს!

მკითხველს მინდა შევთავაზო 26 მაისის სისხლიანი ღამის ექო, რომელსაც აშუქებდა დამოუკიდებელი პრესა და გადავწყვიტე ზოგიერთი სტატია წიგნში შექმენა იმ თვალ-

საზრისით, რომ გამოსული გაზეთი ცოცხლობს რამოდენიმე დღეს, ყველაზე კარგ შემთხვევაში კი ბიბლიოთეკის არქივებში იღებს ბინას, ხოლო წიგნი მუდამ ცოცხლობს, ის ჟამთა-აღმწერელია, თაროზეა, ხელმისაწვდომია და მუდამ შენთანაა, თუმცა მანამდე მკითხველს მინდა შევთავაზო ერთგვარი ანგარიში, რომელიც საზოგადოებას მიაწოდა საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ: – 26 მაისის აქციის დაშლის დროს და მასთან კავშირში ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტების ანალიზი.

2011 წელი.

კვლევა მომზადებულია შვედეთის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (შიდა) მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში. გამოცემაზე პასუხისმგებელია საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია და მისი შინაარსი არ გამოხატავს დონორის ოფიციალურ პოზიციას.

დასკვნა

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია მიიჩნევს, რომ 2011 წლის 26 მაისის აქციის დაშლის შემდეგ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს დაქვემდებარებაში არსებულ დროებითი მოთავსების იზოლატორებში, ადმინისტრაციულ პატიმრობაშეფარდებული პირები იმყოფებოდნენ არასათანადო პირობებში, რაც, უშუალოდ დაკავებული პირების მიმართ არასათანადო მოპყრობის ინდივიდუალური შემთხვევების გარდა, გამოწვეული იყო კანონმდებლობაში არსებული ხარვეზებით, რომელიც არ ითვალისწინებს შესაბამის პროცესუალურ და მატერიალურ გარანტიებს ადმინისტრაციულ პატიმრობაშეფარდებული პირების მიმართ. საია მიიჩნევს, რომ აღნიშნულ საკანონმდებლო ხარვეზებს სახელმწიფოს მხრიდან სათა-

ნადო ყურადღება უნდა მიექცეს. 26 მაისს აქციის დაშლის მოვლენებთან კავშირში დაკავებული პირების მიმართ დროებითი მოთავსების იზოლატორებში არასათანადო მოპყრობის ინდივიდუალური შემთხვევები კი, სამართალდამცავი ორგანოების მხრიდან ეფექტურ და ობიექტურ გამოძიებას მოითხოვს.

ბოლოთქმა

როგორც ანგარიშში წარმოდგენილმა ფაქტობრივმა გარემოებებმა და შესაბამისმა სამართლებრივმა შეფასებებმა აჩვენა, 2011 წლის 26 მაისს აქციის დაშლის მოვლენებთან კავშირში ადგილი ჰქონდა ადამიანის უფლებათა სერიოზულ დარღვევებს. აქციის დაშლის ოპერაცია პოლიციამ იმგვარად დაგეგმა და განხორციელა, რომ დემონსტრანტებს არ მისცა აქციის ტერიტორიის დატოვების საშუალება და მათ მიმართ მასობრივად აშკარად არაპროპორციული ძალა გამოიყენა. აქციის დაშლის პროცესი, მისი დაგეგმვისა და აღსრულების სტადიაზე, ისე განხორციელდა, რომ არ მოხდა აქციის მონაწილეებისა და, ასევე, პოლიციელების სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის რისკების ეფექტური პრევენცია, რის გამოც აქციის დაშლის მოვლენებთან კავშირში დაფიქსირდა 5 ადამიანის სიცოცხლის ხელყოფის ფაქტი.

ადამიანის უფლებათა დარღვევების მტკიცების, ასევე, აქციის დაშლისას ხელისუფლების გადაწყვეტილებებისა და მოქმედებების შეფასების პროცესს ართულებდა ის გარემოება, რომ სახელმწიფომ, არა ერთი მოთხოვნის მიუხედავად, არსებითი მნიშვნელობის საკითხებზე არ გასცა საჯარო ინფორმაცია. აქციის დაშლის ოპერაციის მომზადებისა და განხორციელების პროცესთან დაკავშირებით არსებით გარემოებებზე შსს-მ არ გაასაჯაროვა ინფორმაცია. მათ შორის,

შსს-მ საიას არ მიაწოდა ინფორმაცია იმის შესახებ, აქციის დაშლის დროს პოლიციამ დატოვა თუ არა ღია გასასვლელი აქციის მონაწილეებისთვის. ამასთან დაკავშირებით, საია შსს-ს შესაბამისი მტკიცებულებების წარმოდგენას სთხოვდა. შსს-მ ასევე არ გაასაჯაროვა ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა ტიპის და ოდენობის სპეციალური საშუალებები გამოიყენა პოლიციამ აქციის დაშლის დროს.

აქციის დაშლის მოვლენებთან დაკავშირებით სიცოცხლის ხელყოფის საქმეებზე მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის მიუხედავად, გამოძიებამ არ გამოაქვეყნა არც ერთი არსებითი ხასიათის მტკიცებულება, რომლებიც მომხდართან დაკავშირებით საზოგადოებაში არსებულ შეკითხვებსა და ეჭვებს გაფანტავდა. მოცემულ საქმეებთან მიმართებით, რეალურად ვიღებთ სურათს, როდესაც საზოგადოებისთვის დახურული რჩება, თუ რა პირობებში და როგორ მოხდა კონკრეტული ადამიანის სიცოცხლის მოსპობა და რა სარწმუნო და მყარი მტკიცებულებებით დასტურდება აღნიშნული ფაქტი. ხოლო გარემოება, რომ გამოძიება არ აკმაყოფილებს ანგარიშვალდებულებისა და გამჭვირვალობის მოთხოვნებს, კიდევ უფრო აძლიერებს ეჭვებს გამოძიების შემაჯამებელ დასკვნებთან დაკავშირებით.

აქციის დაშლის დროს და მასთან კავშირში ადამიანის უფლებათა დარღვევის მასშტაბისა და ხარისხის გათვალისწინებით, სახელმწიფო ვალდებულია, უზრუნველყოს აღნიშნული ფაქტების ეფექტური და დამოუკიდებელი გამოძიება. გამოძიების მიზანი უნდა იყოს ყველა იმ თანამდებობის პირის დასჯა, რომელიც უფლებამოსილების განხორციელების დროს გასცდა მისი კომპეტენციის ფარგლებს ან ბოროტად გამოიყენა იგი. ასევე, საია მიიჩნევს, რომ შესაბამისი პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისროს იმ მაღალი თანამდებობის პირებს, რომლებმაც დაგეგმეს აქციის დაშლის ოპერაცია და ხელმძღვანელობდნენ მის აღსრულებას.

პოლიცია აქციის მონაწილეების მიმართ იყენებდა ამკარად არაპროპორციულ ძალას მაშინ, როდესაც ისინი პოლიციის ეფექტური კონტროლის ქვეშ იმყოფებოდნენ და სამართალდამცავებს არავითარ წინააღმდეგობას არ უწევდნენ. აღნიშნული ფაქტები აქციის დაშლის ოპერაციის დროს მასობრივად დაფიქსირდა და მას პრაქტიკის ხასიათი ჰქონდა. მეტიც, უკვე დაკავებული დემონსტრანტების მიმართ პოლიციის სამმართველოსა და შემდგომ დროებითი მოთავსების იზოლატორებში დაფიქსირდა არაადამიანური მოპყრობის სერიოზული შემთხვევები. ყველა ფაქტი სახელმწიფოს მხრიდან დროულ და სათანადო გამოძიებას მოითხოვს, თუმცა, სახელმწიფოს რეაგირება 2011 წლის 26 მაისს და მასთან კავშირში ჩადენილ ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტებზე იყო არაადეკვატური და უსამართლო. ჩვენს ხელთ არსებული ინფორმაციით, ამ დროისთვის შსს-ს არც ერთი თანამშრომლის მიმართ არ მიმდინარეობს სისხლის სამართლებრივი დევნა აქციის დაშლის დროს და მასთან კავშირში ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტებზე. ამ მიმართებით, შსს შემოიფარგლა მხოლოდ მისი რამდენიმე თანამშრომლისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრებით, რაც არაადეკვატური და არასაკმარისი რეაგირებაა სახელმწიფოს მხრიდან. აღსანიშნავია, რომ საიას მიმართვისა და ამ საკითხზე მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის მიუხედავად, შსს-მ არ გაასაჯაროვა ინფორმაცია იმის თაობაზე, კონკრეტულად რომელ დარღვევებთან დაკავშირებით დაეკისრათ შსს-ს აღნიშნულ თანამდებობის პირებს პასუხისმგებლობა და კონკრეტულად ვინ იყვნენ ეს თანამშრომლები.

სახელმწიფოს მხრიდან შესაბამისი პირების დასჯა მნიშვნელოვანია საზოგადოების წინაშე სახელმწიფოს ანგარიშვალდებულებისთვის და ხელს შეუწყობს პოლიციის მხრიდან მომავალში ადამიანის უფლებათა დარღვევის რისკების პრე-

ვენციას. თუმცა, ეფექტური გამოძიების ეს მოთხოვნა, მოცემულ შემთხვევაში, არ განხორციელდა.

გარდა ზემოთ აღნიშნულისა, საია მიიჩნევს, რომ მომავალში ადამიანის უფლებათა მსგავსი დარღვევების პრევენციის მიზნით, მნიშვნელოვანია, სახელმწიფომ უზრუნველყოს ზოგადი ხასიათის ღონისძიებების (მათ შორის, საკანონმდებლო, ადმინისტრაციული ხასიათის ზომების) განხორციელება. ამ მიმართებით, განსაკუთრებულ ყურადღებას ითხოვს პოლიციის მიერ სპეციალური საშუალებების გამოყენების პირობებისა და წესის, ადმინისტრაციული პატიმრებისთვის სათანადო პროცესუალური გარანტიებისა და პატიმრობის პირობების რეგულირების საკითხები, რომელთა მნიშვნელობა და სიმწვავე განსაკუთრებით ნათლად გამოვლინდა 26 მაისს და მასთან კავშირში ადამიანის უფლებათა დარღვევების შეფასების დროს.

საია იმედოვნებს, რომ ანგარიშში წარმოდგენილ სამართლებრივ შეფასებებს სახელმწიფო მომავალში გაითვალისწინებს მსგავსი ოპერაციების დაგეგმვისა და განხორციელების დროს და პრაქტიკისა და კანონმდებლობის რეგულირებას მოახდენს ისე, რომ მინიმუმზებული იყოს პოლიციის მიერ ძალის გამოყენების პროცესში სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის დაზიანების რისკები.

აქციის დაშლის დროს და მას შემდეგ, აქციის მონაწილეების მიმართ ჩადენილი ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტები მოითხოვს სათანადო და ეფექტურ გამოძიებას. უფლებათა დარღვევის კონკრეტული ფაქტებზე საია კიდევ ერთხელ მიმართავს პროკურატურას და სთხოვს ეფექტური გამოძიების ჩატარებას. ამ კუთხით, საია მზადაა, (შესაბამისი პირების ინტერესების გათვალისწინებით) პროკურატურაში წარადგინოს ყველას ის ფაქტობრივი გარემოება და

საქართველოს ეროვნული ბიბლიოთეკა

მტკიცებულებითი ხასიათის მქონე ინფორმაცია, რომელიც კონკრეტულ საქმეებთან დაკავშირებით მას გააჩნია.

ახლა კი მივყვით პრესის ფურცლებზე გამოქვეყნებულ მასალებს. **ჯემალ მეგრელიძე, გაზეთ „აჭარა P.S.“-ის** მთავარი რედაქტორი – **2011 წელი ჩვენს ობიექტივში:** რამდენიმე დღეც და პლანეტას 2012 წელი დაეუფლება, ასეთ დროს ადამიანი თვალს ავლებს მიმავალი წლის მოვლენებს, რათა კარგად დაგეგმოს ახალი წლის საქმიანობა... თუმცა, ქვეყანაში, სადაც ჩვენ ვცხოვრობთ და რომლის პრეზიდენტიც მიხეილ სააკაშვილია, ძალზე ძნელია გააკეთო რაიმეს პროგნოზი, გინდ პოლიტიკური და გინდ ეკონომიკური...

ახალი 2012 საარჩევნო წელია და კოჭებშივე ეტყობა, რომ პოლიტიკურად ძალიან ცხელი წელი იქნება, ვნახოთ, რას გვიტოვებს მიმავალი – 2011 და რას უნდა ველოდოთ ახლისაგან?!

ვერ დავფარავთ და დასაწყისშივე გამოვუტყდებით მკითხველს, რომ პრაქტიკულად დასაბეჭდად გამზადებულ წინამდებარე წერილზე დიდი გავლენა მოახდინა ტელევიდეის ეთერში გასულმა „სპეციალურმა რეპორტაჟმა“ და „რუსთავი 2“-ის „პოსტსკრიპტუმმა“, რომელთა „ბოლი“ კიდევ ერთხელ გვარწმუნებს იმაში თუ როგორი მეთოდებით ცდილობს ხელისუფლება და მისი პიარმანქანა საზოგადოებას დაავიწყოს ყველა ტრაგიკული მოვლენა, რაც თავისი ხელდასხმით მოხდა საქართველოში, მართლისმთქმელნი ქვეყანაში მოვლენილ საშინელებებად მოაჩვენოს და ის, ვინც დღეს მიმას ჭკუაზეა, აღმაშენებლად დახატოს...

მურტალოს მეთოდები კი დაუძველდა, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ საზოგადოების ერთ ნაწილს მართლა სჯერა, რომ ჩვენ მსოფლიოში ყველაზე საუკეთესო და ბედნიერ ქვეყანაში ვცხოვრობთ, რომ ჩვენზე „მაგარი“ ხელისუფლება არავის ჰყ-

ავს, რომ ასათლარიანი პენსია და სილატაკის ზღვარს მყოფი პენსიონერები სააკაშვილის მუდმივი ზრუნვის საგანია, რომ ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებს ხალხის დასაქმებისთვის მუშებად, მიმტანებად, დამლაგებლებად... რომ საქართველო დემოკრატიის ოაზისია, რომ რუსეთში ქვეყანა იქცევა და ხელისუფლება ძალისმიერი მეთოდებით უსწორდება ხალხს, რომ ჩვენთან ასეთი რამ არ ხდება და არც მომხდარა... და კიდევ უამრავი „რომ“...

და მაინც... რა იყო 2011 წლის მთავარი მოვლენა? თუ ვინმე გვეტყვის, რომ სააკაშვილის რეჟიმი 26 მაისს პუტინისაგან რაიმეთი განსხვავდებოდა, კი ბატონო, მაგრამ რა ვუყოთ იმ ათიათასობით ნაცემ-ნაგვემ ადამიანს, რომლებმაც არა ერთხელ გამოიარეს მიშაეთის ჯოჯოხეთი და მხოლოდ იმისათვის დაისაჯნენ, რეალურად „ქრონიკასა“ თუ „კურიერში“ დახატული ცხოვრება რომ უნდათ? რისთვის დააპატიმრეს ფოტოგრაფები, საიდან აგორდა ბათუმური ჭორი პრეზიდენტის „შერატონული“ ვნებების შესახებ, რა უთხრა თბილისში ჩამოსულმა სარკოზიმ სააკაშვილს, რატომ ჩავარდა ამერიკული სიმიინდის პროგრამა, რატომ დუმს სიმართლის თქმის დროს ქართული მედია, რატომ ჰყავთ პატიმრობაში 21 მაისის ბათუმური აქციის მონაწილე ბიჭები, რატომ დადის თემიდა თვალახვეული ამ ქვეყანაში, რატომ გაჰყვირის ხმის ჩახლეჩამდე ჩარეცხილადწოდებული თვალსაჩინო ქართული ინტელიგენცია, რატომ არ ესმის ხელისუფლებას ხალხის ხმა, რატომ უჭირს სოფელს და გლეხს, რატომ მიეუმატეთ დაკარგულ ტერიტორიებს კიდევ ახალი, რატომ ენატრებათ „ბედნიერი“ ქვეყნის „ბედნიერ“ შვილებს პური, რატომ კარგავენ ოჯახებს გადამთიელი ბანკირების მევალე ქართველები, რატომ გარბიან ქართველები საზღვარგარეთ სხვათა მოჯამაგირებად, რატომ კლავენ ქართველებს დღისით, მზისით, რატომ

ინარჯება მილიონობით ხალხის ფული უაზრო სანახაობებში როცა ქართული ოჯახების 95 პროცენტის მაცივარი ცარიელია, როდემდე უნდა ვიცხოვროთ ილუზიებით, რატომ ინათლება ყველა რუსეთის აგენტად, ვინც მიშასგან განსხვავებით ქართულად აზროვნებს? აი, კითხვების არასრული ჩამონათვალი, რომელსაც პასუხგაუცემლად გვიტოვებს მიმავალი წელი და რომელიც დარწმუნებული ვართ ყველა საღად მოაზროვნე ქართველს ბოლმად გაჩრია ყელში...

დავიწყეთ ბოჩელით და ვამთავრებთ ხულიოთი, ვიხილეთ ენრიკე და ვინ იცის, რამდენი მილიონი გადავყარეთ წყალში (ღიახ, წყალში, რადგან შარშანდელი ახალი წლის თქვეში საბიუჯეტო ორგანიზაციების თანამშრომლები მოთმინებით იღვნენ ღია ცის ქვეშ და მათ ამ ადგილას მიმრეკველებს ჯიშსა და ჯილაგს უგინებდნენ...), სამაგიეროდ გავაგდეთ გენიოსი რობიკო სტურუა, გავაგდეთ იმიტომ, რომ ვიღაცას ტაში ვერ დაუკრა... ვცემეთ ნონა გაფრინდაშვილი, ლუკა კურტანიძე, ბევრ პოლიტიკურ ლიდერს იმისთვის, რომ ბედნიერი საქართველო უნდა, სულ რუსეთის აგენტები ვეძახეთ...

2011 წელი გვიტოვებს დიდი ქართველების: ოტია იოსელიანის, რამაზ ჩხიკვაძისა და ოთარ რამიშვილის ამქვეყნიდან წასვლის ტკივილს... საქართველოში სარკოზისა და „ნატოს“ გენერალური მდივნის სტუმრობის „ბედნიერებას“...

2011 წელი ალბათ მაინც ყველაზე მწარედ მიშას და მის გუნდს დაახსომდება, მოწმენდილ ცაზე მეხის გავარდნას ჰგავდა ქართულ პოლიტიკაში ბიზნესმენ ბიძინა ივანიშვილის უეცარი შემოჭრა, გაშიშვლდა ყველა და ყველაფერი, ე.წ. ოპოზიციაც, მედიაც და რა თქმა უნდა, ხელისუფლებაც... ბევრს დაერღვა სიმშვიდე, ბევრმა კი დაიწყო „ქართული ოცნება“, ზოგს ბიძინას იდეები მოსწონს, ზოგს ფული, ზო-

გისტვის ეს კაცი მესიაა, ზოგისთვის კი საზარელი ურჩხული რომელიც ყველასა და ყველაფრის გადაყლაპვას აპირებს... მოკლედ დაბნეული ხელისუფლების მთავარი გზა ისევ რუსეთისკენ მიდის, როგორც ყველა განსხვავებულად მოაზროვნე, ბიძინა ივანიშვილიც რუსეთის აგენტად მოინათლა და როცა ბათუმში სულ რაღაც ორასი პალმის ჩუქებისათვის არაბ შეიხს – ნახაიან მბარაქ ალ აბდალ ნახაიანის სახელობის ქუჩა გაიხსნა, სამების ტაძრის აღმშენებელ მეცენატს საქართველოს მოქალაქეობაც კი ჩამოართვეს...

დავასრულებთ იმით, რითაც დავიწყეთ, გაძლიერდა ქართული პიარმანქანის შემოქმედება, რასაც „ყურადღების მიღმა არ რჩება“ წლის არც ერთი მოვლენა, არც ბინლადენის სიკვდილი, არც კადაფისა და ზოსე მუბარაქის სასტიკი დასჯა, არც – ამერიკა-იაპონია-თურქეთის ტრაგედიები, არც რუსული ვნებათაღელვა, კადრებში დათა თუთაშხიასავით ხშირად ელავს კონტექსტებიდან ამოგლეჯილი ივანიშვილის კომენტარები, „მაღალპროფესიულ“ დონეზე გაკეთებული შედარებები, რითაც უკვე ნაცადი მეთოდებით ცდილობენ დაარწმუნონ საზოგადოება როგორ სჯობს მიშა ბიძინას, როგორ პატივს სცემენ მას საერთაშორისო სარბიელზე და როგორ მიიწვევს ჩვენი ქვეყანა „ნატოსა“ თუ ევროკავშირისაკენ... დიახ, ქართულ სატელევიზიო სივრცეში ნამდვილი საინფორმაციო ომია გაჩაღებული, მაგრამ არავის ახსენდება, რომ ეს კარგად „მოხარშული“ მეთოდები ხალხის გულს დიდი ხანია აღარ ეკარება და მამულის, ენისა და სარწმუნოების დაკარგვის რეალობის წინაშე მდგომი საზოგადოება ამას აღარ „ჭამს“, მას ხვალინდელ ევროპასა თუ ამერიკას ქართულად ოცნება ურჩევნია და ამ ოცნების დიდი ნაწილი მართლა გაბრწყინებული ივერიაა და არა სააკაშვილისეული „პოტიომკინის სოფელი“...

გაზეთ „ასავალ-დასავალის“ ჯურნალისტმა – **ჯაბა ხუბუამ**, სისხლიან ღამეს მიუძღვნა სტატია – „26 მაისის

ძალუმი: ნაციონალ-საკრებულო ხროვამ კიდევ ერთხელ იზეიმა ქართველების ზოცვა-ჟღერა, კიდევ ერთხელ იჭყუმპალავა ქართველების სისხლის გუბეში და კიდევ ერთხელ გამართა სატანური როკვა ქართველების ცხედრებზე. ნაციონალ-საკრებულო ხროვამ 2011 წლის 26 მაისს რუსთაველის გამზირზე ძალუმი ჩაატარა!

ღიახ, ძალუმი და არა აღლუმი!

როცა ქართველების სისხლის დასაღვეად დაგეშილი ორფეხა ძაღლები საკუთარ თანამოძმეებს რკინის ხელკეტებითა და წიხლებით ცემაში ამოხდიან სულს, როცა გაძაღვებული ცხოვრების გამო პროტესტის გამოსათქმელად ქუჩაში გამოსულ მშვიდობიან ხალხს ფორმიანი და სამხრეებიანი ძაღლები ტყვედ აიყვანენ და გაუპატიურებით დაემუქრებიან, როცა ამ ძაღლების მიერ დარბეული და მოკლული ქართველების სისხლით მოირწყება და ცხედრებით მოიფინება დედაქალაქის მთავარი ქუჩა, რამდენიმე საათში კი ამავე ქუჩაზე საზეიმო მარშით ჩასავლელად ჯარს გამოიყვანს მიწაზე მფორთხავი „მთავარსარდალი“ და სადღესასწაულო ღონისძიებებს გამართავს, სწორედ ეს არის ძალუმი!

ღიახ, 2011 წლის 26 მაისს ქართველების სისხლით დაწყურებულმა სააკრებულომა სიამაყით ჩაიბარა ძალუმი! მისივე ძაღლების მიერ დაღვრილ ქართველების სისხლს, რომლის სუნიც ასდიოდა იმ დღეს რუსთაველის გამზირსა და მთელ საქართველოს, მეძალუმე მთავარსარდალისათვის ოდნავადაც არ შეუხრია წარბი!

2008 წლის 12 აგვისტოს შემდეგ, როცა ნაციონალ-საკრებულო ხროვამ რუსთაველის გამზირზე კონცერტით იზეიმა საქართველოს ტერიტორიების ოცი პროცენტის დაკარგვა და ცხინვალში ქართველების ჩახოცვა, ნამდვილად აღარ მეგონა, ამაზე ამაზრზენი და შემადრწუნებელი რამის ჩაღენა თუ იყო შესაძლებელი!

როგორც ჩანს, ქართველების სიძულვილი სააკაშვილსა და მის ზროვას იმდენად აქვთ გამჭდარი ძვალ-რბილში, რომ ადამიანის გონება უძლურია, გასწვდეს იმას, რისი ვაკეთება შეუძლია ამ ქართველთელაპია რეჟიმს საკუთარი ძალაუფლების გადასარჩენად და საქართველოს საბოლოოდ დასაჩოქებლად!

ღიას, როგორც ჩანს, 26 მაისის ძალღუმე კიდევ არ არის ის პიკი, რომელსაც ნაციონალ-სააკაშისტთა ზროვის უღმერთობამ და კაცთმოძულეობამ შეიძლება მიაღწიოს!

და მაინც, ყველაზე სამარცხვინო, შემზარავი და გულისამრევი არის ის, რომ 26 მაისს სააკაშვილის ორფეხა ძალღუმის მიერ ქართველების სისხლით მორწყულ მიწაზე საზეიმო მარშით ჩაიარა ქართულმა ჯარმა და ძალღუმე ჩააბარა იმ მთავარსარდალს, რომელსაც არცერთი ღირსეული, თავმოყვარე და სამშობლოს პატრიოტი ჯარისკაცი გამარჯობასაც არ ეტყვის!

2011 წლის 26 მაისს ძალღუმეზე გამოსვლით ქართულმა ჯარმა საბოლოოდ დაადასტურა, რომ ის არის არა თავისუფალი ადამიანებისაგან შემდგარი ინსტიტუტი, რომელმაც სამშობლოს უსაფრთხოება უნდა დაიცვას, არამედ სააკაშვილის მონებისაგან დაკომპლექტებული წარმონაქმნი, რომელიც მზად არის, ორ ღღეში სამარცხვინოდ წაავოს ომი, სამაგიეროდ კი, მიწაზე მფორთხავი მთავარსარდალის ფეხის ერთ დაბაკუნებაზე გამოვიდეს და ქართველების ცხედრებზე მარშით გაიაროს.

ჯარი, რომელმაც ის ვერ შეძლო, რომ უარი ეთქვა 26 მაისის ძალღუმეზე გამოსვლისა და საკუთარი თანამოძმეების ცხედრებზე გავლაზე, ომს ვერასოდეს მოიგებს. ჯარისკაცი, რომელსაც სააკაშვილის და ბაჩო ახალაიასი ეშინის, ვერასოდეს შეძლებს, მომზდურს ვაჟაკცურად დაუხვდეს და სამშობლოს მტერი უკუაქციოს!

**ასეთი ჯარი, სამწუნაროდ, მხოლოდ ძალღუმებზე გამო-
საყვანად თუ გამოდგება!**

ეს სტატია ქართველი კაცის გულის ტკივილს გამოხატავს და არანაირ კომენტარს არ ექვემდებარება!

1989 წლის სისხლიან 9 აპრილის ღამეს კი პირიქით მოხდა, გადამთიელი, როდესაც მუსრს ავლებდა ქართველ მოსახლეობას, მაშინ ქართველმა ძალოვნებმა ბევრი ქართველის სიცოცხლე გადაარჩინა...

„...ამავ დროს სოსო ჯაჭვლიანი მცხეთის იზოლატორში შიმშილობს და 53-ე დაბადების დღეს სააკაშვილის დილევში ხვდება! ცნობილი ქართველი მკლავჭიდელი, რეჟისორი და მსახიობი სოსო ჯაჭვლიანი ნაციონალ-საკაშისტთა ზროვამ 2011 წლის 26 მაისს, ქართველთა ფიზიკური განადგურების სპეცოპერაციისას დააკავა და ჯიბის სასამართლომ პოლიციისათვის წინააღმდეგობის გაწევის ბრალდებით ადმინისტრაციული სასჯელი – ერთთვიანი პატიმრობა მიუსაჯა. დაპატიმრებისა და მცხეთის წინასწარი დაკავების იზოლატორში მოთავსებისთანავე სოსო ჯაჭვლიანმა პროტესტის ნიშნად შიმშილობა გამოაცხადა.“

ჭაბუა ამირეჯიბი, მწერალი, „სახალხო კრების“ საპატიო თავმჯდომარე: ჩვენი ერის იღბალმა ინება საქართველოში ბრწყინვალე მოღვაწის, ბატონი ბიძინა ივანიშვილის მოვლინება. ჩემი ღრმა რწმენით, სახელდობრ მისი წინამძღოლობით მოხდება საქართველოს ხსნა უბირი თანამედროვეობისაგან და ისეთი ვითარების ჩამოყალიბება, როგორიც ღმერთსა და ადამიანურ გონიერებას განუზრახავს.

ქართველებო, ხელიდან არ გაუშვათ ღვთისგან ბოძებული შესაძლებლობა ნაოცნებარი მომავლისათვის ბრძოლაში ახალი ისტორიული გამარჯვებისა.

ნონა გაფრინდაშვილი: ხმამალა ვაცხადებ: დღეს დიქტატურაა საქართველოში! ყველას, უკლებლივ ყველას, საკუთარი დანაშაულის გამო პასუხისმგებლობა უნდა დაეკისროს. დაიმახსოვრონ ჩემი ნათქვამი!

21 მაისს 30 ათაზე მეტი ადამიანი გამოვიდა აქციაზე და სამჯერ მეტი იქნებოდა, რომ არა ის სამდღიანი ტერორი, 18-დან 21-მდე რომ მოაწყო ხელისუფლებამ. მასობრივად აპატიმრებდნენ ჩვენს მომხრეებსა და აქტივისტებს, ზოგს თითო-თითოდ ხვდებოდნენ და ისე აპყავდათ, ზოგს სახლებში უვარდებოდნენ, ავტობუსებსა და სამგზავრო „მარშრუტკებს“ აჩერებდნენ გზებზე... 1937 წელი გაგვახსენა იმან, რასაც სააკაშვილის ხელისუფლება აკეთებს! ქვეყნის გადარჩენისთვის კი არა, სკამის შენარჩუნებისათვის იბრძვიან და ძალიან მალე დადგება დრო, როცა დამოუკიდებელი და თავისუფალი, ობიექტური სასამართლო ყველას სათანადოდ მიუზღავს! სად იყო ოპოზიცია მაშინ, ჩვენს მომხრეებს რომ აპატიმრებდნენ და ოჯახებში უვარდებოდნენ? ახლა ადვილია საუბარი და ყველაფრის ჩვენთვის გადმობრალება, მაგრამ ნურას უკაცრავად, ბატონებო! ყველამ ხმა გაიკმინდა მაშინ და ნურც ახლა იქნებიან დიდ გულზე!

დაიმახსოვრეთ: მე ვერავის ვაპატიებ 26 მაისის ღამეს ჩადენილ ბარბაროსობასა და სადამსჯელო სპეცოპერაციას!

ამდენი შეურაცხოვის გადაყლაპვას არავინ აპირებს! ჩვენ არ ვჩერდებით! ბრძოლას ვაგრძელებთ და სრულიად საქართველომ უნდა გამოიღვიძოს, ფეხზე უნდა დადგეს და ერთად უნდა დავამარცხოთ ამ სისხლისმსმელებისა და ვანდალების ხელისუფლება!

ელიზბარ ჯაველიძე: 26 მაისის ავბედით ღამეს რუსთაველის გამზირზე იღგნენ ქართველი პატრიოტები, რომლებსაც მხოლოდ ერთი მიზანი ამოძრავებდათ – დალუპვის პირას მყოფი სამშობლოს გადარჩენა!

მიხეილ სააკაშვილი მოიქცა როგორც ტერორისტული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი!

ჩვენ დღეს გვყავს გონჯი, ღმერთისა და რწმენის მკვლეელი, საქართველოს ეროვნულობისა და ტრადიციების გამანადგურებელი ეგრეთ წოდებული პრეზიდენტი და ეგრეთ წოდებული ხელისუფლება!

ამ არსებებს საქართველო და ქართველი ხალხი რომ სძულს, 26 მაისის უმაწყალო დარბევამ კიდევ ერთხელ დაადასტურა! შეიძლება, ზოგ-ზოგიერთს გაზვიადებული ეგონა ჩემი შეფასებები ამ რეჟიმის თავკაცთა მიმართ, მაგრამ 26 მაისს რუსთაველის გამზირზე გამოჩენილმა სისასტიკემ, ალბათ, ბევრ ურწმუნო თომას აუხილა თვალი: სააკაშვილი და მისი ბანდა მიზანმიმართულად კლავენ საქართველოს!

ამ სახალხო გამოსვლებმა ნათლად გამოაჩინა, ვინ არის ქართველი ერის ღირსებისთვის მებრძოლი და ვინ – ანტიქართულ და ანტისახელმწიფოებრივ რეჟიმთან შეკრული მანქურთი!

მიუხედავად რეპრესიებისა, მიუხედავად ათასგვარი პროპაგანდისტული სიბინძურისა, ჩვენ, ქართველ პატრიოტებს, ეს რეჟიმი ვერ შეგვაშინებს და ჩვენ, სამშობლოს გათავისუფლებისთვის ბრძოლაზე ხელს ვერავინ აგვადებინებს! ხალხო, არ შედრკეთ, ჩვენ აუცილებლად ვიზეიმებთ ამ მანქურთებისგან საქართველოს გათავისუფლების უბედნიერეს დღეს!

ირაკლი ბათიაშვილი: 2011 წლის 26 მაისი ძალიან მნიშვნელოვანი დღე აღმოჩნდა ჩვენი ქვეყნისთვის და ხალხისთვის. მე ვფიქრობ, ეს იყო პოლიტიკური გარდატეხის დღე „ბართლომეს დამე“, რომელიც სააკაშვილმა საკუთარ ხალხს მოუწყო. ეს არ იყო საკუთარი ხალხის დასჯისა და გაწირვის ოპერაცია და ამით სააკაშვილმა საკუთარი თავი დაისამარა. ეს იყო ამ რეჟიმის პოლიტიკური დასა-

მარეაბც. ეს იყო დიდი პოლიტიკური გაბრძოლება ამ ავად-
მყოფური, ავტორიტარული რეჟიმის წინააღმდეგ, რომელიც
ამდენი ხნის განმავლობაში მყარად იდგა ფეხზე და ვე-
რაფერი დავაკელით, მაგრამ სწორედ 26 მაისი აღმოჩნდა ის
დღე, რომელმაც სააკაშვილის რეჟიმი საფუძლიანად შეარყია
და გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენა. ძალიან სამწუხაროა,
რომ ამ პროცესს ადამიანები ემსხვერპლნენ, მაგრამ უნდა
გვახსოვდეს, რომ უსამართლო, მოძალადე და დიქტატორული
რეჟიმის წინააღმდეგ ბრძოლას ყოველთვის მძიმე შედეგები
ახლდა. ავტორიტარული და დიქტატორული რეჟიმები სხვა-
ნაირად არ მიდიან. მითუმეტეს, როცა საქმე ეხება ისეთ ავ-
ტორიტარულ რეჟიმს, როგორც სააკაშვილის რეჟიმია, მისი
ფსიქოტიპიდან გამომდინარე.

ხომ ხელავთ, სირიაში, იემენში ხალხს არბევენ, მაგრამ
ისევ გამოდიან, უფრო მეტი შემართებით. ასე იქნება ჩვენ-
თანაც.

როგორც არ უნდა დაიმშვიდოს თავი ხელისუფლებამ, მან
კარგად იცის, რომ 26 მაისის შემდეგ წელშია გატეხილი.
მათ კარგად იციან, რომ ხალხში ძრისხანების ტალღაა აზ-
ვირთებული. აღშფოთებული ხალხის რიცხვი მნიშვნელოვნად
გაიზარდა.

მე მომსწრე და მონაწილე ვარ 1989 წლის აპრილის და
მაშინ ისე დავშავდი, რომ მიცვალებულებს შორის მიპოვეს.
მართალია, მაშინ დაღუპულთა რაოდენობა გაცილებით დიდი
იყო, მაგრამ როდინოვსაც კი არ გაუკეთებია ის, რომ ხალხ-
ისათვის გასაქცევი არ დაეტოვებინა. მაშინ საბჭოთა ჯარი
რუსთაველზე მხოლოდ ერთი მხრიდან შემოვიდა, მაშინდელი
ლენინის მოედნის, დღევანდელი თავისუფლების მოედნის მხრი-
დან, ყველა დანარჩენი შემოსასვლელ-გასასვლელი ღია იყო,
რათა ხალხს უკანდასახევი, გასაქცევი ჰქონოდა. 26 მაისს კი,

ქართული
ბიბლიოთეკა

ზიან მარცხნიდან მარჯვნივ: ნაილე აბულაძე, ავთანდილ დიასამიძე, ვანო პაპუნძიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, ნიაზ ბოლქვაძე, იოსებ წულუკიძე და თენგიზ ცეცხლაშვილი.
დგანან მარცხნიდან მარჯვნივ: ნუგზარ ჟორდანიას, შოთა ზოიძე, რომან ჩხაიძე, გიული ვაყელი, ცისკარ გოგიტიძე, ნანული დუმბაძე, გურამ ხოზრევანიძე და ბიჭიკო ბოლქვაძე.

13 აპრილი 2012 წელი.

2011 წლის 2 დეკემბერი. „26 მაისის სისხლიანი კალოს“ წიგნის პრეზენტაცია. (მარცხნიდან მარჯვნივ) მწერლები: შოთა ზოიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, თენგიზ ცეცხლაშვილი (წიგნის ავტორი) და პოლიტოლოგი ასლან ლორთქიფანიძე (წიგნის რედაქტორი).

02 დეკემბერი 2011 წელი.

ეროვნული
საარჩევნო
სისტემა

ყოფილი პოლიტპატიმრები

ლიმბრი ჭვიშვილი

ცოტნე ანანიძე

დავით ფარტენაძე

ანზორ სოლომონიძე

ხეინა გამარჯველიძე

გოჩა მუსხაშვილი

21-26 მაისის მოვლენების შედაგად ადმინისტრაციულ
სასჯელ მისჯილები:

თემურ ჭანტურიძე

დავით სამიძე

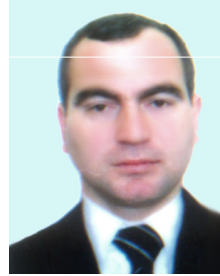
ვახტანგ შარაძე

როლანდ შოზრევანიძე

ემზარ ქაღიძე

როლანდ აბულაძე

მურმან ლუმბაძე

მალხაზ წერეთელი

ნუგზარ ქამადაძე

კაკხულ ფარტენაძე

მარალ სოლომონიძე

ბატონი ბიძინა ივანიშვილი აჭარის ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ წევრებთან ერთად. მარცხნიდან მარჯვნივ: როლანდ სოზრევანიძე, დავით საშნიძე, ცისკარ გოგიტიძე, ბიძინა ივანიშვილი, ლაშა მსხილაძე და ბიჭიკო ბოლქვაძე.
5 აგვისტო 2012 წელი. ხულო.

„სახალხო კრების“ წევრები. მარცხნიდან მარჯვნივ: ცისკარ გოგიტიძე, დავით საშნიძე, თენგიზ ცეცხლაშვილი, ვახტანგ ბლაგიძე, თენგიზ კახიძე, დურმიშხან (დურუ) სოზრევანიძე და ლაშა მსხილაძე.
უკან დგანან: მარცხნიდან მარჯვნივ: ბესო ფალავა და ნოდარ ცინცაძე.
27 სექტემბერი 2012 წელი. ბათუმი.

ქართული
ბიბლიოთეკა

მარცხნიდან მარჯვნივ:
იამა გვიანიძე, ნუგზარ ჟორდანი, ნონა გაფრინდაშვილი, ნინო ბურჯანაძე,
ციალა სურმანიძე და თენგიზ ცეცხლაშვილი.
23 მაისი 2012 წელი.

მარცხნიდან მარჯვნივ: ვახტანგ აბულაძე, ნიაზ ბოლქვაძე, იაკობ ასუაშვილი,
თენგიზ ცეცხლაშვილი და ირაკლი (მაილო) ჯაში.
2009 წელი. ბათუმი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

გაზეთ „აჭარა P.S.“- ის ჟურნალისტები. მარცხნიდან მარჯვნივ: სულხან მესხიძე, ნაირა ქობულაძე, ინეზა კეკელიძე, ნინო კვირიკაძე, ჯემალ მეგრელიძე, თამილა წითელიაძე, ნატო ბერია და გულო კალანდაძე.

(ზიან მარცხნიდან მარჯვნივ). ვასტანგ მელუა, ტარიელ ბუჟღუაშვილი, გიორგი კაკაბაძე და გივი შიქელიაძე. დგანან მარცხნიდან მარჯვნივ). გურამ ზოზრევანიძე, თამაზ ხუხუნი, ნოდარ სიხარულიძე, თამაზ ზოიძე, ილია ცხადაძე, ნუგზარ ჯინჭარაძე, გოჩა სვანაძე და თამაზ ღვალაძე. ბათუმი, ივლისი 2004 წელი.

პირველი რიგი – (მარცხნიდან მარჯვნივ). ენვერ ქათამაძე, გურამ თურმანიძე, მიხეილ მახარაძე, თენგიზ ცეცხლაშვილი, ბიჭიკო დიასამიძე, რამაზ სურმანიძე, იოსებ ხიმშიაშვილი, ამირან მამულაძე, ზაზა ლევაძე და გურამ ბარათაშვილი.

მეორე რიგი – (მარცხნიდან მარჯვნივ). ზურაბ აბულაძე, რომან ფუტყარაძე, შაქრო ფუტყარაძე, სერგო ღუმბაძე, ბადრი პაკსაძე, გურამ სავინაძე, იოსებ კორძაია, ზაური ბარამიძე, ზაალ ბარათაშვილი და შუქრი ფარტენაძე.
მესამე რიგი – (მარცხნიდან მარჯვნივ). ბესარიონ შაინიძე, ღურსუნ (რემილ) დიასამიძე, ბიძინა ღუმბაძე, რამაზ გობაძე, ჯამბულ ხიმშიაშვილი, ნოდარ ირემაძე, ზებურ იაკობაძე, მინდია ცინცაძე და გიორგი პატარაძე.
ბათუმი, 27 ივლისი 2004 წელი.

ქართული
განათლების
ცენტრი

თბილისი. 27 მაისი 2012 წელი. „ქართული ოცნების“ აქცია.

ქუთაისი. 29 სექტემბერი 2012 წელი. „ქართული ოცნების“ აქცია.
აჭარის ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ ოპერატორი – ზაზა
გვარიშვილი და თენგიზ ცეცხლაშვილი.

საკაშვილის სპეცრაზმმა აქციის მონაწილეები ყველა მხრიდან ალყაში მოაქცია. სწორედ ამიტომ, ეს იყო არა აქციის დაშლის სპეცოპერაცია, არამედ განსაკუთრებულად სასტიკი ანგარიშსწორება საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ, რომელმაც გაბედა და დიქტატორს დაუპირისპირდა. სააკაშვილს საკუთარი ხალხის სისხლი სწყუროდა და მიიღო კიდევ 26 მაისს, დამოუკიდებლობის დღეს, მაგრამ იმავდროულად მიიღო თავისი პოლიტიკური სამარე!

ცოცხალი რომ ვარ, უფალს უნდა ვუმაღლოდე. პირადად მე წინასწარ ვიყავი გაფრთხილებული, რომ დარბევის დროს განსაკუთრებული და მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ ვიქნებოდი, როგორც მთავარი სამიზნე. როდესაც დავინახე, რომ სპეცრაზმი გვიანლოვდებოდა, თავი ვაღებულად ჩავთვალე, რომ ხალხის მასაში ჩავსულიყავი, შეფიცულებთან, ამიტომ დარბევის მომენტში მოვლენათა ეპიცენტრში აღმოვჩნდი. სპეცრაზმმა ოთხივე მხრიდან ალყა შემოგვარტყა, ერთი მხრიდან წყლის ჭავლი მოდიოდა, მეორე მხრიდან – გაზი, ხელკეტები, ტყვიები... ხალხი იძულებული გახდა, კინოთეატრ „რუსთაველში“ შესულიყო. მათთან ერთად ვიყავით მეც და ჩემი ცოლისძმაც – თამაზ ფანჩულიძე. სპეცრაზმი იქაც შემოგვკვია, თან გაზიც შემოუშვეს. ხალხს სასტიკად უსწორდებოდნენ. მე, ჩემი ცოლისძმა და კიდევ რამდენიმე მომიტინგე კინოთეატრის სახურავზე ავედით, იქიდან გვერდით შენობის სახურავზე გადავედით. სპეცრაზმი ფეხდაფეხ მოგვდევდა და აშკარად ეტყობოდათ, რომ განსაკუთრებით მე მეძებდნენ. ისმოდა მათი გადაძახილები – ბათიაშვილი სად არის! ბათიაშვილი სად არისო! მოგვდევდნენ და თან გვესროდნენ. ხაზგასმით აღვნიშნავ, რომ მესროდნენ ცეცხლსასროლი იარაღიდან! პირდაპირ ვაცხადებ, რომ ჩემი არათუ დაჭერა, არამედ ლიკვიდაცია ჰქონდათ დავალებული. საბედნიეროდ, სიბნელეში მათ დავუსხლტი ხელიდან და რომე-

ლილაც შენობის სხვენს შევაფარე თავი. ცულ მდგომარეობაში ვიყავი, ნაცემი და გაზის ზემოქმედების ქვეშ 15 საათის განმავლობაში იქ ვიმალებოდი. ისე ძალიან ცულად გავხდი, აღარც კი მახსოვს, როგორ ჩამომიყვანეს სხვენიდან. შემდეგ აქციის ერთ-ერთ მონაწილესთან სახლში, თემქაზე აღმოვჩნდი. ეს უკვე 26 მაისს, გვიან საღამოს...

გია ბურჯანაძე, მსახიობი: სააკაშვილის რეჟიმმა 26 მაისს, გამთენიისას, განსაკუთრებული სისასტიკის სადამსჯელო ოპერაცია ჩაატარა. დიან, ეს არ იყო მიტინგის დაშლა – **ეს განხლად მიზანმიმართული სადამსჯელო სპეცოპერაცია!** მთელმა მსოფლიომ ნახა, როგორი სისასტიკით უსწორდებოდნენ სპეცრაზმელები მშვიდობიან მომიტინგეებს, როგორი დაუნდობლობით აწამებდნენ ხალხს! მაგრამ ეს ვანდალიზმი რუსთაველის გამზირზე ჩატარებული სპეცოპერაციით არ დასრულებულა. დღემდე მიმდინარეობს ჩვენი მომხრეებისა და „შეფიცულების“ დაპატიმრება! ხალხს სახლში უვარდებიან – თითო ადამიანს 8-10 კაციანი ჯგუფები ესხმიან თავს და გაურკვეველი მიმართულებით მიჰყავთ! ეს მთელი საქართველოს მასშტაბით ხდება!

ჩვენ შევხვდით დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს და მე პირდაპირ ვკითხე: **იქნებ ამიხსნათ, რაც მსოფლიომ ეგვიპტელ ხალხს დემოკრატიისთვის ბრძოლად ჩაუთვალა, იგივე ქართველი ხალხისთვის რატომ არის დანაშაული?**

ამ ეტაპზე ხელისუფლების მიერ დატერორებული, დაპატიმრებული თუ გატაცებული ჩვენი მომხრეების ბედით ვართ დაინტერესებული! დანარჩენი ხალხზეა დამოკიდებული!

ამ რეჟიმთან შეგუება საქართველოს დაღუპვას ნიშნავს! პირადად მე საქართველოს დაღუპვას არასოდეს შევეგუები!

გოგი ქავთარაძე, რეჟისორი: სააკაშვილის რეჟიმი ყველას ყელში ამოუვიდა. არც უსაფრთხოება და არც მო-

მავლის იმედი... აი, ასეთი სიტუაციაა და, მერწმუნეთ, ეს დიდხანს არ გაგრძელდება! ქალბატონმა ნინომ ერთ-ერთმა იგრძნო ამ იდეის სიკარგე! სახალხო კრება საქვეყნო საქმეს აკეთებს და არა რომელიმე პარტიის! ხალხი აგრესიულადაა განწყობილი! ისინი კონკრეტიკას ითხოვენ. ბუნტი თუ არა, დიდი მღელვარება იქნება. მღელვარებიდან ბუნტამდე კი ერთი ნაბიჯია!

რეზო ესაძე: 77 წლის გახლავართ. რაც გაჩნდი, მას შემდეგ ვესწრაფი იმ საქართველოს, რომელსაც გრძნობ, ევრები და რომელიც ხელიდან გაგირბის.

თამაზ წიფვივაძე, „ლიტერატურული საქართველოს“ მთავარი რედაქტორი: ამ სულელმა კაცმა მთელი საქართველო ორჯერ უკვე მოატყუა და თავი პრეზიდენტად აგვარჩევინა და ახლა, თუ მესამედაც „გვაჭამა“, გიჟი ის კი არა, მთელი ქართველი ხალხი გამოვლივართ!

უბედურებას, რომელშიც ახლა მოვხვდი, ვერ წარმოვიდგენდი. ასე გაბეჩავებული, დამფრთხალი, შეშინებული ქართველი კაცი ვერ წარმომიდგენია. მიდით ოჯახებში და შეხედეთ იმ სასოწარკვეთილ, მშიერ, განწირულ ადამიანებს, რომელთა მოგონებაც არ იძლევა იმის საშუალებას, რომ დაჯდე და სული მოითქვა.

ეს მთავრობა ვერასოდეს შეძლებს ერთმანეთის მოძულე ერად გვაქციოს! მეტიც: ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისათვის, რომ ეს ვერ შეძლონ, ვერ დაჩაგრონ ქართველი ხალხი და ვერ იბატონონ. საქართველო უნდა გადარჩეს. არა გვაქვს ძილის, ჭამის, მოსვენების უფლება, ვიდრე ლალ, თავისუფალ საქართველოს არ ვინილავთ!

26 მაისი იყო უბედურება. საკუთარი თვალთ ვინილე აპოკალიფსი, რომელიც მხოლოდ წამიკითხავს. ნანახმა ყოველგვარს გადააჭარბა.

მე მრცხვენია, რომ იმ ღამის შემდეგ ცოცხალი ვარ! მე ვნახე ჩემი ხალხის უბედურება, დამამცირებელი და სულის-შემძრელი. არ მეგონა ამ შემადრწუნებელ დღეებს თუ მოვესწრებოდი. დავდივარ ქუჩებში, როგორც მოღალატედ შერაცხული, თუმცა, არ გავჩერდები. გაჩერება ნიშნავს უარის თქმას იმ ყველაფერზე, რაც დღემდე მიკეთებია! რასაც ვაკეთებდი, ჩემი ქვეყნისთვის და ხალხისთვის მინდოდა.

ეს მთავრობა ასცდა ჭეშმარიტებას.

მიშა, დაანებე ამ ქვეყანას თავი! შეეშვი ამ საქართველოს! წადი და დავგასვენე!

რობერტ სტურუა, რეჟისორი: ხელისუფლება სირაქლემა-სავით ოსტატურად მალავს „სიცრუის ქვიშაში“ თავს! ეს არის ყველაზე დიდი უბედურება, მამაჩემმა იცოდა ასეთი გამოთქმა: პოლუდეგენერატ. მთლიანი დეგენერატი კი არ არის, ნახევრად დეგენერატიანო. ეს უნიჭოები მთლიანი დეგენერატები კი არ არიან, ნახევრად დეგენერატები არიან. ჩვენ ვართ ნახევარდეგენერატების ხელში!

რეზო ამაშუკელი, პოეტი: სააკაშვილს უნდოდა, რომ ხალხი ქუჩაში გამოსულიყო, რათა შემდეგ დარეოდა მათ, ქართველების სისხლი დაეღვარა და დაეღია! გაიგეთ, ხალხო, ეს არის სადისტი, რომელსაც ქართველების სისხლი სწყურია და ვერ გაძღა ქართველების სისხლით. დიახ, სააკაშვილთან შედარებით კადაფიც კი შვლის ნუკრია!

მოვა დრო და ყველას მოეკითხება! აბსოლუტურად ყველას! არავის ეგონოს, რომ ქვეყნის დაქცევა და გაუბედურება ვინმეს შერჩება! ხალხი აუცილებლად იხუვლებს და მისი რისხვის გემინოდეთ, თქვე საცოდავ დღეზე გაჩენილებო!

ყველა ქართველმა გავიღოთ ას-ასი გრამი სისხლი, შევაგროვოთ დიდ კასრში, დავუდგათ წინ ამ შიზოფრენიკს და ხვრიპოს ყოველდღე, იქნებ გაძღეს ქართველების სისხლით!

გიგა ლორთქიფანიძე, რეჟისორი: 1989 წლის 9 აპრილის მიტინგის დარბევასა და ამ მიტინგის დარბევას შორის მხოლოდ ერთ განსხვავებას ვხედავ – მაშინ სხვები გვირტყამდნენ, ახლა ჩვენები გვირტყამენ! პირველი დარბევა ამ ხელისუფლებამ 2007 წელსაც ხომ მოუწყო ხალხს, ხომ დაგვანახა, რისი ჩადენა შეეძლო, მაგრამ ეს დარბევა ჩემთვის ყველაზე აღმაშფოთებელი იყო! ახლა ისე უხარიათ, თითქოს მტერზე გაიმარჯვეს, ისეთი ბედნიერები არიან ამ „წარმატებით“, ველარ მალავენ აღტაცებას. მსგავსი სიმხეცე ჩემს ცხოვრებაში არ მინახავს: როგორ ყრიდნენ ასფალტზე ბორკილდადებულ ადამიანებს, ან დატყვევებულებს როგორ ურტყამდნენ. შეძრა იმ სცენამ, როცა დავინახე, შვიდი შეიარაღებული პოლიციელი ბავშვს როგორ მიაღდა და როგორ დაუწყო ხელკეტით დაუნდობლად ცემა. ვერ წარმომიდგენია, საქართველოში ასეთი მხეცობის ჩადენა ვინმეს თუ შეეძლო.

საკუთარ ხალხისადმი ასეთი დაუნდობლობისა და სიძულვილის გამოვლინება შეიძლებოდა?

ირინა სარიშვილი: ეს იყო არა დარბევა ან აქციის დაშლა, არამედ გამიზნულად სამაგალითო სადამსჯელო ოპერაცია, რომელიც საზოგადოების დათრგუნვასაც ისახავდა მიზნად, ამ აქციის იდეის დისკრედიტაციასაც და რა თქმა უნდა, ზოგადად რევოლუციური გზის იდეის დისკრედიტაციასაც!

არ გვეშინია! მერწმუნეთ, ახლა სწორედ ეს ორი სიტყვა – „არ გვეშინია!“ უნდა იქცეს საზოგადოების მთავარ სლოგანად ამ რეჟიმის ჯალათებთან ბრძოლისას!

ზურა მანჯავიძე, მომღერალი: ეს არის მოღერნიზებული ფაშიზმი, ბოლშევიზმი და ყველა უბედურება ერთად.

ნადირალები, 30 კაცი ერთ წაქცეულს რომ ურტყამს. მათზე, როგორც ადამიანებზე, ვერ ვილაპარაკებ. ეს რეჟიმიც

არ არის, რეჟიმს აქვს რაღაც მიმართულება, გეგმა, ეს არის მარიონეტისმიხედვით და შეზოფრენის ნაზავი.

ანტიქრისტემ მოაწყო ეს ღამე და მეორე დღეს ანტიქრისტეებმა იზეიმეს. გამიხარდა, პატრიარქი რომ არ მივიდა ამ ამბის შემდეგ. თუკი შეიძლებოდა რაიმე კარგი მომხდარიყო, ეს იყო.

სააკაშვილს აშკარად ეტყობოდა სახეზე გამწარება.

უნდოდა, ბედნიერად მოეჩვენებინა თავი, მაგრამ არ იყო ბედნიერი! ქართველის სისხლზე ეგ ბედნიერებას ვერ ეღირსება!

გურამ ფირცხალავა, მსახიობი: ასეთი შემზარავი, კომპარული ვანდალური რამ მხოლოდ კინოში მინახავს. მსგავსი ხოცვა-ჟლეტა, დაუნდობლობა, არაკაცობა, უსინდისობა და არაადამიანურობა ვერასოდეს წარმომედგინა. ამას მტერი არ გააკეთებს! ეს კაცთმოძულე, უსულგულო, უსისხლო, უსულო, ჭირიანი მთავრობა სასწრაფოდ უნდა გაქრეს, წაშავდეს, მოშორდეს აქაურობას!

სამშობიარს ვუცხადებ დაღუპულთა ოჯახებს, მამულისათვის თავის შეწირვა უდიდესი პატივია. ისინი სახალხო გმირები არიან. ასეთმა ვაჟკაცებმა მოიტანეს დღემდე ეს ქვეყანა. ვენაცვალე ყველას, ვინც იქ იდგა. ვეფერები იმ ღირსეულ ადამიანებს, რომლებიც დაატყვევეს და საპყრობილეში გამოკეტეს.

სააკაშვილო, ახლა მაინც გადადექი, წადი რა, თავი დაგვანებე, გაასწარი ხალხის რისხვას!

ბოლომდე ვიბრძოლებთ, ისევ გამოვა ხალხი. ახლა გაჩერება დანაშაულია. რა იარლიყებიც უნდა მოგვაწებონ, რა ჭორიც უნდა დაგვიყარონ, სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე ვიბრძოლებთ!

გიორგი გუგავა, ლეიბორისტული პარტიის პოლიტიკური მდივანი: ეს სადმე წამსვლელს ჰგავს საკუთარი

ნებით? გიჟივით დარბის აღმა-დაღმა. სააკაშვილი არსად წასვლას არ აპირებს. საკმარისია, 100 000 კაცი გამოვიდეს ქუჩაში და დააფიქსიროს, რომ ისინი არ შეეგუებიან არჩევნების გაყალბებას და არსებული რეჟიმის შენარჩუნებას, დამერწმუნეთ, მეორე დღესვე სიტუაცია იქნება შეცვლილი და შესაძლებელი იქნება არჩევნების მოგებაც და არსებული რეჟიმის დამთავრებაც. მაგრამ თუ გულხელდაკრევილები დაველოდებით და ვითამაშებთ იმ თამაშის წესებით, რომელსაც ხელისუფლება გვიდგენს, რომელ არჩევნებზე ვსაუბრობთ?

ზაზა პაპუაშვილი, მსახიობი: 6 მაისს ისეთი რამ მოხდა, ვეკითხები ყველას – როგორ ხართ მშვიდად, ხალხნო? შიში და ნიჰილიზმი კი არა, ერთ მუშტად შეკვრათ ახლა საჭირო! მეტი არაფერი! დიახ, ყველას ვეკითხები – 26 მაისის შემდეგ როგორ გძინავთ მშვიდად?

მე სხვა ჯიშის კაცი ვარ, განგებამ სხვა ზნეობით დამაჯილდოვა, ალბათ... არავის აღმზრდელი არა ვარ, მაგრამ დრო მოვიდა და იმ ორდენებსაც თავზე დააღუნავენ, 26 მაისს დიდის ამბით რომ დაიკიდეს!

მთავრობას გარიგებული და მორჩილი ოპოზიცია სჭირდება და ასეთი რომ არ აღმოჩნდა ბურჯანაძე, იმიტომაც ჩაახშვეს სისხლში 26 მაისის ღამე! კანონი კი არ იყო 26-ში დარღვეული, რეჟიმის „წითელი ზოლი“ იყო დარღვეული და ამიტომ მოუწყვეს ხალხს „ბართლომეს ღამე!“ არ შეიძლება ნინო ბურჯანაძისკენ ხელის ასე გაშვერა! არავის არავინ არ მიუტოვებია! ყველანი ერთ მდგომარეობაში ვიყავით, ერთ გამოკეტილ, ალყადარტყმულ მოედანზე ვიყავით, შენც ძალიან კარგად იცი ეს!

დილით თვალის გახელა აღარ მინდა და როცა ვახელ, ვნანობ, რატომ გავახილე-მეთქი... დაღლილი ვიღვიძებ, თითქოს მთელი ღამე ვტიროდი... ვიმეორებ: არავის არავინ მიუტოვე-

ბია! დიან, ყველა ბოლომდე იდგა იქ! არავის ადვოკატი არ ვარ, მაგრამ ეს ასე იყო!

ღმერთმა დაგლოცოს და გაგიმარჯოს მაგ სიმართლისთვის ჩემო ზაზა!

კახა კუკავა, პარტია „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი: პირდაპირ შემიძლია ვთქვა, რომ გენერალ როდინოვს არ უკადრებია ის, რაც იკადრა სააკაშვილმა! 1989 წლის 9 აპრილს, როცა ქართველებს საბჭოთა ჯგარი არბევდა, ხალხისთვის გასაქცევი ღერეფანი იყო დატოვებული, სააკაშვილმა კი ესეც არ გააკეთა!

საკაშვილის შინდისფერ მკვლევებს პირდაპირ ჰქონდათ დავალებული მიტინგის უკლებლივ ყველა მონაწილის ცემა და წამება!

მორალური თვალსაზრისით, მინდა ვთქვა, რომ, რაც სააკაშვილის ხელისუფლებამ გააკეთა, ეს არის წმინდა წყლის ფაშიზმი! ჩვენ უნდა დავიწყოთ სააკაშვილის ავტორიტარული რეჟიმის მსხვრევა და მე დარწმუნებული ვარ, რომ ქართველი ხალხის სიმტკიცის წყალობით ამას აუცილებლად მოვახერხებთ!

გოგა ხაინდრავა, რეჟისორი: ეს რა მანქურთები და კაცისჭამიები გამოზარდეს ამ არაკაცებმა, ამ ფარჩაკებმა! პრემიების გულისათვის ხალხს სისხლში ახრჩობდნენ! ზვალ რუსებმა რომ უთხრან, ქართველებს გადაუარეთო, გადაუვლიან! რუსი არ ჰყავთ სათავეში მერაბიშვილის სახით?

ნამდვილი ქართველი კაცები ისინი იყვნენ, ვინც იქ, იმ წვიმასა და უბედურებაში პარლამენტის წინ იდგნენ და ამ კაციჭამიებს არ შეუშინდნენ! ვენაცვალე მათ კაცობას, ვენაცვალე მათ ქართველობას!

საკაშვილი სიცოცხლეს დაამთავრებს საგიჟეთში, მისი გარემოცვა კი დაამთავრებს ციხეში, ამას ლაპარაკი არ უნდა! მთელი ცხოვრება მოუწევთ ციხეში ჯდომა ქართული სისხ-

ლის იმ თითველი წვეთისთვის, რომელიც 26 მაისს დაღვარეს! ეს რა კადრებს ვნახულობ, მიწაზე დაგდებული მსცოვანი ქართველი კაცები საკუთარ სისხლში რომ იხრჩობიან! ეს რას ხედავს ჩემი თვალები!

ესენი არიან არაკაცები, მანქურთები! მაგათ ქართველ ერთან და საქართველოსთან არაფერი აკავშირებთ!

თემო გოცაძე, მხატვარი: წინა ღამის დარბევა რომ ნახე შენ – რეჯებ ჟორდანიავ, მამაშენის გვარს რომ ატარებ, რა ორდენს იკიდებ? ან შენ, ტარიელ ჭანტურიავ, დიდო პოეტო, როგორ კადრულობ ამას?!

ამ სიტუაციაში ერთადერთი ვინც არ მივიდა რეზო გაბრიაძე აღმოჩნდა, ამბობენ, ავად იყო. შეიძლება, არც იყო, მაგრამ ეს დახმარებაც, ალბათ, ღმერთისაგან იყო ნაბოძები იქ რომ არ მისულიყო. არ შეიძლება, სისხლიანი ჯილდოების მიღება სისხლიანი რეჟიმისაგან! არ შეიძლება!

ფაქტია, „სუხიშვილებმა“ არ იცეკვეს!

არსებობს ორი ვარიანტი: პირველი, ან თვითონ მიხვდნენ, ან ურჩიეს, რომ ცეკვა არ შეიძლებოდა და მეორე: „სუხიშვილებმა“ თვითონ თქვეს უარი, მაგრამ ცხადია, რომ თვითონ ანსაბლში იყო განწყობა, რომ არ ეცეკვათ და, როგორც თქვეს, ილიკოც ასე ფიქრობდა და ეს მართალია.

კახი კალაძე, საქართველოს ეროვნული ნაკრების კაპიტანი: არ შეიძლება, 21-ე საუკუნის საქართველო ერთ ნაბიჯს ევროკავშირისაკენ ღვამდეს და ორი ნაბიჯით უკან მიდიოდეს ავტოკრატიისა და დიქტატურისაკენ. არასოდეს არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ სახელმწიფო მოხელენი არიან ხალხის მიერ დაქირავებულნი და სამართალდამცავებსაც ჩვენზე გადასახადებიდან აქვთ ხელფასები.

მე, ერთი რიგითი ქართველი, მივმართავ საქართველოს ეკლესიის წმინდა სინოდს, საქართველოს მეგობარ ქვეყანათა

დიპლომატიური კორპუსის წარმომადგენლებს, საერთაშორისო და ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებს და ვთხოვ, რომ მათ ხელთ არსებული ყველა საშუალებით დააყენონ საქართველოს როგორც საკანონმდებლო, ასევე აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან საკითხი, ობიექტურად გამოიძიონ 26 მაისის ტრაგედიის დამნაშავეთა ვინაობა და ხელი შეუშალონ მასობრივ რეპრესიებს, რაც საქართველოს დემოკრატიულ იმიჯს აშკარად ჩრდილს აყენებს.

აქვე გამოვთქვამ სურვილს, რომ საქართველოს ხელისუფლებას და სამართალდამცავ ორგანოებს ეყოფათ გონიერება და აღნიშნული სისხლიანი აქცია აღარასოდეს განმეორდება, ისევე, როგორც არ განმეორდება ადამიანთა გაუგებარი მიზეზებით მასობრივი დაპატიმრება.

სალომე ზურაბიშვილი, მძიმე დღეები დაუდგა საქართველოს, სამარცხვინო დღეები! როცა მთელ მსოფლიოში დემოკრატიის ტალღა მოდის, ჩვენთან პირიქით, საბჭოთა ტოტალიტარიზმის სუნი ბრუნდება! რაც მოხდა 26 მაისს რუსთაველზე, ერის შეურაცხოფაა! არაფერი რომ ვთქვა იმ ადამიანებზე, ვინც დღეს, იმ ადგილას მედლები აიღეს!

მინდა შევახსენო ყველას, ყველაფერი ახლა იწყება, ამით რომ ჰგონიან, დამთავრდა!

ლევან გაჩეჩილაძე, „ქართული პარტიის“ წევრი: ყველაფერი მინახავს ამ ცხოვრებაში, მაგრამ ის, რაც 26 მაისის ღამეს მოხდა, იყო ქართველი ხალხის ჩაძაღვების ოპერაცია“. ზონდირებული იყო სპეცდანიშნულების რაზმი. ეს იყო სასაკლაო, სადაც ადამიანებს ამოსუნთქვის საშუალება არ დაუტოვეს, ეს იყო ტირანიის გამოვლინება საქართველოში. მსგავსი ღამის მნახველი არ ვარ. ადამიანებს ანახეს საკუთარი სიკვდილი. ეს იყო გამიზნული იმისათვის, რომ ვიდაცებისთვის ჭკუა ესწავლებინათ, მაგრამ დარწმუნებული ვარ, რომ ეს მათ არ გამოუვათ!

ნუკრი ქანთარია, „ქართული აკადემიის“ წევრი, რეჟისორი ეს არის სისხლმომწყურებული ხელისუფლების ანგარიშსწორება განსხვავებული აზრის მქონე ხალხზე. დარწმუნებული ვარ, რომ ამის გამო ქართველი ხალხი ერთიანად მიუზღავს ხელისუფლებას. ეს არის ვანდალური აქტი, რომელიც ჩვენი ხელისუფლების ბუნებაში დევს.

სოსო ცისკარიშვილი, პოლიტოლოგი: ჩვენ მოწმენი გავხდით სისხლიანი კარნავალისა, რომელიც დადგმული და შესრულებული იყო დღევანდელი ხელისუფლების მიერ. ეს მეტყველებს მის პოლიტიკურ გემოვნებასა და ზნეობის სტანდარტებზე.

ეს იყო პოლიტიკური შურისძიება და საკმაოდ კაცთმობულე ფორმებით. ეს რომ არა, ხელისუფლება ვერ მიიღებდა იმ ვამპირულ სიამოვნებას, რომელიც ადლუმის დროს სახეზე ჰქონდათ ალბეჭდილი ხელისუფლების მაღალჩინოსნებს.

სოსო შატბერაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის გენერალური მდივანი: ისეთი არაპროგნოზირებადი და გაუწონასწორებელი პრეზიდენტის ხელში, როგორც სააკაშვილია, გამორიცხული არაფერია. თუ ნინო ბურჯანაძე მართლაც დააკავებს, მას სოლიდარობას გამოვუცხადებ.

ედუარდ შვეარდნაძე, საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი: არცეთი ხელისუფლება სისხლისღვრის ფასად არ ღირს. როცა ასეთ სიტუაციაში ვიყავი, მე გადავდექი, თუმცა, სააკაშვილი ბოლომდე მივა და თანამდებობას არ დატოვებს.

დიმიტრი ლორთქიფანიძე, პარლამენტარი: სააკაშვილი პოლიტიკური ნადირია. ეს არის განსაკუთრებული ინსტიტუტით მოქმედი ნადირი, რომელსაც დღემდე ვერავინ გამოგლიჯა ძვალთ პირიდან.

გიორგი ცაგარეიშვილი, პარლამენტარი: უამრავი დარბევის მსხვერპლი ვარ, მაგრამ რაც მოხდა 26 მაისს, მსგავსი

არაფერი მინახავს. 4 ათასი სპეცრაზმელი იყო გამოყვანილი 1 500 მომიტინგის წინააღმდეგ.

ღიმა ჯაიანი, მსახიობი: ბოლომდე ვიდექი მიტინგზე და მაინც არ მჯეროდა ნინო ბურჯანაძის. არც მისი პარტიის წევრი ვარ და არც სახალხო კრების. გაერთიანებული ვარ ეროვნული წინააღმდეგობის მოძრაობაში და „დაიცავი სასაქართველოში“. ეხლა კი ვამბობ, რომ ნინო ბურჯანაძე არის გენიალური ქართველი ქალი. ეს ქალი ძუ ლომივით გვედგა გვერდით. ესაა ჩემთვის ყველაზე პატივისცემი ადამიანი ერისათვის, საჯაროდ ვუხდი ბოდიშს, რადგან მანამდე სხვა აზრი მქონდა მის მიმართ. ბოდიშს ვიხდი მის წინაშე და ღმერთის წინაშეც.

მიჭირს ამის თქმა, მაგრამ 9 აპრილს გენერალი როდიონოვი ამათთან შედარებით ჰუმანურად მოიქცა, რადგან მისმა ჯალათებმაც კი ხალხს გასასვლელი დაუტოვეს!!

26 მაისს ქართველი ხალხი სააკაშვილს არასოდეს აპატიებს!

26 მაისის დარბევით ისეთი ხალხიც კი აღშფოთდა, მანამდე მიმას დავით აღმაშენებლად რომ მიიჩნევდა! 26 მაისის დარბევამ, და ამ უსასტიკესმა რეპრესიებმა ხალხში კიდევ უფრო გაზარდა საპროტესტო მუხტი! რომ ვნახეთ ამ დარბევისა და ცილისმწამებლურ პროპაგანდის მიუხედავად, რამდენი ადამიანი გამოვიდა რუსთაველის გამზირზე 28 მაისს? ეს უკვე „წითელი ბარათია“ სააკაშვილის რეჟიმისთვის!

პირდაპირ ვაცხადებ: ქუჩაში გამოსვლაა საჭირო! ჯაბა იოსელიანი, თენგიზ კიტოვანი და თენგიზ სიგუა ასეთ რაღაცებს ვერ სჩადიოდნენ! ნაციონალებმა იმათაც კი გადააჭარბეს!

გივი ბერიკაშვილი, მსახიობი: როგორც მსახიობმა, არ შემიძლია, პატივი ვცე ისეთ კაცს, რომელიც ერთხელ მაინც არ შემოაღებს თეატრის კარს და ერთ სპექტაკლს არ ნახავს. ხელისუფლებას „ქეთო და კოტეს“ გარდა, მგონი, არაფერი აქვს ნანახი.

შეგარდნაძე მოდიოდა ხშირად თეატრში, სპექტაკლის მერე გვხვდებოდა, იყო მოკითხვა, ერთმანეთის მოფერება, ამით არაფერი აინტერესებთ, გარდა იმისა, რომ დიდხანს იყვნენ სავარძლებში მოკალათებულნი.

ყველაფერს აქვს დასაწყისი და დასასრული, ვერ ნახეთ, კადაფის რა უყვეს? ვინც ხალხის ნება-სურვილის წინააღმდეგ წავა, მას მართლა უნდა ეშინოდეს ხალხის რისხვის, რადგან ყველა ცოდვა, რაც ჩაიდინა, ერთ მშვენიერ დღეს ბუმერანგით უკან დაუბრუნდება!

„ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობის“ ერთ-ერთი ლიდერისა და პარლამენტის ვიცე-სპიკერის ლევან ვეფხვაძის სამდივნოს ყოფილმა ხელმძღვანელმა, იურისტმა – ზურაბ ჯიბლაშვილმა „ქრისტიან-დემოკრატების“ ერთ-ერთი ლიდერი, შეგარდნაძის დროინდელი უშიშროების სამინისტროს ყოფილი თანამშრომელი – ნიკა ლალიაშვილი გაუგონარ ცინიზმსა და კაცთმოძულეობაში ამხილა.

ჯიბლაშვილმა საგანგებო ბრიფინგი გამართა და ის მიმოწერა წარმოადგინა, რომელიც მას 2011 წლის 26 მაისს სააკაშვილის ხელისუფლების მიერ მშვიდობიანი მომიტინგეების დარბევიდან და დახოცვიდან მეორე დღეს სოციალურ ქსელ „ფეისბუქის“ საშუალებით ჰქონდა „ქლმ“-ის ერთ-ერთ ლიდერ ნიკა ლალიაშვილთან.

ზურაბ ჯიბლაშვილის მიერ წარმოდგენილი მასალიდან ირკვევა, რომ „ქლმ“-ის ერთ-ერთი ლიდერი ნიკა ლალიაშვილი არამარტო მიესალმება 26 მაისის დამეს სააკაშვილის ჯალათების მიერ მშვიდობიან მომიტინგეებთან უსასტიკეს ანგარიშსწორებას და უდანაშაულო ადამიანების დახოცვას, არამედ ამბობს, რომ თვითონაც იმავეს გააკეთებდა, ოღონდ უფრო მძიმე ფორმებით.

ეს განცხადება კომენტარს არ საჭიროებს, მითუმეტეს, რომ ეს განცხადება გააკეთა ერთ-ერთმა ოპოზიციური პარ-

ტიის ლიდერმა... მე კი ჩემი მხრიდან დავძენდი, რომ ამ პარტიის რიგები 2010 წელს აჭარის რეგიონის „ქდმ“ წევრებმა მამა-შვილმა: ცისკარ და ირაკლი გოგიტიძეებმა დატოვეს...

თემური შაშიაშვილი, პოლიტიკური მოძრაობა „თეთრების“ ლიდერი და სახალხო კრების აღმასრულებელი საბჭოს წევრი – ბატონი თემური იგონებს: რეზინის ტყვიები და გაზის კაფსულები პირველად სწორედ მიტინგის სცენას ესროლეს. ბოლოს სცენაზე ვიდექით: მსოფლიო ჭადრაკის დედოფალი ნონა გაფრინდაშვილი, ქართული ჩოგბურთის კორიფე ალექსანდრე მეტრეველი, მსოფლიოში ერთ-ერთი უძლიერესი მკლავჭიდელი სოსო ჯაჭვლიანი, მსოფლიოსა და ევროპის მრავალგზის ჩემპიონი ლუკა კურტანიძე.

მე არ მახსოვს, როგორ ჩამოვედი თუ ჩამოვევარდი სცენიდან! ადამიანები რომ გარბოდნენ, მოვეყევი ჭყლეტაში და ორმოცდაათზე მეტი კაცი დავეცი ერთ ადგილას. წაქცეულებს სპეცრაზმმა, პირდაპირი მნიშვნელობით, გადაგვიარა. ალყაში ვიყავით მოქცეულნი და ერთადერთი გასასვლელი იყო კინოთეატრ „რუსთაველისაკენ“, რომლის კარებიც ღია იყო. ეტყობა, ის კარებიც სპეციალურად დატოვეს გაღებული, რომ ხალხი შესულიყო და მერე ყველა ერთად ეცემათ. შევედით კინოთეატრ „რუსთაველში“ და იქ ვნახე გოგი ქავთარაძე, ლუკა კურტანიძე, დიმა ჯაიანი, სოსო ჯაჭვლიანი. მთელი კინოთეატრი სავსე იყო პატრიოტი ადამიანებით.

წარმოდგინეთ ხელისუფლებამ ხალხისთვის 26 მაისის მილოცვა დაიწყო დარბევით. ჩვენ არ ვაპირებდით აღლუმის ჩაშლას. ჩვენ ვამბობდით, რომ არ გვინდა ტანკი, არ გვინდა სამხედრო ტექნიკა და ხალხმა საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე აღნიშნოს რუსთაველზე სეირნო-

ბით. აი, ეს გვინდოდა ჩვენ და ამიტომ დაგვარბიეს და გადაგვიარეს!

მთელი ქართველი ერის შეურაცხოვა იყო ის, რომ 2008 წლის 10 აგვისტოს თვითმფრინავის ხმით შეშინებული პრეზიდენტი გორში მიწაზე ფორთხავდა, მაგრამ ქართველი ხალხის ორჯერ მეტი შეურაცხოვა იყო ის, რომ ამ შმიშარა, მიწაზე მფორთხავმა პრეზიდენტმა 2011 წლის 26 მაისს სამხედრო აღლუმში ჩაიბარა!

საქართველო დღეს ეწირება ერთი კაცის სკამს და ამ ერთი კაცის მონად აქციეს მთელი ჯარი და პოლიცია. დიას, მე 26 მაისს ვხედავდი პრეზიდენტის მონებს, რომლებიც ებრძოდნენ თავისუფალ ადამიანებს.

მე ვიცოდი, რომ სააკაშვილი ქართველთმობულე იყო, მაგრამ 26 მაისს ჩვენ ვნახეთ კაცთმობულე, მიზანთროპი სააკაშვილი!

მოკლედ, შევედით კინოთეატრ „რუსთაველის“ ჩაბნელებულ დარბაზში და ცოტა ხანში სპეცრაზმიც შემოვარდა. მსგავსი გინება, მსგავსი შეურაცხყოფა, როგორსაც ისინი გვაყენებდნენ, მე არასდროს მსმენია. ქალისა და მამაკაცის სასქესო ორგანოებს გვიწოდებდნენ, ანდა ამგვარი დედის გინება თუ არსებობდა, ვერც წარმომედგინა. არცერთ ქვეყანას არ ვუსურვებდი, რომ ერთი პოლიციელი მაინც ჰყავდეს ასეთი!

სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშნოს, რომ კინოთეატრში შემოვარდნილი სპეცრაზმელების მხოლოდ ათი პროცენტი იქცეოდა ასე სასტიკად და არაადამიანურად, დანარჩენი 90 პროცენტი კი, დარწმუნებული ვარ, ჩვენ თანაგვივრძნობდა.

თქვენ პუტინებო, ასე გვეძახოდნენ, ამათ ხომ პუტინი ელანდებათ სუყველას, არადა პუტინის წინააღმდეგ ბრძოლის დრომით, სააკაშვილი ანადგურებს საქართველოს!

პირდაპირ ვამბობ ამას, ბინ ლადენი მკვდარია და დღეს მსოფლიოში ნომერ პირველი ტერორისტი არის სააკაშვილი,

ოღონდ ბინ ლადენი თავის რელიგიას და თავის ხალხს იცავდა, სააკაშვილი კი თავის ხალხს ებრძვის და სპობს!

საკუთარი ხელით გაითხარა პოლიტიკური სამარე. ახლა ამ სამარეში მისი ჩასვენების პროცესია ბოლომდე მისაყვანი და ჩვენ ამას აუცილებლად გავაკეთებთ!

საკაშვილმა განაცხადა, რაც 26 მაისს მოხდა, ეს იყო ქართული სახელმწიფოს პასუხი რუსული „ფეესბეს“ გეგმებზე, ანუ „სახალხო კრების“ ლიდერებს რუსეთის დავალებით სახელმწიფო ვადატრიალების მოწყობის მცდელობაში გვადანაშაულებენ...

ეს არის დიდი სიცრუის ნიაღვარი, რომელიც წლებია, ამ ხელისუფლებისაგან მოედინება! სააკაშვილმა საქართველოს ყველა სტრატეგიული სიმდიდრე რუსეთს მიჰყიდა და რაში აინტერესებს რუსეთს სააკაშვილის წინააღმდეგ ბრძოლა? რაში აწყობს საქართველოში ტყვიის გავარდნა? პირიქით, აქ რომ ტყვია გავარდეს ან ბომბი ჩამოვარდეს, ეს, პირველ რიგში, სწორედ რუსეთს არ აწყობს!, იმიტომ, რომ ყველა სტრატეგიული ობიექტი რუსეთისაა და ტყვიის გავარდნის შემთხვევაში, ისევ რუსეთის კუთვნილი ობიექტები უნდა დაზიანდეს. დღეს სწორედ რუსეთი ცდილობს, რომ საქართველოში ტყვია არ გავარდეს!

ეს გათანხმებული სააკაშვილი კიდევ სხვას აბრალებს რუსეთთან კავშირს? რამ დააბნელა ქართველობის გონება?

ამერიკის ელჩის განცხადებაზე, რომელიც მან აქციის დარბაზამდე რამდენიმე საათით ადრე გააკეთა, სააკაშვილს მწვანე შუქი აუნთო, რათა მშვიდობიანი მომიტინგეები დაერბია? საინტერესოა ამერიკის ელჩს არ ჰქონდა სწორი ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რას ვაპირებდით ჩვენ?!

ვეკითხები ბატონ ბასს: ამერიკის პრეზიდენტს შიშისაგან მიწაზე რომ ეფორთხა, ამერიკელები მისცემდნენ მას ალღუმის ჩატარების საშუალებას?

რით ვერ გაიგეს ჯონ ბასმა და ამერიკის ხელისუფლებაში მყოფმა ადამიანებმა, რომ სააკაშვილმა გაანადგურა ამერიკის ავტორიტეტი საქართველოში? 26 მაისს ავლანეთში კიდევ ერთი ქართველი ჯარისკაცი დაიღუპა, აი, რისთვის სჭირდება ამერიკას სააკაშვილი. თქვენი ინტერესებისთვის ქართველი ხალხის სისხლს რომ ღვრის, ამის გამო გიყვართ სააკაშვილი, ამერიკელებო?

ამერიკისა და დიდი ბრიტანეთის შემდეგ ავლანეთში ყველაზე მეტი ჯარისკაცი ამ პატარა საქართველოს ჰყავს გაგზავნილი. ვეკითხები ამერიკის ელჩს: თქვენ დემოკრატია გინდათ საქართველოში თუ ქართველი ბიჭები გჭირდებათ საზარბაზნე ხორცად?

პირდაპირ ვაცხადებ, ვინც ქართველ ხალხს დაეხმარება იმაში, რომ გათავისუფლდეს ამ კატმომოქულე პრეზიდენტიდან, ის იქნება ქართველი ხალხის ერთგული მეგობარი! დიან, ვინც უნდა იყოს, ამერიკა, ევროპა თუ რუსეთი, ვინც დაგვეხმარება ამ ქართველი ხალხის მტრის მოშორებაში, მხოლოდ ის იქნება საქართველოს მეგობარი!

მე არ მჯერა, რომ ყველაფერი ამის მონაწილე ვიყავი და ყველაფერს საკუთარი თვალთ ვუყურებდი. დიან, საკუთარი ყურით ვისმენდი, პოლიციელი რომ იძახდა, წაიყვანეთ და იხმარეთ ეს კაცები!

ოთხი კაცი მირტყამდა! ხელებშეკრულს მატარებდნენ აქეთ-იქით! გვეკითხებოდნენ: შენი შვილები როგორ არიან, შენი ბიჭი როგორ არის, შენი გოგო როგორ არისო? – მიყვიროდნენ. ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩემი ოჯახიც საფრთხის ქვეშ იყო. ერთი პოლიციელი თვალზე მეცა, უნდა ამოვთხაროო. ყურზე წამავლო ხელით, უნდა მოგაძროთ! მე მსგავსი სისასტიკე, მსგავსი ზიზღი ადამიანების მიმართ არ მინახავს.

ერთ-ერთმა, რომელიც ნიღბის გარეშე დადიოდა და, როგორც ჩანდა, მათი ზემდგომი იყო, სპეცრაზმელებს ჩემზე მიუთითა და უთხრა, ამ კაცს არ დაარტყათო. ამას როგორ არ დავარტყათო და მაშინვე დამიშინეს ხელკეტები.

ხელები შეკრული მქონდა, ხუთი კაცი მომვარდა და ხელები შემიკრეს. გუანტანამოს ციხეში ამის მსგავსი სისასტიკე რომ მოხდეს, მთელი ამერიკა ფეხზე დადგება! რუსული ტელეარხის „ენტევეს“ მიერ ნაქები ქართული პოლიცია სჩადიოდა ამ ვანდალიზმს!

ყველაზე დიდი უბედურება რა არის, იცით? ოპოზიციონერები ამბობდნენ, გუბაზ სანიკიძემაც კი თქვა, თუ ხელისუფლება მიტინგს დაარბევს, შეიძლება, თბილისში რუსული ტანკები შემოვიდნენო. სად არის, ბატონებო, რუსული ტანკები? რატომ ტყუოლით? რატომ იდექით ხელისუფლების მხარეს?

სანამ თემურ შაშიაშვილი რუსეთის ან ამერიკის ინტერესებს არ მოემსახუროს, მანამდე იყავით თქვენ კარგად!

ბოკერია, თარგამაძე, გიგი წერეთელი და დარჩიაშვილი არიან საქართველოს პატრიოტები და რეზო ესაძე, ნონა გაფრინდაშვილი, ლუკა კურტანიძე, ვია ბურჯანაძე არიან საქართველოს მტრები? სამარცხვინო არ არის ამის ლაპარაკი? ტრაგედია არ არის ეს?

მე არ მინდა, რომ პატრიარქმა ნახოს 26 მაისის დარბევის კადრები, თორემ მისი გული ვერ გაუძლებს ამას! მინდა, რომ პატრიარქმა იცოცხლოს დიდხანს!

რეზო გაბრიაძეს ყოველთვის დიდ პატივს ვცემდი, მაგრამ მას შემდეგ, რაც მან უარი თქვა სააკაშვილის სისხლიან ჯილდოზე – ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენზე, კიდევ ერთხელ დავრწმუნდი, რომ რეზო გაბრიაძე დიდი ქართველი და დიდი შემოქმედი!

ამის შემდეგ, რაც 26 მაისს მოხდა, ინტელიგენციის რომელიმე წარმომადგენელი თუ დადგება სააკაშვილის გვერდით და რამე კარგს იტყვის მასზე, იქნება მონა და მეტი არაფერი!

როცა რობერტ სტურუას, ოთარ იოსელიანს, ჭაბუა ამირეჯიბს, მერაბ ბერძენიშვილს, ნონა გაფრინდაშვილს ამ ხელისუფლებასთან და ამ პრეზიდენტთან სერიოზული პრეტენზიები აქვთ, ქართველო კაცო, შენ ვისკენ იყურები? თეა თუთბერიძისკენ?

საშინლად ვიყავი დაბეჭილი, თავი გატეხილი მქონდა და როცა კინოთეატრის შენობიდან გამოვყავდით, დავინახე, როგორ ჰყავდათ გაკოჭილი ერთი ქალბატონი და ერთმა პოლიციელმა უთხრა მეორეს, დაუძახე ბიჭებს, ეს ქალი გავაუპატიუროთო. ყურებს არ ვუჯერებდი. თუ არ ვცდები, ეს ქალბატონი იყო ადა მარშანია.

შემდეგ გონება დაგკარგე და როცა აზრზე მოვედი, თვალი როცა გავახილე, დაგდებული ვიყავი გრიგოლ აბაშიძის ქუჩაზე, ეკლესიის წინ. მაშინვე დავურეკე ნინო ბურჯანაძეს და ვუთხარი, ხალხი იღუპება, ხალხი უნდა გადავარჩინოთ, სასწრაფოდ სადმე პრესკონფერენცია უნდა ჩავატაროთ-მეთქი. ნინომ მითხრა, სახალხო კრების ოფისში, ცაგარელის ქუჩაზე შევიკრიბოთო.

მეგობრის მანქანით დაახლოებით ღამის 4 საათზე მივედი კრების ოფისში. სანამ სხვები მოვიდოდნენ, ოფისში შემოვარდა სპეცრაზმი, პროკურატურისა და პოლიციის წარმომადგენლები. ერთ-ერთმა მითხრა, დედაჩემს ისე უყვარხართ, სახლში ვინმემ თქვენზე ცუდი რომ თქვას, არ შეგვარჩენს, ასეთი გამოცდილი კაცი ხართ, ოპოზიციაში რა გინდათ, სააკაშვილის გვერდით დადექითო! – მე ვუთხარი, რასაც ახლა თქვენ მეუბნებით, ამას ჯერ კიდევ ათი წლის წინათ შევარდნაძე მეხვეწებოდა, მაგრამ მე არაქართული განწყობის ადამიანებთან არასოდეს დავდგები-მეთქი!

პირდაპირ შემიძლია თქმა, რომ საქართველო უკვე აღარ არის ის ქვეყანა, რაც 26 მაისამდე იყო და ეს უკვე დიდი გამარჯვებაა, ხომ ნახეთ 28 მაისს რამდენი ათასი ადამიანი გამოვიდა ქუჩაში! ეს ნიშნავს იმას, რომ ხალხმა შიში გადალახა! დიახ, ქართველ ხალხს აღარ ეშინია სააკაშვილის სპეცრაზმების და ზონდერბრიგადების, ქართველი ხალხი მზად არის, საკადრისი პასუხი მიუზღოს ამ ხელისუფლებას იმისათვის, რაც მან 26 მაისს ჩაიდინა და ქართველი ხალხი ამ ხელისუფლებას აუცილებლად ჩააწვენს იმ პოლიტიკურ სამარეში, რომელიც სააკაშვილმა 26 მაისს საკუთარი ხელით გაითხარა!

სახალხო კრების საბჭოს წევრები უახლოეს დღეებში შევიკრიბებით და აუცილებლად გავაცნობთ საზოგადოებას ჩვენ გეგმებს, იმას, თუ როგორ გავაგრძელებთ ბრძოლას საქმის ბოლომდე მისაყვანად!“

აქვე მინდა რუსეთის საკითხზე გავამახვილო ყურადღება, რომ ამტკიცებენ და არასწორ პროპაგანდას ეწევიან პრეზიდენტი და მისი დამქაშები რუსეთთან მიმართებაში, თითქოსდა რუსეთი აწყობს ტერაქტებს, გადატრიალებებს და აძლევს მითითებებს ქართველ ოპოზიციონერებს, არის სიცრუე და ხალხის გაბითურება. ფაქტია, ისიც, რომ ამას ხელს უწყობს ტელეარხების უმეტესობა, რომლებიც ხელისუფლების მიერ იმართებიან და შესაბამისად, საზოგადოებას არაობიექტურ ინფორმაციას აწვდიან, ეს კი განსაკუთრებით რაიონების მოსახლეობაზე ახდენს დიდ გავლენას... და ამას ყოველივეს ხშირ შემთხვევაში გაიძახიან დიდი ილიას სურათის ფონზე, არადა ილია ჭავჭავაძემ რუსეთთან საქართველოს შეერთების 100 წლისთავს შემდეგი სიტყვები მიუძღვნა:

... „**დამშვიდდა დიდი ხნის დაუმშვიდებელი, დაღალული ქვეყანა, დაწყნარდა აკლებისა და აოხრებისაგან, დაცხრა ომი-**

სა და ბრძოლისაგან, დადუმდა ჟღერა ხმლისა და მახვილისა, მტრისა ხელით მოღერებულისა ჩვენზე და ჩვენ ცოლშვილებზე, გაჰქრა ცეცხლი, რომელიც სწავდა და ბუგავდა ჩვენს მამა პაპათა ბინას, ჩვენს საცხოვრებელს. გათავდა რბევა და აკლება, მიეცა წარსულს და მართო შემადრწუნებელ სახსოვრადღადაგვრჩა. დაუდგა ახალი ხანა მოსვენებულის, უშიშარის ცხოვრებისა და სისხლდანთხეულ და ქრისტეს ჯვრისათვის ჯვარცმულ საქართველოს, რომელიც ღმერთმა სააქაოს სამოთხედ გაუჩინა ადამიანს და კინალამ ერთ დიდ სასაფლაოდ გადაექცა თავდადებულ შვილებს,.... ის დღეა და ის დღე, ველარავინ გადმოლახა იგი საზღვარი ცეცხლითა და მახვილით ხელში“.

ილია ჭავჭავაძე

მე ასე ვიტყვოდი, რომ მეზობელ ქვეყანას და მითუმეტეს როგორიც რუსეთია, „რქებით“ არ უნდა დაეტაკოს კაცი, და ისეთი პოლიტიკა უნდა აწარმოო მასთან, რომ შენი ქვეყნისა და ხალხისათვის მომგებიანი იყოს...

საერთოდ ვისურვებდი ნეიტრალურ სახელმწიფოში ცხოვრებას!

რუსეთთან მიმართებაში ქალბატონმა **ნინო ბურჯანაძემ** გაზეთ „ასავალ დასავალის“ (2011 წ. 22-ში) ჟურნალისტიკის კითხვაზე: ხელისუფლება რუსული სცენარით სახელმწიფო გადატრიალების მცდელობას რომ გაბრალებთ, ამაზე რას იტყვით? – უპასუხა: „მერედა სად არის ეს რუსული სცენარი? როგორ გგონიათ, ჩვენი მოქმედებები პუტინთან რომ ყოფილიყო შეთანხმებული, დღეს სააკაშვილი ხეზე არ იქნებოდა ჩამოკიდებული? ანდა „გრუ-ს“ სპეცრაზმთან რამე შეთანხმება რომ გექონოდა, ეს სპეცრაზმი სააკაშვილის გაწვრთნილ ბიჭებს ნამდვილად მოასწრებდა რუსთაველის გამზირზე მოსვლას!“

...„საერთოდ, არ მინდა, იმ ვაი ოპონიციონერებზე ლაპარაკი, რომლებიც ფაშისტების მსგავსად, ხალხს კატეგორიულად ყოფენ. დიანხ, ირაკლი ალასანიამ საჯაროდ გამოაჩინა, რომ იგი არის სააკაშვილის გოშია! – ირაკლი ალასანიამ აქციების დაწყების პირველ დღესვე განაცხადა, რომ, თუ რამე მოხდებოდა, პასუხისმგებლობა დაეკისრებოდა ხელისუფლებასაც და „სახალხო კრებასაც“. ეს იყო სპეცსამსახურის თანამშრომლის კომენტარი. დახ, ირაკლი ალასანია არის სპეცსამსახურის თანამშრომელი.

28 მაისს კი, როცა ხალხი ქუჩაში გამოვიდა იმის გასაპროტესტებლად, რაც 26 მაისს ჩაიდინა სააკაშვილის ხელისუფლებამ, ირაკლი ალასანიამ განაცხადა, აი, დღეს აქციაზე ხარისხიანი ხალხი მოვიდაო! ეს ფაშისტური განცხადებაა. დიანხ, ფაშისტები მეტს კი არაფერს აკეთებდნენ, ადამიანებს ყოფდნენ არიელებად და პლებებებად. ყოჩაღ დემოკრატი ალასანიას!

მე ვამაყობ იმით, რომ ისეთ „უხარისხო“ ქართველებთან ერთად ვდგავარ, როგორებიც არიან ემირ ბურჯანაძე, ნონა გაფრინდაშვილი, ლუკა კურტანიძე, ელიზბარ ჯაველიძე, გია ბურჯანაძე, რეზო ესაძე, გოგი ქავთარაძე, ირაკლი ბათიაშვილი და საერთოდ ყველა ის ადამიანი, ვინც 26 მაისს იდგა ბოლომდე და ვაჟკაცურად იბრძოდა!

ირაკლი ალასანია კი იდგეს ისეთი „ხარისხიანი“ ქართველების გვერდით, როგორებიც სააკაშვილი და ბოკერია არიან!

რაც შეეხება ოქრუაშვილს, მან თავიდან ბოლომდე სააკაშვილის თამაში ითამაშა!

ყველა ის ადამიანი, ვინც დღეს აქციის მონაწილეებს ამტყუნებს, ნებსით თუ უნებლიეთ, ამართლებს ჯალათებს! არცერთი იქ მდგომი ადამიანი არ აპირებდა უკან დახევას და

ყველა გეთხოვდა ერთადერთ რამეს, რამდენიც ვართ, იმდენმა ვიბრძოლოთ, იქნებ ჩვენმა თავგანწირვამ დანარჩენი საქართველო გამოაფხიზლოსო და უსინდისოა ყველა, ვინც ამ ადამიანებს ცილს დასწამებს და გაამტყუნებს!

ლევან გაჩეჩილაძის მიერ გადაღებულ ნაბიჯს ვთლი, რომ ლევან გაჩეჩილაძემ სწორი გადაწყვეტილება მიიღო, როცა საკუთარი ხალხის გვერდით დადგა! ალასანიაც თუ მოვაოდეს გონს, თავს დაანებებს სპეცსამსახურბთან თანამშრომლობას და ხელისუფლების დაკვეთების შესრულებას, ცუდი არ იქნება და მასაც ექნება უფლება, საკუთარი ხალხის გვერდით დადგეს!

გუშინ წავიკითხე ბატონი ლალო პაპავას ინტერვიუ, რომელიც ბურჯანაძის შეცდომებზე საუბრობს. ნინო ბურჯანაძის პასუხი ასეთია: მე ჩემი შეცდომების გამოსასწორებლად ბოლო სამი წელია სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე ვიბრძვი! მე სასწორზე დავდე ჩემი ოჯახის კეთილდღეობა, ჩემი შვილების, ჩემი ქმრის უსაფრთხოება, ჩემი მხცოვანი მშობლების უსაფრთხოება! ჩემი მაზლი დღეს ნაცემ-ნაბეგვი ზის ციხეში! ჩემი მაზლიშვილი, ობოლი ბავშვი, 19 წლის ელიზბარ ბიწაძე კი ციხეშია ნაცემ-ნაბეგვი! ვურჩევ ბატონ ლალო პაპავას, როცა ჩემზე ლაპარაკობს, შეეცადოს, რომ ობიექტური იყოს, იმიტომ, რომ ლალო პაპავასგან ნინო ბურჯანაძეს ნამდვილად არ ეკუთვნის ამ ტიპის წამოძახებები! ამოვიდა ყელში ყველასგან ჭკუის სწავლება!

26 მაისს მოხდა ის, რასაც ვერავინ წარმოიდგენდა. დიახ, ვერცერთი ჭკუათმყოფელი ადამიანი ვერ იფიქრებდა იმას, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის 20 წლისთავზე ქართველი სპეცრაზმი და ხელისუფლება მიტინგის დაშლის ოპერაციას დაგეგმავდა იმაზე უფრო სასტიკად, ვიდრე ეს 1989 წლის 9 აპრილს საბჭოთა სპეცრაზმმა და გენერალმა

როდინოვმა გააკეთა. მე ამას ვაცხადებ სრული პასუხისმგებლობით!

სააკაშვილს ეზიზღება საქართველო და ქართველი ხალხი. მას მხოლოდ საკუთარი მონები უყვარს, ყველა დანარჩენი კი სააკაშვილისთვის არის ჩარეცხილი და მოლაღატე, რომელიც ფიზიკურად და მორალურად უნდა გაანადგუროს!

26 მაისს რაც მოხდა, ეს არ იყო მიტინგის დაშლა, ეს იყო სადამსჯელო ოპერაცია ქართველი ხალხის წინააღმდეგ! ვითომ ოპოზიციონერებმა რამდენიც უნდა იძახონ, ლიდერებმა ხალხი რატომ არ დაშალეს და რატომ მიატოვესო, ეს არის სრული დემაგოგია და ცილისწამება. ჩვენ არაერთხელ გავაფრთხილეთ მომიტინგეები, რომ მოსალოდნელი იყო დარბევა, თუმცა, ვიცოდით ჩვენი თანამებრძოლების განწყობა. ვიცოდით, რომ ისინი მზად იყვნენ, თავგანწირვით დანარჩენი საქართველოსთვის შეუპოვარი ბრძოლის მაგალითი ერთად გვეჩვენებინა, იმ იმედით, რომ ეს მაგალითი ქუდზე კაცს გამოიყვანდა. ყველა ადამიანმა, ვინც იქ ვიდექით, ვიცოდით, რისთვის ვიბრძოდით და ყველა მზად ვიყავით დარბევისათვის, თუმცა, არავის გვეგონა, რომ ხელისუფლება სასიკვდილოდ გაგვიმეტებდა!

ახლა ხელისუფლება ცდილობს, რომ მსხვერპლი გამოიყვანოს ჯალათად და ჯალათი – მსხვერპლად. სააკაშვილი ძალიან კარგად მიხვდა, რომ ისეთი ადამიანები დაარბია, რომლებსაც უკან ვერ დაახევინებს!

სააკაშვილმა იცის, რომ მე ფიზიკურად ვერ გამანადგურებს, რადგან ეს მისთვის კიდევ უფრო მეტი თავსატეხის მომტანი იქნება. ამიტომ უნდა, რომ პოლიტიკურად და მორალურად გამანადგუროს, მაგრამ არ გამოუვა! შავი ფურცლებით, სამარცხვინო ფურცლებით სააკაშვილი შევა საქართველოს ისტორიაში და არა ნინო ბურჯანაძე, იმობლომ, რომ მე ჩემი ხალხის წინაშე მართალი ვარ!

მე დღეს სასიკვდილოდაც მზად ვარ, იმიტომ, რომ მე არ მინდა ისეთი საქართველო, სადაც სპეცრაზმი გაუპატიურებით ემუქრება კაცებს და ქალებს! მე არ მინდა ისეთი საქართველო, სადაც ლუკა კურტანიძეს ოცი სპეცრაზმელი ერთად სცემს! დიახ, მზად ვარ, სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე ვიბრძოლო! დაე, ჩემი და ჩემი შვილების სისხლი დაიღვაროს პირველი, რადგან მე არ მინდა, ჩემი შვილები ცხოვრობდნენ ისეთ ქვეყანაში, რომელსაც პოლიციის ნაცვლად 21-ე საუკუნეში ჰყავს გესტაპო და ჰყავს ქვეყნის მოღალატე, სისხლის სამართლის დამნაშავე პრეზიდენტი!

ერთ რამეს კი ყველას ვპირდები: ვიბრძოლებთ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე და ერთხელ და სამუდამოდ დავასრულებთ სააკაშვილის ნეობოლშევიკურ რეჟიმს!

ვიბრძოლებ! – ანტისახელმწიფოებრივი და ანტიეროვნული ხელისუფლებისაგან ქვეყნის გასათავისუფლებლად!

დასასრულს არ შემიძლია გვერდი აუარო **ალენ დალესის** (ის აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს მესამე დირექტორი გახლდათ), ეგრეთ წოდებულ დოქტრინას, ის როგორც დოკუმენტი, არ გამოქვეყნებულა და არც მისი ორიგინალი არსებობს. ყველაზე ახლოს ამ დოკუმენტთან არის 1948 წლის აშშ-ის ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს მოხსენება, რომელიც ამერიკის თავდაცვის მინისტრ – **ჯეიმს ფორესტოლის** მოთხოვნით გაკეთდა. ამ თემას ბევრი საგაზეთო სტატია მიეძღვნა, ხოლო სააკაშვილის რეჟიმის მიერ მართლმადიდებელ ეკლესიაზე მიტანილი იერიშის შემხედვარე, კიდევ უფრო იმძლავრა ეჭვმა, რომ „ვარდოსნები“ უცხოეთიდან მიღებული დირექტივებით მოქმედებენ!

დალესის გეგმა გულისხმობს ამა თუ იმ ქვეყანაში მარინეტული ხელისუფლების დასმასა და ეთნიკური სიძულვილის გაღრმავებას (სახელმწიფოს წარმომქმნელი ერებისადმი მცირე ერების სიძულვილის გაღვივებას). საქართველოს

ბოლო 20 წლის ისტორია, სამოქალაქო ომი, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტები შეიძლება ამ ჭრილში განვიხილოთ. დალესის გეგმის თანახმად, მთავარი სამიზნე ხალხის ეთნიკური და მსოფლშეგნების ცენტრებია (მწერლობა, უნივერსიტეტი, მეცნიერებათა აკადემია და ეკლესია). ამიტომაც მწერალთა კავშირი დაშალეს. ეს იმიტომ იყო აუცილებელი, რომ სწორედ ჩვენი მწერლობაა ქართული ეთნიკური ცნობიერების მატარებელი. თუ ერში მყარი ერთობაა, არის ეროვნული იდეალები და ჰყავთ ავტორიტეტები, ისეთი ერის მართვა ძალზე რთულია. მიზნის მისაღწევად აუცილებელია ეროვნული ცნობიერების დაშლა. ეს კი სწორედ ეროვნული ცნობიერების ბურჯების გამოცლით ხდება. მათი ამოცანა ეროვნული ცნობიერების დანგრევაა.

აღენ დალესმა მასონთა საერთაშორისო საბჭოს მონდიალ-ისტორი ორგანიზაციის ერთ-ერთ თავყრილობაზე განაცხადა: „საბჭოთა კავშირში ჩვენ დავეთესავთ ქაოსს, შეუქმნევლად შევცვლით ზნეობრივ ფასეულობებს და ვაიძულებთ მოსახლეობას, ირწმუნოს ყალბი ფასეულობები. თანამოაზრეებსა და თანაშემწეებს მოვებნით ხელმძღვანელობაში. ეპიზოდურად, ერთმანეთის მიყოლებით, გავათამაშებთ გრანდიოზული მასშტაბის ტრაგედიებს, რომელთაც ყველაზე დაუმორჩილებელი ხალხის დაღუპვა, მისი თვით შეგრძნების შეუქცევადობა და საბოლოოდ გაქრობა, მისი ეკონომიკის სტაგნაცია და განადგურება მოჰყვება.“

ლიტერატურიდან, ხელოვნებიდან ჩვენ ამოვიძირკვავთ სოციალურ არსს, (ერთ-ერთი ცოცხალი მაგალითი სახეზეა – რობერტ სტურუას განთავისუფლება დაკავებულ თანამდებობიდან. ამ თემასთან დაკავშირებით მინდა მკითხველს შევთაზო მსახიობ პაატა ბარათაშვილის ინტერვიუს მოკლე ამონარიდი გაზეთ „ასავალ დასავალიდან“ – „რუსთაველის

თეატრის სცენა ექსპერიმენტების ჩატარების ადგილად იქცა. უსუსურზე უსუსური „ქეთო და კოტეს“ შემდეგ სრული უხამსობა - „შემეხე“ წარმოადგინეს. პაატა ბარათაშვილი გმობს რუსთაველის თეატრის ექსპერიმენტულ სცენაზე წარმოდგენილ სპექტაკლს „შემეხე“, რომელიც დაიდგა ბრიტანელი საბჭოს ხელშეწყობითა და დაფინანსებით: – ვერ ხედავთ, რომ საქართველოს პირველ პირად დასახელებული ადამიანი თვითონ არის გარყვნილი? რაც ხდება მეფის კარზე, ის ხდება მთელ ქვეყანაში. თუ გარყვნილობაა, ქვეყანაც იმ მორევში იძირება, თუ ზნეობაა, ზეიმობს ზნეობა. დღეს გარყვნილება პიკშია და ამ სცენაზეც ეს ხდება, ამიტომ გაუშვეს რობერტ სტურუა, იცოდნენ, რომ ამას ვერ აიტანდა. ეს სპექტაკლი დაიდგა ბრიტანეთის საბჭოს მხარდაჭერით. დიახ, ასეთ რამეს აფინანსებენ. ნორმალურ ადამიანურ ურთიერთობებში უცხოელები ფულს არ იხდიან. იციან, ვინც ვართ, ამიტომაც გვებრძვიან, ელჩებსა და დიპლომატებს რომ აგზავნიან, განა იმათ არ იციან, სად მოდიან? ძალიან კარგად აქვთ შესწავლილი ჩვენი ისტორიაც და რელიგიაც, ამიტომ იწყებენ ეკლესიის ნგრევას, მართლმადიდებლობაზე შეტევას და იელოველთა გაძლიერებას. ამაში მთავრობა ეხმარება. ...რაც ხდება ამ ახალდადგმულ სპექტაკლში, რომელიც ეხება სკოლის მოწაფეთა ყოფას და ამათგან ერთი მთლიანად იხდის შუა სცენაზე, ეს არის უბედურება! ჩვენი მაცოცხლებელი ჩვენი კულტურა და ტრადიციაა, არ მივცეთ ამის განადგურების უფლება, უისტორიო მართო ცხოველია, თუ დავივიწყეთ ჩვენი ფესვები, მაშინ ვინ ვართ, რით განვსხვავდებით ველური ტომისაგან? მინდა, ახალგაზრდებს მივმართო, ჩემი შვილის თანატოლებს: ნუ მივლენ ამ სპექტაკლზე, ამის უკან რა იმალება, იმაზე დაფიქრდნენ!”

ეს ფაქტი კიდევ ერთ-ერთი თვალსაჩინო მაგალითია იმისა, რომ „ვარდოსნების“ ხელში ქვეყანა – უფსკრულში მი-

ექანება...), შემოქმედებით ინტელიგენციას დაუკარგავ ხალისს გამოიკვლიონ და ზუსტად ასახონ მასების სიღრმეში მიმდინარე პროცესები. ლიტერატურა, თეატრი, კინო, პრესა ასახავენ და განადიდებენ ადამიანთა ქვენა გრძნობებს. ჩვენ ყველანაირად ხელს შევუწყობთ იმ შემოქმედებით ინტელიგენციას, რომელიც ადამიანის შეგნებაში შეიტანს სექსის, ძალადობის, ღალატის, ბეზლობის კულტს...

პატიოსნებასა და წესიერებას ისე გავამასხარავებთ, რომ ისინი აღარავის დასჭირდება და წარსულის გადმონაშთად იქცევიან. შეუმჩნევლად დავნერგავთ თავხედობას, მატყუარობას, ლოთობას, ნარკომანიას, ცხოველურ შიშს ერთმანეთის მიმართ... ყოველივე ამას ჩვენ დავნერგავთ მოხერხებულად და დაფარულად, ისე, რომ ცოტანი თუ მიხვდებიან, რა ხდება. ვინც მიხვდება, ჩავაყენებთ უმწეო მდგომარეობაში, გავხდით სასაცილოს, ცილს დავწამებთ, ნაძირლად და საზოგადოების მტრად გამოვაცხადებთ“...

აღენ დაღესის მიერ საბჭოთა კავშირისთვის გამოწერილი ეს „რეცეპტი“ სრულად მოქმედებს „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომი საქართველოსთვისაც. ეს, როგორც იტყვიან, უნივერსალური გეგმა ქვეყნის დასაკაბალელებლად და ხალხის დასამონებლად!

თუმცა, აღენ დაღესი მსოფლიო ბატონობის მოსაპოვებლად შექმნილი გეგმის მხოლოდ ერთ-ერთი ავტორთაგანია. ეს გეგმა აღენ დაღესამდე ბევრად ადრე დაიწერა. მაგალითად, 1869 წელს ბერლინში გამოიცა **ჯონ რეტკლიფის** წიგნი „**ბლარიცი**“, რომელშიც აღწერილია მასონთა პრადის კონგრესის მასალები. ნახეთ, რას ამბობს ამ კონგრესზე ერთ-ერთი მაღალი იერარქიის მასონი: „ჩვენი უდავო მტერი იყო და არის ქრისტიანული ეკლესია. ამიტომ, მთელი ძალისხმევით უნდა ვეცადოთ, იქ დავნერგოთ თავისუფალი აზროვნების

იდეა, სკეპტიციზმი, განხეთქილება და სექტანტიზმი. უნდა გამოვიწვიოთ სხვადასხვა სახის უსიამოვნებები ქრისტიანული მიმდინარეობის შტოებს შორის. ლოგიკური თანმიმდევრობით დავიწყოთ სასულიერო წოდებებისგან. გამოვაცხადოთ ღია ომი მათ მიმართ. უნდა გამოვიწვიოთ უნდობლობა, ქილვა და დაცინვა. მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშ უნდა გვყავდეს მათი პირადი ცხოვრება და გამოვააშკარაოთ პირადი ცხოვრების სკანდალები.

ეკლესიის წინააღმდეგ ბრძოლაში ყველაზე გამართლებული იარაღი სასკოლო სწავლება იყო. ჩვენ უნდა ვეცადოთ, ხელში ჩავიგდოთ ახალგაზრდა თაობის სწავლის ხელმძღვანელობა, რადგან ახალგაზრდა ადვილად ფეთქებადია და მათი ენერგია ჩვენს რელსებზე უნდა გადავიყვანოთ. ქრისტიანული სკოლის საგნების სიდიდან ღვთისმეტყველება უნდა ამოვიღოთ... რელიგიური სწავლება ოჯახის პირობებში გადაინაცვლებს და რადგანაც ყველას არც ამის დრო და არც საშუალება არ ექნება, რელიგიური სული დაიწყებს დაცემას და საბოლოოდ, საერთოდ გაქრება“.

კიდევ ერთი უმნიშვნელოვანესი დირექტივა, რომელიც რეტკლიფის წიგნშია აღწერილი: „თუკი ოქრო კაცობრიობის უძლიერესი მამოძრავებელი ძალაა, მაშინ მეორე, ეჭვგარეშე – პრესაა. განა პრესის გარეშე რაიმე მნიშვნელობა აქვს აქ, ჩვენს მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებს და რჩევებს?! ჩვენს მიზანს სრულად მაშინ მივაღწევთ, როცა პრესა ჩვენს ხელში აღმოჩნდება, რომლებიც ჩამოაყალიბებენ საზოგადოებრივ აზრს. ამ გზით ჩვენ ნელ-ნელა ჩამოვიშორებთ, შევავიწროვებთ ქრისტიანებს და მთელ მსოფლიოს ვუკარნახებთ იმას, თუ რისი უნდა სჯეროდეს და სწამდეთ, რას უნდა სწყევლიდნენ და პატივს რას უნდა სცემდნენ. პირველი დარტყმა აქამდე გაუხრწნელ, წმიდათაწმიდა – ოჯახურ

საწყისს უნდა მივაყენოთ. ის როგორმე დამლა-გაზღვრამდე უნდა მივიყვანოთ. ძირფესვიანად ამოვატრიალოთ ის, რისიც დღემდე სწამთ ქრისტიანებს. სანაცვლოდ ამისა, აღვზარდოთ სხვადასხვა ვნებებით გატაცებული არმია. თამამად გამოვუცხადოთ ღია ომი ყველაფერ იმას, რისაც სწამთ და ეთაყვანებიან ჩვენი მტრები – ქრისტიანები. ჩვენს საკუთარ საქმეში ვიყოთ კონსერვატორები, ხოლო ქრისტიანებში ავადლორძინოთ რეფორმატორული სული, შემდეგ კი ამ რეფორმებს ჩვენი მიზნებისა და ამოცანების შესაბამისი მიმართულება მივკეთო...“

ზოგი ოპოზიციონერობით ემსახურება მამონას, ზოგი – ფუნჯით, ზოგი – კალმით, ზოგიც – ტაშ-ფანდურითა და მანჭვა-გრენით!

მათი მიზანი – საქართველოს დაკაბალება და დამონებაა!

ამათ კარგად იციან, რომ საზოგადოების გაკონტროლებითვის ეკლესიაა უმთავრესი ძალა. ეკლესიიდან მოდის ის ნათელი, რაც ადამიანს ზნეობრივს ხდის. ზნეობრივ ადამიანს კი ვერც ერთ საქმაში ვერ ჩასვამ. ამიტომაც ამკვიდრებენ უზნეობასა და ლაფს ასხამენ ავტორიტეტებს. ავტორიტეტი არ უნდა არსებობდეს, რადგან ის საზოგადოების თვითრეგულაციის მექანიზმია. უავტორიტეტოდ ხალხი ვერ გაერთიანდება, ერთიან აზრს ვერ გამოიმუშავებს და ვერც კონსოლიდირებულად იმოქმედებს. ამიტომაც მიზანიმართულად ანადგურებენ ავტორიტეტებს ზოგიერთი მედიასაშუალების მეშვეობით.

საინფორმაციო საშუალებები საზოგადოების გარყვნითვის ყველა ხერხს მიმართავს. თუ ბავშვმა არ ისწავლა მოწიწება, პატივისცემა და თავშეკავება, თუ ბავშვობიდანვე უყურა ავტორიტეტების შეურაცხოფას, ის ადამიანად ვეღარ ჩამოყალიბდება. ის იქნება ინფორმაციულ-ბიოლოგიური არსება, რომელიც სრულ მართვას ექვემდებარება. ასეთ ადამიანებს

ზომებს, სულმოპარულებს უწოდებენ. სრულად არის ჩართული მომავალი თაობის გარყვნის პროგრამა. როგორ შეიძლება პიროვნებას ავითარებდეს ადამიანის უპატევეცემულობა, ტყუილი, მახეზრობა? სახარებაში წერია: – „ვაი მას, ვისი პირიდანაც საცლური გამოდის, რომ იცოდნენ, რა ელოდებთ, ურჩევნიათ, თავიანთი ხელით დაიკიდონ ლოდი და დაინთქან უფსკრულთა შინა ზღვისასაო“. ადამიანები ადვილად რომ მართონ, მათში სოლიდარობის განცდას კლავენ. არ უნდათ, რომ ხალხში თანაგრძნობა და თანაგანცდა არსებობდეს. ხელისუფლებაში ისეთი ხალხია, ვინც საკუთარ თავს ქართული კულტურის ორგანულ ნაწილად არ განიხილავს და ძალაუფლებას შურისძიების იარაღად იყენებს.

ამ ვითარებას შევადარებდი ანტილოპების ჯოგზე ლომების შეტევას. როდესაც მტაცებელი ანტოლოპას მოიხელთებს, მისი თანამომძეები მხოლოდ კუნტრუმობენ და ვერ აცნობიერებენ, ხვალ თავადაც რომ მოელით მტაცებლის კლანჭებში სულის დაღევა. არ უნდა გადავიქცეთ ჩლიქოსნებად!.. სხვა გამოსავალი არ არის, უნდა დავჭკვიანდეთ, უნდა ვიფიქროთ, სოლიდარობის განცდა არ უნდა დავკარგოთ და ამ სისტემას ერთობით დავუპირისპირდეთ!“.

აბა ვინ იფიქრებდა ცხრა საუკუნის შემდგომ, ოცდამეერთე ცივილიზებულ და დემოკრატიული რეფორმების საუკუნეში რუის-ურბნისის კრების ჩატარების აუცილებლობაზე საჯაროდ ალაპარაკებულიყო ერი, როგორც ეს საჭირო იყო დავით აღმაშენებლის მეფობის დროს.

სწორედ დღესაა საჭირო საქართველოში რუის-ურბნისის კრების ჩატარება!

დღეს გამოჩნდა შანსი ქვეყნის გადარჩენისა ბატონი – ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში ჩართულობით, რომელსაც მიესალმება „სახალხო კრების“ თითოეული წარმომადგენელი.

ყოველმა ჩვენთაგანმა უნდა გავაკეთოდ გონივრული არჩევანი რომელიც წაადგება საქართველოს, მაგრამ ბოლოსდაბოლოს თუ გავვიყალბეს არჩევნები და სხვა გზა არ დაგვიტოვებს, მაშინ ჩვენი ხმა ჩვენვე უნდა დავიცვათ კონსტიტუციით მონიჭებული უფლებების გამოყენებით!...

რაც შეეხება ბატონ ბიძინა ივანიშვილის ნაბიჯის გადადგმას ქართულ პოლიტიკაში, ჩემი ღრმა რწმენით რა თქმა უნდა განაპირობა 26 მაისის სისხლიანმა ღამემ.

ჯერ კიდევ გასული წლის მაისის თვის ბოლოს გაზეთ „საერთო გაზეთში“ კომენტარი გააკეთა – **შალვა ხაჭაპურიძემ**, „კანონი და სამართლიანობის“ ლიდერმა: სადაც მან აღნიშნა, რომ დაგეგმილია ბიძინა ივანიშვილის ჯერ სახელის გატეხვა, მერე ბიზნესის წართმევა და ბოლოს მისი ფიზიკური განადგურება. ეს გეგმა გიგა ბოკერიას კაბინეტში დაიწერა არც ისე დიდი ხნის წინ.

ბიძინა ივანიშვილი მიხეილ სააკაშვილისთვის ნომერ პირველი საფრთხეა. ამიტომაც უნდა ბიძინა ივანიშვილის მოშორება, იგი ხომ პატრიოტია და პატრიოტისაგან რეალურ საფრთხეს ხედავინ.

ის, რაც სააკაშვილმა გააკეთა და აკეთებს, მსოფლიოში არცერთ სხვა პოლიტიკოსს, გარდა ჰიტლერისა, არ გაუკეთებია“.

ბიძინა ივანიშვილი: ხშირად ისმის საყვედურები, რომ დაბალი აქტიურობაა ჩვენი გუნდიდან, პირადად ჩემზე მოდის ეს საყვედურები. მინდა დავაწყნარო ყველა და ავუხსნა, რომ ყველაფერი კარგადაა. ყველაფერი გააზრებული და დაგეგმილი მაქვს. ყველაფერი იქნება დროულად და კარგად მთელ საქართველოსთვის. იყავით წყნარად, დინჯად და დაელოდეთ.

ნუ შეეცდებით პარალელები გააკეთოთ იმ კაცზე, რომელიც ისტერიულად დარბის, ოღონდ უფრო აქტიურ ფორ-

მაში, რათა შექმნას ფასადური შეხედულებები, რომ აღმშენებელია და რომ საქართველოში ყველაფერს აკეთებს, ქვეყნის ასაღორძინებლად, სინამდვილეში დღეს ქვეყანაში კეთდება იმის მეთაფი, რაც უნდა კეთდებოდეს და იმას, რაც კეთდება, ისე გვაწვდიან, თითქოს თვითონ იყვნენ ამ ყველაფრის გამკეთებელი.

მართებულად მიმაჩნია საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული ოცნების“ საპრეზენტაციო კონფერენციაზე, საზოგადოებრივი მოძრაობის გამგეობის თავმჯდომარის – ბიძინა ივანიშვილის მოხსენების მოკლე ამონარიდის ფრაგმენტები გავაცნო მკითხველს: – „საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული ოცნება“ იქმნება როგორც საზოგადოების გამართიანებელი ძალა, რათა განხორციელდეს საზოგადოების კონტროლი და გავლენა სახელმწიფოს პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების პროცესებზე.

..., მოძრაობა შექმნის რეგიონალურ სტრუქტურებს, რომელთა მთავარი ამოცანა იქნება სამართლიანი საარჩევნო გარემოს დამკვიდრებისათვის საზოგადოებისა და პოლიტიკური ძალების კონსოლიდაცია, რათა დემოკრატიული არჩევნების გზით ქვეყნის სათავეში მოვიდნენ ის პოლიტიკური ძალები, რომლებსაც ხალხი დაუჭერს მხარს“.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ანალოგიური მოთხოვნებს აყენებდა „სახალხო კრება“ და ჩემი თანამოაზრეების სახელით და როგორც „სახალხო კრების“ რიგითი წევრი უერთდები ამ მოთხოვნებს...

„ძვირასო თანამემამულეო, დადგა ახალი 2012 წელი, რომელიც თითოეული ჩვენი თანამოქალაქისათვის იქნება პრობლემების დაძლევის, განვითარების, ქვეყნის სწორი მიმართულებით სვლის და გაჩენილი იმედის განხორციელების წელიწადი.

ყველამ ერთად უნდა ჩავაბაროთ წარსულს ხელისუფლების მიერ დანერგილი უიმედობა, ნიჰილიზმი, უპასუხისმგებლობა, ჩვენი სამშობლო ერთად უნდა ვაქციოთ ღირსეულ სახელმწიფოდ, რომელიც ზრუნავს ადამიანზე და მის თავისუფლებაზე.

მხოლოდ ჩვენი შრომით, კეთილსინდისიერებითა და ურთიერმხარდაჭერით მივალწევთ წარმატებას.

ამ რწმენით გილოცავთ ახალ, 2012 წელს! ვულოცავ საქართველოს ყველა მოქალაქეს განურჩევლად ეროვნების და აღმსარებლობისა, ვულოცავ მათ, ვინც მთელ მსოფლიოში მიმოფანტულან და სახლში დაბრუნებაზე ოცნებობენ. ვულოცავ აფხაზ და ოს ძმებს. ვულოცავ ყველას, ვინც ამ წლების განმავლობაში მხარს უჭერდა საქართველოს ახალგაზრდა სახელმწიფოს.

2012 წელი იქნება ქართული ოცნების ასრულების წელიწადი.

გილოცავთ!“

ღმერთმა გისმინოთ ბატონო ბიძინა! მინდა დავიჯერო ამ სიტყვების, მაგრამ თუ სათავეში ეროვნული ხელისუფლება არ მოვიდა, და თუ ამ ხელისუფალს მსგავსი ხელისუფალი ჩაენაცვლა, დაიღუპა მაშინ მამა-პაპათა მიერ მოტანილი, ნაგოგმანები და სისხლის ფასად დღემდე შემორჩენილი საქართველო...

(ისე ყოველივე კარგი აგსრულებოდეთ, როგორც ამ დანაპირებმა გაამართლა).

ახლა მინდა მივყვე მოვლენებს და დაუთმო ადგილი სისხლიანი მაისის შემდგომ ბათუმში განვითარებულ მოვლენებს და მკითხველს მოკლედ გავაცნო დაჭერილი „სახალხო კრების“ წევრების სასამართლო დარბაზში განვითარებული

მოვლენები და „აჭარა P.S.“-ში გამოქვეყნებული სტატია „სკანდალი სასამართლოში“ მოვიშველიო, სადაც მოსამართლე – თემურ გოგოხიამ ადვოკატი 10 დღით დააპატიმრა.

„28 ივლისი, 12 საათი. 21 მაისის აქციის მონაწილეების (ექვსი ბრალდებული) სასამართლო მოსმენა. მოსამართლე ვერა დოლიძე. მოსმენა იწყება საათნახვერის დაგვიანებით. 38 გრადუს სიცხეში ბრალდებულების ახლობლები, სიცხისაგან გათანგული დაახლოებით 50 მოქალაქე, აპროტესტებს პროცესის დაგვიანებით დაწყებას. ვერა დოლიძის თანაშემწე კითხვას არ პასუხობს, რატომ აგვიანებს მოსამართლე პროცესზე, ანუ კანონს რატომ არღვევს.

2:30 წუთზე ყვირილის ხმა მთელ სასამართლოში ისმოდა. ხმაური 2-3 წუთს გაგრძელდა. სტუდენტის ცოტნე ანანიძის სასამართლო პროცესი, მეორე სართულზე მიმდინარეობდა, რომელსაც ასევე 21 მაისის აქციაში მონაწილეობისთვის ედებოდა ბრალი.

ვერა დოლიძემ ადვოკატი რამინ პაპიძე ჯერ დააჯარიმა, შემდეგ კი დარბაზიდან გააძევა. ამ საქმეზე მოსამართლემ ის მთლიანობაში 3100 ლარით დააჯარიმა.

პაპიძის გაძევების შემდეგ მოქალაქეებმა და ადვოკატებმა პროტესტის ნიშნად დარბაზი დატოვეს. დარბაზში მხოლოდ ორი ადვოკატი დარჩა.

16:30 წუთზე რამინ პაპიძემ შესაძლო პატიმრობის შესახებ მიიღო შეტყობინა სასამართლოდან.

19:30 წუთზე პროცესი დაიწყო. დარბაზში იმყოფებოდა ბათუმში მოქმედი თითქმის ყველა ცნობილი ად-

რამინ პაპიძე

ვოკატი. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარემ არ გაიზიარა ადვოკატის არც ერთი შუამდგომლობა. მათ შორის არც აუდიოჩანაწერის გაკეთების საშუალება მისცა ადვოკატებს (იმავე მოთხოვნას იყენებენ 21 მაისის აქციის მონაწილეთა ადვოკატები, რადგან ამტკიცებენ, რომ სასამართლო ოქმებს აყალბებდა. ჩანაწერის გაკეთებას ვერა დოლიძეც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება) თემურ გოგოხიამ პაპიძის 10 დღით დაპატიმრება ბრძანა.

პაპიძის ადვოკატის, **ირაკლი შავაძის** თქმით, პაპიძეს დაკავების მიზნით სპეცსამსახურის 30-მდე თანამშრომელი მთელი დღე ეძებდა.

რამინ პაპიძემ 25-ე არხის გადაცემა „დიალოგში“ მისვლა მოახერხა და პირდაპირ ეთერში განაცხადა, რომ ის უკანონოდ დააპატიმრეს, რადგან უნდოდათ 21 მაისის აქციის მონაწილეთა საქმეს ჩამოეშორებინათ, მას სდევნიან როგორც ადვოკატს და ამას პროკურატურა და სასამართლო ერთად აკეთებს.

პაპიძემ განაცხადა, რომ ჯერჯერობით არ აპირებს საადვოკატო საქმიანობის შეწყვეტას. „თბილისში გადავიდვარ. თუ იქაც გაგრძელდა ჩემი დევნა, მაშინ ქვეყნის დატოვების გადაწყვეტილებას მივიღებ“ განაცხადა გადაცემის დასრულების შემდეგ, ღამის 12 საათზე პაპიძე მივიდა ეგრეთ წოდებული უშიშროების შენობაში, სადაც ის პოლიციის ესკორტმა მიაცილა.

პაპიძე დაცვის პოლიციამ შენობაში არ შეუშვა. დაახლოებით 20 წუთში კი „უშიშროებასთან“ გამოცხადდა ორი პოლიციელი (ერთ-ერთი მათგანი 21 მაისს აქციის დარბევაში მონაწილეობდა) და პაპიძე იქვე დააკავეს. იგი 10 დღიანი პატიმრობიდან ღამის 12 საათზე გაანთავისუფლეს. ადვოკატთა ასოციაციამ სოლიდარობის და პრო-

ტესტის ნიშნად, უშიშროების შენობასთან, ანუ იქ, სადაც 10-დღიანი საპატიმრო სასჯელი მოიხდა ადვოკატმა, საპროტესტო აქცია გამართეს. საგანგებოდ აქციაში მონაწილეობის მისაღებად ჩამოვიდნენ საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის თავმჯდომარე **ზაზა ხატიაშვილი** და ადვოკატი **ეკა ბესელია**.

რამინ პაპიძე 5 დღის განმავლობაში მშრალად შიმშილობდა. მისი ადვოკატის ირაკლი შავაძის თქმით, დაკავებულმა მე-5 დღეს დაიწყო წყლის მიღება. შავაძის ინფორმაციით, „მოშიშვილე კაცის კვალობაზე“ რამინ პაპიძის ჯანმრთელობის მდგომარეობა სტაბილურია.

რამინ პაპიძე 28 ივლისს, ბათუმის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარის თემურ გოგოხიას ბრძანებით დააპატიმრეს, ადვოკატი პოლიციაში საკუთარი ფეხით მივიდა. კონფლიქტი ადვოკატსა და ბათუმის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლე ვერა დოლიძეს შორის 28 ივლისამდე ბევრად ადრე დაიწყო. მოსამართლე ვერა დოლიძემ რამინ პაპიძე 21 მაისის აქციის მონაწილეთა საქმეზე (პაპიძე აქციის მონაწილეთა ინტერესებს იცავდა) მთლიანობაში 3 ათასი ლარით დააჯარიმა. უხენაესი სასამართლოს განცხადებით, პაპიძის დაკავებას წინ უსწრებდა მოსამართლე დოლიძის მიმართ უცენზურო მიმართვა“.

თბილისიდან პროცესებზე ხშირად ჩამოდიოდნენ სახალხო კრების ლიდერები ბატონები: **ელიზბარ ჯაველიძე**, **თემურ შაშიაშვილი**, **ირაკლი ბათიაშვილი**, სასამართლო პროცესს სისტემატურად ერთაიგივე ხალხი ესწრებოდა, რაც ბატონმა ირაკლი ბათიაშვილმაც აღნიშნა: – „აქ მართო ერთაიგივე სახეებს ვხედავ“, ბრძანა ბატონმა ირაკლიმ.

სასამართლო პროცესებს ესწრებოდა ქალბატონი **მანანა სალუქვაძე**, რომელიც სახალხო კრების სახელით შეძლები-

სამებრ დაჭერილ ბიჭებს მზრუნველობას არ აკლებდა. ამ პროცესებს ესწრებოდა აგრეთვე – ქალბატონი ეკა ბესელია, რომელმაც პროცესზე მოსამართლე მიკერძოებაში დაადანაშაულა, რისთვისაც ის დარბაზიდან გააძევეს, პროტესტის ნიშნით მასთან ერთად მეც დავტოვე იმ დღეს დარბაზი. რაც შეეხება ბიჭებს, ისინი მედგრად იდგნენ და მათ მიმართ წაყენებულ ბრალდებებს უარყოფდნენ. „სახალხო კრების“ აქტივისტები ვესწრებოდით რა პროცესებს, ამით ვცდილობდით მათ გამხნევებას, რადგან მეტი გაკეთება სამწუხაროდ არ შეგვეძლო, თუმცა, გარეთ ვინც ვიყავით გადაწყვეტილი გვქონდა სოლიდარობის ნიშნად აქციები გაგვემართა სასამართლოს წინ, რის შესახებაც მე პირადად ჩავაყენე საქმის კურსში ბატონი თემურ შაშიაშვილი, რომელმაც მხარი დაგვიჭირა და საამისოდ პლაკატიც გაკეთდა პოლიპატიმრების წარწერით, მაგრამ ზოგიერთი პატიმრის ნათესავმა ამის საშუალება არ მოგვცა იმის შიშით რომ საქმე არ გაგვეფუჭებინა. მე და ცისკარ გოგიტიძემ ობიექტივის ჟურნალისტს – მერაბ ჭიქაშვილს ვაცნობეთ ყოველივე.

თავისუფლებაში მყოფი „სახალხო კრების“ წევრები გამაყობთ ჩვენი დაპატიმრებული მეგობრების შეუვალობით და გამოჩენილი ნებისყოფით, მთელმა მსოფლიომ იცის, რომ ისინი პოლიტპატიმრები არიან და ვიმედოვნებთ, რომ მათ მალე ვიხილავთ თავისუფლებს.

ჩვენ, „სახალხო კრების“ უმეტესმა ნაწილმა, როგორც თითქმის მთლიანმა საქართველომ მხარი დაუჭირეთ „ნაცების“ მოსვლას სათავეში, მაგრამ, როგორც კი დავინახეთ და ვიგრძენით სათავეშივე, რომ მათი ხალხზე მიცემული პირობა არ სრულდებოდა. ჩვენ არ დავმალულვართ და არ მივტმასნივართ მათ იმ ადამიანებივით, რომლებმაც ხელი

მოითბეს ხალხის გაუბედურების სარჯზე, გამოვედით ქუჩაში და კონსტიტუციით მინიჭებული უფლებებით ჩვენი პროტესტი დავაფიქსირეთ მმართველი მთავრობის წინააღმდეგ, ხოლო როდესაც 26 მაისის მოვლენების მონაწილენი, უკლებლივ ვიყავით სამართალდამცავებთან დაკითხვებზე გამოძახებულები, იქ გამომძიებლის კითხვაზე: რატომ ვიყავით ამ მთავრობის უკმაყოფილო და რატომ ვაპროტესტებდით მათ „მოღვაწეობას“, ვუპასუხე: იმას რატომ არ კითხულობთ, ვინც სათავეში ეს ხალხი მოიყვანა რატომ არიან ეხლა მათი წინააღმდეგი-თქო?!

იძულებული გავხდი ჩამომეთვალა მთელი რიგი მათ მიერ ჩადენილი დანაშაულებანი, რის შემდეგაც გამომძიებლებმა დუმილი არჩიეს და ორსაათნახევრის შემდეგ გამომიშვეს.

აქვე მინდა გავიხსენო აწ გარდაცვლილი ჩემი მეგობარი: **რამინ აბულაძე**, ნიჭიერი და ცნობილი ჟურნალისტი, რომელიც გამოირჩეოდა დახვეწილობით, გემოვნებითა და სიფაქიზით, ჰქონდა წრფელი გული და ახასიათებდა ლამაზი იუმორი, მისი სტატიები ფარდას ხდიდა და აშიშვლებდა მანკიერი ხელისუფლების ბოროტმოქმედებას და ამხელდა მათთან მიტმასნილ „მევირაღა“ ჟურნალისტებს. ის უთანაგრძნობდა „ფორუმელებს“, მხარში ედგა „სახალხო კრებას“. იგი ამ რეჟიმის უსამართლობას ემსხვერპლა, რადგან ნერვიულობისაგან შეერყა ჯანმრთელობა, დებრესიაში ჩავარდნილი მოულოდნელად წავიდა ჩვენგან, გულმა ვეღარ გაუძლო ამდენ სისასტიკეს... რამი-

რამინ აბულაძე

ნი ჩემი მეგობრის – ვახტანგ აბულაძის ნათესავი გახლდათ, რაც შეეხება ვატანგის ის 2007 და 2009 წლებში თბილისში საპროტესტო აქციების უშუალო მონაწილე იყო, ისიც „ფორუმელთა“ მხარდამჭერია.

აქვე მინდა კიდევ ერთხელ უთანაგრძნო ყველა იმათ ოჯახის წევრებს, ვინც ამ რეჟიმმა შეიწირა.

2011 წლის ზაფხული და თითქმის შემოდგომა სასამართლო დარბაზებში გავატარეთ. ჩვენ ბიჭებს ორ-ორი წელი მიუსაჯეს. ამის შემდგომ ჩვენი დღეები და თვეები უღიმღამოდ გადოდნენ, ვგულისხმობ „სახალხო კრების“ წევრებს, ვგულისხმობ იმათ, რომლებიც ყოველ დღიურად დადიოდა ოფისში და კერას არ აცივებდა, სამწუხაროდ ხელზე ჩამოსათვლელნი დაერჩით იმ დროს..., მართალი არ ვიქნები რომ არ ვახსენო და არ გამოვყო: ცისკარ გოგიტიძის, გურამ ზოზრევანიძის, ნოდარ ცინცაძის, ლაშა მსხილაძის, ზაზა გვარიშვილის, ირაკლი ხინიკაძის, ისმაილ აბაშიძის, მამუკა გოგიტიძის, ვახო მითაიშვილის, ვაჟა დარახველიძის, ლამარა ფურცხვანიძის, ენერგიული და დაუღალავი ნანული დუმბაძის, დარეჯან დიასამიძის გვარები და სახელები, სამწუხაროა რომ ამ პერიოდში ქალბატონი ციალა სურმანიძე ავადმყოფობდა, ხოლო ადმინისტრაციული სასჯელის მოხდის შემდგომ მათ რიცხვებს შემოუერთდნენ: დავით სამნიძე, როლანდ თურმანიძე და თემურ ჭანტურიშვილი, რაიონებიდან ხშირად გვსტუმრობდა რომან ჩხაიძე, ნოდარ მიქელაძე, ჯუმბერ შაინიძე, იაშა გვიანიძე, თუ რომელიმე ჩვენ წევრს ვერ ვიხსენებ უნებლიეთ მათ წინასწარ ბოდიშს ვუხდი.

რასაკვირველია დადიოდა ბატონი ვახტანგ ახვლედიანი თავისი მეგობრების: იზიკ გაგულაშვილთან და ედიბ აბაშიძესთან ერთად. ბატონი ვახტანგი ხშირად თავს შეუძლოდ

გრძნობდა და ამის გამო ოფისში ვერ ახერხებდა სწორად მოსვლას...

ოქტომბრის თვეში კი პოლიტიკის არენაზე ბატონი ბინა ივანიშვილი გამოჩნდა, რამაც საქართველოს „სახალხო კრების“ წევრებს დიდი იმედი შეგვმატა საქართველოში გამეფებულ ტირანიასთან ბრძოლაში.

26 მაისის მონაწილეები როგორც ზემოთ აღნიშნე ვიყავით დაბარებული პოლიციაში მოწმის სტატუსით, ამის შემდგომ მაისის მოვლენებზე უამბე „სახალხო კრების“ დარბაზის წევრს – პოლიტოლოგს, აჭარის დამოუკიდებელ ექსპერტთა კავშირის გამგეობის თავმჯდომარეს ბატონ ასლან ლორთქიფანიძეს, რომელმაც მირჩია ეს ყოველივე წიგნად დამეწერა, რაც გავაკეთე კიდევ და გამოვეცი წიგნი „სასიკვდილოდ გამეტებულნი“, რომელშიც გადმოცემული იყო ჩემს თავს გადამხდარი ისტორია სისხლიანი მაისის დამეს, ამით აღარ დაგვკმაყოფილდი, რადგან სწორედ რომ ვთქვა სისხლიანი დამის მონაწილე ბიჭების „გულისწყრომა“ დავიმსახურე, რის შემდგომაც მათ მომაწოდეს რა მასალები, გამოვეცი „26 მაისის სისხლიანი კალო“, რომლის პრეზენტაცია გაიმართა 2011 წლის 2 დეკემბერს გაზეთ „აჭარა P.S.“-ის რედაქციაში, რომლის ინიციატორი ბატონი ამირან კილურაძე გახლდათ. პრეზენტაციას ესწრებოდნენ 26 მაისის სისხლიანი დამის უშუალო მონაწილენი და საზოგადო მოღვაწეები: შოთა ზოიძე, აწ გარდაცვლილი ვახტანგ ახვლედიანი, წიგნის რედაქტორი – ასლან ლორთქიფანიძე და აგრეთვე აჭარის ტელეარხებისა და მასმედიის წარმომადგენლები.

პრეზენტაციაზე სიტყვით გამოვიდნენ ბატონები: ასლან ლორთქიფანიძე, ვახტანგ ახვლედიანი, შოთა ზოიძე და ჟურნალისტი ნუგზარ ჟორდანიას. მათ ილაპარაკეს წიგნის მნიშვნელობაზე, მაგრამ რაც მთავარია აღნიშნეს, რომ დროის

სიმცირის და სხვა მიზეზების გამო წიგნში ბევრი რამ ალბათ სრულად არაა ასახული და მასზე შემდგომში მუშაობის გაგრძელება იყო საჭირო; **შოთა ზოიძემ კი დაამატა, რომ ავტორმა ეს თემა თავად უნდა გახსნას და მხოლოდ მას უნდა ჰქონდეს უპირველესად ექსკლუზიური უფლება, რომ ეს თემა ღრმად გააშუქოს...**

ჩემი მხრიდან მე გადავწყვიტე ჩემს მიერ გამოცემული წიგნების: **„სასიკვდილოდ გამეტებულნი“** და **„26 მაისის სისხლიანი კალო“** ბაზაზე გამეერთიანებია ეს ნაწარმოებები და დამატებით დამერთო მასალები 26 მაისის მონაწილეებზე, გადმომეცა აგრეთვე საზოგადოების მხრიდან იმ განცდისა და უსამართლობის შესახებ, რაც მათ 26 მაისის სისხლიან ღამეს განიცადეს, მას მოჰყვა კიდევ ერთი წიგნი – **„სისხლიანი მაისის ექ“**, ხოლო შემდგომ ამ თემაზე დავწერე **„ვარდების რევოლუციის ანატომია“** პატარა პოემის სახით, ყველა ეს ნაწარმოებები განვათავსე ჩემს ფეისბუქზე, რომელსაც ჩემი მეგობრები იზიარებდნენ, განსაკუთრებით ამ მხრივ გამოირჩეოდა **ცისკარ გოგიტიძე**. როდესაც პირველი წიგნი განვათავსე, ცისკარს უთხარი: ახლა თუ უნდათ დაგვიჭირონ-მეთქი, წიგნზე მუშაობისას მისგან კონსულტაციებს ვლებულობდი, რაიმე რომ არ გამომჩინოდა..., ხოლო შემდგომ ჟურნალისტმა ნატო გოგელიამ 2011 წლის 19 ნოემბრის გაზეთ „გურია ნიუს“-ში მოათავსა ჩემი წიგნის ვრცელი ვერსია, რაზედაც დიდ მადლობას შევწირავ.

დიდი ქართველის, ერისკაცის – ვახტანგ ახვლედიანის გარდაცვალების ამბავი 26 მაისს ღვთისშობლის ტაძარში გავიგე, სადაც „სახალხო კრების“ წევრებთან, ერთი წლის წინათ 26 მაისის სისხლიანი კალო გამოვიარეთ და თანამოაზრეთა დალუპულთა პანაშვიდს ვისწიდიით...

ბატონ ვახტანგ ახვლედიანს: პოეტს, მწერალს, მხატვარს და საზოგადო მოღვაწეს ვინ არ იცნობს საქართველოში და

არა მარტო საქართველოში, მისი ნაწარმოებები თარგმნილია სხვადასხვა ენებზე. ის 72 წლის ასაკში, მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა. სამგლოვიარო ცერემონიალი ბათუმის ღვთისმშობლის საკათედრო ტაძარში გაიმართა. ვახტანგ ახლელიანი 31 კრებულისა და 2 რომანის ავტორია. მისი პოეზია გასული საუკუნის 80-იანი წლებიდან იქმნებოდა. მწერალი და საზოგადო მოღვაწე ღირსების ორდენის კავალერი, აკაკი წერეთლისა და ტბელ აბუსერიძის პრემიების ლაურეატი და საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრი გახლდათ. ახვლელიანი „სახალხო კრების“ დაარსებიდან აჭარის ორგანიზაციას ხელმძღვანელობდა და აქტიურად მონაწილეობდა 2011 წლის 21-26 მაისის საპროტესტო აქციებში.

მისი პიროვნება ახლოს გავიცანი 2010 წლის მარტის თვეში, როდესაც ის კენჭს იყრიდა მაჟორიტარ დეპუტატად ოპოზიციის მხრიდან ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში, მან მთხოვა სათავეში ჩავდგომოდი მის საარჩევნო კომპანიას, რაზედაც თანხმობა განვუცხადე.

იქიდან მოყოლებული დაიწყო ჩვენი მჭიდრო ურთიერთობა. თუმცა მან მალე მოხსნა თავისი კანდიდატურა არჩევნებიდან და მეც მაშინვე ავიკარი ჩემი გუდანაბადი, რადგან მომავალი არჩევნების სამართლიანობაში ორივეს ეჭვი შეგვეპარა...

იმავე წლის ოქტომბრის თვის დღეები იდგა. აკაკი წერეთლის სახელობის საჯარო ბიბლიოთეკიდან გამოსულს, მემედ აბაშიძის გამზირზე მიმავალს ბატონი ვახტანგ ახვლელიანი შემომხვდა. გულთბილი მისალმების შემდეგ მისაყვედურა – რატომ არ ჩანხარ ამ ბოლო დროს, ხომ მშვიდობააო? – მშვიდობაა, უუპასუხე ბატონ ვახტანგს, ამჟამად სახლში ვზივარ და წივინზე ვმუშაობ მეთქი. საქმიანობა მომიწონა და შემდეგ დასძინა – ჩემო მეგობარო „სახალხო

ერება“ დაფუძნდა დედაქალაქში, მალე ბათუმშიც დაფუძნდება და მინდა რომ გვერდით მყავდე, გამიღიმა მისთვის ჩვეული ღიმილით და დამემშვიდობა.

და ჩვენ ისევ ერთად ავღმონჩლით სხვა უამრავ პატრიოტთან ერთად, რათა ხმა აგვემაღლებინა ქვეყანაში გამეფებული უსამართლობის წინააღმდეგ, თუმცა ეს თემა შორს წაგვიყვანს, ამის შესახებ მე უკვე გამოვეცი სამი წიგნი: „სასიკვდილოდ გამეტებულნი“, „26 მაისის სისხლიანი კალო“ და „სისხლიანი მაისის ექო“, რომელიც ტირაჟის სიმცირის გამო „აჭარა P.S.“-ის რედაქციამ რამოდენიმე ნომერში გააშუქა...

ძნელია წარსულში ილაპარაკო ისეთ ადამიანზე, როგორიც ბატონი ვახტანგ ახვლედიანი ბრძანდებოდა. ის უფალს მრავალმხრივი ნიჭით ყავდა დაჯილდოებული. უჭრიდა კალამი: პროზა, პოეზია, დრამატურგია, პუბლიცისტიკა, ავტობიოგრაფიული ჩანახატები, ყველაფერი ეს მისი სტიქია გახლდათ. როცა კალამს გადადებდა, ხელში ფუნჯი ეჭირა და ხატავდა, ხატავდა ბრწყინვალედ, მის სურათებს არა ერთი პერსონალური გამოფენა დაუმშვენებია, ასევე, დიდ პროფესიონალურ დონეზე ასრულებდა კლასიკურ რომანსებს, გახლდათ განუმეორებელი თამადა, კაცს მოლხენას შეარგებდა...

აქვე ისიც მინდა დავძინო, რომ ბატონი ვახტანგი ხშირად შეხვედრისას უკმაყოფილებას გამოხატავდა მწერლებზე და ემღუროდა ინტელექტუალური დიდ ნაწილს, რომლებიც შეგუებულნი იყვნენ საქართველოში გამეფებულ მოვლენებს და თავის აზრს არ გამოხატავდნენ...

ბატონი ვახტანგ ახვლედიანის მწერლობის სიღიადეს ნამდვილად ვერ გადმოგცემთ და ამას ვერც მოვახერხებ, მაგრამ მან თავისი ჩანაფიქრი წიგნების სახით დაგვიტოვა, მასზე იმდენი რამ დაიწერა მისი მეგობრების მხრიდან, რომ

სათქმელიც არა დამრჩა რა, მხოლოდ ერთ რამეს დავსძენის გამოირჩეოდა სიღრმისეული წვდომით, შეეძლო ათეული წლებით აღრე გამოეცნო და ეწინასწარმეტყველა ყოველივე მოსალოდნელი მოვლენა, რაც აისახა კიდეც მის მიერ 1982 წელს კომუნისტური პერიოდის წლებში გამოცემულ წიგნში „**ძახილი**“, რომელიც გამოცემის დღიდან გახდა ფართო საზოგადოების მსჯელობის საგანი. ამ რთულ ნაწარმოებში მისტიკურ ფერებში წარმოჩენილი მხატვრული სახეები გასული საუკუნის 90-იანი წლების დასაწყისიდან უფრო აქტუალური გახდა.

მახსოვს გასული წლის 21 მაისის „სახალხო კრების“ ოფისში დარბევის, მისი წევრების დაპატიმრების შემდგომ, როგორ შევიკრიბეთ დარჩენილი წევრები მეორე დღესვე და ქალაქში პროტესტის ნიშნად მსვლელობა მოვაწყვეთ. ის თავისი უშიშარი, მგზნებარე გამოსვლით და რაინდული ქცევით ყველასათვის მაგალითის მიმცემი იყო. უფლება არა მაქვს არ აღვნიშნო, რომ ბატონი ვახტანგი საპროტესტო აქციებში ოჯახის წევრებთან: **ქალბატონ ნაირა ჯიჯავაძესთან** და ქალიშვილთან – **ზეინაბ ახვლედიანთან** ერთად იყო ჩართული, ხოლო უმფროსი ქალიშვილი – **ნათუნა ახვლედიანი** აქციებში მცირე წლოვანი ბავშვის გამო ხშირად ვერ მონაწილეობდა, მაგრამ მის გვერდით ყოველთვის იდგნენ თავისი განუყრელი მეგობრები: იზეკ გაგულაშვილი და ედიბ აბაშიძე.

ვახტანგ ახვლედიანთან ხშირი სატელეფონო საუბრები მქონდა. 2012 წლის მარტის შუა რიცხვები იდგა. ის ძალზედ ცუდათ გახლდათ. დამირეკა და მასთან სახლში მისვლა მთხოვა, როგორც მეძახდა ხოლმე საჭირბოროტო საქმეებზე. დამიჯდა და მამა-შვილურად დამარიგა, ბევრ რამეზე თვალი ამიხილა, შემდგომ კი მითხრა: ჩემს თავს

ვატყობ დიდი დრო აღარ დამრჩენია, ამის შესახებ იხეკმა და ედიბმა იციან და ეცადე ასლან კაკაბაძესთან არ წამოქცდეს ჩემი ამბავიო, რადგან ინერვიულებსო... ის ყველას უფრთხილდებოდა, ძალზედ ნერვიულობდა დავით ფარტენაძის დაპატიმრების გამო, რომელიც მას მუდამ მხარში ედგა და მის უსაფრთხოებას პირნათლად იცავდა. თავის თავს ვერ პატიობდა იმას, რომ მას სამი შვილი დარჩა და ვერ შველოდა...

მისი გარდაცვალების შემდგომ მივხვდი, რომ ჩემს ადგილზე მყოფ ადამიანს, ხელში კალამი უნდა აეღო და მის შესახებ წიგნი დაეწერა... დასაფლავების შემდგომ ვახტანგის წიგნების კითხვას ისევ დავუბრუნდი, რომ მისი ხმა გამეცოცხლებინა და მისთვის მესმინა. გადავშალე წიგნი „ძახილი“, რომელიც მან მისახსოვრა და მის წარწერას ჩაულრმავედი, მკრეხელობაში ნუ ჩამითვლის მკითხველი ამის გამომზეურობას, რადგან ამან უფრო განმიმტკიცა ის აზრი, რომ მას კალმით უნდა მოვფერებოდი. – „თენგიზ ცეცხლაშვილს, სიკეთითა და გულისხმიერებით გამორჩეულს, ქვეყნის სამსახურში უკომპრომისო პიროვნებას, ლიტერატურულ თანამოძმეს, გულწრფელად და ძმურად. ვახტანგ ახვლედიანი 08.08.2011 წ.“

ეს მისი სიტყვები ჩემდამი სავიზიტო ბარათად აღვიქვი, ყოველივე იმის შემდგომ რაც 26 მაისის სისხლიანი კალო განვლე (იქ აჭარის რეგიონის „შეფიცულებს“ ვხეიმდვანელობდი)... „სახალხო კრების“ წევრებს, ვინც ეს საშინელება გამოვიარეთ, გაგვიათასმაგდა ამ რეჟიმისადმი წინააღმდეგობის პროტესტის მუხტი...

აზიზიეს მეჩეთთან დაკავშირებით გამართულ მიტინგზე, საზარელ სიცივესა და კოკისპირულ წვიმაში როდესაც გამოვიდა ვახტანგ ახვლედიანი თავისი მგზნებარე სიტყვით, რომელსაც მქუხარე ტაში მოყვა (მას ხმა ჩახლეჩილი ჰქონ-

და და ექიმის მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფებოდა), როდესაც მიტინგს ტოვებდა, მივმართე: ბატონო ვახტანგ რატომ გვანერვიულებთ-მეთქი, მან სევდა გარეული ღიმილით გამიღიმა და მიპასუხა: სადაც ვიწროა იქ გაწყდესო! და იქაურობას გასცილდა, როგორც მერე გავიგე, ის მანქანით მოუყვანიათ მიტინგზე, მისივე დაჟინებული თხოვნით. აბა ვახტანგს ვინ დააკავებდა, მითუმეტეს თუ რაიმეს აიხირებდა. ის ყოველთვის შემართული იყო, მის გვერდით დგომა საპატიო გახლდათ, ამას ბევრი მომავალში გაიგებს, თუ რას ნიშნავს ავტორიტეტული და მართალი კაცის გვერდით დგომა! ის ისე წავიდა ამ ქვეყნიდან, რომ იმ ზოგიერთ არაკაცზე, რომლებიც ბინძურ ენებს ხლართავდნენ კუთხის მიმართ, ყოველივეს პატიობდა, მომავლის იმედით იყო აღსავსე, რომ ერთ დღეს ისინი გონს მოეგებოდნენ. ის სულგრძელი და მიმტკეპელი ადამიანი გახლდათ და მეც იგივეს მომიწოდებდა, როდესაც განრისხებული ვიყავი, შემახსენებდა: – ქრისტიანი კაცი ხარ და შენღობა უნდა იცოდეთ...

ვახტანგს ყოველთვის ჰქონდა იმის შიში, რომ ამ რეჟიმის ჩანაცვლება არ მომხდარიყო და რომ სათავეში ეროვნული სულისკვეთების მთავრობა უნდა მოსულიყო, თორემ საქართველო დაილუპება ამ უღმერთოების ხელში – ამბობდა იგი. ამ თემაზე მას არაერთხელ უსაუბრია „სახალხო კრების“ წევრებთან.

არ მინდა წინასწარი პროგნოზი გავაკეთო, მაგრამ თუ დაიწყო ჩაძირული ნავიდან ვაი პოლიტიკოსების გადმოსხდომა აქეთა ნავში და მათი სახელების „გმირებად“ შერაცხვა, ეს დამლუპველი იქნება საქართველოსთვის.

მინდა მასზე საუბარი მანვე დაასრულოს თავისი ლექსით, რომელიც გაზეთ „ასავალ-დასავალმა“ (№41-ში) 2008 წლის 19 ოქტომბერს გამოაქვეყნა:

გაფრთხილება!

რაც რომ ადრე მითქვამს,
კვლავაც იმას ვიცავ,
რაც იყავით, ის ხართ,
არ იცვლებით, მიშა.

მატიანეს ერის
გააკვრვებ განა,
მაგრამ არ გვინახავს
დარდი ამისთანა.

ვისი ხოში გმართავთ -
„ლობია“ თუ „კრიშა“ -
ლაბირინთებს ხლართავს
და ქვეყანას თიშავს?!

ერის წყლული როგორ
არ გაჩნდებათ წყლულად -
ხმა წმინდისა ეშმამ
როგორ შეგაძულათ.

უფლის არ გაქვთ კრძალვა,
ალარაფერს მალავთ,
ეკლესიებს ანგრევთ,
სიწმინდეებს ბლალავთ.

უგუნურნო, ხანჯალს
თავისთავზე ლესავთ -
გულბოროტად ებრძვით
მწერლობას და პრესას.

ვისით ფიქრობთ ტვინით,
ვისით დახვალთ ნებით,
თავისუფალ სიტყვას
ტყვიით ემუქრებით.

გვაქვს ისეთი ყოფა,
არყოფნაა ყოფნა,
ერთი ჭირი გვეფორავს
ქალაქად და სოფლად.

გვაშთობს ხუნტა შავი,
უკეთური, ხარბი,
უბედური ხალხი
სამშობლოდან გარბის.

ზეცას სწვდება გმირთა
საფლავების გმინვა -
გადამთიელს ვუთმობთ
აფხაზეთს და ცხინვალს!

როგორ მოხდა მაინც,
ვფიქრობ შინ და გარეთ,
ასე ერთად თავი
რა გზით მოიყარეთ?

ქვეყანაში ცოდვის
დგას ვაი და უში,
რისხვა გელით ერის,
ვერ გიშველით ბუში.

მოვა დრო და ცოდვილთ
არ მიგიღებთ, მიშა,
მშობლიური ზეცა,
მშობლიური მიწა!

ბატონი ვახტანგი საარჩევნო კამპანიაშიც ჩავრთე მისი ლექსით – რომელსაც ჩემი ლექსიც დავურთე და ვავრცელებდი სააგიტაციო ფურცლების სახით, საქართველოს ტერიტორიაზე, მაგალითისთვის დავძენ რომ ის „ქართული ოცნების“ ლიდერებსაც გადაეგვი პირადათ: ქალბატონ **ეკა ბესელიას** და ბატონ **გუბაზ სანიკიძეს**, ხოლო ამ უკანასკნელის ხელით კი ბატონ **ბიძინა ივანიშვილს** ქობულეთში გამართული მიტინგის მსვლელობის დროს, ჩემი ამხანაგი – ოლიმპიური ჩემპიონი – **ვახტანგ ბლაგიძე** კი, რომელიც ხშირად ჩამოდიოდა ბათუმში და ჩვენთან ერთად აქციებში ღებულობდა აქტიურ მონაწილეობას, ის აქტიურად მეხმარებოდა დასავლეთ საქართველოში ლექსების გავრცელებაშიც. აი ისინიც:

საით მივექანებით?

აღარ ვიცი, ღმერთმანი სადაური ქარებით,
ასეთი გამწარებით საით მივექანებით?..

ვერ გავიგე, უფალო, ჯინის რომელ ბოთლებით
გამოყარე ოხრებად ჭკუის ეს კოლოფები.

რა ისეთი ცოდვის წილ, ისევ შენ გეკითხები,
აღარ მყოფნის სიტყვები, ვართ საცდელი ვირთხები?

ვაი, ჩვენო მამულო, ნაფერებო გორებო,
უჯციშოთა ხოშებით იყიდებით გროშებად.

დაილეწა, დაიმსხვრა ის მცირედზე მცირედიც,
ერთიანი სამკვიდროს გადარჩენის იმედი...

ცხადია თუ ზღაპარი, იყო და აღარ არის
საქართველო დავითის, რუსთველის და თამარის.

იყო და აღარ არის, წილი შორით ყრილია,
საქართველო აკაკის, ვაჟასი და ილიას.

იყო და აღარ არის ნიჭი მაღლის ლოცვისა,
საქართველო – ბალადა ვეფხვისა და მოყმისა,

თავმოჭრა და სირცხვილი წინაპართა ძვლებთანა,
საქართველო – დევნილი, მათხოვარი ქვეყანა.

მარქვი, დიღო უფალო, სადაური ქარებით,
– ასეთი გამწარებით საით მივექანებით?!

მასტანბ ახვლედიანი

თქვენი ხმით შემოგვიერთდით!

როცა ქუჩაში ქართველი კაცი
მამა-პაპათა ღირსებას იცავს,
არ გვაქვს უფლება არ დავდგეთ ერთად
მაშინ მტარვალნი თავს ვერ დაიცავს!
სხვისი წყალობის შემყურე
დრო რახანია გავიდა
როდემდე უნდა ვითმინოთ
ძმებო! მათი დრო წავიდა!
ტომარა ფქვილად, ოც ლარად

არ შეირცხვინოთ სახელი,
თქვენი ხმით შემოგვიერთდით,
ჩვენთან ერთად თქვით სათქმელი!
ერთიან საქართველოსთვის
ბედნიერ დღისთვისთვის ვიბრძოლოთ!
ვინც სამათხოვროდ გაგვწირა
არის ეშმაკის სიმბოლო!

ერი ასეთ ხვედრს ვეღარ აიტანს!
თავის სიმართლეს მაინც გაიტანს!
და ამ ბრძოლაში ჩვენ საქართველოს
ღმერთმა იმედი ნუ მოუშალოს!
თუმც საქართველო ბევრჯერ ყოფილა
განსაცდელის ჟამს უფსკრულს მავალი,
წინაპრების კვალს არ დაგვაშორებს,
არ გაგვიმეტებს ღმერთი მაღალი!
მჯერა, რომ კვლავაც ავლორძინდებით!
ჩვენი უკუსვლა დროებითია,
გორგასალის და თამარის მოდემას
გადაშენება არ უწერია!
აღმაშენებლის, მეფე ბრწყინვალის
ერთიანობას ავუბათ მხარი!
და ვინც მათ საქმეს დღეს დაივიწყებს
შთამომავალთან ექნებათ ბრალი!

ერთი მიზნის მისაღწევად
გვმართებს დიდი ნებისყოფა,
არ დავუშვათ ძმათა ხოცვა
სისხლის ღვრა და ძალადობა!
არ დავუშვათ ბაზალეთი,
ავიცილოთ უფლის რისხვა,
თვითმარტვია ხელისუფალთ
არ დავუთმოთ ჩვენი მიწა!
შედეგს მალე გამოიღებს
ძმებო ჩვენი ერთად ღვომა!
ღრო დადგება ამ სიმტკიცეს
დაგვიფასებს ჩვენი მოღვმა!

თანგიზ ცაცხლაშვილი

ბატონ ვახტანგზე სალაპარაკოს რა გამომიღევეს, გასასხენე-ბელი ბევრი მაქვს, თუმცა ამაზე მერე, როდესაც მე მასთან ერთად სხვა განზომილებაში და სხვა წიგნის ფურცლებზე აღმოვჩნდები, სადაც იუმორიც იქნება და სევდა ნარევი მოგონებანიც, რაზეც გვისაუბრია და რაც დაგვრჩა კიდევ გასაკეთებელი.

ვახტანგ ახვლედიანის გარდაცვალების შემდგომ აჭარის რეგიონალური „სახალხო კრების“ თავმჯდომარედ არჩეული იქნა დარბაზის სრული მხარდაჭერით ბატონი **ცისკარ გოგიტიძე**. აგვისტოს თვეში აჭარის რეგიონალური „სახალხო კრების“ წევრები ჩავერთედ კარს მომდგარი 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების სამზადისში კოალიცია „ქართული ოცნებასთან“ ერთად, ჩვენ მათთან გავერთიანდით და მათ ოფისში გამოგვეყო სამუშაო ადგილი.

ცისკარ გოგიტიძე, ლაშა მსხილაძე და ბიჭიკო ბოლქვაძე აქტიურად ჩაერთო საერთო სამზადისში. მათ „სახალხო

კრების“ რიგებში ბევრი ახალი წვერი გააერთიანეს და შეძლეს უმოკლეს დროში ძველი წვერების მობილიზაცია. აჭარის ტერიტორიაზე არჩევნების სამზადისში „სახალხო კრების“ 500 წევრამდე იყო ჩართული.

1 ოქტომბრის არჩევნებს წინ უძღოდა „ქართული ოცნების“ ლიდერის – ბატონ ბიძინა ივანიშვილის საჯარო მიტინგები რიგ ქალაქებში და ჩვენც ჩვენი მხრიდან „სახალხო კრების“ წვერები აქტიურად ვიყავით ჩართული ამ მართონში, მინდა ავღნიშნო 5 აგვისტოს გამართული მიტინგი, რომელსაც მრავალი ათასი ბათუმელი დაესწრო. მიუხედავად კოვიდპირული წვიმისა ხალხი არ დაშლილა, აჭარა ბედნიერი იყო ბატონი **ბიძინა ივანიშვილის** ფენომენით, რაც თვით ბატონმა ბიძინამც არაერთხელ აღნიშნა შემდგომ მის გამოსვლებშიც.

მიტინგზე ძალზე ემოციურად და ამალეღვებლად ბატონი **კაკო ძნელაძე** გამოვიდა.

მანამდე ბატონი ბიძინა ივანიშვილი ხულოს რაიონს სტუმრობდა, მას სხვებთან ერთად ახლდნენ ჩვენი „სახალხო კრების“ წვერებიც: **ცისკარ გოგიტიძე, ბიჭიკო ბოლქვაძე, ლაშა მსხილაძე, დავით სამნიძე და როლანდ ხოზრევანიძე.** მათთან საქმიანი და გულთბილი საუბარიც გაუმართავს. როგორც შემდგომში მეგობრებმა გადმომცეს, ისინი განცვიფრებული დარჩნენ ბატონი ბიძინას უბრალოებით და უშუალო კომუნიკაბელურობით, მან მათთან ერთად სამახსოვრო სურათებიც გადაიღო. (სამწუხაროდ იქ არ ვიმყოფებოდი ოჯახური პრობლემების გამო, უფროსი ვაჟი – დავითი საგზაო ავარიისაში მოხვდა. ბატონ ბიძინასთვის წიგნის „გულანთებულუ აჭარის“ გადაცემას ვაპირებდი, თუმცა ეს წიგნი შემდგომში ბატონი გუბაზ სანიკიძის მეშვეობით გადავეცი ქობულეთში გამართულ მიტინგზე). აქ ჩვენი მეგობარი გურამ ხოზრევანიძე არ იმყოფებოდა ერთი „უბრალო“ მიზეზის გამო, ის

ჩვენ საერთო მეგობარს „სახალხო კრების“ წევრს, ლეგენდარულ მოჭიდავეს – ლუკა კრტიანიძეს საარჩევნო კამპანიაში ეხმარებოდა ლაგოდესში, სადაც გურამი ცხოვრობს. აქვე უნდა ავლნიშნო რომ გურამი მართალი და უშიშარი პიროვნებაა.

22 სექტემბერს მიტინგზე **ქალაქ ზუგდიდში** გავემგზავრეთ. ბიჭიკო ბოლქვაძესთან და ცისკარ გოგიტიძის შვილთან – მამუკასთან ერთად. – ზაურ ბოლქვაძის მანქანით მოგვიხდა მგზავრობა. გზად მიმავალთ მანქანები ტრანსპარანტებით, „ქართული ოცნების“ დროშებით და ჩართული სიგნალებით გვიერთდებოდა, ხალხი გზადაგზა კოლონას შეძახილებით ესალმებოდა, იმ ჟამს ჩვენ გულებს დიდი სიხარული დაეპატრონა, რასაც ყველაზე მეტად ზაურ ბოლქვაძე გამოხატავდა. ის მართალია ემოციურად მართავდა ავტო-მანქანას, სიგნალიც გადაეწვა, მაგრამ მთელი ხმით გზაზე გამოფენილ ხალხს მაინც ესალმებოდა...

უამრავი, ზღვა მანქანა შეგროვდა, ჩვენ ერთ-ერთ ეზოსთან ძლივს მოვახერხეთ მანქნის გაჩერება და მიტიგის მოედნისკენ გავემართედ ჩვენი წევრების შესახვედრად. მე და ბიჭიკო ბოლქვაძე ერთად მივდიოდით. მოედანზე სადაც მიტინგი ტარდებოდა შემოღობილი იყო ტრიბუნასთან მისასვლელი, შიგნით როგორმე შევალწიეთ და იქ, დიდი ხნის უნახავი მეგობრები ვნახეთ, კერძოდ, ბიჭიკო თავისი ჯარის მეგობარს, ცნობილ მსახიობს, კინორეჟისორს და მსოფლიოში ერთ-ერთი უძლიერეს მკლავჭიდელ – **სოსო ჯაჭვლიანს** შეხვდა და მეც გამაცნო, ხოლო ისევ ბიჭიკომ (საქართველოში ერთ დროს ცნობილი მოჭიდავე გახლდათ), ჩემს სტუდენტობის მეგობარს, წარსულში ლეგენდარულ მოჭიდავეს, ორგზის ოლიმპიური თამაშების, ხუთგზის მსოფლიოს, მრავალგზის

ნიკოლოზი

ზუგდიდი. 22 სექტემბერი 2012 წელი. „ქართული ოცნების“ აქცია. სტუდენტობის მეგობრები: ლევან თედიაშვილი და თენგიზ ცეცხლაშვილი.

ევროპის და ყოფილი საბჭოთა კავშირის ჩემპიონს ლევან თედიაშვილს მოჰკრა თვალი და დამანახა, მეც დაუყონებლივ მისკენ გავემართე, ისე ველარ გამოიყურებოდა ჯანზე... მართალი რომ ვთქვა ძლივს ვიცანი. მან კი უცებ მიცნო, გამიღიმა და მეც გადავეხვიე, ერთმანეთი მოვიკითხეთ, შემდეგ კი ზაური ბოლქვაძემ ორთავეს სამახსოვრო სურათი გადაგვიღო და ასე დავშორდით, როგორც შემდგომ გავიგე, შვილის დალუპვის შემდგომ მას ჯამრთელობა ძალზედ შერყევია. მას აფხაზეთის ომში მოუკლეს შვილი. შვილმა მის ხელებში

დალია სული, რასაც ძლიერ განიცდიდა...

შემადლებულ ტრიბუნასთან უკან სახელდახელოდ გადახურული ბრეზენტის კარავი იდგა, იქიდან ყველასათვის ცნობილი სახეები კახი კალაძე და მურთაზ ხურცილავა წარსულში ლეგენდარული ფეხბურთელები იყურებოდა, მათთან პირისპირ აღვმოვჩნდი და ხელის ჩამორთმევით მივესალმე მათ. პირმომღიმარე კალაძემ და მე უნებლიეთ ერთმანეთი გადავკოცნეთ დიდი ხნის უნახავი მეგობრებივით. იქვე დავინახე ირაკლი (მაილო) ჯაში, აჭარის რეგიონული პარტიის „მრეწველობა გადაარჩენს საქართველოს“ თავმჯდომარე, ის თავის თანაგუნდელებთან ერთად იდგა. მათში მხოლოდ ბატონები: გოგი თოფაძე და ზურაბ ტყემალაძე შევიცანი, მივედი მათთან და მივესალმე. მიკ-

ეროვნებაში ნუ ჩამითვლის მკითხველი, მაგრამ აქვე უნდა აღნიშნო ბატონ – ირაკლი (მაილო) ჯაშის დამსახურება საზოგადოების წინაშე. მისი საქველმოქმედო საქმიანობისა და ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნება განმტკიცების საქმეში შეტანილი წვლილისთვის, რაც არაერთხელ აღინიშნა საზოგადოების მხრიდან, რაც აგრეთვე აღნიშნულია სათანადო დიპლომებითა და სამახსოვრო საჩუქრებით. არის კარგი თამადა და თამამად ვიტყვოდი, ის ამ ხელოვნებას საკმაოდ კარგად ფლობს, უყვარს ლექსები, არის მზრუნველი მამა და ბაბუა, არის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის დეპუტატი. 28 ოქტომბერს ჩაქვეში ოფიციალურად გაიხსნა რა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ახლადარჩეული უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია, რომელსაც საქართველოს პრემიერმინისტრი ბატონი ბიძინა ივანიშვილი, ბათუმ-ლაზეთის ეპისკოპოსი მეუფე დიმიტრი სხვა სასულიერო პირები, დიპლომატიური კორპუსის, მედიისა და მესამე სექტორის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ – ასაკით უზუცესი დეპუტატი ირაკლი (მაილო) ჯაში უძღვებოდა უმაღლესი საბჭოს პირველ სხდომას, რომელმაც ხმის დამთვლელი დროებითი კომისია და ასევე დროებითი სამანდატო კომისია აირჩია...

დარწმუნებული ვარ მისი ხასიათიდან გამომდინარე ის თავის შესაძლებლობებს ხალხის სამსახურში განარჯავს და ღირსეულად გაართმევს თავს ამ მეტად საპასუხივებლო მისიას.

დაუბრუნდები მიტინგს, შემდეგ გამოჩნდა მანქანების ექსკორდი, რომლებიც ნელი უკუსვლით ტრიბუნის უკანამხარეს უახლოვდებოდა, სადაც ჩვენ ვიმყოფებოდით, ხალხის ოვაციებმა იმატა და გამოჩნდა ხალხისთვის უკვე საყვარელი და სიცოცხლეშივე ლეგენდათ ქცეული მამა-შვილი ივანიშვილე-

ბი. მათ იქვე ჩვენს წინ ჩაიარეს, ბერა პირდაპირ ახალგაზრდებთან მიიჭრა, მეც იქვე ვიდექი და სხვებთან ერთად მეც ჩამომართვა ხელი, ხოლო ზაური ბოლქვაძემ ეს ყოველივე გადაიღო ტელეფონით. მიტინგი ერთ საათამდე გაგრძელდა, მიტინგმა დიდი აღმავლობით ჩაიარა, მისი სულის და გულის ჩამდგმელი რასაკვირველია ბიძინა ივანიშვილი გახლდათ...

საქვეყნოდ გამოაშკარავებული ცნობილი სამარცხვინო საციხო მოვლების გამო – ბერა ივანიშვილს იმ დღეს არ უმღერია.

ახლა კი მინდა მკითხველს, კიდევ ერთჯერ დიდი ბოდიშში მოვუხადო არასასიამოვნო ფაქტის შეხსენებისთვის და მინდა გავაცნო გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებული სტატია, რომელიც მოამზადა თამარ შაიშველაშვილმა: „ეს კადრები მომაწოდა ირმა ინაშვილმა, რომელსაც შსს მაღალჩინოსნები წარუდგინენ ვანო მერაბიშვილის დავალებით“...

ეკა ბერიძის გადაცემა მე-9 არხის „მთავარი კითხვის პირდაპირ“ ეთერში ჟურნალისტმა გიორგი ფოფხაძემ ბრიუსელიდან სკანდალური ფაქტები დაგვიღო. ფრანგული ასოციაცია „ჟურნალისტები ჟურნალისტებისათვის“ ერთერთმა დამფუძნებელმა და ფრანგული რადიო კემ-ს კორესპონდენტმა (ეთზკუთოყპუ) განაცხადა, რომ კიდევ 1,5-საათიანი ჩანაწერი არსებობს, რომელიც 2010-2012 წლებში საქართველოს ციხეებში მომხდარ პატიმართა წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის ფაქტებს ასახავს. მისივე თქმით, ყველა ვიდეომასალა პირადად შს მინისტრ ბაჩო ახალაიასთან მიდიოდა.

– გიორგი, უნდა გქონოდეთ შეხვედრები ევროპარლამენტში, სადაც ასევე უნდა წარგედგინათ პატიმრების წამების ვიდეომასალა, რომელიც პირადად თქვენი და ჩვენი არხის

წყალობით გახდა საჯარო. თუ გქონდათ უკვე შეხვედრები და როგორია რეზონანსი ევროპარლამენტში.

– ეს შეხვედრები უკვე სამი თვის განმავლობაში მაქვს ევროპარლამენტში, საერთოდ ევროსტრუქტურებში, ევროსაბჭოში, წამების კომიტეტში, ევროკომისიაში... ამ სამი თვის განმავლობაში ეს ვიდეო იხილა ძალიან ბევრმა ევროჩინოვნიკმა, ევროდეპუტატმა, ევროსაბჭოს წარმომადგენელმა, წამების კომისიის წარმომადგენელმა, საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა და შოკისმომგვრელი რეაქცია იქნა. მეტსაც ვეტყვი, როდესაც მე და ბელუკაძე ვიყავით მუჟინეჟის კაბინეტში, კაბინეტის უფროსმა, ქალბატონმა ურუმოვამ ამ კადრებს ბოლომდე ვერ უყურა და თქვა, რომ 8 წლის განმავლობაში მუშაობდა წამების კომიტეტში და მსგავსი რამ არ უნახავს. იგი ამბობს, რომ აქამდე აბუ-გრეების ფოტოსურათები ჰქონდათ და აქ არის ვიდეო – ეს საშინელებაა. პირველად ქალბატონმა ურუმოვამ უწოდა ამ ყველაფერს ახალი აბუ-გრეები.

დღესაც იყო შეხვედრები. მე შევხვდი ბატონ ვისოცკის, ევროდეპუტატ სპაისბერმანს – ევროპარლამენტის ადამიანის უფლებების კომიტეტის წარმომადგენელს, რომელიც კარგად იცნობს საქართველოში არსებულ სიტუაციას და რეაქციები ძალიან მწვავეა... იმის მიუხედავად, რომ ბატონ დიმიტროვს ერთხელ ევროკავშირის სირცხვილიც კი ვუწოდებ ქალბატონ ემტონთან, დღეს მან ძალზე ადეკვატური განცხადება გააკეთა. იგი ვალდებული იყო, ეს განცხადება გაეკეთებინა.

ვიცი, რომ ბატონი შტეფან ფულე ძალიან გამწარებულა ამ ყველაფერზე... ასეთი რეაქცია იქნება, ეკა. რეაქციები კიდევ იქნება, რადგან ორშაბათს მაქვს შეხვედრები წამების კომიტეტში, მუჟინეჟის კაბინეტში, ეს შეხვედრები გრძელდება და მანამ გაგრძელდება, სანამ ყველაფერი ისე არ იქნება,

როგორც საჭიროა. ერთი რამ უნდა აღვნიშნო – იმ ვიდეოს გამომზეურებას არ ვაპირებდი მანამ, სანამ ბელუკაძის ოჯახი საქართველოში იმყოფებოდა. ამას არავითარი საერთო არ აქვს არც არჩევნებთან, არც ოპოზიციასთან.

– თქვენი ლაპარაკიდან გავიგე ის, რომ ევროსტრუქტურებში ჩვენზე ადრე ნახეს ეს კადრები, ანუ ისინი უფრო ადრე გაეცნენ ამ ინფორმაციას.

– დიას, ჩვენზე ადრე გაეცნენ – ჩვენზე ადრე ნახეს. ეს აბსოლუტური სიმართლეა. გახსოვთ, გუშინ მე დავურეკე თქვენი არხის დირექტორს, მას შემდეგ, რაც ვნახეთ მთავრობის შემოთავაზებული სისაძაგლე, და ვუთხარი: ეს ასე არ არის, მე მაქვს სულ სხვა ინფორმაცია, სულ სხვა კადრები, რომლებიც სულ სხვა რამეს ცხადყოფს. ზუსტად ასახავს იმას, რომ სწორედ ციხის უფროსობა და მაღალჩინოსნები აწამებენ პატიმრებს, და არა ვიღაც საცოდავი ციხის ზედამხედველი. ალბათ, გახსოვთ, ნათია ლაზაშვილმა პირდაპირი ეთერით განაცხადა, რომ პირდაპირი ეთერით მოდის კადრები, რომლებსაც ჩვენი კორესპონდენტი გიორგი ფოფხაძე აგორებს ბრიუსელიდან, ანუ მე-9 არხს და საქართველოს წარმოდგენაც არ ჰქონდა, თუ რა კადრებს ვინახავდი ამ სამი თვის განმავლობაში.

– მოდით, კიდევ ერთხელ მოგვიყვებით, ეს კადრები თქვენს ხელთ როგორ აღმოჩნდა.

– როცა ეს კადრები ჩემამდე მოვიდა, ასეთი ტაქტიკა გვქონდა, არ გვეთქვა ყველაფერი. ახლა ვამბობ, რომ ეს კადრები მომაწოდა ქალბატონმა ირმა ინაშვილმა, რომელსაც დაუკავშირდნენ შსს მაღალჩინოსნები და წარუდგინენ, ვანო მერაბიშვილის დავალებით, და მათ გადასცეს ეს ვიდეომასალა. უთხრეს, რომ ადამიანი, ვინც ეს კადრები გადაიღო, უკვე გასულია ბრიუსელში. ეს ხდება მაისის ბოლოს, ან ივნისის დასაწყისში, ზუსტად არ მახსოვს. ირმა ჩამოვიდა და

ეს კადრები მომიტანა. აქედან მხოლოდ 10 წუთის გადაღებული ვნახეთ. ჩვენ გვაქვს საათნახევრიანი კასეტა, სადაც გადაღებულია 2010-1012 წლის ვიდეომასალა წამებისა და გაუპატიურების ფაქტებზე.

შემდგომ მე თავად მაღალჩინოსანი დამიკავშირდა. ჩვენ ჟურნალისტები ვართ და მის სახელსა და გვარს მანამ არ დავასახელებთ, სანამ საჭიროება და ჩვენი ტაქტიკა არ მოითხოვს. მან მითხრა, რომ ბატონ ბელუკაძეს შევხვედროდი. ვკითხე – რატომ მე. მან მითხრა, რომ ძალიან ცნობილი ჟურნალისტი ვარ, ვმუშაობ ევროსტრუქტურებში და რადიოფრანსისთვის. მაშინ მე-9 არხისთვის არ ვმუშაობდი. რა თქმა უნდა, მე ვნახე ბელუკაძე. მან მომიყვა და მანახა კადრები, რამაც ყველა მოლოდინს გადააჭარბა.

ეკა, მე და შენ ერთმანეთს „იბერვიზიიდან“ ვიცნობთ. ომებშიც ერთად ვიყავით. აფხაზეთიც და ოსეთიც ერთად გამოვიარეთ და ვიცით, რაც ხდებოდა. ძალადობაც გვინახავს, სისხლიც და მკვლელობაც, მაგრამ დამიჯერებ – ორი კვირის განმავლობაში დებრესიაში ვიყავი, რაც ვნახე, იმის გამო. ახლა ჩემი მდგომარეობა წარმოიდგინეთ, სამი თვის განმავლობაში, ყოველ დღე ევროჩინოვნიკებს ამ კადრებს ვუტრიალებდი და კადრ-კადრ ვუხსნიდი, აქ რა იყო წარმოდგენილი. ეს ჩემთვის ძალზე დამთრგუნველი იყო.

– გიორგი, თქვენ გინდათ თქვათ, რომ ბელუკაძეს საქართველოში კავშირი აქვს მაღალჩინოსნებთან და მარტო არ მოქმედებს ბრიუსელში და ვანო მერაბიშვილის ინტერესი იყო ამ კადრების გავრცელება – ასეა?!

– არ ვიცი, ეს კადრები ვისი ინტერესი იყო. ვამბობ იმას, რაც მითხრეს. როგორც ჟურნალისტს, დამაინტერესა ვიდეოზე გადაღებულმა. იმის უკან რა დგას, აღარ არის საინტერესო.

მე რატომ დამაინტერესა – შენც იცი და მეც. 2 წლის განმავლობაში **თომას ჰამერბერგი** ლაპარაკობდა გლდანის ციხეზე და ამის დამამტკიცებელი საბუთი არ გვქონდა. და ეს ჩვენ მივიღეთ. ეს იყო ჩვენთვის მთავარი ამოსავალი წერტილი. მე ეს ევროსტრუქტურისთვის უნდა მენახებინა, იმ ხალხისთვის მეჩვენებინა, ვისაც ზემოქმედების ბერკეტები აქვს, ვისაც ამ ყველაფრის შეჩერება შეუძლია საქართველოში.

– რაც შეეხება თავად ბელუკაძეს, როგორ მოხვდა ბრიუსელში და რატომ გაათავისუფლეს დაკავებული თანამდებობიდან.

– არა, ბელუკაძე არ გაუთავისუფლებიათ. როგორც თავად ამბობს, მან დაწერა განცხადება წამოსვლის შესახებ. ბელუკაძე სხვათა შორის, ამბობს, რომ ის მონაწილეობდა ამ წამებაში, მაგრამ ის იყო სისტემის მსხვერპლი და ვალდებული იყო, ეს ეკეთებინა. მან თქვა, რომ მას მისცეს ვიდეოკამერა ციხის დირექტორის დავალებით და მას უნდა გადაეღო ყველაფერი. მან გაუძლო ძალიან დიდი ხანი, ერთ მშვენიერ დღეს მან თქვა, რომ დადგა მომენტი, როცა უკვე აღარ შეეძლო, ამის კეთება უკვე აღარ შეიძლებოდა. ჩვენ ბელუკაძე 3 თვის განმავლობაში ვაცხოვრეთ ჩემ მეგობართან – **მერაბ ბლადაძესთან**. ერთად ვჭამდით, ერთად ვსვამდით, და ერთად ვიყოფდით ყველაფერს. ახლა ის, რომ ბელუკაძემ მილიონები აიღო... რა სისულელეა, მერაბის სახლში ცხოვრობდა, ჩვენს კმყოფაზე იყო.

– ანუ ამ წამების დროს ბელუკაძე ოპერატორის ფუნქციას ასრულებდა. მას ევალეობოდა გადაღება.

– დიახ, დიახ, დიახ. მას ევალეობოდა გადაღება. ბელუკაძე რასაც ამბობს, აბსოლუტურად მჯერა. ბოლო ვიდეოში, რომელიც დაატრიალა შალვა რამიშვილმა, პირდაპირ ჩანს, როცა პრეზიდენტი ცრუობს, რომ ვიღაცები ზეგავლენის ქვეშ პატიმრებს აწამებდნენ. რა სისულელეა. იქ ჩანს ადამიანი თვალ-

ნათლივ – ეს არის ციხის უფროსის მოადგილე, რომელიც პირადად სცემს. ამის მერე პრეზიდენტს რა აქვს სალაპარაკო. ბელუკაძე ამბობს, რომ მის მიერ გადაღებული ყველა ვიდეო მიდიოდა ბაჩო ახალაიასთან, დღეს „ფაინენშალ ტაიმსს“ მისცა ბელუკაძემ ინტერვიუ და იქ თქვა, რომ ყველა ეს ვიდეო მიდიოდა ბაჩო ახალაიასთან. ციხის უფროსი ამ ვიდეოებს იღებდა და ანახვებდა – აი, ნახეთ, როგორ კარგად ვმუშაობთო.

– ეს დავალება თვითონ ბაჩო ახალაიასგან მიდიოდა, რომ ასე უნდა მოქცეოდნენ პატიმრებს და ასე გაეტეხათ ისინი ფსიქოლოგიურად.

– დიახ, დიახ, ბელუკაძე პირდაპირ ხელს ადებს ბაჩო ახალაიას. და ის ამბობს, რომ 2005 წლიდან მოყოლებული ვიდრე დღემდე ბაჩო ახალაიას კლანი მართავს ციხეებს.

– წელან დაიწყეთ ამაზე ლაპარაკი და ახლა დაგკონკრეტდეთ. რატომ გავრცელდა ვიდეო ახლა, რადგან ძალიან ბევრი ამას სწორედ არჩევნების წინა პერიოდის კონტექსტში განიხილავს.

– ეს არის აბსოლუტურად მტკნარი სიცრუე. მე ორი ინფორმაცია მაქვს. ერთი – ეს გავიდა ჩვენი შიდა წრიდან, გაჟონა და მთავრობის ყურამდე მივიდა. მე აღარ ვლაპარაკობ ოთხ ადამიანზე, ვინც ამ საკითხზე ვმუშაობდით. ვიღაცებმა ეს ყველაფერი იცოდნენ და მეორე მომენტი – ერთ-ერთმა ევროდეპუტატმა მითხრა, რომ დაიბარა საქართველოს ელჩი ევროსტრუქტურებში და ანახა ეს ვიდეო. მე ევროდეპუტატს დავუთოვე ეს ვიდეო. ჩვენს შორის ასეთი საუბარი შედგა – ამ ქალბატონს არ დავასახელებ, იგი არის ფრანგი მწვანეების წარმომადგენელი, დაიბარა საქართველოს ელჩი და უთხრა – ეს ხდება საქართველოს ციხეებშიო. ჩვენი მთავრობა ხომ იცით, როგორ შეიცხადებს, როგორ გეკადრებათ, ჩვენთან კარგად არის ყველაფერიო: იმ კომისიამ დაამტკიცა, ამ კომისიამ

დაამტკიცა, გათვლებით ყველაზე უსაფრთხო ქვეყანა ვართო და ამ ქალბატონმა ამოიღო და ვიდეო დაუღო და უთხრა – ეს რა არის, ამაზე პასუხი გამეცითო. ელჩი გამოვიდა, დარეკა მიმა სააკაშვილთან, მოაწყვეს ის სპექტაკლი, რა სპექტაკლიც მოეწყო გუშინ და მე იძულებული ვიყავი, ეს კონტრშეტევა გამეკეთებინა: მე გუშინ თქვენი არხის დირექტორს დაგურეკე. თავად თქვენ ხომ საქმის კურსში არ იყავით. მე დავრეკე.

– ნამდვილად არ ვიყავით საქმის კურსში. პირველად შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გავრცელდა ოფიციალურად ერთ-ერთი შედარებით რბილად წოდებული ვიდეო. გიორგი, არ ფიქრობთ, რომ ქართული საზოგადოება იყო ღირსი, რომ უფრო ადრე სცოდნოდა ამ ვიდეოების შესახებ. რატომ არ გავრცელდა ისინი უფრო ადრე.

– ერთადერთი რამის გამო, ეკა. დღემდე ვერ მომიწილებია, რომ ეს ვიდეო გავუშვი. ამით ბელუკაძის ოჯახი დავაყენე დიდი დარტყმის ქვეშ. ბელუკაძის ოჯახი დღეს მძევალია. შეგიძლიათ დაურეკოთ ადამიანის უფლებათა ევროკომისარი-ატში ქალბატონ **მარტიროსიანს** და ქალბატონ **ურუმოვას**, და სტრასბურგში დარეკოთ წამების კომიტეტში და ჰკითხოთ, რა გითხრათ გიორგი ფოფხაძემ. მანამ, სანამ ბელუკაძის ოჯახი საქართველოდან არ გამოვიდოდა, ვიდეო არ უნდა გასულიყო. ამ ყველაფერს ეს ადამიანები დაგიდასტურებენ. ძალიან მაღალი დონის ჩინოსნებზე ვლაპარაკობ. მე ამიტომ არ ვახმაურებდი ამ ვიდეოს, მცირეწლოვანი ბავშვები ჰყავს ბელუკაძეს და არაადამიანი უნდა ვყოფილიყავი, რომ ეს გამეკეთებინა, ხომ. ეს შეიძლებოდა ჩვენ დეკემბერში გაგვეკეთებინა, თუ ოჯახი გამოვიდოდა ივნისში, ან აგვისტოში... მაგრამ ჩვენ წამოგვაგეს, იძულებულნი გაგვხადეს, რომ ამ ნაბიჯზე წავსულიყავით“.

ეს ფაქტი კომენტარს არ საჭიროებს...

ახსანიშნავია, რომ მერაბ ბლაღაძე ქობულეთელია. ბრიუსელში ის ემიგრანტთა უფლებადამცველია და ამავე დროს ჩემი თანამებრძოლების მეგობარიც გახლავთ.

მინდა უღრმესი მადლობა გადაუხადო მედია-კავშირი ობიექტივის გმირ ჟურნალისტურ კოლექტივს – ბატონ დავით-თარხან მოურავის თავკაცობით, ეროვნულ საქმეს ემსახურებიან, მათი ძალისხმევა რომ არა ნამდვილად გაუჭირდებოდა საქართველოს მოსახლეობას რეჟიმთან გამკლავება, მათ ერთ მუშტად შეკრეს თავისი გადაცემებით და გამართული მიტინგებით საქართველო და საზღვარგარეთ გარიყული ქართველები რეჟიმთან საბრძოლველად, საქართველო არასოდეს დაივიწყებს უშიშარ რაინდ ჟურნალისტებს, სწორედაც ასეთი შემართების ხალხი უნდა მოვიდეს ქართველი მოსახლების წინამძღვრად, რომელთაც ქართული სისხლი უჩქეფთ ძარღვებში. აფერუმ მათ ვაჟკაცობასა და შეუპოვრობას!

ვარ ბედნიერი რომ მათთან ერთად მომიწია მიტინგებზე დასწრება, ხოლო ზოგიერთ მათგანს კიდევაც ვიცნობ.

აქვე მინდა შემოგთავაზოთ „სახალხო კრების“ ერთ-ერთი ლიდერის ბატონ ირაკლი ბათიაშვილის კომენტარი ამ ფაქტთან დაკავშირებით: „გუშინ რაც ვნახეთ და რაც წლების განმავლობაში პენიტენციარულ სისტემაში ხდებოდა, ამის თავი არის სააკაშვილი, მერაბიშვილი, ახალაიების კლანი, ადვიშვილი, მათ შექმნეს ეს სისტემა და ყველამ პასუხი უნდა აგოს. 1 ოქტომბერს ყველანი პასუხს აგებენ ხალხის წინაშე და მერე სამათლიანი სასამართლოს წინაშე. მინისტრი გადადგა, მაგრამ ამ შემთხვევაში მინისტრი არ არის ის ფიგურა, რომელიც რეალურად მართავდა ამ სამინისტროს. მართავდა ახალაია, შინაგან საქმეთა მინისტრი, ყოფილი თავდაცვის მინისტრი, მერაბიშვილი, ადვიშვილი და თავად სააკაშვილი. მათ შექმნეს ასეთი სისტემა ამ ქვეყა-

ნაში და მივიღეთ ის, რაც ვნახეთ. თავი და თავი კი სააკაშვილია. ეს არის რეალობა“.

ამ ფაქტს სტუდენტთა საყოველთაო მწვავე გამოხმაურება მოჰყვა. მრავალათასიანი მიტინგები და მსვლელობები გაიმართა, რომელსაც მზარი აუბა საღვდელეობამ და საზოგადოების მრავალათასიანმა აუდიტორიამ, რასაც მოჰყვა რეჟიმის საგრძნობი რყევა, ამ ნაბიჯმა კიდევ ერთი მყარი ნაბიჯით მიუახლოვა გამარჯვების გზაზე დამდგარი საქართველოს მოსახლეობა მომავალ საპარლამენტო არჩევნებს, რათა დაგვებრუნებია წართმეული საქართველო უღირსთა ზროვისაგან. ამ მოვლენების შემდგომ სააკაშვილი იძულებული გახდა ელიარებინა დაშვებული შეცდომები და მან ძალოვანი მინისტრები გადააყენა.

ახლა მივუბრუნდეთ განვითარებულ მოვლენებს.

შემდეგი მიტინგი გაიმართა **29 სექტემბერს თბილისში და ქუთაისში**, რომელსაც კარზე მომდგარი საპარლამენტო არჩევნებისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობა ჰქონდა საქართველოს მომავალსთვის...

ამჟამად ვია ცხოიძის მანქანაში ავლმორნდი ამ რეჟიმის დაუძინებელ მტერთან ქალბატონ – **ლამარა ფურცხვანიძესთან**, მის შვილიშვილ – 12 წლის, ბათუმის 2 საჯარო სკოლის 7 კლასელ მოსწავლე – **მარიამ ხალვაშთან** ერთად, მას ლურჯი ფერის „ქართული ოცნების“ მაისური ეცვა. მან დაჟინებული თხოვნის შედეგად აიძულა ბებიამისი რომ, ჩვენთან ერთად წამოსულიყო. ჩვენი ეკიპაჟის წევრები იყვნენ: ბათუმელი აფხაზი – **თემურ აშბა** და **ზაზა გვარიშვილი**, რომელიც ვიდიოთი იღებდა ჩვენ მსვლელობას, აქვე უნდა ითქვას რომ, ზაზა ბოლო თვეების მანძილზე ხშირად იღებდა ვიდიოთი აჭარის რეგიონალური ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ მოღვაწეობას.

აქაც ცისკარ გოგიტიძის და ლაშა მსხილაძის კარგი ორგანიზატორობით ჩატარდა ჩვენი მოგზაურობა, ხოლო ენერგიული ლაშა ქუთაისშიც მრავალათასიან შეკრებულ მრევლს უწევდა ორგანიზატორობას.

მიტინგზე, მოედნისკენ მიმავალს ზღვა ხალხში აკადემიკოს, ბატონ – **ვანო პაპუნძიეს**, აჭარის რეგიონალური „სახალხო კრების“ დარბაზის წევრს და მის ახლობელ – **ფრიდონ ბრეგვაძეს** დავემგზავრე, საუბარში ვართულებს ერთი ხანშიშესული მამაკაცი ჩავვერთო საუბარში, უფრო სწორედ მე მომმართა და გამახსენა ზუგდიდის აქციის დაშლის შემდგომ ხალხის მჭიდრო მასაში მომავალს იქვე სახლის სახურავიდან როგორ მიზანმიმართულად გამოგვიქნიეს რკინის მილის გადანაჭერი, რომელიც მე და ზაურ ბოლქვაძეს სასწაულად აქვცდა და იქვე სასწრაფო დახმარების მანქანის კოპოტზე დაეცა. მან იმხელა ხმა გამოსცა, რომ ჩვენს ირგვლივ ხალხი გაოგნებული დარჩა. ეს შემახსენა უცხო მამაკაცმა, რომელიც სამტრედიელი აღმოჩნდა. რაც შეეხება ფრიდონ ბრეგვაძეს ვიცნობ 2005 წლიდან, ის ანტიკორუფციული საინფორმაციო ანალიტიკური ცენტრის აჭარის რეგიონს ხელმძღვანელობდა და მეც მათთან ვიყავი, სადაც მათი გაზეთის „კორუფციის“ რედაქტორი გახლდით, ეს ცენტრი რამოდენიმე თვეში დაიხურა. ფრიდონთან დაკავშირებით ერთი მისი ნაამბობი მახსენდება, რომელიც მომიყვა პირად საუბარში: ერთხელ თბილისში მტკვრის სანაპიროზე მიმავალს ქალის ხმა შემოესმა, რომელიც მტკვარში იხრობოდა და შველას ითხოვდა, ფრიდონს არც კი უფიქრია, მტკვარში ხიდიდან გადაეშვა და ქალბატონი გადაარჩინა. ის ორი შვილის დედა, 22 წლის ასიე გასპარიანი აღმოჩნდა. მერე ოღნავ ღიმილით დასძინა „ბედი არ გინდა, სომხებს ვერ ვეგუებოდი და სომეხი შემრჩა ხელშიო“...

სომეხი ქალბატონი ერევნის მაცხოვრებელი ყოფილა ფრიდონი მასთან დაუპატიჟია და ათი დღე არნახული პატივი უცია მისთვის, ფრიდონი მის მშობლებს შვილად მიუღიათ...

მიტინგზე ზღვა ხალხში თვალი მოგკარით ხანში შესულ ქალბატონს, რომელიც ხელში ჯოხით ნელი ნაბიჯით მიდიოდა, მას შავი ოცნების მაისური ეცვა, რომელსაც ამოტვირფული ჰქონდა **კალადის** გვარი, რაც მიგვანიშნებდა რომ ის სამტრედიელი გახლდათ და სიამაყის გრძნობით მიაბიჯებდა. ერთმა ჩვენთაგანმა მაისური მოიწონა და გულდაწყვეტილი წარმოთქვა, ახლა რომ მქონოდა მაისური **დუმბადის** გვარით ნამდვილად გაუცვლიდიო... ერთმა ჩვენთაგანმა არც აცვივა და არც აცხელა და უპასუხა, კი მაგრამ შედაროცვილო იმ მოხუცს არ ეკითხები გაგიცლიდა თუ არა მაისურსო?..

ქუთაისის მიტინგი თბილისის მიტინგთან სინქრონულად მიმდინარეობდა, უფრო გასაგებად ჩვენ უყურებდით ცენტრალურ მოედანზე დამონტაჟებული მონიტორით თბილისში გამომსვლელებს, იქ კი ზღვა ხალხი იყო შეკრებილი, იმ დღეს დასამარდა „ნაციონალების“ ძლევაძმოსილი მოძრაობა მთელი მსოფლიოს თვალში. ბათუმში ჩამოსვლისთანავე ეს ამბავი ჩვენმა ეკიპაჟმა თითო ჭიქით ავლნიშნეთ...

ფარნავაზ მეფის ქუჩის 41-ში, (თანაც როგორი დამთხვევა ბედის ირონიით გამოწვეული, პოლიტიკური კოალიციის „ქართული ოცნების“ მინიჭებულ ნომერს დაემთხვა), სადაც პოლიტიკური კოალიცია „ქართული ოცნების“ ოფისი იყო განთავსებული დღედაღამ ხალხმრავლობა იყო. ოფისში ვის არ ნახვდა კაცი, მთელი ქალაქი და მთლიანად აჭარის რეგიონი მოძრაობდა აქ, იყვნენ ქალაქის ცნობადი სახეები: შოთა ზოიძე, თამაზ ცინცაძე, ამირან მამულაძე, კაკო ძნელაძე, თამაზ გოგიტიძე, ჯუმბერ კობალაძე, ავთანდილ ბურკაძე და რაც მთავარია ახალგაზრდობა იყო მობილიზებული. ბოდიშს

უხდი ყველა იმათ ვინც გარკვეული მიზეზების გამო ვერ დაეკარგა მათი ვინაობის არ ცოდნის გამო.

არ მინდა იმ ინტრიგებზე და უთანხმოებებზე გავამახვილო ყურადღება, რასაც აჭარაში ჰქონდა იმ დროს ადგილი, რომელიც მასმედის ფურცლებზე და მედიის საშუალებებით შექდებოდა, მაგრამ საბოლოო ბრძოლის წინ ყველა ერთად გაერთიანდა და ერთ მუშტად შეიკრა... **რაც მთავარი ფაქტორი გახლდათ რეჟიმთან ბრძოლაში გამარჯვებისთვის!**

აქვე აღვნიშნავ რომ, ძალზედ აქტიურობდნენ აჭარის რეგიონალური ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ წევრები, რომლებიც აქტიურად იყვნენ ჩართული 2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში და ასრულებდნენ სხვადასხვა მისიას პოლიტიკური კოალიცია „ქართული ოცნების“ დასახმარებლად, კერძოდ: ციალა სურმანიძე, ლამარა ფურცხვანიძე, ნანა ფუტკარაძე, მზევინარ ძირკვაძე, დარეჯან დიასამიძე, მანანა წულუკიძე, მანანა მელაძე, გულო გაბაიძე, ნათია სურმანიძე, ნანული დუმბაძე, ლეილა სარჯველაძე, ნაზიბროლა პირველი, თამილა მაკარაძე, ირმა ჩხიკვაძე, ცისკარ გოგიტიძე, ბიჭიკო ბოლქვაძე, ლაშა მსხილაძე, დავით სამნიძე, რომან ჩხაიძე, ნოდარ ცინცაძე, სერგო წერეთელი, როლანდ თურმანიძე, ზაზა გვარიშვილი, ირაკლი ხინიკაძე, ირაკლი გოგიტიძე, ბესო ფაღავა, ირაკლი ფაღავა, მამუკა გოგიტიძე, ისმაილ აბაშიძე, ვახტანგ ზოიძე, ჯუმბერ შაინიძე, ნოდარ მიქელაძე, როლანდ ზოზრევანიძე, გურამ ზოზრევანიძე, ზაზა ცერცვაძე, გელა სამნიძე, სიმონ ფუტკარაძე, ნოდარ ვანაძე, იაშა გვიანიძე, ედიბ აბაშიძე, იზიკ გაგულაშვილი, ომარ თურმანიძე, ბესიკ თურმანიძე, ნიაზ ხინიკაძე, ჰამლეტ აბესლაძე, სოლო რაც შეეხება მალხაზ წერეთელს, რომელიც 26 მაისის მონაწილე იყო, დააკავეს და ერთვანი პატიმრობა მიუსაჯეს რუსთავში, სადაც ყოველ

დილით ისმენდა სიმღერას „მიშა მაგარია“, აქტიურობით გამოირჩეოდნენ აგრეთვე: როლანდ დიასამიძე, გიორგი კახიძე, შოთა ცინცაძე, მირიან სამნიძე, როინ სამნიძე, როლანდ ხოზრევანიძე, ომარ აბულაძე, ზვიად ზოიძე, თეიმურაზ დავითაძე, გრიშა დავითაძე, თენგიზ კახიძე, სოსო შერვაშიძე, დავით ლორია, ირაკლი დარჩია, თემურ შავაძე, ტარიელ ჯოჯუა, შოთა ტულუში, ნუგზარ კეკელიძე, უჩა მელქეთესიანი, ბესიკ გამარჯობაძე, ლაშა ცეცხლაძე, ღურმიშხან (დურუ) ხოზრევანიძე, ირაკლი მიქელაძე და ხუთასამდე „სახალხო კრების“ სხვა აქტივისტი. (სია შედგენილია აჭარის რეგიონული ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ ხელმძღვანელის ცისკარ გოგიტიძის მიერ).

არჩევნებში აქტიურად იყვნენ ჩართული ბატონ ვახტანგ ახვლედიანის ქალიშვილები: ხათუნა და ზეინაბ ახვლედიანები.

აქვე აღსანიშნავია „სახალხო კრების“ უხუცესი წევრის – ბატონ დურსუნ ზოიძის ჩართულობა საარჩევნო პერიოდში, მიუხედავად ავადმყოფობისა ის თავის უბანში აქტიურად განაგებდა ავტოცაციას „ქართული ოცნების“ სასარგებლოდ.

„ემსახურე საქართველოს“ ლიდერმა, ამჟამად უკვე ბათუმის მაჟორიტარმა დეპუტატმა – ბატონმა მურმან ღუმბაძემ საჯაროდ აღნიშნა „სახალხო კრების“ აქტიური ჩართულობა საარჩევნო კომპანიაში, და მათ მაღლობა გადაუხადა.

„ემსახურე საქართველოს“ წევრებიდან ძალზედ აქტიურობდნენ და მურმან ღუმბაძეს მხარში ედგნენ ჩემთვის ნაცნობი მისი ერთგული და განუყრელი თანამებრძოლები: ქალბატონი მედეა ვასაძე, ბატონები: ავთანდილ ბერიძე, ხოლო გურამ სალაძე, ნუგზარ კეკელიძე, თამაზ მაკარაძე და სხვები სისხლიანი 26 მაისის მონაწილენი იყვნენ. თამაზ ხუხუნი კი 2007–09 წლების გაფიცვერში მონაწილეობდა. აქვე

ავლნიშნავდი რომ ბათუმის ოფისის პოლიტიკური კოალიცია „ქართული ოცნების“ უსაფრთხოებას პირნათლად ემსახურებოდნენ ამ სამსახურის უფროსი – დავით ღუმბაძე, მისი თანაშემწეები: არმენ კარაპეტიანი და დავით გათენაძე.

1 ოქტომბერს „სახალხო კრების“ წევრები შევიკრიბეთ ოფისთან და მიმაგრებულ საარჩევნო უბნებზე გავნაწილდით, მანამდე კი დილა ადრიან მე და ჩემმა უმცროსმა ვაჟმა – არჩილმა ამ დღისთვის თბილისიდან საგანგებოდ ჩამოსულმა პატარა ქალიშვილთან – მარიამთან ერთად დილაადრიან ჩვენს საარჩევნო უბანში მივედით და ხმა მივეცით იმ იმედით, რომ მომავალში ბედნიერ და გაბრწყინებულ საქართველოს ვიხილავდით!..

მე ერთ-ერთ ეკიპაჟის ხელმძღვანელად ვიყავი დანიშნული, ჩვენი მძღლოლი – დურმიშხან (დურუ) ხოზრევანიძე იყო, იგი მეტად ენერგიულად სხარტი გონების პიროვნება აღმოჩნდა. შუადღით ოფისში დაგვიანებით ჩამოვიდა დამკვირვებელთა ნიშნები, რომლებიც უნდა გადაცემოდა: ხულოს, შუახევისა და ქედის რაიონებს. მათი სამკერდე ნიშნები შტაბიდან უნდა წაეღოთ ავთანდილ ბერიძეს, ოთარ მახარაძეს და ბიჭიკო ბოლქვაძეს. მათ ალყა შემოარტყეს სამართალდამცველებმა სამკერდე ნიშნის წასართმევად და ისინი დაკავებულნი იქნენ ადგილზე, სწორედ ამ სიტუაციას შეესწრო ჩვენი მძღლოლი დურმიშხან ხოზრევანიძე. არეულობაში მას საიდუმლოდ გადაეცა ეს ნიშნები, რომელმაც მოახერხა ამ ნიშნების დანიშნულ ადგილზე ჩატანა. ბიჭიკო ბოლქვაძე და ოთარ მახარაძე რამოდენიმე საათის შემდგომ გაანთავისუფლეს ადვოკატ მედეა ვასაძის ჩარევის შემდგომ, ხოლო ავთანდილ ბერიძე კი განთავისუფლდა რამოდენიმე დღის შემდგომ, რომ არა არჩევნებში გამარჯვება ის ნამდვილად სააკაშვილის კიდევ ერთი მძევალი გახდებოდა.

ათანდელ ბერიძე და ბიჭიკო ბოლქვაძე საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის მებრძოლი – ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანი ადამიანები არიან. ისინი ერთმანეთის მხარდამხარ იბრძოდნენ და სიკვდილს არაერთხელ ჩახედეს თვალებში, მაგრამ უფალმა ისინი ცოცხლად სწორედ ამ დღისთვის გადაარჩინა, რათა უფსკრულთან მდგარი საქართველო გადაერჩინათ ამ რეჟიმისაგან, რათქმა უნდა დანარჩენ გულანთებულ ქართველებთან ერთად. აფერუმ მათ ვაჟკაცობას.

უბნებზე მორიგეობის დროს, კერძოდ: 72-ე უბანზე სადაც რამოდენიმე ეკიპაჟით ვმორიგეობდით „სახალხო კრების“ წევრები ლაშა მსხილაძის ხელმძღვანელობით. მოხდა ინციდენტი. სადაც ღამის ორი საათისკენ უბნიდან დამალვით ცდილობდა გაპარვას ერთ-ერთი დამკვირვებელი და სკოლის ეზოს უკანა (უბანი სკოლაში იყო განთავსებული) გასასვლელიდან აპირებდა წასვლას, მაგრამ აქ იქვე მდგომი ახალგაზრდები ამ უბნის გარე დამკვირვებლები იყვნენ, რომლებმაც დააკავეს იმ მიზნით რომ ხმების გაყალბება არ დაეშვათ. ის აღმოჩნდა ნაც.მოძრაობის წევრი, რომელმაც ბოდიში მოიხადა სახალხოდ და განაცხადა „ვცდებოდი რომ ამათ უჭერდი მხარსო“... ეს ახალგაზრდები ჩემი შვილიშვილების მეგობრები აღმოჩნდნენ – ძმები: ელიზბარ და ედნარ ცინცაძეები და გიორგი ფარტენაძე. აქვე დაგვირეკეს და გვამცნეს რომ სააკაშვილმა სახალხოდ გამოაცხადა ნაც.მოძრაობის დამარცხება არჩევნებში, ჩვენ ეკიპაჟები დავძარით ოფისისკენ სადაც დიდი თავშეყრა ხდებოდა, მალე ავტომანქანებით აფრიალებული დროშებითა და სიგნალებით ქალაქის ქუჩები დავლაშქრეთ, გახარებული ხალხი გარეთ იყო გამოსული, რომლებიც ხელების ქნევით და შეძახილებით გვეგებებოდა. ეფორიაში მყოფს

თავი სიზმარში მეგონა, ვერ წარმოძღვინა, რომ ყოველივე ეს მშვიდობიანად თუ დამთავრდებოდა...

საზეიმო მსვლელობის დროს აღმაშენებლის ქუჩაზე შეჩერებისას მანქანასთან ჩემი უმცროსი შვილიშვილი ოცნების შავმაისურში გამოწყობილი – თენგიზი მომიახლოვდა და დაჟინებით დროშა მთხოვა, მეც თხოვნა დაუკმაყოფილე და ერთი დროშა გადავეცი, იქვე მანქანაში დავინახე ჩემი უფროსი ვაჟი – დავითი მის შვილთან – ნიკასთან ერთად, მათ არ ველოდი, რადგან ის ნაავარიები, რამოდენიმე ადგილას ფეხებ გადატეხილი გიბსში მყოფი სახლში მეგულებოდა...

მსვლელობასაც ლაშა ხელმძღვანელობდა, ყიჟინით შემოვიარეთ მთელი უბნები, ღმერთს მადლობა, რომ რაიმე შემთხვევას ადგილი არ ჰქონია. შემდგომ ჩვენ წვევრებს, კერძოდ ცისკარ გოგიტიძეს, დავით სამნიძეს და ნოდარ ცინცაძეს შევეხმიანეთ. იქიდან მათთან ერთად უბნებზე დაფიქსირებული გამარჯვების დამადასტურებელი ოქმებით მთავარ ოფისში გამთენიისას მივედით და იქ მყოფთ გამარჯვება მივულოცეთ...

3 ოქტომბერს კი ვახტანგ ახვლედიანის საფლავი მოვინახულე მის მეგობრებთან: ასლანი კაკაბაძესთან, იზიკ გაგულაშვილთან და ედიბ აბაშიძესთან ერთად. მას ვამცნეთ გამარჯვების ამბავი და თითო ჭიქაც წაუქციეთ მის ხსოვნას... მეორე დღეს „სახალხო კრების“ წვევრებმაც მიაგეს პატივი ბატონ ვახტანგის ხსოვნას, ჩვენ არც მახინჯაურელი, აწ გარდაცლილის „სახალხო კრების“ წვერის ნუგზარ ჯიჯავაძის საფლავი დაგვიტოვებია უყურადღებოდ.

მინდა მკითხველს შევასხენო ნაცმოძრაობის დამარცხების გამომწვევი მიზეზები რაც თვალნათლივ ჩანს „აჭარა P.S.“ რედაქტორის ბ-ნ **ჯემალ მეგრელიძის** სტატიაში: „ნაცაფერისტული პოლიტიკის შედეგები ანუ ბეწვი სხვის თვალში“, აქვე აღნიშვნის ღირსია სარედაქციო ჯგუფის მუშაობა, რომლე-

ბიც თითქმის უხელფასოდ, შიშველ ენთუზიაზმზე მუშაობდნენ წლებზე ფენს იდგამდნენ და მხოლოდ გაზეთის გამოსვლის დაფინანსებას ძლივს ახერხებდნენ, რათა რედაქციას არ შეეწყვიტა არსებობა. ყოველივე ეს კი მართალ სიტყვის სადარაჯოზე ღვომას ნიშნავს.

სტატიაში ვკითხულობთ, რომ ოპოზიციაში გადავარდნილი „ნაციონალური მოძრაობა“ იხტიბარს არ იტენს და ქვეყნის წინსვლაზე „ზრუნვას“ არჩევნებში გამარჯვებული ქართველი ხალხის გულგატეხილობის მცდელობით იწყებს, მომაკვდავი გველუშაპი ოპოზიციაში ჯერ კიდევ ფლობს მართვის სერიოზულ ბერკეტებს და ყველა საშუალებით ცდილობს ხელისუფლების დათმობის პირველივე დღეებიდანვე მოსახლეობაში შექმნას იმედგაცრუების განცდა, რომ მერე უთხრას ხალხს, ნახეთ, მატყუარა ბიძინა ივანიშვილმა როგორ „გადაგაგლოთ“ და ჩვენ რა „მართლები“ ვიყავითო...

გამორიცხული არ არის, ამ გველვეშაპმა კუდიც მოიქნიოს, მაგრამ ქართველი ხალხი უკვე მაგათ საკენკს აღარ შეჭამს.

ბიძინა ივანიშვილის მედიასთან შეხვედრა ბევრისთვის კიდევ ერთი გულახდილობის დემონსტრირება იყო, „ნაცებისთვის“ – „დემოკრატიისთვის საგანგაშო სიგნალი“, ან კიდევ „ქართული ოცნების“ სხვა მითების დამსხვრევის პრელუდიაც.

ფაქტი ერთია, რომ ბიძინა ივანიშვილმა, სააკაშვილის მსგავსად, ცრუ დაპირებები არ გასცა და პრობლემებიც არ შეაღამაზა. პირდაპირ თქვა, რომ გაზისა და ელექტროენერჯის ტარიფების განახევრება არ გამოვა და, როგორც ჩანს, ამის დაპირება გადაჭარბებული იყო. ისიც არ დაუმაღავს, რომ იმედგაცრუებულია, რადგან სპეციალური წარმომადგენლის დანიშვნის მიუხედავად, მოსკოვს საპასუხო ნაბიჯი არ გადაუღვამს...

მედიასთან შეხვედრისას იმასაც მოეფინა ნათელი, რომ, როცა ბიძინა ივანიშვილმა პრეზიდენტის გადადგომა მოითხო-

ვა, საერთაშორისო საზოგადოების წარმომადგენლებს ძალიან ცუდი რეაქცია ჰქონდათ. პრემიერ-მინისტრს მათი ესმის და ადასტურებს, რომ მისი პარტიის მხრიდან იმპინჩმენტის საკითხის დაყენება არ მოხდება. თუმცა იმასაც კარგად ხედავს, რომ პროცესები მიმდინარეობს და არავის უნდა გაუკვირდეს, თუ პრეზიდენტის იმპინჩმენტის საკითხი მაინც დადგება.

სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს, ყოველდღიურად მოითხოვო დანაპირების შესრულება ხელისუფლებისაგან, რომელიც სულ რაღაც ერთი თვის მოსულია სათავეში და რომელსაც წინამორბედისაგან ისეთი რთული მემკვიდრეობა ერგო, ალბათ ერთი წელი სიტუაციის გასარკვევადაც არ ეყოფა. სირთულისთვის მარტო ისიც კმარა, რომ ქვეყანაში „ნაციონალების“ კონსტიტუციის წყალობით ორხელისუფლებიანობის პრობლემა და პრეზიდენტი, რომელიც ქვეყნის სიმბოლო უნდა იყოს, საკუთარ ხალხს ოპოზიციციაში ჩაუდგას... საუბედუროდ, „ნაციონალებს“ მთელი საქართველო ერთი მუჭა ბრბო ჰკონიათ და ფიქრობენ, ნაცადი მოქმედებებით ფონს ისევ გავლენ, თუმცა, მურტალოს მეთოდები კარგახანია დაუძველდა... საზოგადოება დღეს მარტო იმითაა ბედნიერი, რომ თავისუფლად სუნთქავს, თავისუფლება კი 1 ოქტომბრის არჩევნების ყველაზე დიდი მონაპოვარია...

ბიძინა ივანიშვილის კანონმორჩილება რომ არა, ქართველ ხალხს იმდენად აქვს მობეზრებული „ნაციონალთა“ უსინდისობა, პირველი შანსის გამოჩენის შემთხვევაშივე სათითაოდ კინწისკვრით გაყრიდა თითოეულ მათგანს და ამის ნიშნები საქართველოს არაერთ რეგიონში, მათ შორის აჭარაშიც გამოიკვეთა. სამართლიანობისთვის უნდა ითქვას, რომ **ჟვანიას, ბუტა რობაქიძის, სანდრო გირგვლიანის, გურამ შარაძის, ბადრი პატარკაციშვილის და სხვათა მკვლევლობების, სვანეთის, ლოპოტას თუ კიდევ მრავალი ხმაურიანი ოპერაციის, „ნულოვანი ტოლერანტობის“**, 7 ნოემბრის, 9 აპრილის, 26 მაისის სასაკ-

ლას შემოქმედ ხელისუფლებას და მის მხარდამჭერებს არავითარი მორალური უფლება არ აქვთ ილაპარაკონ ქართველი ხალხის სახელით, იმ ხალხის სახელით რომელთა 80 პროცენტზე მეტმა პირველ ოქტომბერს უარი უთხრა სააკაშვილის დემაგოგიას და სამუდამოდ პოლიტიკურ სანაგვეზე მოისროლა. ვფიქრობთ, გამაღიზიანებელი მათი იხტობარგაუტყებელი სახეების ხილვა უფროა, ვიდრე ახალი ხელისუფლების გულწრფელობა (ყოველ შემთხვევაში ეს ჯერ ჯერობით ასე ჩანს).

თვალი გადავაკლოთ წარსულს და კიდევ ერთხელ დავრწმუნდეთ რამდენჯერ და რამდენით მოატყუა „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ საკუთარი ხალხი მმართველობის 9 წლის განმავლობაში და ვაღიაროთ, აქვს თუ არა მას მორალური უფლება დღეს საერთოდ რაიმეზე ჰქონდეს პრეტენზია:

ალიანსმა „ეკონომიკური სამართლიანობისა და ბიზნესის თავისუფლებისთვის“ 2003 წლიდან დღემდე ჩატარებულ არჩევნებზე წარმოდგენილი პოლიტიკური ძალების პროგრამები და მათი შესრულების ხარისხი შეისწავლა. აქცენტები, ბუნებრივია, მმართველ ძალაზე გაკეთდა, ვინაიდან სხვა პოლიტიკურ გაერთიანებებს თავიანთი პროგრამების განხორციელების უფლებამოსილება არ გააჩნდათ და მათი დაპირებები ხშირად ცარიელი ბელეტრისტიკა იყო.

„ალიანსი“ აღნიშნული პროგრამების უსაფუძვლობის და უპასუხისმგებლობის საილუსტრაციოდ გთავაზობთ 2008 წლის 21 მაისის საპარლამენტო არჩევნებზე „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ პროგრამის მონიტორინგს. პროგრამას, რომელიც სამ ძირითად პრინციპს – უსაფრთხოება, ინიციატივა, ერთობა – ეყრდნობოდა, მმართველმა ძალამ „საქმე ლაპარაკის ნაცვლად“ უწოდა და ამომრჩევლებს პროგრამის 50 თვეში (4 წ.) განხორციელებას დაჰპირდა.

ალიანსის მიერ წარმოდგენილ ანალიზში და შეფასებებში შესწავლილია წინასაარჩევნო დაპირებების და პროგრ-

ამების არამართო ეკონომიკური ასპექტები, არამედ სოციალური, სამართლებრივი, ტერიტორიული მთლიანობის და სხვა საკითხები.

უსაფრთხოება, რომელიც პროგრამის – „საქმე ლაპარაკის ნაცვლად“ ერთ-ერთი ქვაკუთხედი იყო, გულისხმობდა „სამხრეთ ოსეთისა“ და აფხაზეთის დაბრუნებით ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას. თუმცა, არჩევნებიდან 3 თვეც არ იყო გასული, რაც ხელისუფლების მიერ გატარებულ პოლიტიკის შედეგად მოჰყვა ქვეყნის ტერიტორიების გარკვეული ნაწილის დაკარგვა.

არანაკლებ ბუტაფორიულია პროგრამის ეკონომიკური ასპექტები. „ყველას შევუქმნით საშუალებას გამოიჩინოს ინიციატივა, თითოეულ ადამიანს მიეცემა საშუალება იმუშაოს, დაიწყოს ბიზნესი, დაძლიოს სიღარიბე საკუთარ ოჯახში, რადგან ერთიანი საქართველო სიღარიბის გარეშე იწყება თითოეული ოჯახის კეთილდღეობიდან. ასე ვაქცევთ ჩვენ რეალობად საქართველოს სიღარიბის გარეშე“, – ეს გახლავთ მონაკვეთი „ნაციონალური მოძრაობის“ აღნიშნული საარჩევნო პროგრამიდან. ამ დაპირების მიუხედავად, საზოგადოებას ახსოვს არაერთი მაგალითი, როდესაც ადგილი ჰქონდა ბიზნესის შევიწროებას, ბიზნესმენების დევნას, ქონების უკანონო ჩამორთმევას და ა.შ.

იმავე პროგრამით, „ნაციონალები“ ხალხს მდგრადი ფინანსური სისტემის ჩამოყალიბებას და კრედიტების გაიაფებას ჰპირდებოდნენ, რითაც ახალი საწარმოების გახსნის სტიმულირება მოხდებოდა. უამრავი დრო გავიდა, მაგრამ რეალობა დღეს იგივეა. კრედიტების სიძვირით საქართველო მსოფლიოში მე-8 ადგილზეა, ბიზნესის დასაწყები სესხის, ე.წ. „სტარტაპის“ ცნებაც კი, პრაქტიკულად, ქვეყანაში არ არსებობს.

„გავაგრძელებთ გადასახადების შემცირებას, რაც დასაქმებას, დაგროვებას და ეკონომიკის ზრდას შეუწყობს ხელს: საშემოსავლო გადასახადს 15%-მდე შევამცირებთ და ეს საშუალებას მოგვცემს შევქმნათ მეტი სამუშაო ადგილი“, – ასეთია მორიგი ამონარიდი პროგრამიდან „საქმე ლაპარაკის ნაცვლად“. როგორც ვხედავთ, 2008 წელს „ნაციონალები“ გვპირდებოდნენ იმგვარი პოლიტიკის გატარებას, რომელიც ხელს შეუწყობდა დანაზოგების ზრდას, თუმცა საქართველო დღემდე მსოფლიოში ერთ-ერთი ბოლოა დანაზოგების მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართების მიხედვით. მშპ-ს მიმართ მთლიანი ეროვნული დანაზოგი 5%-ის დონეზეა, როცა ეს მაჩვენებელი ჩვენს მეზობელ ქვეყნებში 30%-დან 50%-მდე მერყეობს. საშემოსავლო გადასახადის შემცირებაც, ყველას კარგად მოეხსენება, არ მომხდარა.

„ნაციონალური მოძრაობა“ ამომრჩეველებს ბიზნეს-გარემოს გაუმჯობესების პირობას აძლევდა, რაც ინვესტიციების შემოდინებას შეუწყობდა ხელს. თუმცა, მომდევნო სამ წელიწადში უმნიშვნელოდ მეტი ინვესტიცია შემოვიდა, ვიდრე მხოლოდ 2007 წელს. სამი წლის განმავლობაში შემოსული ინვესტიციების მოცულობამ ჯამში 2,4 მილიარდი დოლარი შეადგინა, რაც ძალიან დაბალი მაჩვენებელია. ბიზნეს-გარემოს მიმზიდველობის ისეთი ფაქტორები, როგორიცაა საკუთრების უფლების დაცულობა, დამოუკიდებელი სასამართლო, კონტრაქტების აღსრულების ხარისხი, ინვესტორთა დაცვის დონე, გასაღების ბაზრები და სხვა მნიშვნელოვანი ასპექტები, კვლავ მოუწესრიგებელია.

„საქმე ლაპარაკის ნაცვლად“ მოიცავდა ფოთის ინდუსტრიული ზონის სრული სიმძლავრით ამოქმედებას, რაც 35 ათასზე მეტი ადამიანის დასაქმებას გულისხმობდა. დღეს კი, ყველა ერთხმად, და მათ შორის პრეზიდენტიც, აღიარებს, რომ

ეს პროექტი ჩავარდა. გარდა ამისა, დაპირებებში შედიოდა თავისუფალი ინდუსტრიული ზონების შექმნა აფხაზეთსა და ე.წ. „სამხრეთ ოსეთში“.

დაპირებების ნუსხაში შედიოდა სტრუქტურებისთვის სწავლის ხელმისაწვდომობა და საუკეთესო პირობების შეთავაზება. დღეს კი, სტრუქტურული სესხის ცნება, ფაქტობრივად აღარ არსებობს, მძიმე სოციალური ფონის გამო უმაღლესი განათლების მიღება ფაქტობრივად შეუძლებელი გახდა და ასობით სტრუქტურა იძულებულია სწავლას თავი დაანებოს.

გარდა ამისა, საინტერესოა რამდენიმე მაკროპარამეტრის განხილვა. უმუშევრობის დონე, ოფიციალური სტატისტიკის მიხედვით, 2005 წლის 13,8%-იანი დონიდან 2011 წლისთვის 15,1%-მდე გაიზარდა. 2003 წელთან შედარებით ლარის მსყიდველობითი უნარი თითქმის 2-ჯერ შემცირდა. უმწეო მდგომარეობაში მყოფი მოსახლეობის რიცხოვნობამ 1,6 მილიონი ადამიანი შეადგინა, რაც ქვეყნის მთელი მოსახლეობის დაახლოებით 36%-ია.

ნათელია, რომ დაპირებების უმეტესობა დღემდე შეუსრულებელია. ამას, ისიც ცხადყოფს, რომ 2008 წლის დაპირებების ნაწილი, „ნაციონალური მოძრაობის“ ახალ პროგრამაშიც იყო გაწერილი, მაგალითად: **100 დოლარიანი პენსია, საყოველთაო დაზღვევა და ა.შ.**

ფაქტი ერთია, ყოფილი ხელისუფლება ამტკიცებდა, რომ აქამდე ხდებოდა სხვა პრობლემების მოგვარება, რომელთა გარეშეც სიღარიბესთან ბრძოლა შეუძლებელი იქნებოდა, თუმცა აქამდე ჩატარებულ ყველა არჩევნებზე „ნაციონალების“ მთავარი პრიორიტეტი სიღარიბის დაძლევა იყო. რეალობა კი უცვლელია, დაპირებების მიუხედავად, დღეისათვის სიღარიბე არანაკლები სიმწვავის პრობლემაა, ვიდრე 10 წლის წინ.

გარდა ხსენებული პროგრამისა, ერთ-ერთი პროგრამა, რომელიც მთავრობამ 2008-2012 წლების სამოქმედო გეგმად

დაისახა, იყო 2008 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებზე მიხედილ სააკაშვილის მიერ ამომრჩევლებისთვის შეთავაზებული პროგრამა „ერთიანი საქართველო სიღარიბის გარეშე“. პროგრამის ძირითად მიზნებს მოსახლეობის კეთილდღეობა – საქართველო სიღარიბის გარეშე, ეროვნული უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და სრული ტერიტორიული და სამოქალაქო რეინტეგრაცია წარმოადგენდა.

უფრო კონკრეტულად გვემა მოიცავდა შემდეგ პუნქტებს: მომდევნო 5 წლის მანძილზე ქვეყანა წარმატებით დაასრულებს ნატოში გაწევრიანების ყველა ეტაპს, დააკმაყოფილებს მის მოთხოვნებს. 5 წელი, ფაქტობრივად, უკვე გავიდა და შედეგს საზოგადოება კარგად ხედავს. რუსეთის ფედერაციასთან მიიღწევა ურთიერთობების ნორმალიზება - რუსეთის ფედერაციასთან დღემდე დაძაბულია ურთიერთობა და უფრო მეტიც, ვინც ცდილობდა ჩრდილოელ მეზობელთან რაიმე ურთიერთობის დაჭერას, ის ავტომატურად ქვეყნის ინტერესების მოღალატედ ითვლებოდა;

გაგრძელდება ეკონომიკის სწრაფი ზრდა – მომდევნო 5 წლის განმავლობაში ეკონომიკა წლიურად საშუალოდ 8%-ით გაიზრდება. საქართველო მსოფლიო ბანკის კლასიფიკაციით „საშუალო-მაღალშემოსავლიანი ქვეყნების ჯგუფში“ გადაინაცვლებს. 2008 წლიდან დღემდე ქვეყნის ეკონომიკა წელიწადში საშუალოდ 3%-ით იზრდებოდა და ერთ სულ მოსახლეზე მშპ-ს მოცულობით საქართველო კვლავ დაბალშემოსავლიანი ქვეყნებს შორისაა;

შემცირდება სახელმწიფოს წილი ეკონომიკაში – ბიუჯეტის ხარჯების წილი მშპ-სთან მიმართებაში 29-დან 22%-მდე შემცირდება.

უცხოური პირდაპირი და პორტფელური ინვესტიციების და კერძო სექტორის მიერ მოზიდული დაფინანსების მოცუ-

ლობა 5 წელიწადში გაიზრდება – ინვესტიციები ყოველწლიურად მშპ-სს 10%-ზე მეტი იქნება და ჯამურად 10 მლრდ. დოლარს მიაღწევს. 2008 წლიდან დღემდე საქართველოში სულ 3,9 მილიარდი დოლარის ინვესტიცია შემოვიდა, მშპ-ს მიმართ ინვესტიციების მოცულობა კი 4%-ს არ ასცილებია.

გარანტირებული საკუთრების უფლება – საკონსტიტუციო, საკანონმდებლო ცვლილებებისა და სასამართლო პრაქტიკის გაუმჯობესების შედეგად გაიზრდება კერძო საკუთრების ხელშეუხებლობის ხარისხი. საკუთრების ხელშეუხებლობა უზრუნველყოფილი იქნება არა მხოლოდ საკანონმდებლო, ასევე იმპლემენტაციის და აღქმის დონეზე.

მზარდი ეკონომიკური აქტივობის შედეგად გაიზრდება დასაქმება 10 მილიარდამდე მოცულობის უცხოური ინვესტიცია უზრუნველყოფს ახალი 200 ათასი სამუშაო ადგილის შექმნას. შედეგი ბოლო 7-8 წლის განმავლობაში უმუშევრობა 12%-დან 16%-მდე გაიზარდა.

საგრძნობლად შემცირდება სიღარიბე – 5 წელიწადში სოციალური პროგრამების ბენეფიციართა 50% მათი კეთილდღეობის გაუმჯობესების გამო გამოვა ბენეფიციართა სიებიდან. მიუხედავად ამ დაპირებისა, 1.6 მილიონი ადამიანი ისევ სოციალურად დაუცველია;

გატარებული საპენსიო რეფორმის შედეგად გაიზრდება სოციალური პენსიის პაკეტის მოცულობა და ხარისხი – საპენსიო პაკეტი 100 დოლარს მიაღწევს და იქნება სიღარიბის დაძლევის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტი. ეს მორიგი უსაფუძვლო და შეუსრულებელი დაპირებაა სააკაშვილის ხელისუფლების მხრიდან;

უძრავი ქონების ბაზარი დინამიურად განვითარდება მშენებლობის მოცულობა შემდეგ 5 წელიწადში გაორმაგდება და მოხდება სამშენებლო პროდუქტის დივერსიფიკაცია. უძ-

რავი ქონების ბაზარი დღემდე კრიზისშია და 2008 წლის დონესაც კი ვერ დაუბრუნდა. მიუხედავად მრავალი პროგრამისა, რომლითაც დეველოპერების ხელშეწყობა ხდებოდა, ვერ მოხდა პრობლემების დაძლევა;

გაიზრდება ენერგოსისტემის მდგრადობა – მოხმარებული ენერგორესურსების 70% კვლავაც იმპორტირებულია;

სასოფლო-სამეურნეო სექტორში საშუალო ფერმერული მეურნეობის წილი გაიზრდება. მომავალი 5 წლის განმავლობაში სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ექსპორტი მთლიანი ექსპორტის 25%-ს გაუტოლდება. დღევანდელი რეალობა კი ისაა, რომ ექსპორტის სტრუქტურაში პირველ ათეულში მხოლოდ თხილი და ღვინო გვხვდება, რომელთა საერთო წილი ექსპორტში 7-8 პროცენტია.

საკაპშვილის ხელისუფლების დაპირებები წლების მანძილზე ერთი და იგივე გახლდათ. პროგრამები, რეალურად, მხოლოდ სახელწოდებებით განსხვავდებოდა და პრობლემები არჩევნიდან არჩევნებამდე მივიწყებული იყო.

საზოგადოებას კარგად ახსოვს მთავრობის „50 დღიანი პროგრამა“. იგი მოიცავდა შემდეგ საკითხებს: თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის შექმნა ფოთში, სპეციალური არასაბიუჯეტო ფონდების შექმნა, საქართველოს მთავრობის საგადასახადო ინიციატივები, საქართველოს საფინანსო ცენტრად გადაქცევის პერსპექტივა, მთავრობის ახალი ფისკალური მაკროეკონომიკური სტაბილურობა, სუვერენული ევროობლიგაციების სადებიუტო ემისია, იაფი სესხის პროგრამა, 100 აგროსაწარმო, საპენსიო რეფორმა და ჰიდრორესურსები – ჰესების მშენებლობაში ინვესტორთა მოზიდვა.

ამ საკითხებიდან ხელისუფლებამ ყველაზე „წარმატებით“ ევროობლიგაციების ემისია განახორციელა, ყველა სხვა დანარჩენი საკითხები ჩავარდა.

ნაც. ხელისუფლებას ჰქონდა ისეთი პროგრამებიც, რომლებიც საერთოდ დავიწყებას მიეცა. მაგალითად, ყოფილი პრემიერ-მინისტრის ნიკა გილაურის 10 პუნქტიანი გეგმა, რომელიც სურვილების ჩამონათვალს უფრო ჰგავდა, ვინაიდან მასში ძალიან ზოგადი მიზნები იყო წარმოდგენილი, რომელთა მიღწევის კონკრეტული ღონისძიებები არსად ეწერა და არც არავის უმსჯელია მასზე. მოგეხსენებათ, სააკაშვილის ხელისუფლებამ წინასაარჩევნოდ ახალი პროგრამა „მეტი სარგებელი ხალხს“ წარადგინა და მოსახლეობას საქართველოსთან ხელშეკრულების გაფორმება შესთავაზა. მსგავსი ხელშეკრულება „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ 2002 წელსაც დადო თბილისთან, რომელში ჩამოთვლილი საკითხების აბსოლუტური უმრავლესობა არ შესრულდა. ამდენად, ნაც. ხელისუფლების დაპირებები თითქმის ყველა არჩევნებზე უცვლელი იყო, რაც იმას ნიშნავს, რომ მას არ შესწევდა ძალა გადაეჭრა ქვეყნის წინაშე არსებული პრობლემები, ან ამის პოლიტიკური ნება არ გააჩნდა.

დიახ, ეს არის „ნაცმოძრაობის“ რეალური სახე, რომელმაც მთელი 9 წლის განმავლობაში ყველა სახელისუფლებო ბერკეტის ფლობის მიუხედავად მხოლოდ დაპირებებით კვება საკუთარი ხალხი და დღეს ერთი თვის მოსული ხელისუფლებისგან ითხოვს დაპირებათა მყისიერ შესრულებას.

როგორც ჩანს, „ომი დამთავრდა, მაგრამ მშვიდობის უნდა გვეშინოდეს“, რადგან სააკაშვილის სიურპრიზები მანამ არ დამთავრდება, სანამ თავისი ნარჩენების უკანასკნელი მოჰიკანებიც კი სავარძლებში ისხდებიან და ძალიან „მართალი“ თუ „ჭკვიანი“ სახეებით სხვის თვალში ბეწვის არსებობაზე მოგვიყვებიან, ხოლო საკუთარში დირესაც კი ვერ შეამჩნევენ...“

ამჯერად ნაც. მოძრაობის დაპირებების ერთ-ერთ მაგალითით შემოვიფარგლები და ისიც „აჭარა P.S.“-ს დავ-

ესეხები გამოქვეყნებული სტატიით „**ბარამიძე – შერვაშიძის მიერ მოტყუებული ნონა ბოლქვაძე გარდაიცვალა**“: „24 ოქტომბრის დილას ლეიკემიით დაავადებული, 27 წლის ქედელი ნონა ბოლქვაძე მძიმე შეტევებით გარდაიცვალა. ეს ის ნონა ბოლქვაძეა, რომლის ოჯახსაც წინასაარჩევნო პერიოდში ე.წ. ნაცები 2500 ხმის სანაცვლოდ უცხოეთში ძვლის ტვინის ტრანსპლანტაციას დაჰპირდნენ. თუმცა, არჩევნების შემდეგ დანაპირები (ისე, როგორც ყველა მათი დაპირება), საპნის ბუშტივით გასკდა და ოჯახს დახმარებაზე კატეგორიული უარი განუცხადეს. ბოლო წუთამდე ბოლქვაძეების ოჯახი მუხლმოდრეკით ითხოვდა: „ბავშვის მდგომარეობა ძალიან მძიმეა, თუ რაღაც ნამუსის ნატამალი შეგრჩენიათ, იქნებ მოგვეხმაროთ“, მაგრამ შეიძლება მათ სინდისსა და მორალზე ესაუბრო?

გვინდა აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატს **ირაკლი ბარამიძეს** და საქართველოს პარლამენტის ქედის მაჟორიტარ დეპუტატს – **იაშა შერვაშიძეს** ვკითხოთ რა ნამუსით უნდა ისაუბრონ მათ საკუთარი ერის წინაშე მაღალი ტრიბუნებიდან, რა პრობლემები უნდა მოუგვარონ საკუთარ ამომრჩევლებს ყალბი ხმების სანაცვლოდ? ვინ იცის, კიდევ რამდენი გაუნხმურებელი მოპარული ხმებით მოიპოვეს მათ დეპუტატის მანდატები, რამდენი ამომრჩეველი ნანობს თავის საქციელს? რადგან ერთი შედეგი უკვე სახეზე გვაქვს. „ნაც.მოძრაობის“ ამ ორ დეპუტატს ელემენტარული გულისხმიერება რომ გამოეჩინა და პაციენტი საზღვარგარეთ სამკურნალოდ გაეგზავნა, ვინ იცის, დღეს იქნებ ნონა ბოლქვაძე გადარჩენილიყო. ამიტომაც ჩნდება კითხვები – კერძოდ რომელი კანონპროექტის შემუშავების მორალური უფლება აქვთ **იაშა შერვაშიძეს და ირაკლი ბარამიძეს**, ან როგორ აპირებენ საკუთარი კუთხის ოჯახს

სამძიმარი გამოუცხადონ, თუმცა მათგან არაფერია გასაკვირი, შესაძლოა პანაშვიდზეც კი ვინილოთ „დეკუტატები“ დამწუხრებული სახეებით, ვითომდა ჩვენ რა შუაში ვართო... არადა გვაქვს დაზუსტებული ინფორმაცია, რომ მახუნცეთში, წინასაარჩევნო შეხვედრის დროს, ნონა ბოლქვაძის დელას – **ლევან ვარშალომიძე**მაც მისცა პირობა და უთხრა: – ქალბატონო ნაზი, ყველაფერი კარგად იქნებაო... ამის დამნაშავე ადამიანები არსად წასულან, ფაქტებს რომ გაექცეთ, ცოდვას სად მიუხვალთ „ნაცებო“?! ეს არ არის პირველი შემთხვევა, როცა თქვენ პირდაპირ თუ ირიბად ანადგურებთ საკუთარ ხალხს, შეურაცხყოფთ მათ ღირსებას, პატივს, თავმოყვარეობას. სამაგიეროდ ბოლო წუთამდე თქვენი დიდი ბელადის - მიმას სურათის ცქერით ტკებოლით საკუთარ კაბინეტებში.

დმერთმა ქნას ეს იყოს უკანასკნელი უსინდისობა „ნაცების“ მიერ საკუთარ ხალხთან მიმართებაში. თუმცა, ნონა ბოლქვაძეს სიცოცხლეს ველარ დაეუბრუნებთ, მაგრამ ვერც ვერაფრით ვანუგეშებთ მის ოჯახს გარდა იმისა, რომ ამ ამორალური საქციელის ავტორები ღვთისგან თუ კანონისგან აუცილებლად დაისჯებიან!“

არჩევნების შემდგომ განვითარებულ მოვლენებს და ბოლო ხანს განვითარებულ მოვლენებს მინდა გამოვეხმაურო, რომელიც რელიგიას და დაპატიმრებებს შეეხება და მაგალითისათვის მოვიყვან გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ჟურნალისტ **რუსლან რუსიას** სტატიას, სადაც საუბარია ბოლო პერიოდის მოვლენებზე, სადაც ის სრულყოფილად აშუქებს და პასუხსაც სცემს, მე ვიტყვოდი ამომწურავადაც კი... მივიჩნიე რომ სტატიამში უმრავლესობის გულის ნადებია გადმოცემული.

კომუნისტების ზეობისას ის გვიშლიდა ნერვებს, „უფროსი ძმები“ მენტორული ტონით რომ გვესაუბრებოდნენ, ერთთავად ჭკუას გვარიგებდნენ და კაცთმოყვარეობის თაობაზე ლამის

ლექციებს გვიკითხავდნენ. – ჩვენ, ვეფხისა და მოყმის ხალხური ბალადის მქონე ხალხს, ვინ უნდა გვასწავლიდეს კაცთ-მოყვარეობასა და ლამის მტრის გასაჭირის გაზიარებასაც!

ისე ნურვინ გამიგებს, თითქოს ჯეროვნად ვერ ვაფასებდე იმ უდიდეს დახმარებასა და მხარდაჭერას, რაც ჩვენმა მეგობარმა სახელმწიფოებმა თავის დროზე, უკიდურესი გაჭირვებისას გაუწიეს საქართველოს და ახლაც გვიწევენ, მაგრამ, უკაცრავად და, სწორედ მეტისმეტმა დაყვედრება-ჭკუის სწავლებამაც ათქმევინა გამწარებულ კაცს – არ მინდა არაფერი, კვლავ იმ ჭაში ჩამავდეთ, საიდანაც ამომიყვანეთო.

რად ვამბობ ამას.

გუშინ აშშ-ის ელჩი თეთრი წყაროს რაიონის სოფელ წინწყაროში იყო – ქართველ მუსულმანებს ჩაგრავენ და ლოცვას არ ანებებენო!

მადლობა მას ზრუნვისთვის, მაგრამ ღმერთი არ არის? – რელიგიურ შეუწყნარებლობას – გვაბრალებენ ჩვენ, ქართველებს, რომელთა დედაქალაქის ლამის ერთ გოჯ მიწაზე ოთხი ერის სალოცავი დგას გვერდიგვერდ, და რომელთა უპირველესი მეფე ჯერ კიდევ საუკუნეების წინათ სცემდა პატივს ეთნოუმცირესობათა რელიგიებს, დადიოდა მათ სალოცავებში.

ნუთუ ვერ ამჩნევს ბატონი ელჩი, რომ ქართველების რომლის კეთილგანწყობაში ეჭვის შეტანის საბაბი ნამდვილად არა გვაქვს (ყოველ შემთხვევაში, ჯერჯერობით მაინც), რომ წინწყაროს თუ ნიგვზიანის „რელიგიური ექსცესები“ მავანთა წაქეზება-ხელშეწყობით არის პროვოცირებული. მთიანი აჭარიდან ჩამოსახლებული ეკომიგრანტები ხომ გუშინ არ დასახლკარებულან ამ სოფლებში. და თუ აქამდე არ დაპირისპირებიან ისინი ადგილობრივებს, ახლა რა ხდება.

ვაცალოთ სასამართლოს, ბატონებო! იქნებ ერთობ სამართლიან-საფუძვლიანად დანაყრდეს სამართალი და ამო აღმოჩნდეს თქვენი ასეთი წინასწარი აჟიოტაჟი. თანაც, არ მიწყინოთ, მაგრამ იქნებ მაშინ უფრო იყო საჭირო ასეთი „მეურვეობა“, როცა „ბავშვებს“ ჩაუგდეთ ხელში „ასანთი“ და ლამის ცხრა წელიწადი ათამამეთ „სახელმწიფობანა-მმართველობანა“.

ასე რომ მოქცეულიყავით მაშინ, ახლა ხომ არ გვეყოლებოდა ამდენი დასაჭერი.

და ერთი საკითხიც (თუმცა მინდა დაგამშვიდოთ: საქართველოში არც ეთნიკურ და არც რელიგიურ უმცირესობებს ნაღდად არ ეშუქრებათ არანაირი საფრთხე): - ამას წინათ, როდესაც შვეიცარიაში რეფერენდუმი დანიშნეს იმის გასარკვევად, დაერთოთ თუ არა მუსულმანთათვის იქ მეჩეთის აშენების ნება, ამ სახალხო გამოკითხვამ გამოკვეთა იქაურთა კატეგორიული ნება – არა ხოლო ინგლისში, საერთოდ ყოველგვარი რეფერენდუმის გარეშე აკრძალეს ანალოგიური რელიგიური ნაგებობის აშენება, თანამედროვე ამერიკელ თუ ევროპელ „დემოკრატთაგან“ რატომ არავინ ატეხა განგაში. იქნებ, იმ ქვეყნებში არ არის დემოკრატია?

პატივმოყვარეობაში ნუ ჩამომართმევთ, მაგრამ არ გავიგიათ, ერთი გრამი ბაჯალლო ასგზის მძიმე ჟანგიან ლითონზე ძვირად ფასობსო?..

და კიდევ გიმეორებთ: რომ გაჰკვივით, პოლიტიკური ნიშნით იჭერენ ხალხსო, გვაცალებთ, ბატონებო! უფრო სწორად, ჩვენ კი არა, სასამართლოს აცალებთ!

ჯერ ხომ არც ერთი დაკავებულის ორთვიანი წინასწარი პატიმრობის ვადაც არ გასულა, რა დროის განმავლობაშიც გამოძიებამ საკმარისი უტყუარი სამხილები უნდა დადოს?!

ესეც არ იყოს, რობერტ კენედის მკვლელობიდან ლამის

ნახევარი საუკუნე გავიდა, მაგრამ ფაქტი ზომ ჯერაც არ არის საბოლოოდ და დამაჯერებლად გამოძიებული.

ჰოდა, ჩვენი სამართალდამცავი სტრუქტურებისგან, რომელთა რიგებში, სხვას ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, ჯერაც საკმაოზე მეტად არიან სააკაშვილის რეჟიმის მხარდამჭერნი, თვენახევარში რად ელით სასწაულებს?!

ამიტომაც გვაცალეთ, ბატონებო“...

რელიგიურ თემასთან დაკავშირებით მინდა მოვიყვანო ერთი თვალსაჩინო მაგალითი: დიდი სელიმ ხიმშიაშვილის შთამომავლის – **შერიფ ხიმშიაშვილისა**, რომელმაც 1878 წელს რუსეთ-თურქეთის ომის შემდგომ, სადაც თურქები დამარცხდნენ და საქართველომ ოსმალს ცეცხლითა და მხვილით წართმეული ქრისტიანობა დაიბრუნა, შერიფი პეტერბურგში რუსეთის იმპერატორმა – ალექსანდრემ მონათლა, მონათლა ასევე მისი ორი ვაჟიშვილიც. შერიფმა კარგად იცოდა, რომ ეს მისი არჩევანი ერთად-ერთი სამართლიანი და სწორი გზა იყო!

ამ რელიგიულ თემას მინდა ჩემი პატარა ლექსით უპასუხო:

რად განუდექი წინაპართ?!..

მტერი ვერავი როცა ჯვარს
არბევდა კუთხე აჭარას,
აჭარელ ნენემ იმ რთულ ჟამს
ჩუმად ის გულით ატარა.

კერიას პირას ბუხართან
ის ჯვრიან ჭადსაც აკრავდა,
და პირმშოს შობილს თავისას
ქართული ენით ნათლავდა.

საქართველოში პირველად
ჯვარმა – აჭარა მონათლა,
შენ კი რა ღმერთი გაგიწყრა,
აზრები ვინ მოგიწამლა?!

მამა-პაპათა ძირძველ კვალს
ნუ შეურყე ადათი,
გონს მოდი, უკვდავ დიდ ნენეს
ნუ დაუკარგე ამაგი!

ფრიად არანაკლებ მნიშვნელობისა გახლავთ ამავე გაზე-
თის ჟურნალისტ **ზურაბ აბრალავას სტატია: „მომაკვდავი
ყვარყვარიზმი – 1** ოქტომბერი გამოცხადდეს ერის, რწმენის
და ღირსების გადარჩენის დღედ! – ახალ ხელისუფლებას
აქვს მაგალითი, როგორი არ უნდა იყოს პრეზიდენტი, პარლა-
მენტი, მთავრობა, სასამართლო, პროკურატურა, პოლიცია და
ა.შ. ახლა ჯერი ახლებზეა, სწორი გზით წაიყვანეთ ქვეყანა!

20 წელი სულ შეცდომებით ვიარეთ. ეს არის გზა, უკან
მოხედვის რომ გეშინია კაცს: რევოლუციები, ხელისუფლებაში
ქუჩიდან დროშის ფრიალით მოსული ადამიანები, ჩამოგდე-
ბული და ჩამოსაგდები პრეზიდენტები, ყველაფერი ეს იმაზე
მიგვანიშნებს, რომ ჩვენში პოლიტიკური და სახელმწიფო
მმართველობის კულტურა თითქმის არ არსებობს. მხოლოდ
უკიდურესად ცუდი სოციალ-ეკონომიკური მდგომარეობაა
რევოლუციური ალტკინების დეტონატორი, რომელიც არ
იძლევა ნორმალური არჩევანის საშუალებას.

ვითარება, რომელიც ბოლო დროს ქვეყანაში შეიქმნა,
შეიძლება ერთი წინადადებით შეფასდეს – მან დაკარგა
ადამიანი, ყველაფერმა მიიღო ფასადური სახე – დემოკრატია,
ეკონომიკა, კულტურა. გზები, რესტორნები, კაზინოები, სასტ-
უმროები და შადრევნები მდიდრული ცხოვრების მხოლოდ

იმიტაციას ქმნიდა, ადამიანებს კი უკიდურესად უჭირდათ. უქონელი კაცი ვერ იქნება ლალი და თავისუფალი, მაგრამ ეს კიდევ მოსათმენია იმასთან შედარებით, რაც ქვეყნის სამართლებრივ სივრცეში ჩამოყალიბდა – შიში, ტერორი, დაჭერები, ქონების წართმევა. ხელისუფლება ხალხს უყურებდა, როგორც ჩაგვრის ობიექტს. დაიწყო შეტევა ეკლესიაზე, რწმენაზე, ქვეყანამ დაკარგა ღირსება, თითქოს, ეკლესიებს აშენებდნენ, მაგრამ პარალელურად, გარყვნილების პროპაგანდით ანგრევდნენ რწმენას, წაგებულ ომზე მილიონებად ღირებულ ფილმს იღებდნენ და თავს გამარჯვებულად წარმოაჩენდნენ... მოკლედ, დაუშასხურებელი ბედნიერებით ტკბებოდნენ ხელისუფალნი და მათი ქვეშევრდომნი. საქართველოს მოსახლეობა რამდენიმე პარამეტრით საფრთხის წინაშე დადგა – უკიდურესი სიღარიბე, ფიზიკური განადგურება, დემოგრაფიული საშიშროება, მონის ფსიქოლოგიის ჩამოყალიბება, რწმენის – ღმერთის დაკარგვა. ერი ზოგადად სტრესის ქვეშ აღმოჩნდა. უიმედობამ და შიშმა მოიცვა ადამიანები. ამ ვითარებაში ხელისუფლებას და ფსევდოოპოზიციას დემოკრატიულ და ეროვნულ პრინციპებზე სახელმწიფო მშენებლობა არ აინტერესებდა. არ წყდებოდა ტყუილის ნაკადი - პირველ ადგილზე ვართ მსოფლიოში ეკონომიკური რეფორმების ეფექტიანობით, ეკონომიკური ზრდის ტემპებით, დემოკრატიით და ა.შ. ტელევიზიები ვირტუალურ, არარეალურ სამყაროს ქმნიდნენ – „ცხოვრება საამურია“. ამ დროს ქართველობა, განსაკუთრებით ქალები, რომელთაც ვერ მოეუარეთ, გარბოდნენ თურქეთსა თუ საბერძნეთში მოსამსახურედ, ქვეყანაში ისეთი ატმოსფერო შეიქმნა „ჯვარს ეცვი თუ გინდა, საშველი არ არის!“

მე სოციალიზმის ნოსტალგია არა მაქვს, არც მაშინ ვყოფილვარ დიდად დალხენილი, მაგრამ კაცობა და დანდობა

მინც იყო. ახლა ჭკვიანი და განათლებული კაცი მშვიდი დარჩა და ვიღაც ჯიპებით იწონებს თავს, რაღაცას იღვჭება თუ იცოხნება და გულს გირევს მისი ვითომ მედიდური სახე – აი, შენი ფულით გაყვეყნებული ქართველები. თუ ფულს არ მოერიე, დაგიმონებს და ადამიანურ სახეს დაგაკარგვინებს, თუმცა, ეს არ ნიშნავს იმას, რომ სიმდიდრის წინააღმდეგი ვარ. დიდი ვაჟა იტყოდა: „ჩვენი უბედურება ის არის, ცოტანი გვეყვანან მდიდრებით“, აქ მეცენატებს, სახელმწიფო კაცებს გულისხმობდა, იგი იმას იტყოდა „ბედნიერი ვარ მაშინა, როცა ვიტანჯვი სხვისთვის“. სად ნახავთ ახლა ასეთ კაცს?! პირიქით, ესენი ხალხის უბედურებით ტკბებიან, ღარიბები ხომ უფრო იოლი სამართავია.

სამწუხაროდ, ერის ფიზიკური თუ სულიერი მკვლეელი ისევ ხალხის მიერ არჩეული ხელისუფლება გამოდგა და ეს დაადასტურა ბოლო მოვლენებმა, როცა არჩევნების შემდეგ ბევრი გაიქცა ქვეყნიდან, ბევრს კი ისეთი ბრალდებები წაუყენეს, სინანული გეუფლება შენი არჩევანის გამო. ამ არჩევნებს მარტო ეს ხელისუფლება არ დაუმარცხებია, მისი ლობისტებიც დამარცხდნენ და წუხან, რომ ვერ გააგრძელებენ საქართველოს ეკონომიკური და სულიერი გაღატაკების პროცესს (გზები და რესტორნები, კაზინოები და ა.შ. არ ნიშნავს, რომ კარგად ცხოვრობს ქართველი ხალხი, რომელსაც ყველაფერი წაართვეს, კერძო თუ სახელმწიფო ქონების სახით). უცხოელებს მიაჩნიათ, რომ ჩვენ განვითარებადი ქვეყანა ვართ, არადა აშშ-ის ისტორიის მქონე ასაკის ხე გვიდგას ეზოში.

უბედურებაა, როცა ვიღაც ოკეანისგალმელი იხედება შენს ოჯახში...

ეს არჩევნები არ ყოფილა მარტო სოციალური პროტესტი, ეს ქვეყნის გადარჩენის დიდგორი იყო!

...და მაინც, რას გადაურჩა ქვეყანა.

ქვეყანას მოსცილდა მოდელირებული მჩაგვრელი ხელისუფლება – ახალი ბატონები, რომლის მსგავსი საქართველოს, ალბათ, არ ჰყოლია და მსგავსი რამ არც არასოდეს შემობრუნდება. შეწყდა სულიერი ინკვიზიცია, თავმოყვარეობა, ღირსება გადარჩა. რაც მთავარია, ჩვენი ერი არ იქნება ვიღაცის მოსამსახურე ერი. არც სხვის ქვეყნებში დავდგებით მოსამსახურედ, არ მოგვიწყობენ 7 ნომბერს და 26 მაისს, არ გვცემენ, არ გაგვწირავენ სასიკვდილოდ განსხვავებული აზრისათვის, ციხეში არ გვაწამებენ და არ შეურაცხვეყოფენ თანამემამულეებს, არ მოგვისპობენ გენოფონდს, ყვარყვარესავით არ გადაავსებენ ციხეებს ნულოვანი ტოლერანტობის საბაბით ახალგაზრდებს ქუჩაში არ ჩახოცავენ, სასამართლო და პროკურატურა აღარ იქნება შურისძიების ორგანოები, ხელისუფლების დაკვეთის აღმსრულებელი რამდენიმე კაცის ხელში არ იქნება ქვეყნის ქონება, აღარ გაგრძელდება უაზრო მშენებლობები, აღარ ჩაიყრება მილიონები კონცერტებში, როცა ხალხს შია და წყურია, ფრთები შეეკვეცება პრეზიდენტის ფრენას ყველა პარამეტრით, აღარ გაიმართება მთავრობის სხდომები ზღვის, ტბის და ზვრების ფონზე, არ იქნება საჩვენებელი ტრაქტორები, იმიტაციური ხვნა-თესვა, საწარმოების გახსნა და ა.შ. აღარ დაანგრევენ ეკლესიებს, ვერავინ გაბედავს ზეწოლას პატრიარქზე, რომელმაც ყველაფერი გააკეთა საარჩევნო პროცესების მშვიდობიანად დასრულებისათვის.

აღდგება საწარმოები, აღორძინდება სოფელი და აღარ იქნება კითხვა – გადავრჩებით? გვეყოლება ქართველი მათხოვრები, არ ჩარეცხავენ 40 წელს გადაცილებულებს, ქართველი ხალხი არ იქნება გამოყენებული საექსპერიმენტოდ უაზრო რეფორმებში... გადარჩა რუსთაველი, ილია, აკაკი, ვაჟა და გალაკტიონი – ჩვენი სულიერების ნაწილი.

პარლამენტში აღარ გვეყოლებიან კანონიერი ქურდები რაზეც ასე აპელირებდნენ თავად, რომ მოსკეს დამნაშავეთა სამყარო, მაშინ, როდესაც ამდენი სისხლის სამართლის საქმეა მთავრობის წევრებზე აღძრული. რას მოუტანდა ქვეყანას ამათი მმართველობის გაგრძელება?!

ქვეყანაში დიდი მოლოდინია გარდატეხის და ახალი სახელმწიფოს მშენებლობის. ჩნდება სამართლიანობის განცდა, ბიზნესი განთავისუფლება რეკეტისგან, ადამიანებს სჯერათ, რომ სულ სხვა მთავრობა მოვიდა, უფრო ადამიანური, თანამგრძობი... აღარ იქნება შური, მტრობა, ზიზღი, არ იქნება უაზრო დაპირისპირება, რამეთუ სამშობლო ერთია!

აი, რას გადაურჩა ქვეყანა და რისი მოლოდინი აქვს ხალხს, მაგრამ ხომ უნდა დაისაჯოს ისინი ვინც ამ დღემდე მიგვიყვანა და გვაწამა?! ხომ უნდა იცოდეს ქვეყანამ, ვინ რას აკეთებდა, როგორ ანადგურებდა და ტანჯავდა ხალხს. პოლიტიკური დევნის საბაბს ამოფარებულები ცდილობენ დაფარონ დანაშაული. ამათ პოლიტიკური დევნა კი არა, სახალხო დევნა უნდა გამოუცხადო, მათ უკან უნდა დააბრუნებინო ის მილიონები და მილიარდები, რაც ხალხს წაართვეს. რომ არა შიში და გაყალბება, არჩევნებში იმ ხმასაც ვერ მიიღებდნენ ნაციონალები, რაც ვითომ მიიღეს. დავიჯერო, ისე გაბრიყვდა სამეგრელო, რომ ახალგაზრდა, ნიჭიერ კაცს – ირაკლი ალასანიას პროკურორი ახალაია არჩია და მხარი დაუჭირა იმ უბედურებას, რომელშიც იმყოფებიან?

ფაქტი ერთია, რომ არა ბიძინა ივანიშვილი, ამ ბრძოლას ჩვენ ვერ მოვიგებდით. რამდენი რამ აქვს გაკეთებული ქვეყნისათვის, ვიდრე პოლიტიკაში მოვიდოდა – 3 მილიარდის ქველმოქმედება! მსგავსი რამ, ალბათ, იშვიათია მსოფლიოში. იგი ახლაც მზადაა ქვეყნის გადასარჩენად თავისი ფინანსური სახსრები გაიღოს. მას აქეთ მოაქვს, ამათ კი იქით მიჰქონ-

დათ მუღამ და კიდევ არ ისვენებენ – ოპოზიცია ვართო, პოლიტიკური ოპონენტები ვართო, სადაა დაპირებული განახევრებული ტარიფებით და ა.შ. ძალზე ძნელია ამათ მიერ წლების მანძილზე დაქცეულ ქვეყანას და გაუკეთებელ საქმეებს, ამდენ დაგროვილ პრობლემებს ერთ თვეში ან გინდა, ერთ წელიწადში უშველო. ბიძინა ივანიშვილს შეეძლო განზე გამდგარიყო, მაგრამ საბედნიეროდ, ქართველებს გაჭირვების ჟამს ღმერთი ყოველთვის მოუვლენდა ხოლმე მხსნელს! ამჯერადაც გადაგვარჩინა!

საქართველოს მოსახლეობას აწუხებს კითხვები: რა გზას დაადგება ქვეყანა, რა მიზანს დაუსახავს ერს ახალი ხელისუფლება, განთავისუფლდება თუ არა ყველაფერი იმისგან, რამაც ეკონომიკური და სულიერი მდგომარეობის სტაგნაციამდე მიგვიყვანა, იქნება თუ არა პრიორიტეტული დემოკრატიულ და ეროვნულ პრინციპებზე სახელმწიფოს მშენებლობა და ა.შ.

მინდა დავიჯერო, რომ ეს კითხვები მალე აღარ იარსებებს. ჩვენ იმედით ვცხოვრობთ, ღმერთმა ნუ მოგვიშალოს იგი, თორემ ოცნებადაკარგული ხალხი ქვეყანას ვერ ააშენებს!“

გაზეთების სტატიები და სხვადასხვა რესპოდენტები იმიტომ მოვიყვანე, რათა გამომეხატა საქართველოს მოსახლეობის მაჯისცემა და გულის ტკივილი, და კიდევ იმიტომ რომ, გაჭირვებულ ხალხს ხელი არ მიუწვდებოდათ ჟურნალ-გაზეთების შესაძენად, და თანაც ჩემი სუბიექტური აზრის გარდა სხვებიც ამოვიყენე გვერდით, რომელმაც ჩემი აზრით ნაშრომი უფრო დამაჯერებელი გახადა, როგორც ზემოთ ავლინშნე, გაზეთი რამდენიმე დღეს ცხოვრობს, ხოლო წიგნს თაროზე შემოდობ და ის მუღამ შენთანაა...

ვაგრძელებ რა სტატიების მოწოდებას, გთავაზობთ გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ მორიგ სტატიას: „კართაგენი

უნდა დაინგრეს!“ შეკითხვა მთავარ პროკურორს ვრცელი კომენტარით.

უამრავი საჩივარი შედის პროკურატურაში, ცხადია, ზღვა სამუშაო აქვთ გამოძიებლებს, ბატონი **არჩილ კბილაშვილი** და მოკლე დროში დიდი პატივისცემის მომხვეჭი ქალბატონი **თეა წულუკიანი** მაქსიმალურად ცდილობენ, ისე წარმართონ პროცესები სამართლებრივ ჩარჩოებში, რომ ჩასაფრებული ნაცებიდან არავის არ მიეცეს შემოღავების საბაბი. მიუხედავად ამისა, მოქალაქეების აბსოლუტური უმრავლესობა მაინც უემაყოფილოა პროკურატურის მუშაობის ნელი ტემპით, ნაკლებად მნიშვნელოვანი ფიგურების დაკავებით და შედარებით მსუბუქი ბრალდებების წაყენებით, გაოცებულია მთავარი დამნაშავეების (ხალხის თვალში!) გარეთ, თავისუფლებაზე ყოფნით (ხელისუფლების ხელში აღებიდან ერთი თვის თავზე!), და განსაკუთრებით აღშფოთებულია ბევრი მათგანის ამორალურ-ცინიკური განცხადებებით, რაც კიდევ უფრო მწვავედ აყენებს დღის წესრიგში მათთვის დროულად თავისუფლების აღკვეთის მოთხოვნას.

ცხრა წლის მანძილზე უფლებებგათელილი მოსახლეობის სურვილი მართლმსაჯულების სწრაფი აღსრულებისა, ერის და სახელმწიფოს წინაშე სისხლის სამართლის დამნაშავეების ხმის ჩავლებისა და მათი გისოსებს მიღმა ხილვისა, გასაგებია, თუმცა, ჩვენი მომთმენი ერი, იმავდროულად, იმასაც აცნობიერებს, რომ ძველი ხელისუფლების გამოძიების მეთოდები არ უნდა იქნეს გამოყენებული და წაყენებული ბრალდებები უტყუარ სამხილებზე უნდა იყოს დაფუძნებული.

ამავე დროს, არსებობს ზოგიერთი ისეთი დანაშაული, რომელსაც, შეიძლება ითქვას, არც გამოძიება სჭირდება, არც მოწმე, არც სამხილი, და არც – პროკურატურაში სარჩელის შეტანა, საქმის დაუყოვნებლივ აღძვრა თავად პროკურატურის პრეროგატივაა.

ის, რაც საქართველოში მოხდა 1 ოქტომბრის არჩევნების(!) შემდეგ, მსგავსი დეზერტირობის პრეცედენტი – თითქმის ერთდროული გაქცევა თავდაცვის მინისტრის და მისი მოადგილისა, იუსტიციის მინისტრის, შინაგან საქმეთა მინისტრის და მთავარი პროკურორისა (წვრილფეხობას ვინღა თვლის), მსოფლიომ არ იცის! მართალია, ეს ნაცების ხელისუფლების სირცხვილია დიდწილად, მაგრამ მათ წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეების ოპერატიულად არაღძვრა უკვე ახალი ხელისუფლების სირცხვილია (ოპერატიულობას ვინ ჩივის, საერთოდ არაა აღძრული!).

კონკრეტულად, მე მხოლოდ ერთ შემთხვევაზე შევჩერდები. ყველამ, სამხედრომაც და არასამხედრომაც, კარგად ვიცით, რომ თუ ჯარისკაცი მისთვის მინდობილ პოსტს თვითნებურად მიატოვებს, იგი მკაცრად დაისჯება, ომის დროს კი - დაიხვრიტება, ხშირად ადგილზეც, ყოველგვარი სამხედრო ტრიბუნალის გარეშე. თუკი თავდაცვის მინისტრი ან მისი მოადგილე, ან ორივენი ერთად მიატოვებენ(!) მათთვის მინდობილ უაღრესად საპასუხისმგებლო 1 პოსტს, რასაც ქვეყნის უსაფრთხოება ჰქვია და, რისი შედარებაც(!) კი არ შეიძლება ჯარისკაცის პოსტთან, ასეთ შემთხვევაში, პროკურატურა ვალდებულია(!), დაუყოვნებლივ აღძრას საქმე დეზერტირობის მუხლით. რატომ არ არის გამოცხადებული ინტერპოლის ხაზით შაშკინ-ახლაიას (დათა) ძებნა (ახლაზან ახლაიასთვის წაყენებული ბრალდება აბსოლუტურად სხვა კატეგორიისაა)!?! ძებნაც რა საჭიროა, როცა შაშკინის ზუსტი ადგილსამყოფელი ცნობილია, ჟურნალისტმა ზომ ინტერვიუც აიღო, ამერიკის შტატი და მისამართიც გვამცნო და საცხოვრებელი შენობის ფოტოც მოგვაწოდა! იმიტომ, რომ ამერიკამ შეიფარა. იქნებ, მხოლოდ მათი ნებაყოფლობით ჩამოსვლის შემთხვევაში (ბაჩო ახლაიას ანალოგიურად), მიიღებს ზომებს პროკურატურა. ისე, ჯერ კიდევ საკითხავია, იყო კი გასული საქართველოში

ველოდან ბაჩო, თუ სამეგრელოში იმალებოდა თავის ძმასთან ერთად. რატომ არაფერს გვეუბნებიან, თუ სად იყო იგი და საიდან შემოვიდა (თუ შემოვიდა, საერთოდ!) საქართველოში. დავიჯეროთ, გასვლა-შემოსვლის შტამპი არსად არ ჩაურტყეს პასპორტში, არც სარფში და არც – სხვაგან. იქნებ, დათაც სამეგრელოშია და არც ინტერპოლია საჭირო. ინფორმაციას ძმების ადგილსამყოფელის თაობაზე ხომ კარგა ხნის წინათ გვაწვდიდა კახა მიქაია ზუგდიდიდან?! ამ ეჭვებს ისიც აძლიერებს, რომ დათას გარჩევა ბაჩოსგან ჩვენ გვიჭირს და, თქვენ წარმოიდგინეთ, უცხოეთში ბაჩოს სამებნელად ამხედრებულ ჩეჩენ-ქისტ-ქართველებს როგორ გაუძნელდებათ მისი ამოცნობა, სულ ადვილადაა შესაძლებელი ბაჩოს ნაცვლად დათა გამოასალმონ სიცოცხლეს და, როგორ გგონიათ, ძმები ახალაიები ამ საშიშროებას ვერ აცნობიერებენ?! ნუ ჩავთვლით მათ მთლად უტვინოებად!

სულ ფრთებიანი ანგელოზები რომ იყვნენ შაშკინი და ახალაია (დათა) და არავითარი დანაშაული არ ჰქონდეთ ჩადენილი (რომ არ ჰქონდეთ, არც გაიქცეოდნენ!), დეზერტირობა მათ არაფრით არ ეპატიებათ! მარტო ამისთვის უნდა დაისაჯონ ისინი უმკაცრესად! შაშკინის უსუსური თავის მართლება - ოჯახს ემუქრებოდნენ და იმიტომ წავედიო, 100-პროცენტიანი სიმართლევც რომ იყოს, ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს. თუ დავუშვებთ (თეორიულად, ცხადია!) რომ ოჯახის დაცვა მართლაც არ ხერხდებოდა არასგზით, ბოლო-ბოლო, ცოლ-შვილი გაეშვა ამერიკაში, თორემ სად გაგონილა ამ „მიზეზით“ რომელიმე თავდაცვის მინისტრი პოსტს ტოვებდეს და უკანმოუხედავად, „ღლონტის ღორივით“ გარბოდეს ქვეყნიდან. იმდენი ჭკუაც არა აქვს ყოფილ განათლების(!) მინისტრს, რომ საერთოდ გაჩუმდეს და სისულელები არ წამოროშოს!

მიუხედავად იმისა, რომ ამერიკას შეფარებული ჰყავს დეზერტირი(!) თავდაცვის მინისტრი, ის უხერხულობას კი

არ გრძნობს, პირიქით, აქეთ გვამუნათებს „ნატოს“ პირით-კეთილი ინებეთ და მორჩით მინისტრების დაჭერებსო, თუ არ გინდათ პოლიტიკური ოპონენტების დევნაში ჩავითვალთო! „ნატოს“ გენერალური მდივნის – **რასმუსენის**, ევროპარლამენტის ამჟამინდელი პრეზიდენტის – **შულცის**, „ნატოს“ საპარლამენტო ასამბლეის და სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის **ფილიპ გორდონის** კრიტიკულ გამონათქვამებს – ჩვენს საშინაო საქმეებში დიპლომატიური ენით ჩარევას, უამრავი საპასუხო გამოსხაურება მოჰყვა ფეისბუქზე თუ ჩვენს პრესატელევიზიაში, ამიტომ მათზე აღარ შევჩერდები, სათქმელი ითქვა და შესატყვისი შედარებებიც გაკეთდა (ნიურნბერგის პროცესთან, უოტერგეიტთან).

მე შევჩერდები მხოლოდ **გორდონის** სიტყვებზე, რადგანაც ჩემი პასუხი საკმაოდ განსხვავებულია ხელისუფლების მიერ გაკეთებული პასუხისაგან, როცა „შერჩევითი სამართლის“ დაუშვებლობაზე გვმოდვრავს გორდონი, რას გულისხმობს იმას, რომ არ უნდა მოხდეს პოლიტიკური ნიშნით შერჩევა, თუმცა, ცხადია(!), სხვა სიტყვებით იმასაც გასაგებად გვეუბნება, რომ არ უნდა მოხდეს დამარცხებული ნაცმოძრაობის ლიდერების დაპატიმრება-გასამართლება. ახალი ხელისუფლების აუღელვებელი პასუხი, ანუ ამერიკა-„ნატო“-ევროპარლამენტისთვის მიცემული პირობა იმის თაობაზე, რომ შერჩევითი სამართალი არ იქნება, ერთი შესედეით, სავსებით კორექტული და მისაღებია ყველასთვის, მაგრამ, ჩემი აზრით, იგი დაზუსტებას მოითხოვს. ამერიკა-ევროპას არავინ არ ეუბნება პირდაპირ, რომ ეს შეუძლებელია, რომ დღევანდელ საქართველოში სწორედ შერჩევითი სამართალი იქნება კარგა ხანს, ეს გარდაუვალია! რატომ?! ახლავე მოგახსენებ!

ყველამ, ვინც კი საქართველოში მიმდინარე მოვლენებს თვალს ვადევნებთ უკანასკნელი ხუთი წელი მაინც, კარ-

გად ვიცით (და ეს არანაკლებად, თუ უკეთესად არა, იციან ამერიკა-ევროპაშიც!), რომ აბსოლუტურად(!) ყველა თანამდებობა საქართველოში, პრეზიდენტიდან დაწყებული სოფლის გამგებლამდე, მხოლოდ და მხოლოდ ნაცმოძრაობის წევრებს, აქტივისტებს და მის აშკარა მხარდამჭერებს ეკავათ (და დღესაც უკავიათ ბევრ რაიონში, მერიაში, სასამართლოებში). ოპოზიციურად მოაზროვნეებს არათუ თანამდებობებზე არ ნიშნავდნენ, არამედ 100-200-ლარიანი სამსახურებიდანაც ათავისუფლებდნენ, თუკი ისინი ნაცების პოლიტიკის მიმართ თავიანთ უკმაყოფილებას ხმამაღლა გამოთქვამდნენ, ან სულაც, თუ ოპოზიციის მიტინგზე დალანდავდნენ მათ! განსაკუთრებით აქტიურებს კი, სამსახურის დაკარგვას ვინ დაეძებს, თავისუფლებასაც აკარგვინებდნენ იარაღ-ნარკოტიკების ჩადებით ან მოგონილი „პოლიციისთვის გაწეული წინააღმდეგობის” ბრალდებით.

რაც შეეხება დადასტურებულად ჩადენილ დანაშაულს, ამისთვისაც, როგორც წესი, ძირითადად ისჯებოდნენ ოპოზიციაში მყოფნი და არა – ნაცების მხარდამჭერნი და, რაღა თქმა უნდა, არავინ არ ისჯებოდა ნაცების ელიტიდან. მათი რიგებიდან მხოლოდ მაშინ უსწორდებოდნენ ვინმეს, თუ იგი ოპოზიციაში გადავიდოდა. ერთი სიტყვით, ნაცებიდან ციხეებში არავინ არ ხვდებოდა და, თუ ხვდებოდა (ასეთი სულ რამდენიმე კაცი იყო ამ ცხრა წლის მანძილზე, ძალიან გახმაურებულ მკვლელობებში მონაწილენი), სამუდამო პატიმრობის ნაცვლად რამდენიმე წელს უსჯიდნენ, თანაც არა „პარაშასთან”, არამედ – რესტორნის მენიუს მქონე სპეცკამერებში.

რაც კი რამ გამოუძიებელ-დაუსჯელი(!) დანაშაულია ჩადენილი საქართველოში, ყველა ჩადენილია ნაცმოძრაობაში გაერთიანებული პირების მიერ. ამიტომ, ბუნებრივია, რომ სწორედ ამ დამნაშავე ნაცმოძრაობის საქმეები უნდა იქნას გამომზეურებული, სხვა, ფაქტობრივად, არც არსებობს!

არ არსებობს უბრალო მიზეზის გამო – ყველა სხვა დამნაშავე გასამართლებული და უმკაცრესად დასჯილია. ამაზე მეტყველებს პატიმართა გაუგონარი რაოდენობაც ჩვენს ციხეებში და ასევე უზარმაზარი არმია იმ პირებისა, რომლებმაც საპროცესო გარიგებებით დააღწიეს თავი საპრობილევში არსებულ ჯოჯოხეთურ პირობებს. იქ, სადაც პირველივე(!) დანაშაულზე – ერთი ფიცრის, ქვების, მობილურის, საბურავის, ძეხვის, პურის, 15 ლარის ნიგვზის ან 40 ლარის ჯართის მოპარვისთვის რამდენიმე წლიდან 11 წლამდე უსჯიდნენ, როგორ გგონიათ, იქ დაუსჯელი ვინმე დარჩებოდა?! ცხადია, არავინ! თანამდებობებზე თბილად მოკალათებული ნაცების გარდა!

ასე რომ, გვინდა თუ არ გვინდა (ძალიანაც გვინდა!), გამოსადიებელი მხოლოდ და მხოლოდ დამნაშავე ნაცების მიერ ჩადენილი „საქმენი საგმირონია“! უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევა რომ არ დამწამონ „კანონმორჩილმა“ ნაცებმა, ამიტომ ზოგადი მნიშვნელობის სიტყვის – „დამნაშავის“ ნაცვლად, ზუსტ შესატყვის და ფაქტებით დადასტურებულ სახელებს ვიხმარ. ნაცები, თითქმის ყველანი, უნდა გასამართლდნენ როგორც: მკვლელები – გასამართლების გარეშე ასობით ადამიანის ჩახოცვისთვის და მოწამელისთვის (ქუჩებში, ოჯახებში, პოლიციაში, ციხეებში), სადისტები – ათასობით ადამიანის წამებისთვის (პოლიცია-ციხეებში მათთვის ჭრილობების, დამწვრობების, მოტყეხილობების მიყენების და დაუნდობელი ცემისთვის; დადასტურებული მოწმეების ჩვენებით, სხეულზე დარჩენილი წამების წარუშლელი კვალით და დოკუმენტური ვიდეოკადრებით), ყაჩაღები – ათასობით ადამიანის ქონების მიმტაცებლები (ძალით, „ჩუქების“ გზით მიწების, ბიზნესის წამგლეჯები, საპროცესო გარიგებების და უკანონო ჯარიმების გზით მილიონების გამოძძალველები; დოკუმენტურად დადასტურებულია და აღძრული საქმეების

რაოდენობით), ხაზინის ქურდები (ბიუჯეტის, გალატაკებული ხალხის გადასახადების ხარჯზე მოგზაურობებისთვის, კაზინო-სტრიპტიზ-კლუბებში მოგრიალენი; რაც დოკუმენტურად დადასტურებული), სახელმწიფოს და ხალხის მოღალატენი (საომარი მოქმედებების ზონაში ჩატოვებული მშვიდობიანი მოსახლეობის სასიკვდილოდ გაწირვისთვის, ჯარისკაცების – ცოცხალის და დაღუპულის მიტოვებისთვის, ორდღიან ომში უამრავი ამოუცნობი ცხედრისთვის, 20 (ტერიტორიის დაკარგვისთვის, პატიოსანი სამხედრო თუ სამოქალაქო პირების დასაპატიმრებლად შეთითხნილი ბინძური სცენარებისთვის – ამბოხის, შეთქმულების, ჯაშუშობის, დივერსიული და ტერორისტული აქტების დაბრალებისთვის?!), სახელმწიფო ტერორისტისთვის (მშვიდობიანი მომიტინგეების, მოშიშმილე ვეტერანების უპრეცედენტო სისხლიანი დარბევებისთვის, ქართული „უოტერგეიტებისთვის“, ტოტალური თვალთვალ-მოსმენებისთვის და მოსახლეობაში საყოველთაო შიშის დათესვისთვის!). ყველაფერი ამის ჩამდენი ნაცმოდრაობის ზუსტი სახელია დამნაშავე(!), სასამართლომ მხოლოდ დანაშაულის სიმძიმე უნდა განსაზღვროს, თანაც არა მარტო ბრძანების გამცემაში პირველი პირების (უპირველესად!) და შემსრულებლების, არამედ – ნაცმოდრაობისა საერთოდ! დამნაშავეა ყველა – როგორც ნაცმოდრაობის აქტიური ნაწილი, ისე მისი პასიური ფრთაც. ლამის დამლაგებლები დაადანაშაულეს ციხის კადრების შემდეგ, ხმას რატომ არ იღებდნენო და, ნაცმოდრაობის გატრუნული მინისტრ-დეპუტატები, აქაოდა, ჩვენ არაფერში არ ვართ გასვრილიო, უდანაშაულონი არიან. პასუხი მათაც უნდა აგონ დანაშაულის დაფარვისთვის!

აი, ყოველივე ზემოთქმულის გამო, ერთი დიდი, ნაცმოდრაობად წოდებული ორგანიზაციის მიერ ჩადენილი ათასობით(!) დანაშაულის გამო იქნება სამართალი შერჩევითი, და არა რაიმე სხვა მიზეზის გამო!

მოსახლეობის აბსოლუტურ უმრავლესობაში განსაკუთრებულ ზიზღს იწვევს ნაცების „მოლაპარაკე სახეების“ გამოძვვევი ქცევა და უტიფარი გამოსვლები. რისი იმედი აქვთ ასე დიდგულზე რომ არიან. მათი გათვლა, ჩემი აზრით, მარტივია: ნაცები ფიქრობენ და, არცთუ უსაფუძვლოდ(!), რომ ათასობით(!) დანაშაულის გამოძიების ანალოგი პრეცედენტი მსოფლიოში არ ყოფილა და, რომ ამერიკის გამოზრდილ-შერჩეული პრეზიდენტ-მინისტრების და სხვა მაღალჩინოსნების დაპატიმრებას თავად ამერიკა არ დაუშვებს, არ დაუშვებს არსად მსოფლიოში და, მით უფრო, მის მიერ „დემოკრატიის შუქურად“ წოდებულ, რეგიონში) და ყველაზე გაპიარებული პრეზიდენტის ქვეყანაში, ეს ხომ მისი სირცხვილიც იქნება! დიდი-დიდი, რამდენიმე მაღალჩინოსანი და რამდენიმე ათეული დაბალჩინოსანი გასწირონ.

გამორიცხულია მოვლენების ასეთნაირი განვითარება?! სრულებითაც არა! ყველა დამნაშავის დაპატიმრება კი არა, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რა ოპერატიულად გამოეხმაურნენ და რა „გენიალური“ ფრაზით („ჩვენთან მინისტრებს არ იჭერენ“), 1 დამნაშავე-შემსრულებლის – ბაჩო ახალაიას დაკავებას, ეს ძალიანაც ადვილი დასაშვებია!

ბევრისთვის ყველაფერი ნათელია, მაგრამ უფრო მეტს ბუნებრივი კითხვა ებადება: რატომ იცავს ასე თავგამოდებით დასავლეთი სააკაშვილს და მის ხელისუფლებას. „ვარდების რევოლუციიდან“ დაწყებული არჩევნების ბოლო წუთამდე(!), ხაშურის ცნობილ ინციდენტამდე (ანუ სანამ მთელმა მსოფლიომ არ იხილა შეიარაღებული ნიღბოსნების და პოლიციელების მიერ საარჩევნო ბიულეტენების გატაცება!), ამერიკა აშკარად აფარებდა ხელს მათ. ეს არც იყო დამალული – მთელი ამ ხნის მანძილზე საქართველოში გამეფებული უსამართლობის, სისხლიანი დარბევების, წამება-მკვლევლობების და პოლიტიკური დევნის მიუხედავად, მხოლოდ ცარიელი

სიტყვები – „შეშოთებები“ გვესმოდა კანტი-კუნტად, მეტი არაფერი!

მიუხედავად იმისა, რომ სწორედ ამერიკამ გადაგვარჩინა ხაშურის სცენარის გავრცელებისა და კიდევ უფრო საშინაობაში დაპირისპირებისაგან, ხელის დაფარება დღესაც იგრძნობა, სამართლიანობის აღდგენის ნიშნების გამოჩენისთანავე ყველამ ერთად დაგვიწყო რჩევა-მითითებების მოცემა. ცხრა წელი კრიმინალზე ხუჭავდენ თვალს და ახლა სამუდამო პატიმრობის ღირსი დამნაშავეების დაკავებას რამდენიმე დღეში ეხმაურებიან დიპლომატიური თითის ქნევით! უცნაურია! ვინც ამერიკის გლობალურ ინტერესებს იცნობს, მისთვის არც არაფერია უცნაური! უცნაური უფრო ის უნდა იყოს, თუ რატომ არ უჭერს ამერიკა აშკარად მხარს ახალ ხელისუფლებას, როგორც ძველს – ნაცებისას. ახალი ხელისუფლება, რომელიც არჩევნებით მოვიდა, საგარეო პოლიტიკას ხომ იოტის ოდენადაც არ ცვლის(!), იგი ხომ მხოლოდ იმით განსხვავდება ძველი ხელისუფლებისაგან, რომ ქვეყანაში სამართლის დამყარება შეჭირვებული ხალხისთვის ნორმალური ცხოვრების პირობების შექმნა სურს!

ძალის თავი და ყველაფერზე პასუხიც აქ არის დამარხული! ამერიკას სწორედ ეს არ აძლევს ხელს, მან შესანიშნავად იცის, რომ წელგამართული და სამართალს შეჩვეული ხალხის სახელმწიფოს (ხელისუფლების!) მართვა თავის ჭკუაზე მას გაცილებით გაუძნელდება, ვიდრე – დაბეჩავებულ-დაშინებული ხალხისა. თუმცა, არსებობს მეორე მიზეზიც ამერიკა-ევროპის მხრიდან ნაცების დაცვისა. ძალზე ძნელია მათი მხრიდან იმის აღიარება, რომ საქართველოს, თურმე, წლების მანძილზე მართავდა არა „კორუფციის აღმომფხვრელი“ ხელისუფლება, არამედ – კრიმინალური ბანდა! ეს მართალია მნიშვნელოვანი არგუმენტია, მაგრამ არა ისეთი, როგორც პირველი. ამას შედარებით ადვილად მოუძებნიდნენ ახსნას სურვილის შემთხვევაში.

იტყობდნენ, რომ სააკაშვილი და მისი ხელისუფლება დასაწყისში, კარგები იყვნენ, ისინი ძალაუფლებამ გარყვნაო! მაგრამ ეს უსუსური თავის მართლება იქნებოდა, რადგან არც ბოლო წლებში შეწყვეტილა პოლიტიკურ-ფინანსური მხარდაჭერა სააკაშვილის ხელისუფლებისა, მაგრამ გულუბრყვილო ხალხს (და ასეთია უმრავლესობა!) მაინც დააჯერებდნენ. რომ აწყობდეთ, ასეც მოიქცეოდნენ და, მაშინ ახალი ხელისუფლების პირველ ნაბიჯებს – სამართლიანობის აღდგენის მცდელობას, მიესალმებოდნენ, ისე კი, ვერ გამიგია და ვერც ვერასოდეს გავიგებ ალბათ, რა ინტერესი უნდა გქონდეს ან რა მზე და მთვარე უნდა ამოგდიოდეს პრეზიდენტზე ისეთი, რომ მას და იმ ხელისუფლებას დაუჭირო მხარი, რომლის სამი უპირველესი მნიშვნელობის მინისტრი (თავდაცვის, შინაგან საქმეთა, იუსტიციის) და მთავარი პროკურორი ქვეყნიდან გაქცეულია(!), გაქცეულია არა რევოლუციის, არა სამოქალაქო ომის პირობებში, არამედ – არჩევნების შემდეგ!

ჩვენ რა უნდა ვიღონოთ, როცა ძალა აღმართს ხნავს. თუკი დეზერტირი(!) მინისტრის წინააღმდეგ მხოლოდ იმიტომ ვერ ვიღებთ ხმას, რომ იგი ამერიკას ჰყავს შეფარებული, თუ დამნაშავეზე დამნაშავეს ვერ ვიტყვით და ვერ გავბედავთ გასამართლებას „პოლიტიკური ოპონენტის“ დევნის იარაღის მოკერების შიშით და, ერთი სიტყვით, თუ თავის დალუნვაა მხოლოდ „გამოსავალი“, მაშინ რაღა შორეულ ამერიკას, ბარემ ერთმორწმუნე მეზობელ რუსეთს დავუღუნოთ, თავის დახრაც ნაკლებად დაგვჭირდება და – კისრის წაგრძელებაც, თან ტყუილად ხომ არ არის ნათქვამი – „შეჩვეული ჭირი ჯობია შეუჩვეველსო“.

რუსებთან ურთიერთობაში საკუთარი ინტერესების დაცვის მეთოდებიც საკმაოდ დავხვეწეთ 200 წლის მანძილზე (ეს არ გახლავთ ხელწამოსაკრავი არგუმენტი!), ენასაც უფრო ადვილად შევინარჩუნებთ და, ცხადია, რწმენასაც;

მამულს, მის გამოთლიანებას კი მხოლოდ და მხოლოდ(!) რუსეთთან ურთიერთობის ნორმალიზებით თუ მივაღწევთ, შორეულ პერსპექტივაში მაინც, და ვერასოდეს – რუსეთის ინტერესების საწინააღმდეგო ნაბიჯებით!

ფაქტია, რუსეთის 200-წლოვანი ბატონობის მანძილზე, მაინც შევინარჩუნეთ სახელმწიფო და ქართული სული. მართალია დღეს სულგაყიდული ხელისუფლების და სოკოებივით მოძრავლებული ე.წ. არასამთავრობოების, ანუ ფინანსურად (უცხო!) მთავრობებზე დამოკიდებული ორგანიზაციების ხელით გვმართავენ, მაგრამ დროა გონს მოვიდეთ, თორემ ხომ ვხედავთ როგორ აფასებენ მოვლენებს – ტირანიაზე გვეუბნებიან – დემოკრატიას, ურცხვად გაყალბებულ არჩევნებზე (თანაც, ყველაზე!) – სანიმუშოს, დამნაშავეზე – პატიოსანს, სადისტზე და მკვლელზე – პოლიტიკური ნიშნით დაპატიმრებულს და, მეტი „უკეთესი“, ჩვენი გამოსაფხიზლებელი(!) რაღა უნდა გვითხრან.

ჩემი ვრცელი კომენტარის რაღაც ნაწილი, შესაძლოა, თემიდან გადახვევად მოეჩვენოს ზოგიერთს, მაგრამ ასე ნამდვილად არ არის, ვინაიდან წერილის დასაწყისში თავდაცვის მინისტრის დეზერტირობასთან დაკავშირებით დასმულ კითხვაში და ამერიკა-ევროპის მაღალჩინოსნების მიერ პრაღა-ბრიუსელ-თბილისში ნოემბრის შუა რიცხვებში გაკეთებულ განცხადებებში კარგად ჩანს, თუ რა პრობლემების წინაშე ვდგავართ. ისიც ადვილი მისახვედრი უნდა იყოს, რომ დღეს უკან დახვევა საქართველოს და ქართველი ხალხის ღალატის ტოლფასი იქნება. თუ გამოცხადებული სამართლის დამყარების კურსიდან უკან დაგვახევინეს, არავითარი ეკონომიკური წარმატება არ გვიშველის. სამართალმა ყველას გულებში და ოჯახებში უნდა იზეიმოს! რევანშიზმი მაშინაა მიუღებელი, როცა ის უკანონო გზებით ხორციელდება, არჩევნებით რევანში და კანონით განხორციელებული სამარ-

თლიანი(!) ანგარიშსწორება მისასალმებელია და აუცილებელიც (ყველაფერი ხომ ანგარიშითაა?! თუ სამართალმა პური არ ჭამა, ხვალ ისევ წამოყოფენ თავს ნაცები და, დიდი ალბათობით, უფრო მეტი სისასტიკით მოგვექცევიან.

ამ საშიშროების თავიდან ასაცილებლად აუცილებელია საზოგადოების მეტი აქტიურობა, ბიძინა ივანიშვილისა და მისი ხელისუფლების არჩეული კურსის (სამართლებრივი კუთხით) მხარდაჭერა საჯაროდ და ხმამაღლა, რათა ყველამ - შინ და გარეთ დაინახოს და შეიგნოს, რომ უსამართლობას აღარ შევეგუებით!

ახალი ხელისუფლება, რომელსაც ძალაუფლება ჯერ კიდევ არა აქვს სრულად აღებული ხელში, ამ ეტაპზე ჩვენს განსაკუთრებულ დახმარებას საჭიროებს იმათ მოსაგერიებლად, ვინც ნაცების დამნაშავე ხელისუფლების სიცოცხლისუნარიანობის გახანგრძლივებას ცდილობს, ვინც სააკაშვილს და ივანიშვილს ერთ სიბრტყეში განიხილავს, და „დიპლომატიურად“ ერევა ჩვენ სამინაო საქმეებში!

უნდა მოვითხოვოთ პროკურატურაში შესული აბსოლუტურად ყველა საჩივრის განხილვა, თუნდაც ამას წლები დასჭირდეს, და დამნაშავეების კანონის ძალით დასჯა, ვინაც რა უნდა თქვას ოკეანის გაღმა თუ გამოღმა!

სამართალი და მხოლოდ სამართალი! სხვა ყველაფერი, სამართალს მოაქვს!

კართაგენი კი, კართაგენი (ნაცმოძრაობა) უნდა დაინგრეს!“ ასეულ ათასობით ქართველი პრეზიდენტის გადადგომას ითხოვს! 19 დეკემბერს სააკაშვილის ქუთაისში გამოჩენა ხარისთვის წითელი ნაჭრის აფრიალებას ჰგავდა. ქუთაისი პროტესტით დახვდა მიხეილ სააკაშვილს, რომელიც „ნაციონალური მოძრაობის“ ქუთაისის ოფისთან საპარლამენტო უმცირესობის წევრებს ხვდებოდა. ამის პარალელურად კი გარეთ ხალხმრავალი აქცია მიმდინარეობდა.

რიგითი ქუთაისლებისთვის იმდენად მიუღებელი აღმოჩნდა პრეზიდენტის ჩასვლა საპარლამენტო დელაქალაქში, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ ოფისთან შეკრებილმა ქუთაისლებმა შენობის შესასვლელები გადაკეტეს და პრეზიდენტს გარეთ გასვლის საშუალებას არ აძლევდნენ. პრეზიდენტი შენობიდან გაძლიერებული დაცვის ქვეშ გაიყვანეს. დაცვამ შენობის მთავარ შესასვლელთან, პირდაპირ ქვაფენილზე მიაყენა პრეზიდენტის ავტომობილი და პრეზიდენტი ჩასვა, თუმცა, რამდენიმე წუთის განმავლობაში აქციის მონაწილეებმა არც პრეზიდენტის ავტომობილს მისცეს გადაადგილების საშუალება.

მას შემდეგ, რაც სააკაშვილმა ტერიტორია დატოვა, „ნაციონალური მოძრაობის“ ოფისის წინ შეკრებილი ხალხი უმცირესობის წარმომადგენლებს დაუპირისპირდა.

იმერეთის ყოფილი გუბერნატორი და პრეზიდენტის გადადგომის მოთხოვნის აქციის მონაწილე **თემურ შაშიაშვილი** აცხადებს, რომ მათი აქცია ქუთაისში მართლაც გაიმართა, მაგრამ ეს მოხდა პარლამენტის შენობასთან, ინციდენტი კი მოხდა ქუთაისის მერიასთან.

„მე არ ვიცი, ინციდენტისას რა მოხდა, მაგრამ პრეზიდენტს, რომელმაც ამდენი უბედურება მოუტანა ქვეყანას და გუშინ კიდევ განცხადება გააკეთა ბრიუსელში, არცერთ ქუჩაზე გავლის უფლება არ უნდა მიეცეს. მან თქვა, რომ საქართველო საბჭოთა კავშირის დროს ყველაზე ჩამორჩენილი და კორუმპირებული ქვეყანა იყო. ამიტომ, ის როგორც ჩვენი ქვეყნის პრეზიდენტი კი არა, ჩვენი ქვეყნის მოქალაქეც აღარ არის. მან შეურაცხყოფა მოგვაყენა, როცა აგვისტოს ომში მიწაზე ფორთხავდა“, – აცხადებს თემურ შაშიაშვილი.

„ქართული დასის“ ლიდერი **ჯონდი ბალათურია** მიიჩნევს, რომ პრეზიდენტს საერთოდ ქუჩაში არ გამოეხველება და მისი საკუთარ ხალხთან დატოვება საშიშია, რადგან თავისი მმართველობის

ველობის ცხრა წლის განმავლობაში თუ რაიმე უსინდისობის ჩაღენა შეიძლებოდა, ყველაფერი გააკეთა ამისათვის და ბევრი რამ დაუშავა საკუთარ ხალხს.

ჯონდი ბალათურიას თქმით, პრეზიდენტი ახლაც ვერ აცნობიერებს საკუთარ მდგომარეობას და ნაცვლად იმისა, რომ ნანობდეს ჩაღენილ დანაშაულს და საზოგადოებას ბოდიშს უხდიდეს, კვლავ გამაღიზიანებლად მოქმედებს და სისულელეებს რომავს!

როგორც კინორეჟისორმა – **გოგა ზაინდრაგამ** აღნიშნა, სააკაშვილი არათუ უნდა დაიკითხოს „არამედ გასამართლდეს კიდევ... მინდა დავამშვიდო მსოფლიო საზოგადოება და გავახსენო, რომ სამხრეთ კორეის სამი პრეზიდენტი იხდის უვადო პატიმრობას ამ წუთში. შეიძლება, რომელიმე კიდევ გარდაიცვალა.

ადვოკატთა ასოციაციის თავმჯდომარე: **ზაზა ხატიაშვილი** კი აცხადებს, რომ „მივმართავ კბილაშვილს, მოძალადე პოლიციელები და პროკურორები დასაჯოს! თუ პოლიციის რიგები არ გაიწმინდა მოძალადე პოლიციელებისაგან და თუ საქართველოში დარჩნენ პროკურორები, რომლებიც აკონონებდნენ უკანონობას, ამ ქვეყანას მომავალი არ გააჩნია!

როგორც იტყვიან კუზიანს სამარე გაასწორებს და, ამიტომ საჭიროა რაც შეიძლება სწრაფად გათავისუფლდნენ კონკრეტული მოსამართლეები, რომელთაც უკანონო გადაწყვეტილებების გამოტანაში მიუძღვით ბრალი.

ყველა ნორმალური დემოკრატიული ქვეყნის საფუძველი არის სამართალი. ხალხის დაჭერა უსამართლოდ დანაშაულია. თუ 9 წლის მანძილზე წინა ხელისუფლების მიერ ჩაღენილი უკანონობა არ აღმოიფხვრება და კრიმინალები არ დაისჯებიან, არ გვექნება სამართლიანი ქვეყნის აშენების საფუძველი.

ყოველივე ამის ფონზე თითქმის მილიონზე მეტი საქართველოს მოქალაქე ხელმოწერით ითხოვს, რომ ხუთწლიანი ვადის გასვლის შემდეგ დაუყოვნებლივ გადადგეს პრეზიდენტი სააკაშვილი, რომელიც აშკარად ხელისშემშლელად იქცა საქართველოს სახელმწიფოებრიობის დემოკრატიული განვითარების გზაზე.

ხელმოწერთა მარათონში აქტიურად ჩაერთო და დიდი როლი შეასრულა ჩემმა მეგობარმა და თანამოაზრემ – **ზებურ ჯაბნიძემ**.

თუ ნაციონალები მართლა ქვეყანაზე და ხალხზე ფიქრობენ, რასაც ყოველდღიურად ყურისწამლებად გაჰყვირიან, მაშინ თავი უნდა დაანებონ ყოველგვარ საბოტაჟსა და პროვოკაციულ რიტორიკას და ნამდვილად ითანააარსებონ გამარჯვებულ „ქართულ ოცნებასთან“.

კოჰაბიტაცია, ანუ თანაარსებობა ორმხრივი მოძრაობაა, რაც უწინარეს ყოვლისა არჩევნებში დამარცხებულ და გამარჯვებულ პარტიებს შორის ხალხის საკეთილდღეო ურთიერთობას გულისხმობს და სულაც არ ეწინააღმდეგება ქვეყანაში სამართლიანობისა და კანონიერების აუცილებელ აღდგენას.

ხალხის ჭეშმარიტი კეთილდღეობა სწორედაც ქვეყანაში ერთხელ და სამუდამოდ დამკვიდრებულ სამართლიანობასა და კანონიერებაზე უნდა დაფუძნდეს!..

პრეზიდენტმა ყურად უნდა იღოს ხალხის ხმა, ხალხის ერთსულოვანი მოთხოვნა!

P.S. ეჭვი არ მეპარება, ხალხი არ შეწყვეტს ბრძოლას და ჩანაფიქრს ბოლომდე მიიყვანს!

პ.პ.ს. დღეისათვის, საერთო ჯამში, 12 500-მდე საჩივარია შესული: პროკურატურაში (5 500-მდე), პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტში (3 000-მდე), თავდაცვის სამინისტროში (2 200-ზე მეტი), განათლების სამინისტროში (1 000-მდე) და სტრასბურგის სასამართლოში (700-მდე).

საჩივრების ადრესატები უმაღლესი თანამდებობის პირები: მინისტრები, გუბერნატორები, დეპარტამენტების ხელმძღვანელები, გენერლები, გამგებლები, საკრებულოს თავმჯდომარეები და, რასაკვირველია, მოსამართლეები არიან. როგორც წესი, თითოეულ მათგანს რამდენიმე ათეული ადამიანი უჩივის.

ულტიმატუმი

პრეზიდენტ სააკაშვილისადმი საქართველოს ხალხის უნდობლობის საფუძვლები:

საქართველოს პრეზიდენტის უფლებამოსილების განხორციელებისას, მიხეილ სააკაშვილმა, ნაცვლად იმისა, რომ ემოქმედნა ქართველი ერისა და სახელმწიფოს ინტერესების შესაბამისად, კეთილსინდისიერად აღესრულებინა საქართველოს პრეზიდენტის მოვალეობა და ყველაფერი ედონა საქართველოს კონსტიტუციის, ტერიტორიული მთლიანობისა და ადამიანის უფლებების დასაცავად, თავისი კონსტიტუციური ფიცის გატეხით შერყვნა პრეზიდენტის სამსახურის ღირსება და ძირი გამოუთხარა მისდამი ხალხის ნდობას, რაც გამოიხატება შემდეგით:

1. ან მოახდინა სახელმწიფოს ხელისუფლების მონოპოლიზაცია, თავის ხელში მოაქცია განუზომელი ძალაუფლება, დაამყარა ავტოკრატიული და ავტორიტატული რეჟიმი, უგულვებელჰყო საქართველოში სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპები, ხელისუფლების განშტოებათა კონტროლისა და ბალანსის სისტემა, რითაც საფუძველი გამოაცალა კონსტიტუციურ, რესპუბლიკურ მმართველობას საქართველოში.
2. მან დაამცრო და დააკნინა სასამართლო ხელისუფლება, არარად აქცია სასამართლოს დამოუკიდებლობის კონ-

სტიტუციური გარანტიები, რომელთა საფუძველზეც სასამართლო ხელისუფლების განმტკიცება და გაძლიერება და სამართლიანი მართლმსაჯულების დამკვიდრების ტენდენცია შეუქცევადად მიგვაჩნდა. იმის მაგივრად, რომ ყოველივე ელონა სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და მიუკერძოებლობის უზრუნველსაყოფად, მან დააკანონა მოსამართლეთა დევნის, დაშინების, ტერორის, მოსყიდვის, სხვა ხილული თუ უხილავი მეთოდები და გაბატონებული პოლიტიკური ელიტის მაამებელ გადაწყვეტილებათა მორჩილ აღმსრულებლად გადააქცია: ჩაკლა დამოუკიდებლობის ყოველგვარი განცდა და მოთხოვნები, რითაც ნიადაგი გამოაცალა საქართველოში სამართლიან მართლმსაჯულებას.

3. მან შექმნა ხელისუფლების კორუფციული სისტემა, რომელშიც საზღვარი არ ააქვს განუკითხაობასა და ჩინოვნიკების თვითნებობას, სადაც ყველაფერს განსაზღვრავს მმართველი პარტიის ეგოისტური მისწრაფებანი.

იდევნება ქართული, ეროვნული ცნობიერება და სულიერება, სადაც არასოდეს ხდება ხელისუფლებისაგან განსხვავებული და მითუმეტეს, უმცირესობის აზრის გათვალისწინება, საზოგადოების განსხვავებული ფენების ინტერესთა ჯგუფების, მოსაზრებების, ინტერესებისა და სამართლიანი მოთხოვნების თანაზომიერი გათვალისწინება, რის გარეშეც შეუძლებელია სამოქალაქო საზოგადოების არსებობა, ქვეყანაში მშვიდობის, ჰარმონიისა და თანხმობის დამკვიდრება;

4. მან, მის მიერ დანერგილი მართვის მანკიერი სისტემით და ფორმებით შებღალა ადამიანის ღირსების უფლება, ადამიანთა თანასწორობა, დაამკვიდრა ნეპოტიზმი და

დისკრიმინაციული გარემო პოლიტიკური შეხედულებების ასაკობრივი ცხოვრების თითქმის ყველა სხვა სფეროში; საზოგადოების მნიშვნელოვანი ნაწილი, რომელსაც დიდი სარგებლობის მოტანა შეუძლია სამშობლოსათვის, ჩამოაშორა აქტიურ საზოგადოებრივ ცხოვრებას და უმოწყალოდ მოისროლა სანაგვეზე, „უსარგებლობისა“ და „ჩარეცხილების“ მორალურად დამთრგუნველი სტატუსით, რითაც წაართვა მას ღირსეული ცხოვრების უფლება, პიროვნების განვითარების შესაძლებლობათა რეალიზაციის, ბედნიერებისაკენ სწრაფვის უფლება და გასაქანი;

5. მან, თავისი მოქმედებითა და უმოქმედობით ფეხქვეშ გათელა ადამიანის ძირითადი უფლებები – სიცოცხლის, საკუთრების, თავისუფალი არჩევნების, აზრის გამოხატვის თავისუფლება და სხვა. მის მიერ მართვადი მედია საშუალებები გამოიყენა თავის პოლიტიკური მოწინააღმდეგეთა დევნის, შევიწროებისა და ანგარიშსწორებისათვის, დეზინფორმაციის მეშვეობით საზოგადოების დატერორებისათვის და თავისი არაგონივრულ თუ უკანონო ქმედებათა გასამართლებლად. მან შექმნა უკანონობისა და განუკითხაობის ატმოსფერო, სადაც ჩვეულებრივ მოვლენად იქცა ხელისუფლების ბოროტად გამოყენების და ხელისუფლების გადამეტებით, ადამიანის უფლებათა აღმამოთებელი დარღვევები, მათ შორის – ადამიანთა მკვლელობები, მათი ფიზიკური, თუ სულიერი დასახინჩრება, უკანონო პატიმრობა, ტუსადთა წამება, უდანაშაულობის პრეზუმფციის დარღვევა, მშვიდობიანი მიტინგებისა და მანიფესტაციების დაუზოგავი დარბევა, ადამიანთა წინააღმდეგ გადამეტებული ძალის გამოყენება, ტელეკომპანიების დარბევა, მედიის საშუალებებზე პოლიტიკური

ცენზურა და კონტროლი, საკუთრების თვითნებური ჩამორთმევა, ადამიანთა დაშინება, შანტაჟი, მუქარა, პროვოკაცია და სხვა ათასგვარი დანაშაული, შენიღბული თუ შეუნიღბავი უკანონობა. არარად აქცია პიროვნების თავისუფლება და ხელშეუხებლობა, კანონი და სმართალი, აბუჩად აიგდო საკუთარი ქვეყანა და ხალხი;

6. შექმნა სახელმწიფო რეკეტის კორუფციული სქემა, არაკონკურენტული გარემო, ნიადაგი გამოაცალა თავისუფალ მეწარმეობას, გაასხვისა ქვეყნისათვის სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე ობიექტები. გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენა ქვეყნის ეკონომიკურ დამოუკიდებლობასა და სიცოცხლისუნარიანობას, დააბრკოლა მისი აღმავლობა და განვითარება.
7. მან, ხელისუფლებას ხარბად დაწაფებულმა, არაერთგზის, უკანონოდ და არამიზნობრივად გამოიყენა სახელმწიფოებრივი სახსრები და იგი მოახმარა თავისი ძალაუფლების შენარჩუნებასა და განმტკიცებას, მმართველი ოლიგარქის ინტერესებს, გარეგნულ ეფექტებსა და არაჯანსაღ სახელისუფლებო ამბიციებს ძვირად ღირებულ საპრეზიდენტო რეზიდენციებს, პირად კეთილდღეობას. ხელისუფლებით ტკობასა და განცხრომას.
8. თავისი უპასუხისმგებლო და უგუნური მოქმედებით შეგნებულად აჰყვა რუსეთის გარკვეული წრეების პროვოკაციას და საქართველო ჩააბა უაზრო, დამღუპველ ომში, რასაც შედეგად მოყვა საქართველოს ტერიტორიის ოკუპაცია, საქართველოს შეიარაღებული ძალებისა და სამხედრო ტექნიკის მნიშვნელოვანი ნაწილის განადგურება, ათასობით ადამიანის სიკვდილი, უზარმაზარი მატერიალრი და აუნაზღაურებელი ეკოლოგიური ზიანი.

მიხეილ სააკაშვილმა გაართულა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი მოლაპარაკებებით, პოლიტიკური საშუალებებით აღდგენის პროცესები და საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე საქართველო წარმოაჩინა არასერიოზულ და არასაიმედო პარტნიორად, დააბრკოლა საქართველოს ინტეგრაცია ეკონომიკური, პოლიტიკური თუ სამხედრო უსაფრთხოების საერთაშორისო სისტემებში.

პრეზიდენტმა უღალატა პრეზიდენტისადმი გამოხატულ ნდობას, იმოქმედა საქართველოს კონსტიტუციის, სამართლის უზენაესობისა და სამართლიანობის საწინააღმდეგოდ, ქართველი ერისა და ქართული სახელმწიფოსათვის საზიანოდ.

1 ოქტომბრის შემდგომ სამწუხაროდ მან საბოლოოდ დაკარგა რეალობის შეგრძნება, დაუპირისპირდა საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობით არჩეულ ხელისუფლებას, თავი გამოაცხადა ოპოზიციის ლიდერად, მაშინ, როცა დღემდე, კონსტიტუციის თანახმად დღემდე, ქვეყნის უმაღლესი მთავარსარდალია. პრეზიდენტის უკანასკნელი პერიოდის ყველა ქმედება ადასტურებს, რომ ის სრულიად უუნაროა ქვეყნის მართვაში. თავისი „სახალწლო მილოცვით“ კი საერთოდ გავიდა საკონსტიტუციო სივრციდან, გაემიჯნა ქართველ ხალხს და თავადვე დაადასტურა, რომ იგი ამ ქვეყნის კანონიერი პრეზიდენტი აღარ არის!

სააკაშვილის მიზანია ბრძოლა სავარძლისათვის და არა ქვეყნისათვის, რისთვისაც საქართველოს მოსახლეობა სრულ უნდობლობას უცხადებს მას.

ქართველმა ხალხმა გამოხატა რა თავისი უდრეკიანება, არჩევნებით გადაწყვიტა თავის შემდგომი პოლიტიკური ბედი, რათა ერთხელ და სამუდამოდ, მყარად და

საიმედოდ დაამკვიდროს თავისუფლება, თანასწორობა და სამართლიანობა საქართველოში.

თუ სააკაშვილი ივნიშობს გაუკეთებლად ხალხის ნებას, და საქართველოს კონსტიტუციას, არ მიიღებს ქვეყნისათვის აუცილებელ გადაწყვეტილებას და, 2013 წლის 20 იანვარს, მისი არჩევიდან 5 წლის ვადის გასვლისთანავე, არ გადადგება, იგი ვერ მოახერხებს ხელისუფლების ძალადობით მიტაცებას!

საქართველოს კონსტიტუციის მიხედვით მიხეილ სააკაშვილი 2013 წლის 21 იანვრიდან საქართველოს პრეზიდენტი აღარ არის, რაც სრულ თანხვედრაშია საქართველოს მოქალაქეთა ნებასთან და დადასტურებულია უმრავლესობის ხელმოწერით.

რას ვაპირებთ 20 იანვრის შემდეგ?!

ყველას გვახსოვს, პრემიერ-მინისტრად გახდომისთანავე, პირველივე დღეებში, ივანიშვილმა თავაზიანად ურჩია სააკაშვილს გადადგომა, რასაც მწვავე და მყისიერი გამოსხმურება მოყვა დასავლეთში. ამერიკიდან კი პირდაპირ „გვირჩიეს“ – სააკაშვილს ოქტომბრამდე ხელს ნუ ახლებთო. ამ „მეგობრული“ დირექტივის შემდეგ ცხადი გახდა, რომ სამართლიანობის აღდგენის დაპირებით მოსულ „ქართულ ოცნებას“ გაუჭირდებოდა მისი მთავარი დაპირების შესრულება. ეს აზრი კიდევ უფრო გამყარდა მას შემდეგ, რაც შედარებით დაბალჩინოსნების დაკავება ლამის პოლიტიკურ დევნად და შერჩევით სამართლად მონათლეს „ნატო“ – ევროკავშირმა.

მართლაცდა, რომელ ჭეშმარიტ სამართალზე შეიძლება ლაპარაკი, როცა აგერ უკვე სამი თვის მოსულია ახალი ხელისუფლება და დედაბუდიანად დამნაშავე „ნაცებიდან“ მხოლოდ ერთი მაღალჩინოსანი – ბაჩო ახალაია დაკა-

ვებულის, და მასაც ბრალდებად არა უშუალოდ მის მიერ ჩადენილი უამრავი უმძიმესი დანაშაული აქვს წაყენებული, არამედ – მეორეხარისხოვანი, შედარებით, ნაკლებად მძიმე! ეს ერთი მხარეა სამართლისა, მეორე კი ისაა, რომ მტყუან-მართალს დღესაც ის მოსამართლეები არჩევენ, რომლებიც იურიდიულად „აპრავებდნენ“ „ნაცების“ უკანონო ქმედებებს მთელი ცხრა წლის მანძილზე, რომელთა განაჩენებმაც გააუბედურა ათეულ ათასობით ადამიანი!

დიპლომატიური ზეწოლა ახალ ხელისუფლებაზე, ეტყობა, იმდენად დიდია, რომ პრემიერ-მინისტრი იძულებული იყო განეცხადებია, რომ ჩვენს დასავლელ მეგობრებს ძალიან უჭირთ ჩვენი მოთხოვნების გაგება პრეზიდენტის იმპიჩმენტის თაობაზე და თავი უნდა შევიკავოთო. ამის შემდეგ, ჩვენდა სამწუხაროდ და „ნაცების“ გასახარად, პარლამენტმა ხმა გაკმინდა, უფრო მეტიც, დაიწყო ჩინოვნიკებისთვის განკუთვნილი, შერჩევითი ამნისტიების(!) შეთავაზება. ყველას გასაგონად უნდა ითქვას „ძველ ხელისუფლებაში“ წარსულის ხელისუფლება არსადაც არ წასულა, იგი ამჟამად არსებული ხელისუფლების მეორე ნახევარს, „ნაცებისგან“ შემდგარ მეორე შტოს წარმოადგენს, რომელსაც, ბევრი ექსპერტის აზრით, არანაკლები ბერკეტები უპყრია ხელთ, ვიდრე „ქართულ ოცნებას“. იგულისხმება პრეზიდენტის, სასამართლოების, ადგილობრივი თვითმმართველობების, დედაქალაქის მერიისა და საკრებულოს, „ნაცების“ მიერ შერჩეული კადრების ძალაუფლება.

საბედნიეროდ, საქართველოს მოსახლეობა, საკმაოდ კარგადაა ჩახედული პოლიტიკაში, არა მარტო ქვეყნის შიგნით მიმდინარე პროცესებში, არამედ – მსოფლიო მასშტაბითაც. სწორედ ამიტომ სააკაშვილის პრეზიდენტობიდან კონსტიტუციურ ვადებში გადადგომის მოთხოვნით, ხელოვნების და საზოგადო მოღვაწეთა ინიციატივით 2012 წლის ნოემბრის

მეორე დეკადაში დაიწყო ხელმოწერების შეგროვება მთელ საქართველოში. დღეისათვის შეგროვებულია უპრეცედენტო რაოდენობა ხელმოწერებისა – 800 ათასზე მეტი!

ხელმოწერებს, მხოლოდ მორალური ზეგავლენის ფუნქცია აკისრია, მაგრამ პრობლემა დღემდე მაინც გადაუჭრელია. ამის მიზეზად კონსტიტუციის 70-ე მუხლის ურთიერთგამომრიცხავ ორ პუნქტს – პირველს და მეცხრეს ასახელებენ. სააკაშვილის გადადგომის, ანუ პრეზიდენტობის კონსტიტუციურ ვადებში დასრულების მომხრენი პირველ პუნქტს იშველიებენ და ამტკიცებენ, რომ ხალხის მიერ 2008 წლის 5 იანვარს ხუთი წლით არჩეულ პრეზიდენტს პრეზიდენტობის ვადა გასდის 2013 წლის 20 იანვარს, რომელიც მას ეწურება 2008 წლის 20 იანვარს ინაუგურაციაზე დადებული ფიცის შემდეგ პრეზიდენტობის ვადის გაგრძელების მომხრენი კი იშველიებენ მეცხრე პუნქტს და ამტკიცებენ, რომ ვინაიდან არჩევნები პარლამენტის მიერ 2006 წელს მიღებული საკონსტიტუციო შესწორების თანახმად ოქტომბერში უნდა ჩატარდეს, ამიტომ სააკაშვილს ამ არჩევნებამდე ავტომატურად უნდა შეინარჩუნოს პრეზიდენტობა.

აი, ეს, უკვე ყველასთვის კარგად ცნობილი ორი პუნქტი 70-ე მუხლისა:

პუნქტი 1. „საქართველოს პრეზიდენტი აირჩევა საყოველთაო, თანასწორი და პირდაპირი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით ხუთი წლის ვადით“.

პუნქტი 9. „პრეზიდენტის მორიგი არჩევნები ტარდება პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადის ამოწურვის შემდეგ კალენდარული წლის ოქტომბერში” (27.12. 2006, 4133), რადგანაც პრეზიდენტი ხალხის მიერაა არჩეული ხუთი წლით და მისთვის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების უფლებაც მხოლოდ მას აქვს და სხვას – არავის!

– აქვს თუ არა პარლამენტს უფლება შეცვალოს არჩევნების ჩატარების დრო (თვე).

– აქვს.

ერთადერთი აპრობირებული, კანონიერი გზა პროტესტისა არის ხალხის არაძალადობრივი ზეწოლა, რასაც, ჩვენდა გასაოცრად 1 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ არადემოკრატიულად მიიჩნევს დემოკრატიულობით თავმომწონე დასავლეთი (ვგულისხმობ ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებზე ხალხის ზეწოლასთან დაკავშირებით დასავლეთში გაკეთებულ განცხადებებს), თუმცა მას კარგად მოეხსენება, რომ „დემოკრატია“ სიტყვა-სიტყვით „ხალხის ძალაუფლებას“ ნიშნავს. და რახან ასეა, მაშასადამე, ხალხის მოთხოვნა უსიტყვოდ უნდა შესრულდეს, მით უფრო მაშინ, თუ ხალხი რაიმე უკანონოს კი არ ითხოვს, არამედ, პირიქით, იქეთ ითხოვს პრეზიდენტისგან და საკონსტიტუციო სასამართლოსგან უზენაესი კანონის, კონსტიტუციის დაცვას! ხალხის მშვიდობიანი კეთილგანწყობა ყველამ უნდა დაინახოს და დააფასოს, მათ შორის, დასავლეთმაც, რადგანაც ყველაფერს აქვს საზღვარი, მათ შორის, პოლიტიკურ ორიენტაციასაც!

პრეზიდენტისაგან კონსტიტუციის დაცვას, ნებისმიერ ნორმალურ სახელმწიფოში, არა ხალხი, არამედ პარლამენტი ითხოვს (თუკი, ამის საჭიროება შეიქნა), მაგრამ ჩვენ ხომ სხვისი პროტექტორატის ქვეშ მყოფ განვითარებად (მაგრამ, დამოუკიდებელ!) სახელმწიფოდ ვითვლებით და, ამიტომაც, პრეზიდენტის მიერ კონსტიტუციის საკუთარ თარგზე გამოჭრა შეუმჩნეველი რჩება ყველას და ყველაფრის არბიტრს – დასავლეთს. უცნაური აქ არაფერია, იგი მარტივად აიხსნება ამ დასავლეთის მიერ მსოფლიოში დამკვიდრებული ორმაგი სტანდარტით – სტანდარტი საკუთარი, ანუ

განვითარებული ქვეყნებისთვის და სტანდარტი ჩვენისთანა ანუ განვითარებადი სახელმწიფოებისთვის. თუმცა, დასავლეთს ორი ქვესტანდარტი აქვს მოფიქრებული და მათ იმისდა მიხედვით იყენებს, თუ ვინაა ხელისუფლების სათავეში – „თავისუფლების ინსტიტუტში“ გამოწრთობილი, მსოფლიოზე მაფიქრალი, ყველაფერზე ხელისმომწერი, მის მიერ შერჩეული გლობალისტ-ლიბერალტები, თუ ეროვნულ მოძრაობაში გამოწრთობილი, ეთნიკური თვითმყოფადობის – მამული, ენა, სარწმუნოების შენარჩუნებაზე მაფიქრალი პატრიოტები!

სად არის გამოსავალი. დღეს, როდესაც ხელისუფლება ჩვენ ხელშია, უნდა მივმართოთ მხოლოდა მხოლოდ მშვიდობიანი ბრძოლის გზას – პიკეტირებას. სააკაშვილის, როგორც ყავლგასული პრეზიდენტის, როგორც „ხელისუფლების უკანონოდ მიმთვისებელი“ (მუხლი 5, პუნქტი 3) ჩვეულებრივი მოქალაქის, პიკეტირებას! პიკეტირებას, დიდიდან საღამომდე! არა ბლოკირებას, არამედ – პიკეტირებას გადაადგილების შეუზღუდავად. პიკეტირება მთელი ქვეყნის მასშტაბით! მას ისეთი ატმოსფერო უნდა შეეუქმნათ, რომ საქართველოში არ დაედგომებოდეს! პიკეტირება უნდა გაგრძელდეს უცხოეთშიც იქ მაცხოვრებელი ქართველების მიერ! დასავლეთმა უნდა დაინახოს, რომ სამართალია საქართველოს მოსახლეობის მთავარი მოთხოვნა, რომ ხალხი არ დაცხრება მანამ, სანამ ქართული მიწების და სიმდიდრეების გამწიკვებელი, ქართველი ხალხის სულში ჩამფურთხებელი ადამიანი არ გაქრება ქართველი კაცის თვალსაწიერიდან!

არ შეიძლება შეჩერება და პარლამენტის უმოქმედობასთან შეგუება, არ შეიძლება საკუთარ სინდისთან უკანდახვევა და მილიონამდე ხელმომწერის გაწბილება, საჭიროა და აუცილებელია ჩვენი მასობრივი საპროტესტო გამოსვლებით

დასავლეთს და, პირველ რიგში, პარლამენტს დაგანახოთ, რომ მიუხედავად ჯერ კიდევ არსებული დიდი პატივისცემისა, განსაკუთრებით, ცალკეული წარმომადგენლების მიმართ, ქართველ ხალხს მათზე არა აქვს ჯვარი დაწერილი და პარლამენტის მიღმა არის კიდევ რამდენიმე პარტია, რომლებიც უკეთესად და გაცილებით მეტი თავგამოდებით (თავდადებითაც!) იბრძობებენ ეროვნული ინტერესების დასაცავად!

თუ დროზე, კონსტიტუციურ ვადებში(!) არ მოვიცილეთ, დამნაშავე და „ნაცებთან“ ერთად მოვისურვეთ სახელმწიფოს მართვა, მაშინ ჩვენც თანამონაწილენი გავხდებით ყველა მათ მიერ ჩადენილი დანაშაულისა, უნდა გვახსოვდეს ვაჟას სიტყვები: „ბილწთ არ შავეკვრათ ზავითა“, მაგრამ თუ დავივიწყეთ, მეტის ღირსნიც ვიქნებით!

საქართველოში ახალი ორგანიზაცია „სრულიად საქართველოს სახალხო დარბაზი“ დაფუძნდა. დარბაზის გამგეობის წევრებმა ორგანიზაციის დაფუძნების შესახებ განცხადება ეროვნულ ბიბლიოთეკაში გააკეთეს. ასევე, გამგეობის წევრებმა ქვეყანაში მომხდარი მოვლენები შეაფასეს და სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის, ილია მეორისა და პრემიერ-მინისტრის, ბიძინა ივანიშვილისადმი მიმართვები წაიკითხეს.

მიმართვებში აღნიშნული იყო, რომ „ნაციონალურმა მოძრაობამ“ დროებით, ქამელეონივით ფერი იცვალა, რეგანშისთვის ემზადება და საზოგადოების ბრძოლა დასრულებული არ არის.

„ქართველმა ერმა 1-ელ ოქტომბერს დააფიქსირა თავისი ნება, იცხოვროს თავისუფალ, ღირსეულ, ღვთისმოსავ ქვეყანაში. ეს გამარჯვება უნდა დაიცვას და ბოლომდე მიიყვანოს გამარჯვება“, – განაცხადა გამგეობის წევრმა ავთანდილ იოსელიანმა.

მისივე თქმით, საქართველოს უმეტეს რეგიონებში უკვე დააფუძნეს წარმომადგენლობები.

„სახალხო დარბაზის“ თავმჯდომარე კინორეჟისორი რეზო ჩხეიძეა. დარბაზის გამგეობა შედგება 8 წევრისგან.

„სახალხო დარბაზი“ გამომცემლობა „სამშობლოს“ დაბრუნებას ითხოვს.

„სახალხო დარბაზი“ ვადაძლეული საპრეზიდენტო არჩევნების დანიშვნას მოითხოვს.

„სახალხო დარბაზი“ გიგი უგულავას გადადგომას მოითხოვს.

25 დეკემბერს ბათუმშიც დაარსდა „სახალხო დარბაზი“, რომლის ხელმძღვანელად საზოგადოებამ ერთხმად აკადემიკოსი **ვანო პაპუნაძე** აირჩია, ამ ღონისძიებაზე „სახალხო კრების“ წევრები საგანგებოდ ვიყავით მიწვეულნი. საღამომ დიდი აღმავლობით და სულისკვეთებით ჩაიარა, მას საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებიდან ესწრებოდნენ ღვაწლმოსილი სტუმრები და საზოგადო მოღვაწეები. სიტყვაში გამომსვლელთაგან იყო საზოგადოებისათვის კარგად ცნობილი სახეები: აჭარის ქალთა საზოგადოების თავმჯდომარე ქალბატონი – **ნათელა დუმბაძე**, (რომელიც აჭარის დარბაზის დაფუძნების ღონისძიებას უძღვებოდა), ხინაძირის ხეობის, სხალთის მკვიდრი ქალბატონი – **იზო სურმანიძე**, აჭარის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე **დავით თედორაძე**, მწერლები: **ანზორ კუდაბა, ემინ დავითაძე**, თბილისიდან ჩამოსული სტუმარი – **ერეკლე საღლიანი**. გამომსვლელთაგან სიტყვით ძალზედ ემოციურად და ამაღლევებლად მწერალი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, სახელმწიფო, დავით აღმაშენებლის, ილია ჭავჭავაძის, ნიკო ნიკოლაძის, მემედ აბაშიძისა და გიორგი ლეონიძის პრემიების ლაურეატი – **შოთა ზოიძე** გამოვიდა. ბოლოს კი

სიტყვა მიეცა აჭარის „სახალხო დარბაზის“ ახლად არჩეულ თავმჯდომარეს, აკადემიკოს ბატონ – ვანო პაპუნძიძეს, რომელმაც ისაუბრა დარბაზის სამომავლო გეგმებზე და მის მნიშვნელოვან ჩართულობაზე სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში.

უწმინდესსა და უნეტარესს, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსს, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტს ილია მეორეს, 2013 წლის 4 იანვარს დაბადებიდან 80 წელი უსრულდება, ხოლო 25 დეკემბერს აღსაყდრებიდან 35 წელი შეუსრულდა. ამის აღსანიშნავად ქალბატონმა ნათელა ღუმბაძემ მისალოცი მიმართვის სიგელი წაიკითხა. საქართველოს სულიერი მამის საპატივცემულოთ აჭარის სახელმწიფო მუსიკალური ცენტრის მომღერალთა ვოკალურმა ჯგუფმა მისადმი მიძღვნილი სიმღერა შეასრულა. პატრიარქის საპატივცემულოთ დარბაზში სანთლები აინთო.

აღნიშვნის ღირსია ის ფაქტიც, რომ მომღერალთა შორის იმყოფებოდა სისხლიანი 26 მაისის ერთ-ერთი მონაწილე – **ირაკლი გოგიტიძე**. აქ დარბაზში ბევრი ისეთიც ისხდა, რომელთაც 1 ოქტომბრის არჩევნებამდე რეჟიმის წინააღმდეგ ხმას არ იღებდა, ახლა კი თამამად ეჭირათ თავი და გაბედულნი გახდნენ, საუბრობდნენ თავისუფლად...

საქართველოს ახლად არჩეული პარლამენტი განაგრძობს რა მუშაობას, ხალხი საგრძნობ ცვლილებების მოლოდინშია, ხოლო ხალხის ოპოზიციაში მყოფი პრეზიდენტი თავის სტიქიაში განაგრძობს „მოღვაწეობას“, იგი თავისი აკვიატებული აზრებით დაკავებულია საზოგადოების ტვინის გამორეცხვით. მე ის მიკვირს, რომ პოლიტიკურად გაკოტრებული და თავის ტყულებში ჩაფლული სააკაშვილი 2007 წელს ერთხელ ხომ გადადგა „თავისი ნებით“, ახლაც იგივეს რატომ არ იმეორებს?! თუ ელოდება იგივეს, რაც ქუთაისში გადახდა?..

26 მაისის სისხლიან ღამეს „სახალხო კრების“ წევრების მედგრად დღომამ ფარდა ახადა ტირანიას, რასაც სამწუხაროდ არაერთი ღირსეული მამულიშვილის სიკვდილი მოყვა. მედია-კავშირი ობიექტივის გმირულმა თავგამოდებამ – ბატონ დავით-თარხან მოურავის თავკაცობით ერთ მუშტად შეკრა მთელი საქართველო საერთო გამარჯვების მისაღწევად, რაშიც ძალზე დიდი იყო ბატონ ბიძინა ივანიშვილის ფაქტორი, მერწმუნეთ, რომ არა ბატონი ბიძინა, დღეს ბევრი პარლამენტაგანი არ იქნებოდა დეპუტატის სავარძელში.

აქ ერთი გულის ტკივილიც მინდა გაგიზიაროთ, დღეს როდესაც, ზოგი ვაი პოლიტიკოსი რომ გაიძახის 26 მაის იმიტომ არ მივედით „სახალხო კრებასთან“, რომ იქ ქალბატონი ნინო ბურჯანაძე იმყოფებოდაო, უბრალოთ თავის მართლებას და მეტი არაფერი. მინდა შევასენო მათ, რომ ჩვენ ქალბატონ ნინოსთან არ მივსულვართ, ის თავად შეგვეერთდა ოჯახთან ერთად და უფრო მეტიც, იქ იმიტომ ვიდექით, რომ საქართველო და ჩვენი ღირსება დაგვეცვა.

აქვე მინდა დავძინო, რომ საქართველოში აუცილებლად უნდა ჩატარდეს რიგგარეშე საპარლამენტო არჩევნები, რათა გარეთ დარჩენილმა ქვეყნის პატრიოტებმა დაიკავონ ქვეყნის პარლამენტში საპატიო დეპუტატის ადგილი, რათა გულით და სულით ემსახურონ ქართველ ერს და საქართველოს!

უნდა ჩატარდეს თუნდაც იმის გამო, რომ მან ხალხის ნება არ გაითვალისწინა და გაუგრძელა უკანონო უფლება-მოსილება პრეზიდენტს, რომელსაც მითვისებულუ აქვს ხელისუფლება ოქტომბრამდე. გეკითხებით – ეს მოქალაქე ოქტომბრამდე უნდა ითმინოს ქართველმა ხალხმა?! ღმერთმა უწყის კიდევ რამდენ მავნებლურ განცხადებას გააკეთებს ქვეყნის წინააღმდეგ.

რაც მთავარია, ხალხი უკეთესი ცხოვრების მოლოდინშია, შიშმა უკან დაიხია, ერთმანეთში საუბარი აღარ ეშინათ, მათ სახეებზე ღიმილმა დაისადგურა და სჯერათ, რომ სამართლიანობა აღსდგება, ოღონდ ამას დრო სჭირდება...

მინდა მივმართო ჩემს ქართველებს:

**პოლიტიკას ნუ აჰყვებით,
ხომ ხედავთ რომ ავიშალებთ,
დრო მოვიდა მოვეგოთ გონს
თორემ სულ მთლად დავიშალებთ!**

ბოლოს მინდა მოგახსენოთ, რომ არ მრცხვენია იმ სასტიკი მოქცევის გამო რაც ათასობით საქართველოს მოქალაქესთან ერთად გადავიტანე 26 მაისის სისხლიან დღეს, მთავარი ის გახლდათ, რომ ღირსება და სულიერება ვერ შეარყიეს ჩვენში და ჩვენი იქ დგომით ვამხილეთ უსასტიკესი ტირანია და ფარდა ავხადეთ სააკაშვილის რეჟიმს, რომელიც უნდა გასამართლდეს!

1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ დავიწყე ფიქრი და მიზნად დავისახე 2011 წლის 21-26 მაისის მოვლენებზე და ამასთან აჭარის ორგანიზაციის „სახალხო კრების“ გმირ წევრებზე დოკუმენტური ფილმის გადაღება. ამ იდეის განხორციელებისათვის დახმარება ვთხოვე ხელოვანსა და რეჟისორს, პატრიოტ ქალბატონ – ნინო დავითაშვილს. მან აღმითქვა რა დახმარება, თავისთავზე აიღო ამ საქმის მოგვარება. ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის დახმარებით დაიწყო დოკუმენტური ფილმის გადაღება. ქალბატონი ნინო ამ უნივერსიტეტის პედაგოგია. ამ იდეას მხარი დაუჭირა ასევე ამავე უნივერსიტეტის დოქტორებმა: მამუკა ჯორბენაძემ და ვაჟა ბიბილეიშვილმა. მათი თანადგომით დაიწყო ფილმზე

მუშაობა. ფილმის გადაღებაში მონაწილეობდნენ ამავე უნივერსიტეტის წარჩინებული სტუდენტები: სუზანა (სუზი) ვოლოდიანი და ქეთინო ტაკიძე, უანგარო და არნახული დახმარება გაგვიწია ფილმის დამონტაჟებაში ბატონმა – ილია ჩუთლაშვილმა, რისთვისაც, ჩემი თანამებრძოლების სახელით უღრმეს მადლობას ვუხდი მათ. ისინი უანგაროდ და დიდი ერთუზიანზმით მოეკიდნენ ამ მეტად რთულ საქმეს. **ფილმი ეძღვნება მწერლის, საზოგადო მოღვაწის – ვახტანგ ახვლედიანისა და სამშობლოსადმი თავდადებულ ღირსეულ მამულიშვილთა ნათელ ხსოვნას.**

სამწუხაროდ უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ 1 ოქტომბრის არჩევნებიდან ნახევარი წლის შემდეგ ბევრი ჩემი თანამებრძოლი, რომლებიც სისხლიან ღამეს თავიანთი სიცოცხლის ფასად მედგრად იღვნენ პარლამენტის შენობასთან უყურადღებოდ დარჩნენ, თითქოსდა ისინი არც კი არსებობდნენ ამ ქვეყნად, რისთვისაც გადავწყვიტე დამეფუძნებინა საზოგადოებრივი მოძრაობა. ეს აზრი გავუზიარე ჩემს თანამებრძოლებს: ცისკარ გოგიტიძეს, ლაშა მსხილაძეს და რომან ჩხაიძეს, რომლებმაც მოიწონეს და მათივე დახმარებითა და თავკაცობით 2013 წლის 15 აპრილს, 26 მაისის სისხლიანი ღამის მონაწილენი შევიკრიბეთ ილია ჭავჭავაძის ძეგლთან და დავაფუძნეთ საზოგადოებრივი მოძრაობა „2011 წლის 26 მაისი“ „მამული, ენა, სარწმუნოება“, რომლის თავმჯდომარეთ თქვენი მონა მორჩილი დავსახელდი და აქვე შეკრებაზე, დიდი სიამაყის გრძნობით კვლავ ავაფრიალეთ „სახალხო კრების“ დროშები.

საზოგადოების მიზანია აწარმოოს სამართლებრივი ბრძოლა ქვეყნის ეკონომიკური, სოციალური და სამართლიანობის აღდგენისათვის. დაიცვას საქართველოს ეროვნულ-

სახელმწიფოებრივი ინტერესები. თავისი საქმიანობა წარმართოს საქართველოს კონსტიტუციის, მოქმედი კანონმდებლობისა და საერთაშორისო ნორმატიული აქტებისა და წესდების შესაბამისად.

კონსტიტუციის ფარგლებში დაიცვას პიროვნება (ადამიანი) ყოველგვარი დისკრიმინაციისგან, სადაც სახელმწიფო და საზოგადოებრივი კონტროლის მექანიზმი რეალურად უზრუნ-ველყოფს ადამიანის უფლებების დაცვას.

საზოგადოებრივი მოძრაობა „2011 წლის 26 მაისი“ „მამული, ენა, სარწმუნოება“ წარმოადგენს რა ქვეყნის ნათელი მომავლის მიზანს, ყველა ადამიანი უფლებამოსილია გახდეს მოძრაობის წევრი.

მოძრაობის დამფუძნებლები მივიჩნევთ, რომ ჩვენი ბრძოლა ზნეობრივია, სამართლიანი და სამშობლოს სიყვარულითაა გაჯერებული.

„სახალხო კრების“, უფლისა და ჩვენი ხალხის წინაშე ფიცი მაქვს დადებული, რომ დავიცავ საქართველოს ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი ინტერესებს.

ამ ფიცის ერთგული ვიქნები სიცოცხლის ბოლომდე!

26.10.2013 წელი.

პირველ რიგი (მარცხნიდან მარჯვნივ): ვახტანგ ზოიძე, ირაკლი დარჩია, ნიაზ ბოლქვაძე, ბიჭიკო ბოლქვაძე, ცისკარ გოგიტიძე, თენგიზ ცეცხლაშვილი, ლაშა მსხილაძე, ციალა სურმანიძე, დარეჯან დიასამიძე, იოსებ დავითაძე და რომან ფუტკარაძე.

მეორე რიგი (მარცხნიდან მარჯვნივ): ომარ აბულაძე, ემზარ სურმანიძე, იაშა გვიანიძე, თემურ ბასილაძე, ნოდარ მიქელაძე, რომან ჩხაიძე და ბორის მეძმარიაშვილი.

მესამე რიგი (მარცხნიდან მარჯვნივ): ჯუმბერ შაინიძე, ნუგზარ ხაჯიშვილი, თენგიზ ურუშაძე, ირაკლი ფაღავა, გერონტი ფუტკარაძე, იაშა ზოსიძე და თამაზ მაკარაძე.

მეოთხე რიგი (მარცხნიდან მარჯვნივ): დავით ხარაზი, დავით (ხუსო) თურმანიძე, ნუგზარ ჟორდანიანი, შოთა ტულუში და ნუგზარ კეკელიძე.

მეხუთე რიგი (მარცხნიდან მარჯვნივ): სიმონ ფუტკარაძე, ნოდარ ცინცაძე და თენგიზ ართილაყვა.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

პირველი რიგი: სიმონ მახარაძე, გურამ (ელდარ) გურგენაძე, თამაზ ქაღიძე,
ნოდარ ჩავლეიშვილი, ნუგზარ მგელაძე და თენგიზ კახიძე.
მეორე რიგი: ნანული დუმბაძე, თამაზ დანელია, როლანდ თურმანიძე
და არჩილ ცინცაძე.

სელვაჩაურის რაიონის „სახალხო კრების“ წევრები.
მარცხნიდან მარჯვნივ: ვაჟა სურმანიძე, ნოდარ იაკობაძე, იაშა გვიანიძე
და თამაზ ხალვაში.

დემოკრატიის ჩართულობის ცენტრი. საზოგადოებრივი მოძრაობა
„2011 წლის 26 მაისი“ „მამული, ენა, სარწმუნოება“-ს პრეზენტაცია.
მაცვალა ცენტრაძე, თენგიზ ცეცხლაშვილი და რომან ჩხაიძე.
22 აპრილი 2013 წელი. ბათუმი.

თენგიზ ცეცხლაშვილი – პროფესიით პედაგოგი, თადარიგის უფროსი ოფიცერი, მიღებული აქვს სხვადასხვა სამხედრო ჯილდოები. სამწერლო ასპარეზზე გამოჩნდა 2002 წელს. მან ზედიზედ გამოსცა ისტორიულ-ჰეროიკული პოემები: „გვირგვინოსანნი“, „ჩემი ღელე-ღურდანი“ და „უმეფობის ჟამს“.

თენგიზ ცეცხლაშვილის პოემები ლალი ენითაა დაწერილი, რომელიც მთლიანობაში საინტერესოდ იკითხება. მიგვაჩნია, რომ იგი დაეხმარება მოსწავლეებს საქართველოს ისტორიის მხატვრულად გააზრებასა და შესწავლაში.

ზემოხსენებული პოემების მკითხველის სამჯავროზე გატანას სათანადოდ აშუქებდნენ ქვეყნის მასმედიის საშუალებები. უნდა ითქვას, რომ ეს ნაწარმოებები ავტორმა ქველმოქმედების წესით საქართველოს სხვადასხვა ქალაქისა და სოფლის სკოლებს უსახსოვრა, რასაც დიდი რეზონანსი მოჰყვა. ის ამავე დროს საქართველოს ჩემპიონის - საკალათბურთო გუნდის „ბასკო“-ს და საბავშვო ფესტივალის „ციცკრის ვარსკლავის“ ჰიმნებისა და ლირიკული ლექსების ავტორიცაა. მისი ლექსებით დაინტერესდა მოსკოვის ქალთა ვოკალური ჯგუფი „ვესნა“.

მას მხარში ედგა და ასპონსორებდა მეგობარი, ფირმა „ბასკოს“ პრეზიდენტი – იგორ კრეიდენკო.

თენგიზ ცეცხლაშვილის კალამს ეკუთვნის აგრეთვე: „მაბულო ჩემო საუნჯევე“, „ჩემი სიმდიდრე“, „ხმა“, ორ წიგნად გამოცემული „ჩვენი დროის დეკამერონი“, „მამულისათვის თავდადებული“, „ქართული ცირკი“, „გულის ნადები“, „სიყვარულის ძალა“, „სასიკვდილოდ გამეტებულნი“, „26 მაისის სისხლიანი კალო“, „სისხლიანი მაისის ექო“, „ვარდების რევოლუციის ანატომია“, „ჩემი საქართველო“, „კაღმის უკვდავი რაინდი“, „ბათუმის კოლორიტი“, „ერისკაცი“, „გაცრუებული იმედები“, „აჭარა რეჟიმის წინააღმდეგ“ და „გულანთებული აჭარა“, ხოლო „ეს არ უნდა განმეორდეს!“ მისი 25-ე ნაშრომია.

ჯემალ ხოფშირია,

საქართველოს მწერალთა კავშირის წევრი

რედაქტორი ოთარ გოგოლიშვილი
პროგრამისტი ანაიდა ავეტისიან
ოპერატორი სოფო ჩოხრაძე

ქალაქის ზომა 60X84
ფიზიკური თაბაზი 21 1/4
ტირაჟი 100